

UTOROK 24. NOVEMBRA 2009

PREDSEDÁ: PÁN BUZEK

predseda

1. Otvorenie rokovania

(Rokovanie sa začalo o 09.05 hod.)

2. Rozprava o prípadoch porušenia ľudských práv, demokracie a princípov právneho štátu (oznámenie o podaných návrhoch uznesenia): pozri zápisnicu

3. Príprava kodanského samitu o zmene klímy (rozprava)

Predseda. – Ďalším bodom programu sú vyhlásenia Rady a Komisie o príprave kodanského samitu o zmene klímy.

Andreas Carlgren, úradujúci predseda Rady. – (SV) Vážený pán predseda, vážení poslanci, vážené poslankyne, naposledy som tu v Parlamente hovoril o problematike klímy tesne predtým, ako som sa na októbrovom zasadnutí stretol so svojimi kolegami z Rady pre životné prostredie. Na tomto zasadnutí sme sa dohodli na silnom a kolektívnom mandáte pri príprave na klimatickú konferenciu OSN v Kodani. Okrem iného sme stanovili, že do roku 2050 by emisie v Európskej únii mali byť znížené o 80 až 95 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990. Taktiež sme rozhodli, že Európska únia v každom prípade zníži emisie o 20 % do roku 2020, ale ak by v Kodani bola dosiahnutá dostatočne ambiciózna dohoda, znížime ich o 30 %.

Pri porovnaní tohto znižovania emisií s inými krajinami budeme klásť zvláštny dôraz na cieľ obmedziť nárast teploty na dva stupne. To musí byť meradlom pri porovnaní nášho znižovania emisií s inými krajinami. Emisie z medzinárodnej dopravy musia byť znížené. Stanovili sme si cieľ do roku 2020 znížiť emisie v letectve o 10 % a v námornej doprave o 20 % v porovnaní s rokom 1990. Rád by som zdôraznil, že EÚ takisto požaduje, aby dane na námornú a leteckú dopravu boli použité na financovanie opatrení v rozvojových krajinách, a to hlavne v tých najchudobnejších a najviac postihnutých. To musí byť jeden z výsledkov kodanského samitu.

Ničenie dažďových pralesov sa musí znížiť o polovicu do roku 2020 a musí úplne prestať do roku 2030. EÚ bude žiadať, aby kodanský samit rozhodol o zastavení odlesňovania dažďových pralesov, podporil zalesňovanie a vytvoril trvalo udržateľné lesné hospodárstvo. To je jediná cesta, ako môžeme znížiť emisie dostatočne rýchlo a dosiahnuť v Kodani úspešný výsledok. EÚ objasnila a posunula ďalej svoje stanoviská v každom bode, a preto dokázala po celý čas predkladať požiadavky a vyvíjať tlak na ostatné strany. Veľa sme toho dokázali v spolupráci s Európskym parlamentom. Balík opatrení v oblasti klímy a energetiky tvoril základ ambiciózných stanovísk EÚ.

Teraz už zostávajú do samitu v Kodani len dva týždne. Sme obklopení množstvom pesimistov, ktorí poznačili záverečnú fázu posledných niekoľkých mesiacov. V skutočnosti sa však ráta politická vôľa viesť a tú EÚ má. Aby sa nám podarilo dosiahnuť výsledok, na ktorom sme tak dlho pracovali, musíme teraz v Európskej únii mobilizovať všetky sily. V tejto súvislosti bude mať Parlament naďalej dôležitú úlohu.

Dovoľte mi preto najprv potvrdiť, že cieľ EÚ dosiahnuť dohodu sa nezmenil. Potrebujeme v Kodani dosiahnuť ambicióznu a komplexnú dohodu. Klíma Zeme čakala už dosť dlho. Teraz nastal čas na dohodu.

Včera sme mali mimoriadnu schôdzu Rady pre životné prostredie, aby sme spoločne dokázali z Kodane spraviť medzník v našej práci v oblasti zmeny klímy tak, ako si to prajeme. V rozhodnutí EÚ pred kodanskou konferenciou vedúci predstavitelia štátov alebo vlád určili, že cieľom EÚ pre kodanský proces je, aby viedol k právne záväznej dohode platnej od 1. januára 2013, ktorá má byť založená na Kjótskom protokole a obsahovať všetky podstatné prvky. Vyžaduje si to dohodu v Kodani, ktorá vo všeobecnosti dosiahne dostatočne veľké znižovanie emisií na to, aby sa splnil cieľ udržať zvýšenie teploty Zeme do dvoch stupňov. Dohodu všetkých krajín, ktorej výsledkom bude, že každá rozvinutá krajina sa zaviazala znížiť svoje emisie, inými slovami cieľ v rámci celého hospodárstva. Potrebujeme, aby všetky rozvinuté krajiny vrátane USA svoje záväzky spojili s dohodou v Kodani. Dohodu, ktorej výsledkom bude, že rozvojové krajiny sa zaviazajú k opatreniam na znižovanie emisií na nižšie hodnoty, než aké by boli, keby sa k žiadnym opatreniam

nezaviazali, a to hlavne v krajinách, ktoré patria medzi významné hospodárstva. A zároveň dohodu o tom, že rozvinuté krajiny poskytnú okamžitú finančnú pomoc na potrebné opatrenia v rozvojových krajinách v rokoch 2010, 2011 a 2012. Dohodu, ktorá vytvorí systém dlhodobej podpory pre znižovanie emisií, prispôsobovanie sa zmenám, technickú spoluprácu a presun technológií.

Na záver treba uviesť, že dohoda musí obsahovať mechanizmus revízie, aby bolo možné ju prispôbiť čomukoľvek, čo bude podľa vedy potrebné na riadenie klímy.

Teraz sa hovorí o „dvojfázovom riešení“. Pre EÚ je však dohoda v Kodani zásadným krokom. Práve v Kodani by sme sa mali rozhodnúť, a to rozhodnutie by malo obsahovať všetko, čo je pre klímu dôležité. Závazná dohoda by mala byť prenesená podľa jasného časového rozvrhu do ratifikovateľného textu, ktorý je skôr formalitou, keďže jeho obsah by mala poskytnúť ambiciózna dohoda.

Z toho dôvodu dohoda v Kodani otvorí cestu prijatiu okamžitých opatrení namiesto toho, aby sme čakali do roku 2013. V skutočnosti by sme mohli opatrenia podnieť rýchlejšie takýmto druhom dohody, než by to bolo v inom prípade. Bude tiež zásadná v tom, aby sme dosiahli cieľ obmedziť nárast teploty na dva stupne.

EÚ bola hnacou silou hlavne pri rýchlom zabezpečení peňazí na opatrenia na prispôsobovanie sa zmenám klímy a opatrenia na zabránenie odlesňovaniu dažďových pralesov. Rýchle opatrenia sú nutné, aby sme dokázali trend krivky emisií na Zemi rýchlo obrátiť nadol.

To, čo bolo doteraz predložené, celkovo nestačí na cieľ obmedziť nárast na dva stupne. Najambicióznejšie ponuky na rokovanom stole sú tie, ktoré sme predložili my v EÚ, aby sme boli hnacou silou, ktorá podnieti ostatné strany zdvihnúť svoje ponuky. To sa aj stalo. Videli sme, že skutočnosť, že sme použili náš 30-percentný cieľ ako nástroj vplyvu, zatlačila aj na ostatné strany. Je potešujúce, že rozvinuté krajiny ako Nórsko a Japonsko zdvihli svoje ponuky, tak ako nedávno aj Rusko, a že rozvojové krajiny ako Južná Kórea, Brazília a Indonézia tiež nedávno predstavili ambiciózne plány. Budeme ďalej naliehať, aby sme napredovali. Našich 30 % by malo naďalej slúžiť ako nástroj vplyvu. Čakáme teraz najmä na USA a Čínu.

Všimli sme si, že prezident Obama povedal, že dohoda by nemala obsahovať iba určité prvky ani byť iba politickou deklaráciou. Súhlasil aj s tým, že by mala obsahovať všetky kľúčové prvky ako aj opatrenia, ktoré môžu byť prijaté okamžite. Dohoda v Kodani sa musí týkať všetkých emisií na svete. Bez ponuky od USA a Číny je zahrnutá len polovica z nich. Dovoľte mi, aby som to povedal veľmi jasne: dohoda môže úplne závisieť od toho, či USA a Čína prídu s dostatočne ambicióznymi ponukami.

EÚ bude naďalej naliehať, aby na rokovaní boli predložené primerané opatrenia. Dva týždne pred záverečnými rokovaniami si zachováme svoje vedúce postavenie. Teším sa na pokračujúcu spoluprácu s Parlamentom najmä prostredníctvom skupiny COP15, ktorá bude priamo na mieste v Kodani. Teším sa na dialóg. Spoločnými silami budeme pracovať na tom, aby sme v Kodani dosiahli veľmi úspešnú, ambicióznú a úprimnú dohodu.

Stavros Dimas, člen Komisie. – (EL) Vážený pán predseda, zásadný kodanský samit sa rýchlo blíži a zostáva nám málo času. Úplne súhlasím s ministrom Carlrenom, že potrebujeme zvýšiť naše úsilie a intenzívne spolupracovať, aby sme zaistili, že nepremeškáme túto historickú príležitosť, ktorú pred sebou máme. Konkrétne ide o to, aby sme dosiahli v Kodani globálnu, celkovú, ambicióznú a vedecky podloženú dohodu o zmene klímy. Ako povedal pán Carlgren, potrebujeme sa v Kodani dohodnúť na celom obsahu, celej podstate dohody a na tom, že zákonné ustanovenia majú byť vypracované hneď potom. Tak, aby sme v najbližších pár mesiacoch, v prvých šiestich mesiacoch roku 2010, dosiahli právne záväznú dohodu, o ktorú sa Európa od začiatku snaží.

Chcel by som sa Európskemu parlamentu poďakovať za uznesenie o stratégii EÚ pre kodanskú konferenciu. Je to ambiciózne uznesenie, ktoré potvrdzuje dôležitosť, akú Európsky parlament pripisuje otázke zmeny klímy. Takisto sa úprimne spolieham na podporu poslancov Parlamentu v Kodani. Samozrejme by som rád zdôraznil dôležitosť našich kontaktov s parlamentmi tretích krajín, občianskou spoločnosťou a s podnikmi, aby sme všetkých oboznámili so stanoviskami Európskej únie, a tak presvedčili ostatné krajiny, aby prijali záväzné vyhlásenia o znížení emisií skleníkových plynov.

Schvaľujem predovšetkým výzvu Parlamentu na vytvorenie dohody, ktorá rešpektuje cieľ obmedziť nárast teploty na dva stupne Celzia. Konať musia rozvinuté aj rozvojové krajiny, aby sme dosiahli tento cieľ. Je dobré, že Parlament vo svojom uznesení zvolil riešenia založené na trhových mechanizmoch a podporuje prehodnotenie mechanizmu čistého rozvoja (CDM) v budúcej dohode. Pokiaľ ide o túto záležitosť, ako viete, Komisia má názor, že existujúce nástroje systému emisií oxidu uhličitého by sme mali rozšíriť zavedením sektorového kreditného mechanizmu.

Čo sa týka znižovania emisií z odlesňovania a degradácie lesov v rozvojových krajinách v programe OSN REDD, Komisia vyvinie všetku snahu, aby podporila silné sociálne a environmentálne normy, ktoré berú do úvahy dosah na biodiverzitu a ekosystémy.

Čelíme však závažným problémom. V Kodani musíme mieriť vysoko, aby sme dosiahli dohodu založenú na vedeckých poznatkoch. Inými slovami, musíme ísť ďalej ako po 2 stupne Celzia. Musíme tiež zabezpečiť, aby každá krajina prijala potrebné záväzky v súlade s princípom spoločnej, ale rozdielnej zodpovednosti. Takisto očakávame, že Spojené štáty osem rokov po tom, čo odstúpili od Kjótskeho protokolu, prevezmú svoj diel zodpovednosti.

Nakoniec sa musíme venovať viacerým podrobným otázkam. Napríklad tomu, ako zabezpečiť, aby rozvojové krajiny prispeli v súlade so svojimi schopnosťami a princípom diferenciácie, o ktorom som hovoril predtým, a aby objem potrebného financovania bol predvídateľný a stabilný. Okrem toho musíme zabezpečiť, aby financovanie bolo pripravené na rýchle naštartovanie. Aby to, čo je potrebné urobiť hneď, mohlo byť realizované bez čakania na obdobie 2010 – 2013. To umožní prijať okamžité opatrenia a potrebné úpravy, hlavne vo veľmi citlivých oblastiach planéty, akými sú chudobné krajiny.

Teraz nastal čas, keď Európsku úniu vyzývajú, aby šla príkladom a potvrdila svoju pozíciu lídra. Na prípravných rozhovoroch v Kodani minulý týždeň sme mali zásadnú výmenu názorov s viacerými našimi medzinárodnými partnermi. Ako povedal pán Carlgren, niektoré krajiny, ako napríklad Brazília a Južná Kórea, oznámili, že prijímajú opatrenia. Do začiatku samitu sa očakávajú podobné vyhlásenia od ostatných krajín, napríklad od Číny a Indie. Dnes ráno sa objavili v médiách správy, že Spojené štáty predložia návrh na znižovanie emisií, a dúfam, že aj na financovanie.

Mali sme tiež zaujímavú výmenu názorov na otázku transparentnosti a presnejšie takzvaného „MRV“ – systémov monitorovania, ohlasovania a overovania. Stále je mimoriadne dôležité, aby sme zabezpečili viac záväzkov ku konkrétnym opatreniam a činom, ktoré budú smerovať k hospodárstvu založenému na nižších emisiách oxidu uhličitého. Rozvojové krajiny musia ako skupina a v závislosti od svojich schopností znížiť emisie o 15 až 30 percent v porovnaní s bežnou úrovňou.

Pokiaľ ide o opatrenia zo strany rozvinutých krajín, pokrok je, bohužiaľ, nedostatočný. Španielsko, Austrália a Nórsko zlepšili svoje záväzky. Ostatné krajiny však nevyzerajú pripravené ich nasledovať. Teraz je už jasné aj to, že Spojené štáty, bohužiaľ, nebudú schopné prijať interné právne predpisy do konca tohto roka. To, samozrejme, neznamená, že nebudú v Kodani schopné prijať konkrétne kvantitatívne ciele. Ako som povedal predtým, podľa našich informácií sa stane presne toto. Obávam sa však, že to bude s podmienkou, že interné právne predpisy prejdú, čo sa neočakáva pred koncom tohto roka. Z toho dôvodu budú záväzky podmienené. Pozitívny krok zo strany Spojených štátov ovplyvní stanovisko ostatných krajín a navyše pomôže výsledku kodanského samitu.

Je už jasné, že opatrenia rozvinutých krajín samy osebe nebudú stačiť. Bez ohľadu na to, čo sa ešte stane, rozvojové krajiny budú musieť prispieť, a to s dôrazom na rozvoj hospodárstva s nízkym objemom emisií oxidu uhličitého. Ako som už povedal, rozvojové krajiny budú potrebovať znížiť emisie o 15 až 30 % v porovnaní s bežnou úrovňou.

Naším základným cieľom v Kodani ešte stále je dosiahnuť právne záväznú dohodu. Napriek tomu, že rokovania doteraz nenapredovali tak rýchlo, ako by sme si boli želali, a zostáva len málo času, nesmieme sa tohto cieľa vzdať. Chceme tiež, aby táto dohoda bola globálna, týkala sa všetkých prvkov z akčného plánu z Bali, zahŕňala pokrok, ktorý sa doteraz spravil, a obsahovala kvantitatívne činitele na znižovanie emisií a financovanie.

Čo sa týka štruktúry dohody, bude musieť obsahovať všetky prvky, ktoré súvisia s prispôbovaním sa zmenám, znižovaním emisií a rýchlym naštartovaním financovania. V Kodani sa potrebujeme dohodnúť aj na postupoch a časovom rozvrhu dokončenia rokovaní tak, aby sme mohli dosiahnuť právne záväznú dohodu čo najskôr, v prvých mesiacoch roku 2010. Pani kancelárka Merkelová spomínala prvú polovicu roku 2010.

Závažná a globálna dohoda dodá značný politický impulz rokovaciemu procesu a umožní dokončiť právne postupy v prijateľnom čase po skončení samitu v Kodani. V tomto rámci je rozhodujúcim faktorom financovanie. Kodaň zlyhá, pokiaľ nedokážeme zmobilizovať investície a potrebné finančné prostriedky.

Na záver by som chcel znovu upozorniť na rozhodujúcu úlohu, ktorú Európsky parlament zohráva pri presadzovaní ambiciózneho politiky v oblasti klímy. V Európskej únii a vo svete bol v popredí a pomohol dodať odvahu našim strategickým medzinárodným partnerom. Táto úzka spolupráca bude pokračovať aj

v čase blížiacej sa Kodane a musím povedať, že som nadšený, že Parlament bude reprezentovať početná delegácia.

Predseda. – Ďakujem vám, pán komisár, za veľmi zaujímavý prejav, v ktorom ste hovorili o dôležitých problémoch, ktorým pred samitom v Kodani čelíme. Hovorili ste o niečo dlhšie, ako sme čakali, takže očakávam, že budeme mať od vás kratšie poznámky na konci rozpravy. Bolo to také zaujímavé, že to nebolo možné zastaviť.

Corien Wortmann-Kool, *v mene skupiny PPE.* – (NL) Čas beží. Stojíme pred dôležitou úlohou zabezpečiť, aby sme v Kodani uzavreli ambicióznú dohodu týkajúcu sa zmeny klímy, a ako sa blíži december, stretávame sa s prekážkami. Prezident Obama ešte nie je pripravený splniť svoj predvolebný sľub. Napriek tomu sú tu aj známky nádeje, akými sú napríklad ambície novej japonskej vlády.

Rada by som pochválila úsilie švédskeho predsedníctva a Európskej komisie, hlavne pána komisára Dimasa. Sme vašimi spojencami. Rada by som pochválila aj vaše úsilie docieľiť, aby európski lídri hovorili jedným hlasom. V týchto zásadných rokovaníach je totiž dôležitejšie než kedykoľvek predtým, aby Európa hovorila jedným hlasom.

V mene Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) môžem povedať, že spolu s vami veríme, že sa nám podarí dosiahnuť ambicióznú dohodu, ktorá bude viesť k záväzným cieľom znižovania emisií nielen pre Európsku úniu, Spojené štáty a Japonsko, ale aj pre krajiny ako Čína, Brazília a India. Dôležité je, že máme rovnaké ambície, ak máme efektívne bojovať proti zmene klímy a zároveň vytvoriť rovnaké podmienky na globálnej úrovni.

Vážený pán predseda, je zásadné, aby sme v Kodani dosiahli dohodu o finančnom balíku na pomoc pre financovanie projektov v oblasti klímy v rozvojových krajinách. Európa musí prebrať svoj diel tejto zodpovednosti. Jednako však súhlasím s vašim názorom, že je veľmi dôležité, aby sme toto financovanie rýchlo naštartovali, keďže projekty sú pripravené, čakajú a môžu sa začať okamžite. Predstavovalo by to konkrétny a viditeľný výsledok kodanského samitu, povzbudzujúce znamenie. Zároveň je nevyhnutné uzatvoriť dohody, ktorými sa zabezpečí, že tieto finančné prostriedky sa stanú aktívnym a efektívnym príspevkom k zmierneniu zmeny klímy, a tiež dohody o prenose technológií a ochrane práv duševného vlastníctva.

Iba spoločne môžeme mobilizovať vedomosti a schopnosti, ktoré sú potrebné, aby sme zabránili zmene klímy a nenapraviteľnej škode na ekosystémoch. Dohoda o klíme má potenciál významne to podporiť. Rovnako má potenciál podporiť nás v Európe, aby sme zabezpečili, že naše sociálne orientované trhové hospodárstvo sa bude čoraz viac približovať k trvalo udržateľnému sociálne orientovanému trhovému hospodárstvu.

Jo Leinen, *v mene skupiny S&D.* – (DE) Vážený pán predseda, pán úradujúci predseda Rady, pán komisár, dámy a páni, v posledných rokoch bol Európsky parlament hnacou silou v diskusii o ochrane klímy. Získali sme aj veľkú časť balíka EÚ na ochranu klímy. Uznesenie, ktoré dnes predkladáme, má všetky prvky potrebné pre ambicióznú dohodu v Kodani. To, čo navrhujeme, je však aj realistické. Je to ambiciózne a zároveň realistické a dúfame, že Rada a Komisia sa k nám pridajú, aby sme spoločnými silami vytvorili jeden orgán pre lobovanie na konferencii a presvedčili iných partnerov, aby sa k nám pridali.

EÚ sa stala lídrom v týchto otázkach a chceme, aby to tak zostalo aj v Kodani. Z toho dôvodu musíme stáť za svojou ponukou znížiť emisie CO₂ o 30 % do roku 2020. Veda nám hovorí, že potrebujeme byť v hornej časti rozmedzia medzi 25 % a 40 %. 30 % by preto aj tak nebolo dosť. Vieme to a tento cieľ navrhujeme preto, aby zvýšil ambície ostatných krajín.

Vieme, že globálna ochrana klímy nie je možná bez financovania. Na rozdiel od Rady Parlament stanovil v tejto oblasti konkrétne čísla. Globálny rámec je okolo 100 miliárd EUR a Európa by mala na seba vziať asi tretinu z tejto sumy. Takže prečo nepovieme, že v roku 2020 poskytneme 30 miliárd EUR? Parlament sa k tomu zaviazal a dúfam, že Rada a Komisia budú o dva týždne rovnako konkrétne.

Pani Wortmannová-Koolová už spomenula naštartovanie. Potrebujeme 5 až 7 miliárd EUR hneď teraz. Keď sa pozriem, koľko peňazí sme uvoľnili na bankovú krízu, suma, ktorú potrebujeme na prekonanie krízy klímy, predstavuje naozaj len omrvinky. A v tomto prípade nedostaneme žiadnu druhú šancu. Keď raz klímu zničíme, zostane zničená navždy a nebudeme to vedieť napraviť. Z tohto dôvodu si skutočne zaslúži veľké úsilie nás všetkých.

Všimol som si tiež, že niektoré krajiny napredujú, ale iné nie. Nesmie sa stať, že najväčší znečisťovatelia klímy Čína a Spojené štáty budú hrať ping-pong obrov, kde bude každý obviňovať toho druhého, kým sám bude prešľapovať na mieste. To je nezodpovedné a verím, že najmä USA sa predvedú v Kodani ako lídri s konkrétnymi informáciami o znižovaní vlastných emisií plynov, ktoré spôsobujú zmeny klímy, ako aj o podiele financovania.

Bez týchto dvoch krajín a Indie nevznikne žiadna dohoda. Znovu zdôrazňujeme lesnícku politiku. Odlesňovanie je zásadným faktorom, ako aj letecká a námorná doprava. Ak sú v systéme obchodovania s emisiami zahrnuté železnice, nerozumiem, prečo by letecká a námorná doprava mali mať takéto zvláštne výsady.

Parlament bude konečne prvýkrát reprezentovaný v pavilóne EÚ. To je nový začiatok a dúfam, že budeme schopní zúčastniť sa stretnutia Rady a Komisie, keďže podľa Lisabonskej zmluvy máme pri kodanskej dohode spoločnú zákonodarnú moc.

Corinne Lepage, v mene skupiny ALDE. – (FR) Vážený pán predseda, pán úradujúci predseda Rady, pán komisár, 26. septembra 2009 sa zorganizovalo 44 grémií občanov v 38 krajinách, ktoré predstavovali rôzne štádiá vývoja.

91 % občanov vo svete, z toho 93 % Európanov, vyjadrilo názor, že naliehavo potrebujeme dosiahnuť v Kodani dohodu. 89 % vyjadrilo názor, že potrebujeme emisie skleníkových plynov v rozvinutých krajinách znížiť o viac ako 25 %. A to isté si myslí 92 % Európanov.

My ako poslanci Európskeho parlamentu zastupujúci národy Európy máme povinnosť použiť svoj vplyv v prospech žiadosti našich spoluobčanov. Predovšetkým však prevziať zodpovednosť, ktorú máme, aby sme mohli splniť cieľ Medzivládneho panelu pre klimatické zmeny (IPCC) 25 – 40 % zníženia emisií do roku 2020.

Ako práve povedal pán Leinen, aby sme to dosiahli, musí byť dodržaný cieľ zníženia o 30 %, a to, samozrejme, s potrebnými finančnými prostriedkami, ktoré sa na rok 2020 odhadujú na 100 miliárd EUR. Na dosiahnutie tohto cieľa bude pravdepodobne nutné zaviesť daň na finančné transakcie, ako aj začať prenos ekologických technológií na juh.

Európa ako vedúci predstaviteľ v tejto pre budúcnosť zásadnej otázke musí doceliť dohodu, ale nie dohodu za každú cenu. Inými slovami, nie takú dohodu, ktorá nebude obsahovať naše ciele, ktorá nebude mať žiadne finančné prostriedky, riadiace prvky alebo obmedzenia. Bolo by lepšie nemať vôbec nič, než mať neurčitý záväzok, ktorý túto záležitosť znovu odloží na neurčito s tým, že sa bude ľuďom predstierať, že sa o nej rokovalo.

Našou zodpovednosťou je nielen niesť spoločnú zodpovednosť za klimatický dlh, ale aj urobiť všetko pre to, aby sme ľudí presvedčili o jedinom rozumnom riešení. Mali by sme tiež byť neúnavnými ochrancami spravodlivého a účelného spoločného úsilia.

Z tohto hľadiska dodržanie 30 % cieľa znamená, že všetkým krajinám, ktoré navrhli spodné a horné hranice znižovania emisií, poskytneme spôsob, ako mieriť na horné hranice a nezostať na spodných.

Každý sa zodpovie medzinárodnej verejnosti a budúcim generáciám za postoj, ktorý zaujme v Kodani. Postoj nás Európanov musí byť jasný, jednoznačný a mimoriadne pevný.

Satu Hassi, v mene skupiny Verts/ALE. – (FI) Vážený pán predseda, dámy a páni, pán minister, stretnutie v Kodani bude najdôležitejšou konferenciou v histórii ľudstva. Ide o budúcnosť celej ľudskej rasy. Na dôležitosť tohto stretnutia poukazuje aj skutočnosť, že mediálne hry už pred jeho začiatkom stihli očierniť povest výskumníkov v oblasti klímy.

Nesmieme však strácať čas: svetové emisie sa musia znížiť v nasledujúcich 10 rokoch. Ministri a premiéri, ktorí sa zhromaždia v Kodani, musia vziať svoju zodpovednosť vážne a prijať rozhodnutia, ktoré zabezpečia, že teplota Zeme sa nezvýši o viac než dva stupne. Rozhodnutie musí zahŕňať všetky hlavné otázky, musí byť záväzná a obsahovať záväzný časový rozvrh na prípravu konečnej medzinárodnej dohody.

Potešilo ma, že minister Carlgren tiež hovoril o záväznom rozhodnutí a záväznej medzinárodnej dohode. Dohoda musí obsahovať dlhodobé ciele na znižovanie emisií, aj keď ešte dôležitejšie je dohodnúť sa na obmedzení emisií do roku 2020. Znižovanie emisií v rozvinutých krajinách musí byť bližšie k hranici 40 % ako 25 %.

Je mimoriadne dôležité, aby EÚ bola naďalej lídrom tak, ako predtým. Najlepší spôsob, akým sa môžeme ukázať ako lídri, je ten, že sa teraz zaviažeme k zníženiu emisií o 30 % do roku 2020 a dáme jasnú ponuku na financovanie pre rozvojové krajiny. Ako povedal Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, podiel EÚ na financovaní by mal byť asi 30 miliárd EUR ročne do roku 2020. Okrem toho, ako povedal minister Carlgren, recesia zlacnila znižovanie emisií. Musíme využiť túto príležitosť a mieriť vyššie.

Chcem pripomenúť tým, ktorí radi spochybňujú celý pojem ochrany klímy, že planéta nebude čakať. Nemôžete planéte povedať: „Mohla by si nám, prosím, dať ešte rok alebo dva, sme v recesii“, alebo „Váhame pre tých, čo sú v otázkach klímy skeptickí“. Zmena klímy postupuje podľa pravidiel fyziky a chémie a my prevezmeme zodpovednosť za naše rozhodnutia, aj za to, ak neurobíme nič.

(potlesk)

Miroslav Ouzký, *v mene skupiny ECR*. – (CS) Vážený pán minister a úradujúci predseda Rady, pán komisár, dámy a páni, súhlasím s väčšinou predchádzajúcich rečníkov, že kodanský samit je pravdepodobne najdôležitejším samitom celého roka pre Európsku úniu a zároveň pre celý svet. Rád by som poďakoval pánovi komisárovi, že je medzi politikmi, ktorí zdôrazňujú význam Európskeho parlamentu pre pripravovaný samit a všeobecne pre politiku v oblasti klímy a problematiku zmeny klímy. Taktiež by som mu rád poďakoval za to, že zdôraznil dôležitosť financovania. Viete, v Česku často hovoríme, a v češtine to znie dosť ironicky, že peniaze sú vždy až na prvom mieste. V tomto prípade to platí dvojnásobne. Rád by som tiež zdôraznil, že ak EÚ nedokáže vystúpiť ako jeden orgán so silným a jasným mandátom a nedokáže dosiahnuť jasnú dohodu o financovaní, nesmierne to oslabí jej pozíciu vo svete.

Niekoľko predchádzajúci rečníci tu zdôraznili, že ako EÚ sme lídrami v tejto oblasti, a mali by sme nimi zostať. Rád by som zopakoval, že by som veľmi chcel vidieť na samite niekoho ešte ambicioznejšieho, niekoho, kto by šiel ďalej než my, mal lepšie právne predpisy a bol ochotný dať na túto problematiku viac finančných prostriedkov. Vôbec by mi neprekážalo, keby sme stratili našu pozíciu jednotky, pretože verím, že nastal čas, aby sa spoločné bremeno prijalo na naozaj globálnej úrovni. Myslím si, že bez globálnej dohody všetky naše snahy vyjdú nazmar. Nie je dôvod, aby sme stále pripomínali dôležitosť takých štátov, akými sú USA, India či Čína. Obávam sa, že prezident Obama nedokáže splniť všetky svoje predvolebné sľuby, a to je poľutovaniahodné.

Rád by som v krátkosti spomenul aj otázku, o ktorej často hovorím, a to odlesňovanie a vodné hospodárstvo vo svete, ktoré máme vždy tendenciu podceňovať. Vo všetkých našich vyhláseniach žiadame dohody o zastavení ťažby v dažďových pralesoch so štátmi, akými sú Brazília, India a ďalšie. Napriek tomu hovorím, že nestačí iba súhlasiť a vydávať vyhlásenia. V minulosti sme zistili, že príslušné vlády často nemajú alebo nevykonávajú dohľad nad týmito činnosťami. Preto by som rád na tomto mieste vyhlásil, že nestačí súhlasiť. Musíme navrhnuť kontrolné mechanizmy, musíme mať prehľad o reálnej politike a súhlasím, že nesmieme prijímať zmluvu za každú cenu.

Bairbre de Brún, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (GA) Vážený pán predseda, úplne súhlasím s tým, že v Kodani musíme naliehať na právne záväznú dohodu. Dohoda musí byť dostatočne silná, aby bojovala proti zmene klímy, a zároveň musí byť vyvážená a spravodlivá, pokiaľ ide o rozvojové krajiny.

Priemyselne rozvinuté krajiny musia prisľúbiť zníženie emisií minimálne o 40 % do roku 2020 a zníženie medzi 80 % a 95 % do roku 2050 v porovnaní s úrovňami v roku 1990.

Do roku 2020 sa musí EÚ okrem zahraničnej rozvojovej pomoci zaviazat aj k 30 miliárdam EUR ročne na financovanie v oblasti klímy pre rozvojové krajiny.

Bohužiaľ, v Európe sú ľudia, ktorí veľmi radi používajú zdráhanie ostatných krajín prijať potrebné kroky ako výhovorku pre EÚ, aby nemusela dodržať svoje záväzky. Tento prístup je mimoriadne krátkozraký.

Bez ohľadu na výsledky rokovaní v Kodani, EÚ musí pokračovať, stanoviť si a realizovať účinné ciele na znižovanie emisií. Taktiež musí vyvinúť nové čisté technológie a zaviazat sa k spravodlivosti v oblasti klímy tak, aby rozvojové krajiny neboli prinútené ťažiť to, čo rozvinuté krajiny zasiali.

Anna Rosbach, *v mene skupiny EFD*. – (DA) Vážený pán predseda, Rada a Komisia, o mesiac tu máme Vianoce. Mám jedno veľké vianočné želanie: keď táto konferencia o zmene klímy skončí a všetci zúčastnení prestanú vystupovať ako správcovia a technici, ktorí hovoria iba o podrobnostiach a kvótach, mohli by sme konečne mať politickú diskusiu o tom, čo reálne a prakticky dokážeme spraviť na zlepšenie podmienok pre našu planétu a jej obyvateľov. Ak otvoríme oči, uvidíme až priveľmi jasne, že USA, Rusko, Čína a mnohé iné

krajiny sveta nemajú zmenu klímy v programe. Namiesto toho vydávajú iba príjemne znejúce vyhlásenia o svojich zámeroch a dávajú prázdne sľuby.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Vážený pán predseda, dámy a páni, stále pretrvávajúca hospodárska a štrukturálna kríza ukázala, ako rýchlo dokáže medzinárodné spoločenstvo sprístupniť veľké sumy peňazí, aby zmiernilo kritickú situáciu, hoci spôsob, akým to robí, je niekedy sporný. Kríza tiež ukazuje, že aj najrozmanitejšie štáty dokážu spolupracovať, keď sú v stávke väčšie, nadradené ciele.

Rovnako ako pri štrukturálnej kríze, za dramatické dôsledky zmeny klímy môže z veľkej časti človek. Napriek tomu musí byť cieľom, a hovorím o celi pre ľudstvo, aby sme využívali Zem a jej zdroje udržateľne a rozumne. Musíme zachovať diverzitu biosféry pre budúce generácie. Ak sa nám podarí vytvoriť rámec na európskej úrovni, ktorý by podporoval vedu, inovácie a moderné technológie ohľaduplné k životnému prostrediu – zelené technológie a obnoviteľné zdroje energie, my Európania môžeme dosiahnuť dva ciele. Po prvé, všetci pozitívne prispejeme k znižovaniu emisií CO₂ škodlivých pre klímu, ak umožníme ukončiť našu hlavnú závislosť od fosílnych palív. Po druhé, ak zvýšime podporu pre vedu a technológie ohľaduplné k životnému prostrediu, bude to znamenať, že Európa zostane dlhodobo centrom inovácie. Iba týmto spôsobom vytvoríme v Európe nové pracovné miesta v dlhodobej perspektíve.

Andreas Carlgren, úradujúci predseda Rady. – (SV) Vážený pán predseda, musím povedať, že skutočne oceňujem širokú podporu, ktorú získal prístup EÚ takmer od všetkých v Parlamente. Má to, malo to a bude to mať veľký význam pre silu EÚ v Kodani a tiež pre veľmi dôležitú prácu v oblasti klímy, ktorú budeme musieť vykonať potom.

Rád by som tiež povedal pánovi Dimasovi, že veľmi oceňujem to, čo dnes povedal. Komisia zohrala významnú úlohu ako oporný stĺp politiky EÚ v oblasti klímy a predovšetkým pán Dimas zohral rozhodujúcu úlohu pri prijatí stanoviska, ktoré Komisia prijala. Boli obdobia, keď to nie všetky členské štáty podporovali tak veľmi ako dnes a pán komisár v zásadných situáciách vždy stál veľmi pevne za svojím názorom. Veľmi si to cením a chcel som to vyzdvihnúť tu v Parlamente.

Rád by som povedal pánovi Leinenovi ako lídrovi Skupiny progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente, ale aj ako predsedovi výboru, s ktorým sa veľmi teším na spoluprácu s Parlamentom v Kodani. Som si istý, že Parlament môže aj tam zohrať veľmi dôležitú úlohu pri oslovovaní predstaviteľov ostatných krajín.

Rád by som povedal každému, kto v tejto rozprave hovoril o otázke financovania – pán Leinen, pani Hassiová, pani de Brúnová a ďalší –, že konkrétne čísla sú, samozrejme, tiež dôležité. To je dôvod, prečo je EÚ skupinou rozvinutých krajín, ktoré doteraz predstavili najambicióznejšie aj najkonkrétnejšie čísla. Dovoľte mi taktiež povedať, že pokiaľ ide o rýchle opatrenia – opatrenia na zastavenie odlesňovania dažďových pralesov a opatrenia na vyberanie peňazí z leteckej a námornej dopravy, ktoré sú škodlivé pre klímu, aby sa použili na dôležité opatrenia hlavne v najchudobnejších krajinách EÚ – tieto opatrenia musia priniesť výsledky hneď teraz.

Niektori sa pýtali na praktickú stránku. EÚ v tejto oblasti už ukázala cestu. V skutočnosti sme už na polceste k cieľu zníženia emisií o 20 % do roku 2020. Dosiahli sme tretinu toho, čo potrebujeme, aby sme dosiahli cieľ 30 %. To je dôvod, prečo v cieľovej rovinke naliehame na ostatné strany, aby zdvihli svoje ponuky, a zároveň hovoríme, „pozrite sa na nás, ukázali sme praktický spôsob, ako skutočne znížiť emisie“.

Niektorí ľudia hovoria, „chodte o 10 % ďalej“. Veľmi rád by som to urobil, ale na to je potrebná globálna dohoda. Inak by dodatočných 10 % od EÚ zmizlo za dva roky vo zvýšených emisiách v Číne a klímu by sme aj tak nezachránili. Preto je globálna dohoda taká dôležitá a preto je úloha Parlamentu taká zásadná. Toto je totiž dôležitý politický základ, na ktorom treba ďalej stavať.

Stavros Dimas, člen Komisie. – Vážený pán predseda, po tom, čo ste povedali, som neočakával, že mi dáte priestor, ale využijem túto príležitosť, aby som povedal pár slov o hlavnom argumente, ktorý bol prednesený s cieľom zníženia emisií o 30 %.

Samozrejme súhlasím s pánom Ouzkým, že potrebujeme globálnu dohodu, čo znamená, že všetky krajiny sveta sa zúčastnia na komplexnej dohode a všetky odvetvia hospodárstva sa zúčastnia na znižovaní emisií. A, samozrejme, musí to byť založené na vedeckých poznatkoch.

Aby sme dosiahli takúto globálnu dohodu, aby sme presvedčili ostatné krajiny, nech sa pohnú vpred, musíme na ne naďalej naliehať vlastným príkladom, príkladom, ktorý má morálny význam. To, že Európa je morálnym lídrom, je dôležité, ale zároveň to funguje aj ako príklad. Ukazujeme tak, že zelený obchod je veľmi dôležitý

pre našu konkurencieschopnosť. Vo včerajších *Financial Times* sa objavili správy o tom, ako európske podniky vrátane veľmi dôležitých obchodných spoločností v Európskej únii získavajú tým, že sa stávajú zelenými, a v správach sa vlastne predpovedá, že do roku 2020 podniky so zeleným obchodom predbehnú všetky ostatné. Takže máme tieto dva spôsoby, ako donútiť ostatné krajiny, aby prišli s ambicióznymi záväzkami a súhlasili s nimi v právne záväznej dohode.

Čo sa týka zníženia o 30 %, musím ešte niečo dodať. Po prvé, je to v súlade s tým, čo nám veda káže spraviť, takže by z našej strany bolo úprimné, keby sme súhlasili s tým, čo nám káže veda. Po druhé, je to dnes lacnejšie, oveľa lacnejšie než vtedy, keď sme diskutovali o balíku opatrení v oblasti klímy a energetiky: dosiahnuť tento cieľ je teraz lacnejšie asi o 30 – 40 %.

Po tretie, neposkytne nám to, ako povedal predtým Andreas Carlgren, len nástroj na to, aby sme presvedčili ostatných, ale aj, a to je najdôležitejšie, náš príklad bude pôsobiť ako tlak. Svetová verejná mienka ocení to, čo robí Európska únia. Bude to, ako som tu počul od jednej kolegyne, aj veľmi dôležité pre naše technológie. Samozrejme, pretože to ponúkne lepšiu cenu za uhlík, ktorý sa v súčasnosti predáva veľmi lacno, takže to bude dôležitý stimul pre ekologickú inováciu a pre rozvoj a využívanie nových technológií.

Ďalším veľmi dôležitým hľadiskom je to, že Európska únia je vo zvýhodnenej pozícii, pretože už máme právne predpisy, ktoré ste schválili. Tie ponúkajú Európskej únii a členským štátom spôsoby a opatrenia, ako docieľiť vyšší cieľ iba prostredníctvom skvalitnenia niektorých horných hraničných hodnôt, ktoré sú v našich právnych predpisoch.

Karl-Heinz Florenz (PPE). – (DE) Vážený pán predseda, na úvod by som sa rád vyjadril k tomu, čo povedal pán komisár Dimas. Je samozrejme, že potrebujeme záväznú dohodu o celej problematike ochrany klímy, ale aj v Európe pre náš európsky priemysel. Samozrejme, nemáme len zelené odvetvia priemyslu. Máme aj iné odvetvia priemyslu a musíme rozmyšľať aj o konkurencieschopnosti týchto odvetví za hranicami Európy.

Priemysel potrebuje istotu pre plánovanie a v tomto ohľade Európa veľmi pokročila. To bol správny prístup a mal v tom čase moju jednoznačnú podporu. No teraz musíme zabezpečiť, aby pozitívny výsledok z minulého roka bol prevedený aj vyššie na úroveň Kodane. Potrebujeme ukázať, čo si myslíme o globálnom uhlíkovom rozpočte. To už síce bolo povedané, ale teraz potrebujeme naozaj rozšíriť túto správu do ostatných štátov a na ostatné kontinenty. Keď to spravíme – a nebude to ľahké –, musíme ďalej rozvíjať systém obchodovania s emisiami. Ak to zostane čisto európskym príbehom, čas nám začne dochádzať. Z tohto dôvodu môžem len poprosiť pána komisára a úradujúceho predsedu Rady, aby s ozajstným odhodlaním naďalej presadzovali šírenie tejto správy.

Identifikovali sme aj druhý problém, ktorý už bol dnes spomenutý, a to otázku odlesňovania. Na Borneu, pán Leinen, je každý rok vypálené územie dvakrát také veľké ako Sársko. To je katastrofa. Do ovzdušia je takto vypustených 8 % celosvetových emisií CO₂. Môžeme akokoľvek útočiť na náš priemysel, no ten by toľko nedokázal vypustiť. Ani by som nechcel, aby to dokázal. Preto potrebujeme vyvinúť úplne iný prístup.

Som úplne užasnutý z financovania – sú to preteky čísel. Pre mňa je dôležité, aby sme studňu, z ktorej vyťahujeme peniaze, nepovažovali za bezodnú, a nie som si istý, že toto je ten prípad. Pán komisár, môžete ma, prosím, v tomto smere upokojiť? Musíme zahrnúť rozvojové krajiny s prispôbenými číselnými údajmi a cieľmi. To je moja výzva. Európa to myslela vážne a tá vážnosť – chcem upozorniť, že vrátane tej na strane Komisie a Rady – je našou silou. Na tejto sile by sme mali naďalej stavať.

Dan Jørgensen (S&D). – (DA) Vážený pán predseda, pred niekoľkými týždňami som bol v Grónsku. Navštívil som tam malé mesto, ktoré sa volá Ilulissat, a kúsok na sever od Ilulissatu je ľadovec. Tento ľadovec sa teraz roztápa a pohybuje sa rýchlosťou dva metre za hodinu. Dva metre za hodinu! Môžete to vidieť voľným okom. Počujete to, pretože keď odpadne riadny kus ľadu, znie to ako tresk hromu. Voda z tohto roztápajúceho sa ľadovca sa každý deň rovná ročnej spotrebe celého mesta veľkého ako New York. Za deň! To je ukazovateľom toho, akým naliehavým problémom sa zaoberáme. A to ešte pred tým, než nás účinky zmeny klímy skutočne zasiahnu.

Preto cítim povinnosť povedať pani Rosbachovej a ostatným, ktorí dnes povedali, že „musíme uvažovať rozumne“, že „sa musíme sústrediť na to, čo je politicky možné“, že „musíme preskúmať kompromisy, ktoré sa dajú dosiahnuť“: existujú veci, pri ktorých nemožno urobiť kompromis. Existujú ciele, pri ktorých nemôžeme urobiť kompromis, a jedným z nich je cieľ obmedziť nárast teploty na 2 °C, ktorý EÚ podporuje. Preto ma veľmi tešia znamenia, ktoré dnes, pán minister Carlgren a pán komisár Dimas, vysielate. Nemôžeme ustúpiť od cieľa obmedziť nárast teploty na 2 °C. To znamená, že všetky rozvinuté krajiny na svete musia pristúpiť k zníženiu emisií v rozmedzí medzi 25 % a 40 %. Znamená to aj to, že na USA musí byť vyvinutý

veľký tlak, aby podporili tento cieľ. Rád by som videl vo vašich vyhláseniach náznaky, aké znižovanie emisií musí USA dodržať z čisto praktického hľadiska. Myslím si, že to je niečo, čo vo verejnej diskusii chýba.

My v EÚ sa okrem toho, že musíme dosiahnuť dostatočne ambiciózny cieľ znižovania emisií, sústreďujeme aj na plán financovania. Bohaté krajiny sveta musia pomôcť zaplatiť za prenesenie rastu do najchudobnejších krajín. Nemali by sme od nich žiadať, aby zostali chudobné, ale skôr, aby pokračovali vo svojom raste. Tento rast musí byť zelený, no založený na zmene technológií, a musí byť trvalo udržateľný. Aj keď EÚ bola lídrom v mnohých oblastiach, v ktorých išlo o financovanie, v súčasnosti, bohužiaľ, ešte stále nie sme pripravení predložiť na prerokovanie potrebné číselné údaje. Viem, že to nie je chyba týchto dvoch pánov. Bohužiaľ, nebolo možné získať podporu predsedov vlád v Európe. Aj tak však veľmi dúfam, že dokážeme túto podporu získať pred samitom v Kodani. Je to naliehavá záležitosť.

Nakoniec by som rád povedal, že je veľmi dôležité, že my v Európe sme lídrami v obhajovaní názoru, že toto neznamena, že naša životná úroveň sa nutne zníži, či už v bohatých, alebo chudobných krajinách. Nepovedie to k tomu, že sa naše podniky stanú nekonkurencieschopnými. Naopak, naše požiadavky ich urobia inovatívnejšími, čím sa zvýši ich konkurencieschopnosť vo svete. Ak si prečítate noviny alebo pozriete televíziu, alebo budete sledovať aspoň nejaké svetové médiá, zistíte, že pesimizmus je heslom dňa. Nájde sa mnoho ľudí, ktorí sa už rozhodli, že samit v Kodani bude fiaskom. Preto je ešte dôležitejšie ako kedykoľvek predtým, aby bola Európa lídrom, aby EÚ stála pri kormidle. Rád by som vám preto zaželel na rokovaníach v Kodani veľa šťastia.

Chris Davies (ALDE). – Vážený pán predseda, ak sa dnes pozriete z okna, uvidíte v Štrasburgu dosť škaredý deň, ktorý sa ničím nelíši od bežných dní. Ani potopy, ktoré ničia časti môjho regiónu v mestách Cockermouth a Workington, kde sme mali historicky najväčšie zrážky, nie sú ničím neobvyklé. Nedajú sa prisúdiť konkrétne zmene klímy, hoci sú v súlade s vedeckými poznatkami.

Je ťažké považovať politické rozhodnutia za nevyhnutné, keď existujú pochybnosti, či vôbec prebieha zmena klímy. Musíme sa zastaviť a uznať, že počas jedného ľudského života sa počet ľudí zvýšil štvornásobne a množstvo fosílnych palív, ktoré používame, a spotreba energie veľmi narástli. Keďže si naša atmosféra zachovala tú istú hrúbku, musíme si možno kľásť aj otázku, či by zmena klímy nemala prebiehať rýchlejšie, než prebieha.

Myslím, že je potrebné uznať, že zmena klímy nie je náboženstvom. Nie je to viera. Musíme vziať do úvahy argumenty skeptikov a musíme proti nim namietat. Musíme zaručiť, aby sa naše vedecké poznatky dostali do popredia. Želám si len to, aby sa niektorí skeptici tak nevyžívali v podávaní návrhov na oddialenie opatrení, návrhov, ktoré môžu stať život milióny ľudí.

Objavilo sa znižovanie významu ambícií samitu v Kodani, ale ak by ste včera boli počuli ministra Carlgrena vo Výbore pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, neboli by ste počuli žiadne také znižovanie významu. Ambície nemohli byť posilnené viac. Máme 65 vedúcich predstaviteľov štátov, ktorí sa zúčastnia. Potrebujeme tam aj lídrov Spojených štátov a Číny, ale máme príležitosť urobiť významné politické rozhodnutia ešte tu.

Vítam skutočnosť, že Európska únia sa predviedla ako líder. Sme tým nadšení. Otázka znie, stačí to? Situácia je premenlivá. Máme štyri týždne a rokovania majú vlastný spád. Dávame vám dosť veľký priestor na manévrovanie? Pán komisár naznačil, že sa potrebujeme pohnúť z 20 % na 30 %. Je to posun v našej pozícii pre rokovanie? Posilňujeme ju? Hovoríme tým, že sme pripravení urobiť toto gesto ešte skôr, než budeme mať záverečnú dohodu? Skôr než skončí táto rozprava, môžeme sa dozvedieť od Rady a Komisie viac o tom, aký priestor máme na zvýšenie našich požiadaviek?

Bas Eickhout (Verts/ALE). – (NL) Teraz už zostávajú len dva týždne do začiatku konferencie v Kodani, ktorá je zásadnou príležitosťou na dosiahnutie ambicióznej dohody v oblasti klímy.

Európska únia správne tvrdí, že je nevyhnutné uzavrieť v Kodani dohodu, naša klíma neznesie odklad. Vedecké poznatky hovoria jasne. Bohaté krajiny musia znížiť svoje emisie o 40 %, aby sme dokázali dosiahnuť cieľ obmedziť nárast teploty na dva stupne, o ktorom Európska únia hovorí už roky, že ho chce dosiahnuť. Preto Európska únia musí pritvrdiť vlastné ciele, ak chce dosiahnuť cieľ obmedziť nárast teploty na dva stupne. To je nevyhnutné pre našu klímu.

Európska únia však má kľúč aj k tomu, aby sa pridali Spojené štáty. Pokiaľ štáty EÚ jasne nepovedia, koľko peňazí sa chystajú dať rozvojovým krajinám, Spojené štáty sa budú mať na čo vyhovoriť. Preto, prosím, teraz predstavme našu jasnú ponuku 30 miliárd EUR pre rozvojové krajiny a potom bude na Spojených štátoch,

aby prišli s vlastným cieľom znižovania emisií. Kodaň môže byť úspešná, Kodaň musí byť úspešná a Európska únia má stále kľúč k jej úspechu.

Derk Jan Eppink (ECR). – (NL) Dámy a páni, Kodaň zlyhala ešte skôr, ako sa začala konferencia. Je možné, že dôjde k dohode, nebude to však právne záväzná dohoda.

Prezident Obama systém obchodovania s emisiami v Senáte nepresadí; jeho prioritou je skôr zdravotníctvo ako stanovovanie emisných kvót a obchodovanie s emisiami. To znamená, že Európa stojí pred rozhodnutím: máme v tom pokračovať sami alebo nie? Máme alebo nemáme naďalej ako jediní uplatňovať povinný systém obchodovania s emisiami? Musíme to dôkladne zvážiť. Ak v tom budeme pokračovať sami, zaplatíme za to vysokú cenu: európsky priemysel by to v období do roku 2020 stálo stovky miliárd eur, čo by malo za následok stratu státisícov pracovných miest.

Rád by som uviedol príklad. Antverpy majú po Houstone najväčšiu koncentráciu chemických spoločností na svete, ktoré priamo poskytujú prácu 64 000 ľuďom a nepriamo 100 000 ľuďom. Chemický priemysel Antverp by neprežil, ak by v tom Európa pokračovala sama, a možno na to treba Holanďana, aby sa zastal hospodárskych záujmov tohto mesta. Do roku 2020 by jeho chemický priemysel zmizol, stal by sa obeťou nadmerných výrobných nákladov.

Obchodovanie s emisiami má aj mnoho nevýhod. Je veľmi nestabilné; cena padla z 30 EUR na 8 EUR. Čo teda máme robiť? Mali by sme zabezpečiť trvalý vývoj ekologických technológií a novej infraštruktúry, ďalej dosiahnuť, aby boli investície do životného prostredia odpočítateľné z dane, podporovať výskum a vyvíjať výrobné technológie šetrné k životnému prostrediu. Tento Parlament sa musí prebudíť do reality. Niekedy mám dojem, akoby som nebol poslancom parlamentu, ale členom nejakej náboženskej komunity. Zachráni nás technologická inovácia, a nie obchod s horúcim vzduchom.

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL). – (NL) Chcela by som uviesť stručný zoznam činností, pri ktorých dochádza k emisii CO₂, pričom tento zoznam sa týka niekoho, koho som včera stretla na ulici.

Je nažive (tento bod si pamätajte!).

Osprchovala sa. Odviezla sa autom do práce. Kúpila kyticu kvetov vypestovaných v skleníku, zabalenú v plastovom obale. Celý deň mala zapnutý svoj notebook. Uvarila veľký, chutný rezeň a trochu zosilnila kúrenie.

Ako môžeme po takomto peknom dni plnom pohodlia trvať na tom, aby žena vyhnaná zo svojej krajiny v dôsledku odlesňovania kvôli nášmu pohodliu znížila svoje emisie CO₂, keď jediné, čo jej zoznam obsahoval, bolo: „Bola som nažive“?

Priemyselné krajiny sú zodpovedné za vysoké emisie CO₂, takže musia za to platiť a podporovať rozvojové krajiny. Nemôžeme pripustiť, aby to bola len nejaká biedna almužna. Musíme sa zbaviť nutkania konať len vtedy, ak bude konať aj niekto iný. Spojené štáty a Čínu treba v tejto veci dôrazne brať na zodpovednosť. Ambície sú jedna vec, ale to, na čom skutočne záleží, je prevzatie zodpovednosti.

Oreste Rossi (EFD). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, pomlčme radšej o neuveriteľnej sume 30 miliárd EUR ročne do roku 2020, ktoré sa má EÚ zaviazat vyplácať krajinám s rýchlo sa rozvíjajúcim hospodárstvom v podstate bez akejkoľvek záruky. Nám Talianom to pripomína povestný taliansky program *Cassa del Mezzogiorno*.

Naše pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy sa týkajú troch vecí. Po prvé, požadujeme právne záväzné a rovnako ambiciózne úlohy, a to nielen pre ostatné priemyselné krajiny, ale aj pre krajiny s rýchlo sa rozvíjajúcim hospodárstvom, a predovšetkým pre Čínu, Indiu a Brazíliu.

Po druhé, požadujeme, aby bolo akékoľvek poskytovanie európskych finančných prostriedkov, ktoré tieto krajiny využívajú, podmienené používaním technológie vyrobenej v Európskej únii, aby sa našim spoločnostiam aspoň čiastočne vrátili prostriedky vynaložené na ďalšie zaťažujúce záväzky na zníženie emisií, ktoré na nich uvaľuje EÚ a ktoré majú uskutočňovať výlučne na vlastné náklady.

Po tretie, požadujeme opatrenia na zabezpečenie toho, aby vytváranie inovatívnych finančných mechanizmov – akými sú napríklad deriváty v rámci systému obchodovania s emisiami alebo odpustenie časti dlhu výmenou za realizáciu ekologických opatrení – v skutočnosti neslúžilo na maskovanie nehanebných finančných špekulácií podobných tým, ktoré zapríčinili veľmi vážnu krízu, z ktorej sme sa ešte stále nezotavili.

Preto ak budú naše pozmeňujúce a doplňujúce návrhy zamietnuté, bude naša delegácia – delegácia Ligy severu – hlasovať proti tomuto uzneseniu.

Nick Griffin (NI). – Vážený pán predseda, každý súhlasí s tým, že zmena klímy je najväčším problémom, ktorému ľudstvo v súčasnosti čelí. Stále to totiž tvrdí politická elita a je to lož. Nie každý s tým súhlasí. Tisícky vedcov spochybňujú samotnú existenciu globálneho otepľovania zapríčineného človekom, pričom poukazujú na prírodné cykly, ktoré spôsobili, že v severnom Anglicku boli za rímskych čias vinice a švédsku armádu pochodovala v roku 1658 do Kodane cez zamrznuté Baltské more.

Kým do Kodane pochoduje armáda fanatikov posadnutých globálnym otepľovaním, pravdou je, že ich orwellovský konsenzus je založený nie na vedeckých záveroch, ale na šikanovaní, cenzúre a podvodníckych štatistikách. Ako povedal popredný klimatológ profesor Lindzen, „Budúce generácie sa budú s nechápavým údivom čudovať tomu, že na začiatku 21. storočia zachvátila vyspelý svet hysterická panika pre globálne zvýšenie teploty v priemere o niekoľko desiatín stupňa a na základe očividne prehnaných záverov vychádzajúcich z veľmi nespoľahlivých počítačových výpočtov [...] zvažoval, že zvráti priemyselný vek”.

V skutočnosti nebude existovať žiadny nechápavý údiv, pretože dôvod tejto hystérie je jasný. Jej cieľom je vytvoriť zámienku na politický projekt globalistov, ktorým je nahradenie národnej demokracie celosvetovým riadením založeným na novom svetovom poriadku. Nemá to nič spoločné s vedou, ale ide tu jednoznačne o spoločný cieľ globalistov zdaňovať a kontrolovať nás a súčasne vytvárať miliardové zisky pre korporácie v zelenom priemyselnom komplexe. Protizápadní ľavicoví intelektuálni pomätenci sa po páde komunizmu kolektívne zrútili. Zmena klímy je ich nová teológia, sekulárna náboženská hystéria, ktorá má všetko: svojho pápeža Ala Gora, odpustky v podobe kreditov CO₂ a prenasledovanie kacírov. Ale títo kacíri v Kodani prehovoria a pravda vyjde najavo. Zmena klímy sa využíva s cieľom nastoliť antihumánnu utópiu rovnako smrteľnú ako čokoľvek, čo vytvoril Stalin alebo Mao.

Richard Seeber (PPE). – (DE) Vážený pán predseda, Albert Einstein raz povedal, „Všetko by malo byť čo možno najjednoduchšie – nie však ešte jednoduchšie”. Musíme si dať pozor, aby sme sa tejto pasci vyhli. Nahovárame si, že určité poveternostné javy – ako napríklad záplavy v Írsku – priamo súvisia so zmenou klímy. Takisto tvrdíme, že celosvetové zvýšenie teplôt, ku ktorému na rôznych kontinentoch nepopierateľne došlo, má priamy súvis s miernym zvýšením obsahu CO₂ v zemskej atmosfére, ktoré spôsobil človek.

Sú vedci, ktorí o týchto príčinných súvislostiach pochybujú, čo by sme mali mať na pamäti, keď teraz pôjdeme do Kodane. Mali by sme ísť na konferenciu s optimizmom, ale zároveň by sme mali byť realisti. Majte na pamäti, že Európa je zodpovedná len za 10 % emisií CO₂. Tu nie je priestor na pochybnosti. Zároveň vieme, že Spojené štáty, Čína a krajiny Ázijsko-tichomorskej hospodárskej spolupráce, ktoré sú dokopy zodpovedné za dve tretiny svetových emisií CO₂, sa k veci stavajú veľmi kriticky.

Teraz nejde ani tak o preteky v číslach a o to, či chceme dosiahnuť zníženie o 20 % alebo o 30 % a viac, ale skôr o dosiahnutie celosvetovej, nielen európskej dohody. Takisto sa musíme pokúsiť dosiahnuť pre každého záväzné ciele, ktoré potom bude možné monitorovať a predovšetkým splniť. Takisto je dôležité, aby sme do toho zapojili aj našich občanov a naše podniky. Nikomu nebude na prospech, ak bude v Európe hroziť „únik uhlíka“ a podniky sa presunú inam, keď podniky tu v Európe vyrábajú dvakrát energeticky účinnejšie ako podniky v iných častiach sveta. Rovnako nie je nikomu na prospech, ak rôzne krajiny na svete vyrubujú dažďový prales – minulý rok sa v Brazílii vyrúbalo 12 500 km² dažďového pralesa. Pán Florenz spomenul Borneo.

Preto je oveľa dôležitejšie obmedziť takéto odlesňovanie, ako sa zúčastňovať takýchto pretekov v číslach. Preto žiadam vyjednáčov, aby išli do Kodane plní realizmu, ale aj optimizmu.

Marita Ulvskog (S&D). – (SV) Vážený pán predseda, teší ma angažovanosť švédskeho ministra. Stále je však vo svojom postoji veľmi osamotený. Zdá sa, akoby prioritou svetových vedúcich predstaviteľov, Európskej rady a dokonca aj vedúceho predstaviteľa švédskeho predsedníctva, švédskeho premiéra, boli skôr krátkodobé politické zisky na domácom fronte, a nie dlhodobé pozitívne výsledky v oblasti životného prostredia v celosvetovom meradle. To je neprijateľné.

Potrebuje, okrem iných vecí, jasné informácie o financovaní prác v oblasti klímy v rozvojových krajinách. Sľubovať, že značnú časť z toho zaplatíme my, ako ste to robili doteraz, je neprijateľné. Sú to len slová, nejde o žiadne záväzky, a preto sa budem ďalej pýtať. Môže pán Carlgren sľúbiť, že nám pred Kodaňou poskytne jasné informácie?

Po druhé, keď už hovoríme o financovaní, veľká časť peňazí sa má získať z obchodu s emisnými kvótami. Zároveň riskujeme ohrozenie systému tým, že otvárame priestor pre to, aby sa značná časť znižovania emisií uskutočňovala v rozvojových krajinách prostredníctvom projektov mechanizmu čistého rozvoja (CDM). Okrem toho sa diskutuje o tom, či by sa bohatým krajinám mal umožniť prenos nevyužitých emisných kvót z predchádzajúceho roka. Čo plánujú pán Carlgren a predsedníctvo urobiť, aby zabezpečili správne fungovanie systému obchodovania s emisiami? Môžeme očakávať, že sa táto hra na mačku a myš, ktorá teraz prebieha medzi krajinami, ktoré sa majú zúčastniť na kodanskom samite, konečne skončí?

Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE). – (NL) Rád by som poďakoval pánovi Carlgrenovi a pánovi komisárovi Dimasovi za obsah, ale hlavne za tón ich vystúpení. Je to pozitívny tón, tón, ktorý vyjadruje vieru, že skutočne možno dosiahnuť medzinárodnú dohodu, čiže dohodu, ktorá bude obsahovať medzinárodne záväzné normy.

Vážený pán predseda, do Kodane pricestuje najmenej 60 vedúcich predstaviteľov štátov alebo vlád. Nedopusťme, aby túto cestu merali zbytočne. Musia si uvedomiť svoju veľkú zodpovednosť. Musia sa prekonať a pozrieť do budúcnosti za horizont krátkodobých hospodárskych záujmov. Musia urobiť veľký krok smerom k hospodárstvu zajtrajška, k hospodárstvu, ktoré využíva čo najmenšie množstvo nerastných surovín.

Všetci vieme, že Kodaň nebude mať úspech, pokiaľ tam Európa nezohrá silnú vedúcu úlohu. Pán Carlgren, pán komisár Dimas, veľkí hráči sa musia prestať navzájom vydierať. Na hru „Kto vydrží dlhšie ticho sedieť?“ už nie je čas. Prinúťme ich konať a dotiahnime ich až k medzinárodne záväznej dohode, ktorú všetci tak veľmi chceme.

Yannick Jadot (Verts/ALE). – (FR) Vážený pán predseda, vieme – na základe početných vedeckých štúdií a tiež podľa Yva de Boera –, že krajiny s rýchlo sa rozvíjajúcim hospodárstvom dnes vynakladajú aspoň také isté úsilie ako Európa, pokiaľ ide o rok 2020.

Takisto vieme, že pri rokovaníach existuje právo kontroly vo vzťahu ku krajinám s rýchlo sa rozvíjajúcim hospodárstvom a že toto právo sa čoraz viac uplatňuje prostredníctvom inventarizácie emisií a prostredníctvom správ o prijatých opatreniach. Inštitút svetových zdrojov zverejnil štatistiku, podľa ktorých Čína vyprodukovala okolo 70 ton na osobu, čo je kumulatívna hodnota od roku 1950, zatiaľ čo Spojené štáty vyprodukovali 810 ton a 27 štátov EÚ 413 ton.

Preto by sme vás radi požiadali, aby ste vzali rozum do hrsti a ako rokovací mandát použili v prvom rade uznesenie Európskeho parlamentu. To by bolo to najlepšie, čo by sme mohli urobiť v záujme klímy, ako aj nášho zotavenia sa z krízy v Európe.

Ďalej vyzývam poslancov Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov), aby preukázali inteligenciu a dôveryhodnosť a stiahli svoj pozmeňujúci a dopĺňajúci návrh, v ktorom sa hovorí, že krajiny s rýchlo sa rozvíjajúcim hospodárstvom musia urobiť to isté, musia prijať rovnaké záväzky ako bohaté krajiny. To je neprijateľné, to je neseriózne.

Konrad Szymański (ECR). – (PL) Vážený pán predseda, v prípade Kjóta sme rozvojovým krajinám urobili ústupky a poskytli sme im výnimky, čo spôsobilo stratu značnej časti našej konkurencieschopnosti. A zatiaľ v roku 2005 prekročili rozvojové krajiny európsku úroveň emisií CO₂. Dnes Parlament nielenže chce zaťažiť hospodárstvo ešte drastickejšími klimatickými reguláciami. Navrhované uznesenie kladie na vnútroštátne rozpočty počas nasledujúcich 10 rokov bremeno vo forme 30 miliárd EUR ročne, ktoré sa použijú na pomoc rozvojovým krajinám. V prípade Poľska by navrhovaná metóda výpočtu príspevku mohla znamenať vynaloženie až 40 miliárd EUR v priebehu 10 rokov do roku 2020. Pochybné účinky Kjótskeho protokolu, privilegované postavenie rozvojových krajín a stúpajúce náklady tejto politiky sú dôvodmi, prečo sme proti tomuto uzneseniu. Sme zodpovední nielen za klímu, ale aj za prosperitu našich občanov.

Sabine Wils (GUE/NGL). – (DE) Vážený pán predseda, dôsledky zmeny klímy sú viditeľné v mnohých častiach sveta. Na základe posledných výpočtov sa predpokladá celosvetové zvýšenie teploty až o 4° C do roku 2060 a až o 10° C v Arktíde. Za výrazne rýchlejšie roztápanie ľadovcov v Arktíde sú zodpovedné najmä európske emisie sadzí – odnáša ich tam vietor. Priemyselné štáty EÚ sú teraz povinné finančne podporovať chudobnejšie krajiny, aby sa mohli prijať okamžité opatrenia na boj proti dôsledkom zmeny klímy. Od roku 2010 do roku 2050 bude každý rok potrebných 100 miliárd USD. Treba čestne povedať, že 30 miliárd USD z tejto sumy nie je pre Európsku úniu až tak veľa.

Prenos technológií sa takisto nesmie spájať s patentmi, inak časť týchto peňazí jednoducho potečie naspäť do korporácií v priemyselných krajinách. EÚ má povinnosť zohrať na konferencii o zmene klímy v Kodani vedúcu úlohu.

Paul Nuttall (EFD). – Vážený pán predseda, práve som počul, ako môj socialistický kolega hovoril o Grónsku a o roztápaní ľadovcov v Grónsku.

V tejto súvislosti by som chcel položiť túto otázku: Prečo sa Grónsko volá Grónsko? Je to azda preto, lebo kedysi, keď bol svet teplejší, bolo Grónsko zelené?

Zdá sa, že britskí občania to odhalili, pretože z nedávneho prieskumu verejnej mienky v novinách *The Times* jasne vyplynulo, že britskí občania už neveria v takzvané globálne otepľovanie zapríčinené človekom.

Britskí občania sú veľmi bystrí a je im jasné, že politici ekologickú agendu oportunisticky zneužívajú. Cynicky sa zneužíva na zvyšovanie daní, na zavádzanie regulácií a Európska únia ju momentálne využíva na to, aby ospravedlnila svoju vlastnú existenciu.

Tento týždeň sa tiež odohralo pekné divadlo, keď jedno z popredných centier na výskum klímy v Spojenom kráľovstve, ktoré poskytuje poradenstvo vláde, prichytili pri tom, ako upravuje údaje a potláča diskusiu. Je to úplná hanba.

Teším sa na to, ako bude v Kodani politická trieda sedieť za stolom a radšej zabudne spomenúť obrovského slona v miestnosti, teda to, že Zem sa za posledných 10 rokov v skutočnosti neoteplila.

Pilar del Castillo Vera (PPE). – (ES) Vážený pán predseda, v prvom rade by som chcela vyjadriť uznanie Komisii, ako aj Rade a, samozrejme, Parlamentu za úsilie, ktoré vynaložili, ako aj za nadšenie, ktoré preukázali počas takého dlhého obdobia uskutočňovania programu boja proti zmene klímy.

Chcela by som povedať, že existuje rad istôt, ktoré by nám mali vytýčiť cestu. Prvou je, že potrebujeme, aby sa zapojil každý, najmä všetky tie krajiny, ktoré sú hlavnými znečisťovateľmi. Druhou takmer úplnou istotou je, že na základe všetkých informácií, ktoré máme, sa zdá, že dosiahnuť právne záväznú dohodu v Kodani bude veľmi ťažké, tak ako sú, samozrejme, záväzné dohody o percentách emisií.

Táto skutočnosť však nesmie byť dôvodom na to, aby sme sa vzdali, pretože pesimizmus vyplýva z neschopnosti prijať skutočnosť. Optimizmus je, naopak, založený na akceptovaní skutočnosti.

Čo máme v Kodani urobiť v prvom rade? Nemali by sme, samozrejme, zabudnúť na možnosť dosiahnutia všeobecnej dohody. Keďže si však uvedomujeme situácie a možnosti, ktoré existujú, asi by sme sa mali sústrediť na skutočne prijateľné odvetvové dohody s uskutočniteľnými cieľmi. Mám na mysli dohodu o odlesňovaní, dohodu o pomoci krajinám s rýchlo sa rozvíjajúcim hospodárstvom a rozvojovým krajinám, ale predovšetkým dohodu o prenose technológií. Za veľmi dobrý nápad by som tiež pokladala uzatvorenie dohôd o podpore programov, aby na celom svete priemyselné odvetvia, ktoré spotrebúvajú najväčšie množstvo energie, nech už sú v ktorejkoľvek krajine, mohli dosiahnuť dohody o emisiách. To by taktiež zvýšilo konkurencieschopnosť našich hospodárstiev.

Na záver by som chcela zdôrazniť, že optimizmus je založený na realizme a účinnosť je založená na stanovení uskutočniteľných cieľov. Týmto by sme sa mali riadiť vždy.

Linda McAvan (S&D). – Vážený pán predseda, dnes v Parlamente znovu prispeli svojimi prejavmi Britská národná strana (BNP) a Strana za nezávislosť spojeného kráľovstva (UKIP) a znovu sú tieto dve strany jednotné vo svojej viere v konšpiračné teórie, čím ukazujú, že je medzi nimi skutočne len malý rozdiel.

Ale v prvom rade by som chcela teraz poďakovať pánovi ministrovi za to, že si zachoval svoje ambície, pokiaľ ide o Kodaň, a za to, že sa nevzdal myšlienky právne záväzných dohôd.

Dnes ráno BBC informovala, že Biely dom oznámil, že príde do Kodane s cieľmi zníženia emisií v USA. Tí z nás, ktorí sa stretli s členmi amerického Kongresu, vedia, že tam dochádza k vážnemu pohybu, čo znamená, že sa v Spojených štátoch seriózne zlepšujú vyhliadky na prijatie právnych predpisov, takže si myslím, že nádej na dosiahnutie dohody v Kodani je ešte stále reálna.

Ale Kodaň bude len začiatok, pretože keď sa z Kodane vrátíme, budeme musieť v Európe pokračovať v našej práci v oblasti znižovania emisií. Musíme ďalej investovať do energetickej účinnosti, do obnoviteľných zdrojov energie a do nízkouhlíkových technológií. Veľmi ma teší, že sme sa minulý týždeň ako Európska

únia dohodli, že sa bude investovať do technológií ako zachytávanie a skladovanie uhlíka a že jeden z týchto závodov bude v mojom volebnom obvode v Yorkshire, v Hatfiede.

Chcem sa vám poďakovať, pán komisár Dimas. Neviem, či toto bude posledná príležitosť poďakovať sa vám na pôde Parlamentu za prácu, ktorú ste za niekoľko ostatných rokov ako komisár vykonali, ale Komisia skutočne vykonala dobrú prácu, keď postavila Európu na čelo tohto procesu, a vašu prácu treba pred týmto Parlamentom naozaj pochváliť.

Uvidíme sa v Kodani. Možno vás tu uvidíme v januári, ale chcela som len, aby sa to zaznamenalo.

Na záver dúfam, že tento Parlament prijme dobré uznesenie o zmene klímy, a dúfam, že zamietneme pozmeňujúce a doplňujúce návrhy predložené poslancami z opačnej strany Parlamentu, ktorí akoby chceli oslabiť silu našich záväzkov. Chcú oslabiť ambicióznosť našich cieľov a chcú viac kompenzácií za zníženie našich emisií. Ak to s bojom proti zmene klímy myslíme vážne, ak chceme dobrú dohodu, musíme hlasovať proti týmto pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom.

Fiona Hall (ALDE). – Vážený pán predseda, vítam pozitívny a rozhodný postoj švédskeho predsedníctva a zvlášť odhodlanie pána ministra dosiahnuť, aby mohla byť dohoda z Kodane ďalej vylepšovaná a aby obsahovala monitorovacie mechanizmy, aby ju bolo možné upraviť podľa najnovších výsledkov vedeckého výskumu.

Klimatický balík EÚ, prijatý v decembri 2008, bol dôležitý v tom, že poukázal na našu angažovanosť v boji proti zmene klímy, a dôležité bolo aj to, čo sa dohodlo v posledných mesiacoch počas švédskeho predsedníctva – predovšetkým prepracované znenie smernice o energetickej hospodárnosti budov, ktorou sa radikálne zníži uhlíková stopa nových, ako aj renovovaných budov.

Európske plány však majú jeden evidentný nedostatok, a tým sú investície. Je zarážajúcim faktom, že Spojené štáty napriek tomu, že neprijali príslušné právne predpisy, vyčlenili na čistú energiu viac ako 100 miliárd USD a že Čína sa vo svojom pláne hospodárskych stimulov zaviazala vynaložiť 200 miliárd USD, kým viazané prostriedky EÚ dosahujú len niečo vyše 50 miliárd USD. Mali by sme to mať na pamäti a počas príprav na samit v Kodani by sme to so samochválou nemali až tak preháňať.

PRESEDÁ: PANI ROTH-BEHRENDT

podpredsedníčka

Claude Turmes (Verts/ALE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, mám pre pána komisára Dimasa konkrétnu otázku. Ak mám správne informácie, je to takto: Ak v Európskej únii uskutočníme ciele, ktoré sme si stanovili – 20 % obnoviteľných zdrojov energie do roku 2020 a zlepšenie o 20 % v oblasti energetickej účinnosti do roku 2020 –, tak energetický model EÚ ukazuje, že len týmto sa dosiahne zníženie CO₂ o 18 až 21 %, a to pri pokračujúcom používaní uhoľných a plynových elektrární.

Na základe tohto nerozumiem, prečo toľko času venujeme diskusiám o dosiahnutí 30 % cieľa, keď prijatím opatrení v oblasti energetickej účinnosti, používaním obnoviteľných zdrojov energie, ako aj uplatňovaním systému obchodovania s emisiami a s trochou kompenzácií za znižovanie emisií môžeme ľahko dosiahnuť 30 alebo 35 %.

Bol by som vám vďačný, pán Dimas, keby ste ako zarytý konzervatívec mohli urobiť poriadok s pánmi Seeberom a Florenzom a ostatnými, ktorí sa zasa raz poklonujú starému priemyslu.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Vážená pani predsedajúca, chcel by som požiadať o zmysel pre vyváženosť. Napriek tomu, čo sme tu dnes počuli, nejde o najdôležitejšie rokovania v histórii ľudstva a v skutočnosti od týchto rokovaní nezávisí ani budúcnosť ľudstva, ako sa nám to snažia nahovoriť niektorí kolegovia poslanci. Rozhodnutia o konkrétnych obmedzeniach v klimatickom balíku sa nerobili precízne a detailne.

Možno vysloviť len poľutovanie nad tým, že sa už dohodlo, že dôsledky tohto balíka, finančné dôsledky, sa budú vlastne týkať najmä chudobných krajín, nových krajín EÚ. Rozhodnutie, že financovanie v tejto oblasti bude závisieť nie od príjmu na obyvateľa, ale od limitov znečisťovania, je rozhodnutím, ktoré sa negatívne dotkne hospodárstiev nových krajín EÚ vrátane našej krajiny Poľska.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, dôsledný prístup k problematike zmeny klímy, kde ide o viac ako len o stanovenie cieľov na zníženie emisií, si vyžaduje realistické vysvetlenie prostriedkov, ktorými možno tieto ciele dosiahnuť.

Myslím si, že je významné a zároveň o mnohom vypovedá to, že väčšina členov Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín odmietla do návrhu uznesenia o Kodani zahrnúť pozmeňujúce a doplnujúce návrhy, ktoré presadzujú – citujem – diverzifikáciu nástrojov používaných na dosiahnutie cieľov v oblasti znižovania emisií, vyhnutie sa závislosti od trhových nástrojov a potrebu zhodnotiť účinnosť týchto trhových nástrojov, ako aj ich dôsledky pre sociálnu oblasť a životné prostredie.

Dôležitosť, ktorú Európska únia prikladá trhovým riešeniam, svedčí o jednoznačne politickom a ideologickom rozhodnutí. Cieľom tohto všetkého je skonštruovanie plánu na vytvorenie miliardového fiktívneho finančného majetku v službách systému, ktorý sa očividne ani trochu nepoučil z krízy, v ktorej sa v súčasnosti nachádza.

Skúsenosti z uplatňovania systému obchodovania s emisiami Európskej únie úplne zdiskreditovali užitočnosť regulácie prostredníctvom trhu a jasne poukázali na neúčinnosť a zvrátenosť jeho nástrojov.

Timo Soini (EFD). – (FI) Vážená pani predsedajúca, mali by sme chrániť zamestnancov, malých podnikateľov a priemysel. Ekologické opatrenia možno prijímať len v zdravom hospodárstve. Do ochrany životného prostredia môžeme investovať len vtedy, ak je hospodárstvo zdravé.

Pri súčasných plánovaných percentách sa veci nevyvinú dobre. Hoci som sám katolík, musím povedať, že súčasný obchod s percentami je modernou verziou predaja odpustkov, čo nie je dobré. Musíme zaviesť systém merných emisií, ako je to v prípade áut, čo nám umožní zmerať, čo sa stalo, a následne z toho vyvodíme náležité závery.

Prečo sa ľavica nezastáva robotníkov, a to nielen vo Fínsku, ale v Európe všeobecne? Podpora ľavici sa stráca rýchlejšie ako ľadovce. Sú aj iné možnosti: na výroby, ktoré presahujú merné emisie, možno uvaliť dane. Ak zavedieme systém, v ktorom environmentálny dumping v rozvojových a menej industrializovaných krajinách nebude možný, budeme môcť ochrániť pracovné miesta a kvalitné výrobky a budeme v tom môcť pokračovať aj v budúcnosti.

Romana Jordan Cizelj (PPE). – (SL) Som optimistka a súhlasím so švédskym ministrom pánom Carlgrenom, ktorý povedal, že musíme uspieť. Len ešte dodám, že na to, aby sme uspeli, musíme naozaj konať a ísť za svojimi cieľmi a musíme to robiť tak, aby to bolo každému jasné a aby to bolo transparentné.

V prvom rade by som chcela zdôrazniť, že zníženie emisií skleníkových plynov je európskym, ako aj celosvetovým cieľom. Neosobujeme si právo posudzovať technológie tým, že jedny podporujeme a druhé zavrhuje. Pokiaľ ide o technológie, musíme zostať nestranní. Musíme doširoka otvoriť dvere používaniu nízkouhlíkových technológií a vývoju nových.

Nesmieme dovoliť, aby naše úsilie bojovať proti zmene klímy vyústilo do rivality medzi jednotlivými nízkouhlíkovými technológiami. Ak chceme uspieť, musíme seriózne zvažovať použitie všetkých dostupných technológií.

Po druhé, na kodanskej konferencii o zmene klímy (COP 15) musíme my, predstavitelia Európskej únie, vyslať jasné posolstvo: že treba viac peňazí pre rozvojové krajiny, aby mohli splniť svoje záväzky, a že trvalo udržateľný rozvoj si vyžaduje balíkové riešenia. Ako však vysvetlíme našim daňovým poplatníkom, že sme sa rozhodli financovať trvalo udržateľný rozvoj tretích krajín bez toho, aby sme od nich vyžadovali akékoľvek záväzky, ktoré by nás uistili, že tieto finančné prostriedky používajú na stanovené účely. Potrebujeme záväzky a potrebujeme dohľad.

Po tretie, v jednej z našich novembrových rozpráv som tento Parlament upozornila na to, že prezidentovi Obamovi musíme vyslať signál v tom zmysle, že chceme, aby sa zúčastnil na COP 15. Dnes ráno som počula správu, že prezident Obama potvrdil svoju účasť na kodanskej konferencii a že bude presadzovať prijatie záväzných cieľov v oblasti emisií skleníkových plynov. Pokladám to za dôkaz, že naše rozhodnutie pokračovať vo vyvíjaní politického tlaku bolo správnym rozhodnutím.

Na záver chcem vyjadriť jasné posolstvo. Musíme konať, a to okamžite. Chceme právne záväznú dohodu a chceme, aby sa aj ostatné krajiny správali zodpovedne.

Saïd El Khadraoui (S&D). – (NL) Chcel by som hovoriť o dopravnom aspekte. Myslím si, že spolu s energetickou problematikou je doprava vlastne najvážnejším problémom v oblasti zmeny klímy.

Ide o vážny problém, lebo si to vyžaduje prehodnotenie logistickej organizácie nášho obchodného systému a spôsobov, akými sa presúvame a cestujeme. Je jasné, že ak chceme tieto ciele splniť, musíme použiť kombináciu rôznych opatrení. Tie zahŕňujú pokračovanie investovania do výskumu a vývoja, zavádzanie

prísnejších technických noriem, prijímanie a šírenie tých najlepších noriem, uskutočňovanie internalizácie externých nákladov s cieľom posilniť účinnosť systému a vytvoriť rovnaké podmienky pre rôzne druhy dopravy a tiež, samozrejme, stanovovanie uskutočniteľných, ambiciózných cieľov na celosvetovej úrovni. Toto všetko je zvlášť dôležité v prípade odvetvia leteckej dopravy a námornej dopravy, kde toho treba ešte veľa urobiť, pokiaľ ide o trvalú udržateľnosť.

V tejto súvislosti musím povedať, že ciele, ktoré vypracovala Rada – zníženie o 10 % do roku 2020 pre leteckú dopravu a zníženie o 20 % pre námornú dopravu –, v skutočnosti nie sú dostatočne ambiciózne. Myslím si, že tu môžeme ísť ešte ďalej.

Na druhej strane som si všimol, že v uznesení sa hovorí o otázke predaja polovice emisných kvót prostredníctvom aukcií. To je v rozpore s tým, čo sme sami pred dvoma rokmi navrhovali, keď sme mali 15 %, takže ja by som sa zameral na ambicióznú dohodu. O toto sa teda snažme.

Frédérique Ries (ALDE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, plne chápeme situáciu, tón bol podľa mňa udaný a pán minister Carlgren dokonca kritizoval prevládajúci pesimizmus. Už nám nezostáva veľa času na to, aby sme zachránili kodanský samit a dosiahli, že krajiny, ktoré sú najväčšími znečisťovateľmi planéty, podpíšu ambicióznú dohodu a prijmú záväzok voči budúcim generáciám.

Dohoda je dobrá vec. Dosiahnuť úspech je, samozrejme, ešte lepšie. Vieme, že tento úspech nevyhnutne závisí od podpory priemyselných krajín – najmä Číny a Spojených štátov – budúcemu kodanskému protokolu a od rovnako dôležitej podpory rozvojových krajín. V tomto zmysle si Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín splnil úlohu, keď navrhol 30 miliárd EUR priamej každoročnej pomoci do roku 2020 s cieľom pomôcť týmto krajinám pri prechode na nízkouhlíkové hospodárstvo.

To ma vedie k tomu, aby som povedala, čo považujem za nedostatok nášho uznesenia. Je to venovanie malej pozornosti vplyvu zmeny klímy na zdravie ľudí. Ak počúvame výzvy a varovania Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO), vieme, že tento vplyv je evidentný.

Preto vás vyzývam, aby ste schválili dva pozmeňujúce a doplnujúce návrhy k nášmu uzneseniu, ktoré som predložila a ktoré sa týkajú tejto oblasti.

Caroline Lucas (Verts/ALE). – Vážená pani predsedajúca, o zmene klímy bol nakrútený nový film s názvom *Doba hlupákov*. Odohráva sa v roku 2055 a rozpráva príbeh jediného človeka, ktorý prežil klimatickú katastrofu. Nemôžem prestať myslieť na niektoré slová z toho filmu, keď sa herec pozrie späť do roku 2009 – čo je teraz – a povie „Prečo vtedy, keď vedeli to, čo vedeli, nekonali, kým bol ešte čas?“.

Inými slovami, prečo sa nám nepodarilo vyburcovať dostatočnú politickú vôľu? Čiastočne preto, lebo hovoríme málo o výhodách prechodu na „pouhlíkový svet“ – o miliónoch pracovných miest v zelenej energetike, o lepšie zateplených obydliach, o lepšej verejnej doprave. To je posolstvo, ktoré musí EÚ presadzovať.

A predsa aj ten najambicióznejší cieľ, ktorý EÚ v súčasnosti navrhuje – zníženie o 30 % do roku 2020 –, nám dá len päťdesiatpercentnú šancu, že sa vyhneme tým najhorším zmenám klímy. Keby vám povedali, že u lietadla, do ktorého sa chystáte nastúpiť, je pravdepodobnosť, že sa zrúti, päťdesiat na päťdesiat, pravdepodobne by ste doň nenastúpili. V Kodani však ide o oveľa viac než len o toto. Takže môj odkaz pre vás je: majte väčšie ambície, prosím. Nedopusťte, aby na náhrobnom kameni kodanského samitu stálo, že toto bola doba hlupákov.

Paweł Robert Kowal (ECR). – (PL) Vážená pani predsedajúca, opäť raz v diskusii o otázke, ktorá je pre Európsku úniu veľmi dôležitá, neustále zaznieva magické slovo „úspech“. Predsedníctvo chce dosiahnuť úspech a chce to viac ako všetko ostatné. Pritom v európskej tlači sa stále hovorí o tom, že kodanský samit úspechom nebude. Zamyslime sa, prečo nebude úspechom. Preto, lebo vlády majú pocit, že keby sa všetko povedalo jasne a keby občanom členských štátov EÚ boli známe dôsledky, keby im boli známe dôvody, prečo chceme urobiť také dôležité rozhodnutia, keby vedeli, o aké neurčité dôvody a neurčité dôsledky ide, určite by boli proti tomu.

Chcem povedať len jednu vec, tú najdôležitejšiu vec – Európska únia je zodpovedná, členské štáty Európskej únie sú zodpovedné za to, čo sa deje vo svete, ale v prvom rade sú zodpovedné za svoje vlastné krajiny, štáty a občanov, za ľudí, ktorí upierajú svoje nádeje k tomu, čo robíme, za ľudí, ktorí taktiež dúfajú, že veci sa budú pre nich v budúcnosti vyvíjať dobre. To musíme brať do úvahy. Keď chceme prevziať zodpovednosť za veci v celosvetovom meradle, a nechcem tu ísť do detailov, potom sa táto zodpovednosť musí týkať

každého rovnako, niektorých v podobe znižovania, iných v podobe ochrany životného prostredia a ďalších v podobe niečoho iného – to je to, čo dnes potrebujeme.

David Campbell Bannerman (EFD). – Vážená pani predsedajúca, v mojom anglickom volebnom obvode sa tento týždeň prišlo na to, že vedci z Východoanglickej univerzity údajne manipulovali s údajmi v snahe dokázať existenciu globálneho otepľovania zapríčineného človekom.

Takže pravda vyšla na povrch! Teraz je jasné, že vedecký konsenzus o globálnom otepľovaní zapríčinenom človekom sa rýchlo rozpadáva. 30 000 skeptických vedcov v Manhattskej deklarácii, 600 vedcov v správe Senátu Spojených štátov; dokonca aj nemeckí vedci tohto roku napísali kancelárke Angele Merkelovej.

A zatiaľ nás autor kľúčovej správy OSN o tejto otázke Sir Nicholas Stern vyzýva, aby sme sa stali vegetariánmi a zabránili tak úniku metánu, ktorý produkujú kravy. Možno to neboli len niektoré kravy, kto zošalel.

Som členom Výboru pre medzinárodný obchod. Hlboko ma znepokojujú rozhovory WTO, ktoré sa začínajú tento týždeň. Obávam sa, že dôjde k posunu smerom k zeleným tarifám, ktoré sa budú odôvodňovať takýmto podvodníckymi tvrdeniami. Takéto nové tarify nie sú ničím iným ako obchodnými bariérami, trestajú chudobných a nemajú žiadne opodstatnenie. Ide jednoducho o environmentálny imperializmus.

Herbert Reul (PPE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, počas rozpráv o klíme sme si tu v Parlamente vypočuli celý rad názorov na príčiny a dôsledky zmeny klímy. Nechcem sa na túto tému nejako zamerať, ale tí niekoľkí kolegovia poslanci, ktorí to spomenuli, majú pravdu: vo vedeckej obci sa ozýva čoraz viac nových hlasov a ja by som chcel, aby sme sa o týchto nových hlasoch spolu úprimne porozprávali.

V druhom bode by som chcel poznamenať, že pokiaľ ide o kodanský samit, Parlament zaujal jasné stanovisko. Existuje jasná objednávka, čo treba urobiť. Aj všetci tu v Parlamente musia splniť svoju objednávku, ktorou je bdieť nad blahom občanov Európskej únie a robiť to v každom ohľade. V týchto rozpravách sa musíme vyhnúť tomu, aby sme jeden projekt považovali za jediný politický projekt, ktorý má pre nás význam. Preto si niekedy želim, aby sme si pri stanovovaní našich cieľov pre Kodaň dali pozor na to, aby sme sa neuchýľovali k zaklínacím formulám alebo – ako to nazval ďalší kolega poslanec – k pretekom s číslami, ale aby sme sa radšej pozreli, čo môžeme konkrétne a účinne dosiahnuť. Čo môžeme múdro dosiahnuť? Aké z toho vyplývajú dôsledky aj pre európsky priemysel? Do úvahy musíme vziať aj to. Nie je to jediné kritérium, ale musí to byť jedným z kritérií, a preto by som chcel, aby sme sa snažili dosiahnuť čo najkonkrétnejšie dohody. Vyžaduje si to aj čestný prístup a účasť ostatných priemyselných krajín, aby to nebol len náš európsky projekt.

Ďalší kolega poslanec poznamenal, že náš príspevok je 10 %. Svoj diel musí zaplatiť aj zvyšok sveta, krajiny s rýchlo sa rozvíjajúcim hospodárstvom a rozvojové krajiny. Ak v tomto ohľade v Kodani nedosiahneme stanovenie žiadnych jasných podmienok, potom by som uprednostnil dosiahnutie politického konsenzu a pridelenie mandátov, aby sa konkrétne dohody dosiahli v ďalších mesiacoch. Nesmieme sa v Kodani uchýliť k nejakému formálnemu kompromisu a nahovárať si, že je to výsledok, ktorý by mohol automaticky viesť k zníženiu o 30 %. Potrebujeme teda realizmus a rokovanie o konkrétnych veciach – potom sa asi pohneme dopredu.

Teresa Riera Madurell (S&D). – (ES) Vážená pani predsedajúca, boj proti zmene klímy si vyžaduje radikálne zmeny aj v oblasti výroby a spotreby energie. Potrebujeme nový model, ktorý by vyvažoval tieto tri potreby: bezpečnosť, trvalú udržateľnosť a konkurencieschopnosť. Tento cieľ nespúšťame zo zreteľa a pracujeme na spoločnom riešení.

Rok 2007 bol rozhodujúcim rokom, pretože vtedy sme si stanovili presné ciele. Prijalo sa rozhodnutie, že sa zabráni tomu, aby teplota vystúpila na úroveň, z ktorej by už nebolo návratu, ale prijalo sa s vedomím, že neschopnosť konať bude znamenať vznik ďalších nákladov pre svetové hospodárstvo, kým investovanie do účinnosti a obnoviteľných zdrojov energie by sa mohlo ukázať ako výnosné.

Aby sme občanov a trh presvedčili o tom, že splnenie týchto cieľov skutočne myslíme vážne, potrebovali sme zdravý, stabilný legislatívny rámec, ktorý by poskytol právnu istotu investíciám, čo bolo dôvodom vytvorenia šiestich legislatívnych iniciatív ekologického balíka.

Významnou mierou k tomu prispel aj Výbor pre priemysel, výskum a energetiku. Osobitne by som chcela vyzdvihnúť dohodu týkajúcu sa smernice o obnoviteľnej energii a posledné dohody týkajúce sa dvoch veľmi dôležitých smerníc: smernice o energetickej hospodárnosti budov a smernice o energetickom označovaní. Tieto opatrenia v sebe zahrnujú zmeny, ale predstavujú aj skutočný, rozhodujúci stimul hospodárskeho rastu prostredníctvom vytvárania pracovných miest. Predstavujú úsporu 50 miliárd EUR na dovoze ropy

a plynu, milión nových pracovných miest v odvetví obnoviteľnej energie a také isté množstvo v oblasti energetickej účinnosti do roku 2020.

Ekopriemysel v súčasnosti poskytuje viac ako tri milióny pracovných miest a ekologické technológie predstavujú rýchlo sa rozvíjajúcu časť odvetvia s obratom vyše 200 miliárd EUR ročne.

V Európe sme už vykonali veľký kus práce. Stále to však nie je dosť. Potrebujeme konať na celosvetovej úrovni. Socialisti vo Výbore pre priemysel, výskum a energetiku preto chcú, aby sa medzinárodné rokovania vrátili na cestu porozumenia, aby bolo v Kodani možné dosiahnuť ozajstnú globálnu dohodu.

(Predsedajúca prerušila rečníčku.)

Holger Krahmer (ALDE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, európska politika v oblasti klímy by sa mala prebudiť zo svojho snenia a uvedomiť si medzinárodnú realitu.

V prvom rade treba povedať, že Kjóto bolo neúspechom. Bola to udalosť s veľkým symbolickým významom, ktorá však nepriniesla žiadne zníženie emisií. Po druhé, v predvečer Kodane je jasné, že dôležité štáty sveta nie sú ochotné prijať záväzné ciele v oblasti znižovania emisií. Po tretie, politika musí vziať na vedomie diskusiu, ktorá sa začína objavovať vo vedeckých kruhoch. Tí istí vedci, ktorí pred dvoma rokmi podpísali závery Medzinárodného panelu pre zmenu klímy (IPCC), dnes hovoria o prírodných vplyvoch na klímu – teda o niečom, čo IPCC pred dvoma rokmi kategoricky odmietol.

Keď robíme politické rozhodnutia, už by sme mali vedieť, akú istotu môžeme mať o tom, čo vplýva na zmenu klímy. Preto požadujem zmenu stratégie. V prvom rade sa musíme prispôbiť nevyhnutným zmenám klímy a zároveň prestať so všetkými tými politickými diskusiami o CO₂ a hľadať medzinárodných spojencov s cieľom urýchliť výskum nových zdrojov energie a čistých technológií.

Michail Tremopoulos (Verts/ALE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, nachádzame sa v rozhodujúcom bode zlomu pre planétu. Vedecká obec prostredníctvom IPCC Európsku úniu a členské štáty vyzýva, aby sa zaviazali k zníženiu emisií skleníkových plynov o 40 % do roku 2020 oproti hodnotám z roku 1990. Súčasný záväzok Európskej únie predstavujú len 50 % toho, čo sa v správach IPCC požaduje ako minimálny záväzok.

IPCC je pre zmenu klímy tým, čím je Medzinárodný menový fond pre hospodárstvo. Moja otázka znie: bola by Komisia vôbec niekedy schopná odchyliť sa na 50 % od cieľov, ktoré Medzinárodný menový fond odporučil ako absolútne minimum? Okrem toho Európska únia trvá na tom, aby sa v roku 2020 zvýšil cieľ zníženia emisií na 30 % za predpokladu, že ostatné rozvinuté krajiny sa zaviazu k porovnateľným zníženiam emisií. Vzhľadom na súčasnú situáciu, aký druh a aký rozsah záväzkov a ktoré konkrétne krajiny sú potrebné na aktiváciu uvedenej ponuky, aké konkrétne klimatické politiky sa v takomto prípade prehodnotia a aké konkrétne prípravy na takúto situáciu sa už uskutočnili?

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Rozpravy, diskusie a rokovania o medzinárodnej dohode o zmene klímy, ktorá sa má dosiahnuť v Kodani, pokračujú bez prestania už niekoľko mesiacov. V tomto informačnom šume, kde niektoré krajiny vyvolávajú čísla ako na dražbe a pretekajú sa v tom, kto vyhlási ambicióznejšie ciele, iné zase vyhlasujú, že si od samitu veľa sľubujú, kým ďalšie zaujímajú úplne pasívny postoj, je ľahké zabudnúť, čo má byť hlavným účelom skutočne historickej dohody.

Hovoríme totiž o boji proti zmene klímy – zmene, ktorá by mohla viesť ku skutočnej ekologickej katastrofe. Hovoríme o spoločnej budúcnosti planéty – o budúcnosti nás všetkých. Preto je veľmi dôležité aj vzdelávanie. Mám dojem, že názory európskych občanov sa od názorov politickej elity čím ďalej, tým viac odlišujú. Hrozí tu, že návrhy, ktoré sa predložia na kodanskom fóre, sa môžu považovať jednoducho za boží zásah alebo komplot politickej elity.

Musíme sa intenzívne venovať vzdelávaniu občanov a zodpovedná za to musí byť Európska komisia. Boj proti zmene klímy sa nesmie považovať za rozmar bohatých krajín, ktoré chcú ostatným nanútiť svoj názor. Myslím si, že Komisia a zastúpenia musia uskutočňovať permanentnú politiku informovania a vzdelávania.

Takisto je potrebná politika podpory hľadania účinných technológií na zachytávanie kyslíčnika uhľičitého vznikajúceho z uhlia používaného ako zdroj energie. Táto technológia by mala získať rovnaký politický štatút ako ostatné obnoviteľné zdroje energie. To by malo byť prioritou Európskeho inovačného a technologického inštitútu, ktorý sme nedávno založili v Budapešti.

Posledná vec – náklady na založenie zvláštného fondu na podporu boja proti zmene klímy by sa mali rozložiť rovnomerne medzi členské štáty v závislosti od toho, aké sú bohaté.

Edite Estrela (S&D). – (PT) Vážená pani predsedajúca, hoci do kodanského samitu chýba už len pár dní, dospieť k právne záväznému návrhu sa zdá ťažšie ako kedykoľvek predtým. Budeme mať to, čo už niekto nazval obojsmernou dohodou, čo však neznamená, že môžeme byť spokojní s tým, čo sme dosiahli. Európska únia musí aj naďalej viesť rokovania a vyvíjať tlak na ostatné strany.

Z Kodane by malo vziť viac než len vyhlásenie o zámere. Výsledkom kodanského samitu by mali byť prinajmenšom záväzné politické záväzky a plán, ktorý v júni 2010 v Bonne umožní prijatie dohody, ktorá nahradí Kjótsky protokol. Spojené štáty, Japonsko, krajiny s rýchlo sa rozvíjajúcim hospodárstvom (BRIC) a mnohé ostatné krajiny musia prijať záväzky, ktoré budú porovnateľné so záväzkami Európskej únie, pretože len úsilie samotnej Európskej únie nebude stačiť ani na to, aby sme sa k dosiahnutiu cieľa obmedzenia zvýšenia teploty na 2° C čo len priblížili.

Poskytovaním finančných príspevkov rozvojovým krajinám na ich prispôbovanie sa zmene klímy nesmie dôjsť k ohrozeniu rozvojových cieľov tisícročia, hlavne pokiaľ ide o africké krajiny, ktoré sú zmenou klímy postihnuté najviac.

Kodaň by tiež mala pomôcť zmeniť globálnu energetickú paradigmu podporou obnoviteľnej energie a úspory energie. Toto je cesta budúcnosti, nielen pokiaľ ide o boj proti zmene klímy, ale aj pokiaľ ide o pracovné miesta.

Vladko Todorov Panayotov (ALDE). – (BG) Pred dvoma rokmi vzala na seba Európska únia vedúcu úlohu v boji proti zmene klímy. Na európskej úrovni existuje legislatívny rámec a podporiť treba aj iniciatívy v oblasti vývoja príslušnej technologickej platformy, ktorá uľahčí prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo. Európski vedúci predstavitelia majú veľké ambície, pokiaľ ide o rokovania v Kodani. Hoci podmienky konečnej dohody ešte neboli stanovené, dôležité je, aby sa položili základy celosvetového konsenzu o úspešnej dohode. Počas mojej účasti v delegácii, ktorá bola v súvislosti s rokovaniami v Kodani vo Washingtone, som zistil, že je potrebná diskusia o hospodárskej účinnosti opatrení, ktoré sa majú prijať na boj proti zmene klímy. Keď budú všetci účastníci rokovaní presvedčení, že opatrenia na boj proti zmene klímy budú mať priaznivý vplyv na hospodárstvo a že ich hospodárstvom neuškodí, prijme sa celosvetová stratégia veľmi rýchlo.

Françoise Grossetête (PPE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, všetci dnes dúfajú a modlia sa za dosiahnutie ambiciózneho dohody v Kodani, ale treba povedať, že ambície kodanského samitu v priebehu posledných týždňov oslabli, a to najmä v dôsledku výhrad Spojených štátov a Číny.

Aby sa zabránilo zvýšeniu teploty planéty o viac ako 2 stupne do konca storočia, musia byť všetky krajiny naozaj ochotné prijať tie isté záväzky, tie isté záväzné úlohy. To, čo zaznieva v našich rozpravách, však možno skôr nazvať pretekmi s číslami, finančnými pretekmi. Žiadam o to, aby Európa nebola naivná, ale aby bola realistickým a neoblomným vyjednávateľom voči tým partnerom, ktorí na zníženie emisií nevynaložili dostatočné úsilie.

Bolo by neprijateľné, keby úsilie najambicióznejších krajín ohrozil unik uhlíka spôsobený nečinnosťou alebo nedostatočným konaním ostatných krajín.

Európa nesmie byť naivná vo vzťahu k Indii a Číne. Je pravda, že Brazília a Kórea už súhlasili s prijatím záväzných príslubov, ale hoci Európa chce ísť príkladom, nemôže to urobiť za každú cenu, zvlášť nie za cenu svojej deindustrializácie.

Rokovania treba brať ako príležitosť na získanie silnejšej podpory vývoja nových technológií a na umožnenie významných investícií do výskumu a vývoja. Skutočne existuje riziko, že Európa sa vzdá svojho duševného vlastníctva v prospech krajín profitujúcich z prenosu technológií. Preto musíme v Kodani vytvoriť podmienky, ktoré zaručia trvalú výmenu medzi krajinami na základe obojstranných záujmov a ochranu investícií európskych spoločností do výskumu a vývoja nových technológií.

Úspech bude spočívať v posilnení šírenia technológií v rozvojových krajinách výmenou za uznanie práv duševného vlastníctva a za otvorenie ich trhov týmto technológiám.

V Európe sa nám v súčasnosti naskytla neuveriteľná príležitosť, ktorou je, popri boji proti zmene klímy, spustenie skutočného technologického programu podpory inovácie a tým aj vytvárania nových pracovných miest.

Gilles Pargneaux (S&D). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pán úradujúci predseda Rady, pán komisár, dovoľte mi, aby som sa vyjadril k niekoľkým zásadným otázkam týkajúcim sa nášho uznesenia, ale aj k rozprave, na ktorej sa počas nasledujúcich dvoch týždňov v Kodani zúčastníme.

Prvý bod: boj proti zvyšovaniu teploty. Niekoľkí kolegovia poslanci predtým vo svojich vystúpeniach bagatelizovali rozsah globálneho otepľovania. Treba však mať na pamäti, že v dôsledku tohto zvyšovania teploty sa stovky miliónov ľudských bytostí vo svete stanú takpovediac obeťmi zmeny klímy. Kodan musí toto zvyšovanie teploty zastaviť.

Po druhé, musíme sa vyzbrojiť záväznou dohodou, ktorá bude požadovať zníženie emisií skleníkových plynov o 30 % do roku 2020 a o 80 % do roku 2050.

Musíme taktiež stanoviť jasné pravidlá, pokiaľ ide o financovanie. V našom uznesení sa navrhuje, aby sa rozvojovým krajinám na obdobie budúcich 20 rokov poskytli dotácie vo výške 300 miliárd EUR. Musíme dať viac. Hovorilo sa aj o 500 miliárdach ako o možnej sume a aj v tomto prípade musí ísť Európska únia príkladom.

Takisto musíme zaviesť univerzálnu uhlíkovú daň, keď je tu možnosť dane z finančných transakcií. Na záver by som chcel ešte povedať, že ma veľmi prekvapil nejednoznačný postoj kolegov poslancov zo Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) vzhľadom na to, čo v našej krajine, vo Francúzsku, povedal prezident republiky a dnes ráno aj minister Borloo.

Werner Kuhn (PPE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, pri všetkých tých vznešených cieľoch, ktoré chceme presadzovať na konferencii v Kodani, nesmieme pri ochrane klímy zabúdať na to, že naša Európa, jej spoločnosti a podniky, zvädzajú každodenný konkurenčný boj s významnými hospodárskymi a obchodnými centrami Severnej Ameriky a juhovýchodnej Ázie. Týka sa to tak priemyselnej výroby, ako aj výroby energie, ale významným spôsobom aj dopravy.

Aj mnohé dopravné firmy sú globálnymi aktérmi. Ak majú byť konkurencieschopné, všetci aktéri v tomto odvetví musia mať rovnaké šance. Chcem tým povedať, že ochrana klímy naozaj stojí peniaze. My Európania sme v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov v odvetví dopravy skutočnými priekopníkmi. Len by som vám chcel v tejto súvislosti pripomenúť, že sme sa v tomto Parlamente spolu zhodli na tom, že systém obchodovania s emisiami chceme ďalej rozšíriť predovšetkým na leteckú dopravu, ale aj na námornú dopravu.

Spomenula sa aj železničná doprava. Železničná doprava prostredníctvom ekologického poplatku na opatrenia zamerané na zníženie emisií CO₂ jednoznačne zahrnutá bola, kým cestná doprava je do toho zahrnutá prostredníctvom rôznych možných foriem cestných poplatkov. Takisto musíme spĺňať európske požiadavky na katalytické konvertory prostredníctvom sprísnených noriem Euro 4 a Euro 5. Ak však chceme niečo dosiahnuť aj v námornej a leteckej doprave, je potrebné znovu zintenzívniť rokovania s 20 štátmi z prílohy I. To, čo sa v leteckej doprave odohralo prostredníctvom Medzinárodnej organizácie civilného letectva (ICAO), zatiaľ neprinieslo žiadne výsledky. Musíme v tejto oblasti viac konať. Je veľmi dôležité, aby sa o tomto na konferencii v Kodani hovorilo, a to isté platí aj pre námornú dopravu, ktorá je – čo sa týka mernej spotreby na tonu a kilometer – vlastne veľmi šetrná k životnému prostrediu. Pri týchto krokoch je však potrebné, aby sme s Medzinárodnou námornou organizáciou (IMO) dosiahli dohodu o spoločných koncepciách.

Andres Perello Rodriguez (S&D). – (ES) Vážená pani predsedajúca, chcel by som zablahoželať členom Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín a jeho predsedovi pánovi Leinenovi k práci, ktorú vykonali, aby sme mohli mať takéto uznesenie, ktoré musíme určite prijať. Nemôžeme sa uspokojiť s tým, že si povieme, že odvetvové dohody postačujú, pretože rozprávaním o niečom, čo môžeme nazvať zvyškovou dohodou, priznávame čiastočné zlyhanie.

Musíme prijať toto uznesenie, ktoré sa usiluje o tri ušľachtilé veci. Prvá je najočividnejšia: zabrániť zmene klímy s konkrétnymi návrhmi na zníženie emisií a prísľubom na financovanie, ktorý by sa mal stať záväznou dohodou, a nie dohodou zvyškovou. Ešte tam sú ďalšie dva ciele: prvým je čím skôr začať pracovať na spoločnej politike v oblasti energie, tak ako sme v minulosti zaviedli spoločnú poľnohospodársku politiku, pretože sme ju potrebovali. Samozrejme, je tiež snaha opäť získať dôveru občanov v politiku a politikov, keďže tá v Európe chýba.

Úspech konferencie sa bude preto rovnať úspechu týchto troch cieľov. Z tohto dôvodu naliehavo vyzývam úradujúceho predsedu Rady, aby si zachoval optimizmus, vyvinul tlak, dohodol čo najviac a doviedol tak ostatných k tomuto úspechu.

Neviem, či predstavitelia tohto mnohopólového sveta chcú byť súdení históriou za to, že neboli schopní dosiahnuť záväznú dohodu, ale myslím si, že ja ako poslanec Európskeho parlamentu spolu s ostatnými zástupcami ľudí by sme nemali byť históriou súdení za to, že sme v Kodani neboli schopní presadiť náš záväzok voči ľudstvu, a to zabrániť zmene klímy.

Anne Delvaux (PPE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, na úvod by som chcela pochváliť snahu švédskeho predsedníctva dosiahnuť v Kodani ambicióznu dohodu napriek veľmi silnej pesimistickej tendencii, ktorá sprevádza tieto blížiac sa rokovania.

Osobne si myslím, že v tomto štádiu nie je realistické pripustiť, že kodanská konferencia zlyhá alebo že nepovedie k definitívnej dohode, ktorú ratifikujú všetky strany.

Nepoddajme sa pesimizmu prirýchlo. Naliehavo nás vyzývam, aby sme v tomto štádiu neznížovali naše ambície týkajúce sa cieľových hodnôt a termínov. Musíme aj naďalej veriť v komplexnú, ambicióznu a záväznú svetovú politickú dohodu, ktorá pripraví cestu pre čo najskoršie uzatvorenie právnej zmluvy. Je skutočne príliš skoro na to, aby sa spomínal termín konferencie COP 16 v decembri 2010.

Teraz musíme reči premeniť na skutočnú politickú vôľu. Musíme si ujasniť svoj záväzok z finančného hľadiska a z hľadiska pomoci poskytnutej rozvojovým krajinám najmä prostredníctvom transferu technológií. V tomto štádiu je nevyhnutné plné a spoločné odhodlanie Európskej únie.

Navyše písomne poukazujem na síce nedávne, ale ukázkové povzbudenie, ktoré rokovaniam vyjadrili Brazília, Južná Kórea, Indonézia a osobitne Nórsko, ktoré kvantifikovali svoje ambície znížiť emisie znečisťujúcich látok.

Hoci chápeme pružnosť, ktorú požadujú Spojené štáty, ktoré len začínajú brať do úvahy problematiku klímy, predsa len musíme od najväčších znečisťovateľov, akými sú Spojené štáty a Čína, získať záväzné a ambiciózne záväzky vyjadrené v číslach pre krátkodobý, strednodobý a dlhodobý časový horizont. Bez týchto záväzkov smerujeme ku klimatickej, politickej a morálnej katastrofe.

Vittorio Prodi (S&D). – (IT) Vážená pani predsedajúca, pán Carlgren, pán Dimas, dámy a páni, dnes ráno by som vám chcel porozprávať o osemdesiatštyročnom misionárovi, otcovi Ettore Turrinim, ktorý strávil 59 rokov v severozápadnom povodí rieky Amazonky. Celý čas bojoval za ochranu pôvodných obyvateľov a ich lesa pred všetkými, ktorí ich chceli zničiť v mene krátkodobých záujmov.

Pri cestovaní po lese prežil otec Ettore sedem leteckých havárií, ale pokračoval ďalej a vďaka svojim aktivitám získal desaťtisíce podpisov, ktoré zašle prezidentovi Lulovi, mnohým ministrom a talianskemu prezidentovi pánovi Napolitanovi. Je neúnavný.

Stretli sme sa minulú nedeľu a povedal som mu, že sa plne stotožňujem s jeho postojom, ale že svet hádam prichádza k rozumu a k záveru, že tieto lesy sú pre miestnu klímu a aj pre zachytávanie a ukladanie uhlíka nevyhnutné ako svetové pľúca.

Povedal som mu, že v Kodani nájdeme aj prostriedky na odškodnenie krajín, ktoré tieto lesy udržiujú neporušené. Povedal som mu, že pripravujeme monitorovacie nástroje – GPS a iniciatívu INSPIRE – na meranie správania sa vlád a že do roku 2030 zastavíme odlesňovanie.

V Kodani budeme schopní urobiť toto všetko a konferencie sa zúčastní aj v mene otca Turriniho.

Christine De Veyrac (PPE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, všetci sme si vedomí dôležitosti rokovaní v Kodani a všetci v tom zmysle aj rozprávame, ale hoci dúfame v dohodu, nemôžeme ju akceptovať za hocakú cenu.

Ak sa nesplnia podmienky pre ambicióznu dohodu, úprimne dúfam, že Európska únia je schopná povedať „nie“ a odmietne podpísať zlacnenú dohodu. Európski obyvatelia, ktorých v tomto Parlamente zastupujeme, očakávajú dohodu, ktorá umožní účinný boj proti narušeniam klímy, ktoré zaznamenávame okolo seba každý deň. Európania sa neuspokoja s propagačnými aktivitami, s nekvantifikovanými vyhláseniami o úmysle, s nezáväznými cieľovými hodnotami, ktoré sa môžu ignorovať, keď už z nich opadne záujem médií.

Štáty budú musieť v Kodani dať záväzné prísľuby.

Európska únia ako jediný kontinent, ktorého emisie CO₂ sa od roku 1990 znížili, a ako jediný kontinent, ktorý si stanovil presné, záväzné a ambiciózne záväzky do budúcnosti, nemôže sama niesť bremeno tohto problému. Z tohto dôvodu, ak ostatné vyspelé a rýchlo sa rozvíjajúce krajiny nechcú na seba prevziať svoj

diel zodpovednosti, budú musieť prijať následky vo forme zavedenia dane na našich hraniciach na ochranu nášho priemyslu pred konkurenciou tých, ktorí sa rozhodli byť súčasťou svetovej dohody.

My Európania žiadame od našich výrobcov každým dňom trochu viac. Na dôkaz toho uvediem balík o zmene klímy, ktorý bol podpísaný počas francúzskeho predsedníctva. Chcela by som uviesť aj národné iniciatívy ako uhlíková daň, ktorej práve pán Pargneaux vzdal hold – a som rada, že to urobil –, ktoré podporujú zavedenie ekologického zdaňovania.

Odvetie, akým je napríklad odvetie dopravy, ktoré je jedným z najväčších producentov CO₂ – aj keď niektoré druhy dopravy ako lietadlá produkujú menej skleníkových plynov –, sa stále viac podieľa na boji proti zmene klímy. Je to však odvetie, ktoré veľmi trpelo následkami krízy. Ak sa námorná a letecká doprava zahrnie do rokovaní v Kodani, v čo dúfam, zabezpečíme, aby sa to, čo sa požaduje od európskeho priemyslu, požadovalo aj od priemyslu v ostatných vyspelých krajinách.

V Kodani sa oči medzinárodnej verejnosti budú upierať na jej vládnucu triedu. Dnes jej hovoríme: „Nesklamte nás.“

Åsa Westlund (S&D). – (SV) Vážená pani predsedajúca, pán Carlgren nás varoval, že nás obklopuje mnoho pesimistov. Je to pravda a som rada, že pán Carlgren nie je jedným z nich. Švédsky premiér, ktorý predsedá Rade, a dánsky premiér, ktorý je hosťiteľom kodanskej konferencie, však, bohužiaľ, medzi týchto pesimistov patria. Obidvaja títo konzervatívni vedúci predstavitelia z krátkodobých stranícko-politických dôvodov bagatelizovali očakávania pred Kodaňou, čím sťažili dosiahnutie dobrej dohody. To je nepríjemné a absolútne nezodpovedné, pretože, ako pán Carlgren povedal, lepšiu príležitosť nebudeme mať.

V Kodani musíme jasne špecifikovať a premeniť na právne záväzné záväzky najmä tieto tri veci:

1. Množstvo, o ktoré každá rozvinutá krajina plánuje znížiť svoje emisie do roku 2020. Podľa vedeckých odhadov by sa zníženia mali blížili k hodnote 40 %, čo je nielen dosiahnuteľné, ale čo by malo za následok aj posilnenie našej konkurencieschopnosti a tvorbu väčšieho počtu „ekologických“ pracovných miest.
2. Čo musia rozvojové krajiny urobiť pre zníženie svojich emisií, a týka sa to predovšetkým Číny a Indie.
3. Aký objem krátkodobého financovania musia bohaté národy poskytnúť rozvojovým krajinám a v akej forme. Toto financovanie musí byť mimo prostriedkov, ktoré bohaté národy už prisľúbili na boj proti chudobe. Po tejto stránke je dôležité, aby švédske predsedníctvo bolo ochotné zmeniť postoj a bojovať proti tomu, aby ľudia najťažšie postihnutí zmenou klímy trpeli ešte viac pre hlad.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Vážená pani predsedajúca, minulý týždeň unikli nejaké informácie: Komisia začala v tichosti a v spolupráci s niektorými členskými štátmi iniciatívu na okamžité začatie znižovania emisií o 30 %. Argument je, že ak by zníženie bolo o 30 %, cena za oxid uhličitý by mohla zostať na primeranej úrovni, čo znamená na úrovni, ktorá by podporovala opatrenia na zníženie emisií. Veľkých výrobcov elektriny, ktorí usilovne lobovali, teší plán, ktorý by zvýšil zisky energetických spoločností, ktorých akcie sú prijaté na burze, a zároveň by spôsobil, že by európsky priemysel bol zraniteľný v súvislosti s únikom uhlíka.

Chcela by som však Komisii pripomenúť, že podľa smernice o obchodovaní s emisiami sa cieľ EÚ znížiť emisie o 20 % zmení na 30 %, iba ak ostatné vyspelé štáty „vynaložia porovnateľné úsilie o zníženie“ a ak pokročilé rozvojové krajiny budú mať nejaké záväzky. Dosiahnutie politickej dohody v Kodani nebude ešte postačovať. Ani právne záväzná dohoda však nebude postačovať, kým ju neratifikujú všetky krajiny. Až po ratifikácii bude môcť EÚ povedať, či sa zrealizovala podmienka týkajúca sa porovnateľného úsilia o zníženie, ktorú stanovila.

Technicky povedané, premena politickej dohody na záväznú dohodu znamená značný úspech. Právna dohoda o globálnej politike v oblasti klímy by bola presne sformulovaná a zaoberala by sa stovkami otázok s nadpismi ako Kvantitatívne cieľové hodnoty pre zníženie emisií vo vyspelých krajinách na rok 2020 a nasledujúce obdobie, Cieľové hodnoty špecifických emisií pre rozvojové krajiny na rok 2020 a nasledujúce obdobie, Finančná pomoc pre rozvojové krajiny od vyspelých krajín, Rozvoj a transfer technológií, Zásobárne a ich účtovné pravidlá. Existujú desiatky otázok v súvislosti s týmito oblasťami, na ktorých sa krajiny budú musieť vzájomne dohodnúť.

Hlavný faktor však je, že iba prostredníctvom synchrónneho zníženia emisií môžeme zaručiť celkové zníženie namiesto toho, aby sme ich stále len presúvali z jedného miesta na druhé. Z tohto dôvodu politika zodpovedná

voči životnému prostrediu zľavuje z podmienky EÚ týkajúcej sa úsilia ostatných. Inak by sa mohla naplniť hrozivá predpoveď pána Verheugena, že budeme len vyvážať znečisťovanie a dovážať nezamestnanosť.

(potlesk)

Maria Da Graça Carvalho (PPE). – (PT) Vážená pani predsedajúca, pán Carlgren, pán komisár, je rozhodujúce, aby Kodaň vyústila do záväznej politickej dohody. Táto dohoda musí obsahovať operačné prvky, ktoré sa budú môcť okamžite realizovať, a harmonogram, ktorý umožní vypracovanie právne záväznej dohody počas roka 2010.

Do dohody sa musia zapojiť všetky krajiny, ktoré podpísali dohovor, a je veľmi dôležité, aby boli jasne definované všetky záväzky, či už pokiaľ ide o zníženie emisií, alebo o financovanie.

Zatiaľ čo na jednej strane by industrializované krajiny mali udávať tón pri znižovaní emisií skleníkových plynov, hospodársky vyspelejšie rozvojové krajiny by mali tiež hrať úlohu a prispievať podľa svojich záväzkov a schopností. Porovnateľné úsilie by sa malo vyžadovať od industrializovaných krajín a rýchlo sa rozvíjajúcich krajín s pokročilejšími hospodárstvami. Iba potom bude možné zmierniť deformácie medzinárodnej konkurencieschopnosti.

Nová dohoda by mala uľahčiť vypracovanie nízkouhlíkových plánov na vnútroštátnej úrovni, ktoré by boli podporené právnymi predpismi. Záväzky prijaté v národných plánoch by mali byť oznámené medzinárodnému spoločenstvu, čím sa zabezpečí väčšia transparentnosť týchto procesov. S výnimkou najmenej rozvinutých krajín by tieto plány mali byť pre všetky zúčastnené krajiny záväzné. Ak však táto stratégia má viesť k skutočnej tretej priemyselnej revolúcii založenej na nízkej produkcii uhlíka, musíme prijať holistický prístup, ktorý pokryje všetky odvetvia zodpovedné za emisie.

Je taktiež veľmi dôležité, aby sme definovali takú štruktúru financovania, ktorá sa osvedčí ako udržateľná v strednodobom a dlhodobom časovom horizonte. Financovanie musí prísť zo súkromného sektora, trhu s emisiami, verejného sektora industrializovaných krajín, ale aj z vyspelejších rozvojových krajín.

Pokiaľ ide o rozdelenie financovania, priorita sa musí klásť na vzdelávanie a prispôbovanie sa s osobitným dôrazom na najmenej rozvinuté krajiny.

Na záver by som chcela oceniť vynikajúcu prácu, ktorú vykonal pán komisár Dimas pri riadení prác na tomto dokumente.

Iva Zanicchi (PPE). – (IT) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, o pár týždňov budem mať tú česť byť súčasťou oficiálnej delegácie, ktorú tento Parlament vyšle do Kodane na konferenciu Organizácie Spojených národov o zmene klímy.

Nadväzujúc na základné stupne konferencií v Riu de Janeiro v roku 1992 a v Kjóte v roku 1997 sa 7. decembra začne práca na novej svetovej konferencii o klíme, ktorá by, pokiaľ ide o rozsah, mohla byť historická. Vážená pani predsedajúca, povedala som „mohla by“, pretože v záverečných dňoch samitu APEC sa Spojené štáty a Čína zrejme rozhodli zmeniť rozsah stretnutia v Kodani.

Do konferencie však stále zostáva čas a je v záujme všetkých zúčastnených, aby tam prišli s konkrétnymi cieľmi a programami a nesklamali veľké očakávania na ďalší pokrok v boji proti zmene klímy.

Zásada, podľa ktorej znečisťovateľ platí, sa musí vzťahovať na všetkých. Európa vždy hrala vedúcu úlohu a balík opatrení v oblasti klímy a energetiky v minulých právnych predpisoch je toho jasným príkladom. Už sme to povedali pri mnohých príležitostiach: Spojené štáty, Čína, India, Rusko a Brazília ako krajiny, ktoré sú najväčšími znečisťovateľmi, musia prevziať svoju zodpovednosť. Ak sa tak nestane, spôsobili by sme našim európskym podnikom zbytočné náklady, a predovšetkým hrozí, že bez prispenia týchto krajín bude aj Kodaň stratenou príležitosťou.

Aby som to uzavrela, boj proti zmene klímy je tiež nevyhnutným predpokladom na dosiahnutie rozvojových cieľov tisícročia, alebo možno by som mala povedať na priblíženie sa k nim.

Musíme bojovať proti rozširovaniu púští, klimatickým otrasom a dramatickým prírodným javom, ak chceme extrémnu chudobu znížiť na polovicu, bojovať proti epidémiám a zabezpečiť, aby všetci mali prístup k vode, čo je nevyhnutnou podmienkou.

Elie Hoarau (GUE/NGL). – (FR) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, kodanská konferencia je historickou príležitosťou zmeniť osud planéty.

Musíme dosiahnuť rozhodnutia, ktoré budú ešte záväznejšie ako tie prijaté v Kjóte. Preto musíme našich vedúcich predstaviteľov vyzvať, aby zriadili medzinárodnú organizáciu podobnú WTO, ktorá bude mať na starosti reguláciu zmeny klímy a problematiku ochrany životného prostredia, aby vytvorili fond na prispôsobenie sa zmene klímy, samozrejme, mimo oficiálnej rozvojovej pomoci a aby zaviedli uhlíkovú daň pre námornú a leteckú dopravu, ktorá sa musí zaviesť aj pre finančné transakcie.

Jasne vidíme naliehavú potrebu medzinárodnej regulácie životného prostredia podobne, ako je to v prípade finančných trhov a internetu. Máme príležitosť spraviť tento historický krok v oblasti životného prostredia. Urobme to tak, že zareagujeme na najväčšie ľudské inšpirácie, inak budeme vyzeráť ako ľudia s rozhodovacou právomocou, ktorí sú mimo reality.

Rachida Dati (PPE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pán úradujúci predseda Rady, pán predseda Komisie, dámy a páni, necelé dva týždne pred kodanskou konferenciou rastú obavy o úspech rokovaní o zmene klímy. A čo viac, niektorí hovoria, že konferencia bude neúspešná.

Hlavné medzinárodné veľmoci sa stále zdráhajú vynaložiť plné úsilie, ktoré od nás naliehavý stav zmeny klímy vyžaduje. Zajtrajším prijatím návrhu uznesenia o stratégií EÚ na kodanskú konferenciu musíme my poslanci EP ukázať, že sme v prvom rade absolútne odhodlaní a že konferencia musí vyústiť do dohody, ktorá bude, samozrejme, konkrétna, ale ktorá bude predovšetkým záväzná.

Okrem toho nesmie byť možné narušiť alebo spochybniť záväzný charakter tejto dohody, ktorá sa dosiahne. Nesmieme stále odsúvať rozhodnutia, inak bude príliš neskoro, preto potrebujeme zriadiť medzinárodnú organizáciu pre životné prostredie, ktorá sa dnes zdá nielen potrebná, ale aj naliehavá, keďže jej úlohou bude pod záštitou OSN dohliadať na plnenie záväzkov prijatých v Kodani.

Počnúc Kodaňou musíme byť schopní očakávať väčšiu jasnozrivosť a zodpovednosť hlavných veľmocí tohto sveta.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Členské štáty EÚ v strednej Európe bezvýhradne podporujú ciele politiky EÚ v oblasti klímy. Jednoduchým dôvodom je to, že bez ich príspevku by Európska únia nemohla dosiahnuť ciele politiky v oblasti klímy. V skutočnosti tieto členské štáty v období od roku 1990 do roku 2005 vo výnimočnej miere obmedzili svoju priemyselnú výrobu. Z tohto dôvodu sa nové členské štáty domnievajú, že je veľmi dôležité, aby v tejto súvislosti hrali primeranú úlohu aj v budúcnosti. V dôsledku toho zoberali na seba mimoriadne ťažké hospodárske a sociálne záväzky. Vo svetovej dohode o znížení emisií sa musí vziať do úvahy hospodárska moc nových členských štátov a hodnotenie celkových potrieb (HCP). Je taktiež veľmi dôležité, aby tieto členské štáty nestratili nástroje na realizáciu svojich ekologických investícií a na rozvoj obnoviteľných zdrojov energie.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Európska komisia a členské štáty financovali nedávno zverejnenú štúdiu, ktorá kritizuje, že politika Európskej únie v oblasti klímy sa obmedzuje na znižovanie priemyselných emisií skleníkových plynov bez toho, aby sa dôležitosť prikladala prirodzenej schopnosti zachytávať oxid uhličitý. Na druhej strane táto štúdia ukazuje, že intenzívna metóda poľnohospodárskej výroby, ktorú rozvinula Európska únia, nesie veľký diel zodpovednosti za zmenu klímy.

V skutočnosti je táto štúdia obžalobou európskeho poľnohospodárstva. Podľa mňa, ak chceme hovoriť o poľnohospodárstve v tomto kontexte, mali by sme spomenúť aj zopár ďalších vecí. Európske poľnohospodárstvo má napríklad vynikajúce výsledky, pokiaľ ide o jeho príspevok k znižovaniu emisií skleníkových plynov, keďže emisie sa v období 1990 – 2006 znížili o 20 %. Vzhľadom na to, že celkový priemer za toto obdobie bol len 6 %, myslím si, že je od nás nesprávne, keď dva týždne pred kodanskou konferenciou dávame poľnohospodárstvo na lavicu obžalovaných.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Vážená pani predsedajúca, v tejto rozprave som si mnoho vypočul o priemysle a nechcel by som, aby Kodaň urobila tú chybu, že zabudne na poľnohospodárstvo.

Nadväzujúc na vyjadrenia svojho kolegu pána Niculescu by som ich, samozrejme, chcel potvrdiť vyhlásením, že poľnohospodárstvo by nemalo byť považované za prekážku, ale za potenciálny nástroj na boj proti globálnemu otepľovaniu v budúcnosti.

Táto činnosť by sa nemala odsúvať na okraj, nemôže sa ani ignorovať, pretože – možno by som vám mal pripomenúť – zaberá väčšinu územia Európy a má obrovský potenciál, pokiaľ ide o boj proti globálnemu otepľovaniu. Poľnohospodárstvo by preto malo byť hlavným bodom diskusie v Kodani a dúfam, že členovia Rady a Komisie na to nezabudnú a budú v decembri v Kodani našimi hovorcami.

Catherine Greze (Verts/ALE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, v boji proti zmene klímy zohráva ochrana pôvodného obyvateľstva dôležitú úlohu. Keď ide o životné prostredie, chudobu a zdravie, je prvé, ktoré trpí v dôsledku zmeny klímy.

Okrem odlesňovania a banského priemyslu mu škodia aj nesprávne riešenia navrhované industrializovanými krajinami. Biopalivá nepredstavujú čistú alternatívu. Poškodzujú pôdu pôvodného obyvateľstva s tým výsledkom, že ľudia sa musia presídlieť.

Podobný prípad nastáva, keď podporujeme čisté technológie. Nadnárodné spoločnosti si privlastňujú zdedené technológie pôvodného obyvateľstva, aby ich mohli predať za vysokú cenu tomu istému obyvateľstvu, ktoré ich vynašlo. Zarmucuje ma skutočnosť, že v dnes predloženom uznesení nie je zmienka o Deklarácii OSN o právach pôvodného obyvateľstva.

Mali sme spomenúť aj biopirátstvo a autonómne vlastnícke právo pôvodného obyvateľstva, keďže predstavujú základné nástroje na boj proti zmene klímy. Keď budeme diskutovať o budúcich uzneseniach, predostriem tieto otázky. Problematika lesa sa netýka len uhlíka, ale aj ľudských životov.

Na záver by som chcela poďakovať pani Datiovej za jej angažovanosť, a ak som ju správne pochopila...

(Predsedajúca prerušila rečníčku.)

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Európska únia má dostatočný morálny základ, aby rázne zakročila s cieľom dosiahnuť zníženie emisií v Spojených štátoch a Číne. Zakladá sa to na skutočnosti, že Európska únia a jej 27 členských štátov splnili záväzky prijaté v Kjótskom protokole. Bývalé socialistické krajiny k tomu tiež významne prispeli a museli pre to priniesť veľkú obeť. Kolaps ich ťažkého priemyslu mal za následok významné zníženie emisií oxidu uhličitého, ale z hľadiska spoločnosti sme za to zaplatili. Je preto opodstatnené, aby sa pri prijímaní medzinárodných záväzkov a poskytovaní financií táto skutočnosť, to znamená hospodársky rozvoj, brala do úvahy. Na druhej strane musí byť možné a bolo by rozumné, aby sa nevyčerpané kvóty preniesli do nasledujúcich období, ak sa môžu využiť na účely ochrany životného prostredia.

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, uznesenie o stratégii EÚ na kodanskú konferenciu o zmene klímy je veľmi dôležitý a ambiciózny dokument, ale bez svetovej dohody sa konferencia skončí neúspechom. Vieme, že Spojené štáty sa s medzinárodnými vyjednávačmi snažia stanoviť podrobnosti a konečné hodnoty na obmedzenie emisií, ale existuje mnoho náznakov, že sa im do konferencie nepodarí dosiahnuť konečnú dohodu. Hovorí sa tiež, že aj keby sa dohodli obmedzenia, Kongres Spojených štátov ich nemusí akceptovať.

Vedúca úloha Európskej únie je veľmi dôležitá, ale mám dojem, že ambiciózna je len EÚ. Vynára sa preto otázka, čo by sa stalo, keby Spojené štáty nepodporili hranicu 30 %, ak by sa tak určila. Aké mechanizmy použijeme na zabezpečenie toho, že všetky strany splnia svoje prijaté záväzky? Nezostaneme nakoniec osamelým bojovníkom, ktorý bude vynakladať nesmierne úsilie za privysokú cenu, ale nebude mať žiadny vplyv na zmenu klímy či obmedzenie emisií oxidu uhličitého?

David-Maria Sassoli (S&D). – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, pripravujeme sa na kodanskú konferenciu s uznesením, ktoré ukazuje, že si uvedomujeme, že na politiku pre boj proti zmene klímy je potrebné, aby sa zapojili všetky geografické oblasti sveta. Zodpovednosťou industrializovaných krajín je aj to, aby s rozvojovými krajinami určili nielen cieľové hodnoty, ktoré sa majú splniť, ale aj prostriedky, ktoré sa použijú na ich dosiahnutie.

V tomto ohľade sa v Parlamente vykonala dobrá práca. Uznesenie opisuje konkrétne nástroje a je dôležité, že sme opatrenia kvantifikovali. Suma 30 miliárd EUR, ktorú sme navrhli na obdobie odteraz až do roku 2020, sa môže pokladať za významnú sumu, hoci je to minimum na podporu iniciatív rozvojových krajín. Včera pán De Boer, vyjednávač Organizácie Spojených národov, požadoval 10 miliárd USD na obdobie odteraz až do roku 2012.

Po rozhodnutí Spojených štátov a Číny pripadá na Európu, aby prevzala nové povinnosti a viedla boj proti zmene klímy.

Seán Kelly (PPE). – (GA) Vážená pani predsedajúca, v dnešné dopoludnie máme veľmi dobrú rozpravu a od všetkých rečníkov sa dalo mnoho naučiť.

Chcel by som spomenúť len tri veci. Po prvé, ak sa v Kodani nedosiahne záväzná dohoda, potom by tento Parlament a Európska únia mali využiť svoj vplyv na pomenovanie, zahanbenie a privedenie k rozumu zodpovedných krajín, aby mohli byť na ne uvalené sankcie, ktoré ich prinútiť spolupracovať.

Po druhé, občania potrebujú vzdelávací program, pretože mnohí z nich by chceli znížiť svoju uhlíkovú stopu, ale možno nemajú know-how alebo finančné prostriedky.

Po tretie, v priebehu dnešného dopoludnia sa mnohokrát spomínalo financovanie. Otázka financovania je jednoduchá. Otázka nie je, či si to môžeme dovoliť, ale či si môžeme dovoliť *neurobiť* to. Čas napreduje a druhú šancu nedostaneme. Musíme to urobiť teraz.

Mairead McGuinness (PPE). – Vážená pani predsedajúca, hoci sa naše očakávania na Kodaň teraz znižujú, pravda je, že naše ambície sa znižovať nesmú. Ako povedali iní kolegovia, keby sme v diskusii o zmene klímy mohli vyzdvihnúť kladné stránky pre hospodárstva a občanov, bola by motivácia väčšia, pretože táto diskusia má aj pozitíva. Hoci sa môže stať, že Kodaň nepovedie k záväznej dohode, myslím si, že niet pochyb o tom, že existuje impulz pre zmenu, ale musíme zabezpečiť, aby sa tento impulz nestratil.

Pokiaľ ide o otázku využívania pôdy (poľnohospodárstvo a zmena využívania), je to hlavná problematická oblasť. Poľnohospodárstvo nie je zrejme len časťou problému, ale veľkou časťou riešenia. Musíme túto diskusiu spojiť s našimi obavami o svetovú potravinovú bezpečnosť: odpoveďou je vyvinúť udržateľné výrobné systémy, ktoré budú riadiť klímu a zabezpečia nám aj potravinovú bezpečnosť. To je kľúčová časť našich obáv.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Vážená pani predsedajúca, ochrana klímy a trvalo udržateľný rozvoj sú témy, ktoré sa týkajú nás všetkých – tak by to malo byť. Bez úzkej spolupráce, najmä globálnych aktérov, sa však nemôže dosiahnuť dostatočný pokrok. Pokým Spojené štáty a Čína odmietajú stanoviť spoločné záväzné cieľové hodnoty na zníženie emisií skleníkových plynov, môžu sa v Kodani – ako výrečne poznamenal hlavný činiteľ OSN pre klímu – prijať len morálne záväzné, inými slovami neefektívne uznesenia.

Dovoľte mi povedať niečo o jadrovej energii. Jadrová energia určite nie je riešením problému. Prínosy sú minimálne, náklady obrovské a riziká veľmi vysoké. Z tohto dôvodu podporujem uznesenie, ktoré vypracoval odporca jadrovej energie, zástupca môjho domovského regiónu Horného Rakúska, ktorý EÚ vyzýva, aby na jadrovú energiu uvalila odvody. Táto myšlienka je rozumná, pretože by to znamenalo, že obchod s emisijnými certifikátmi by nepodporoval jadrovú energiu.

Jolanta Emilia Hibner (PPE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, o pár dní sa svetoví predstavitelia vrátane zástupcov Európskeho parlamentu stretnú v Kodani, aby diskutovali o otázke zmeny klímy. Zníženie emisií skleníkových plynov je bezpochyby veľmi dôležitou záležitosťou, ale rovnako dôležitá je aj ochrana európskeho priemyslu. Nesmieme pripustiť situáciu, že európske spoločnosti skrachujú a priemysel sa presunie do tretích krajín, ktoré neobmedzujú svoje emisie CO₂.

Nemali by sme zabudnúť ani na ochranu našej technológie a duševného vlastníctva, a preto musí Európska únia na kodanskej konferencii hrať vedúcu úlohu, nesmie však sebe alebo ostatným stanoviť nerealistické ciele. Cieľ znížiť emisie oxidu uhličitého do roku 2020 o 30 % v porovnaní s rokom 1990 sa bez podpory najväčších znečisťovateľov, akými sú USA, India a Čína, zrejme ťažko dosiahne. Podobne je to v prípade ustanovení v návrhu uznesenia, ktoré majú za cieľ dosiahnuť do roku 2050 zníženie skleníkových plynov o 80 %. Zníženie emisií skleníkových plynov do roku 2020 o 20 % umožní (...)

(Predsedajúca prerušila rečníčku.)

Liisa Jaakonsaari (S&D). – (FI) Vážená pani predsedajúca, rozprava v tomto Parlamente je veľmi zaujímavá a vyzerá to tak, že Európsky parlament sa veľmi angažuje za podporu Kodanskej konferencie o zmene klímy.

Význam poľnohospodárstva bol takisto zdôraznený ako riešenie problému. Osobne by som chcela zdôrazniť aj dôležitosť politiky lesného hospodárstva a lesov, pretože lesy sú zásobárňami uhlíka, ktoré absorbujú oxid uhličitý. Zdá sa, že Spojené štáty americké prinesú so sebou do Kodane dobré správy, čo je veľmi dôležitý krok.

Musíme teraz začať vážne hovoriť aj o tom, ako zaplatiť účet za zabránenie zmene klímy. Tu je mimoriadne dôležitá otázka rozdelenia príjmu, pretože od chudobných ľudí v Európe nemôžeme chcieť, aby aj oni platili tento účet.

Axel Voss (PPE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, chcel by som vedúceho kodanských rokovaní povzbudiť v boji o úspešný výsledok. Ambiciózne cieľové hodnoty sú dobré a napokon námaha, ktorú dnes vynakladáme, bude predstavovať aj prínos do budúcnosti, keď zväžíme následky a budúce škody vo forme migrácie, poškodenia pobrežných oblastí a možno tiež v takej forme, že stabilné regióny sa následkom zmeny klímy stanú menej stabilné.

Mali by sme ísť aj príkladom. Ak sa však ostatné štáty, a najmä tie skutočne hlavné štáty nevyberú rovnakým smerom, mali by sme to robiť iba v úmernej miere. V súvislosti s tým by som chcel vyzdvihnúť, že naše podniky sú väčšinou už naozaj veľmi zatažené.

Chcel by som spomenúť ešte jeden bod. Bojujeme aj za celkovú dôveryhodnosť EÚ, aby sme novej generácii poskytli argument o potrebe EÚ.

Andreas Carlgren, úradujúci predseda Rady. – (SV) Vážená pani predsedajúca, chcel by som úprimne poďakovať Parlamentu za dlhú a intenzívnu rozpravu a taktiež za silné a všeobecné odhodlanie, ktoré sa počas tejto rozpravy prejavilo. Odznelo tu, že optimizmus, ktorý ukazujeme, musí byť založený na realizme. Zašiel by som však ešte ďalej a poviem, že v skutočnosti je založený na reálnych skúsenostiach. EÚ uspela pri znížení emisií. Znížili sme ich o polovicu tej hodnoty, ktorú máme dosiahnuť do roku 2020 bez ohľadu na to, čo sa stane, a o tretinu, ak sa budeme usilovať o to, čo dúfame, že bude výsledkom kodanskej dohody, to znamená, zníženie emisií zo strany EÚ o 30 %. Dôvodom je najmä skutočnosť, že sme vytvorili spoločné pravidlá, ktoré upravuje medzinárodne záväzná dohoda – Kjótsky protokol. Preto sa tak intenzívne angažujeme, aby sme zabezpečili, že výsledkom kodanského procesu bude právne záväzná dohoda. V Kodani sa to nestane ihneď. Budeme sa musieť dohodnúť na celom obsahu dohody. Potom príde na rad technická časť, ktorá zahŕňa jej prevod do právne záväzného textu. Pokiaľ ide o EÚ, chceme, aby sa to udialo v priebehu niekoľkých mesiacov po kodanskej konferencii.

Chcel by som ešte povedať, že celosvetová finančná kríza určite vôbec nesúvisí s tým, že by sa na záchranu klímy míňalo priveľa. Práve naopak, veľké ekologické investície sú takisto súčasťou hospodárskych zmien, inak povedané posunu smerom k „zelenšiemu“ hospodárstvu, ktoré vyvedie chudobné aj bohaté krajiny z hospodárskej krízy. Trhy s oxidom uhľitým v skutočnosti poskytujú spôsob, ako vytvoriť dostatočný priestor pre investície. Zabezpečujú, že znečisťovateľ musí platiť, že stanovujeme najvyššiu hranicu emisií a že peniaze, ktoré znečisťovateľ platí za emisie, môžu byť prevedené rozvojovým krajinám, ktoré tam môžu ekologicky investovať. To je niekedy spochybňované. Niektorí ľudia sa pýtajú, prečo by sme mali investovať do mechanizmu čistého rozvoja (CDM), to je však predsa presne to, o čom to celé je, a to, že znečisťovateľ musí platiť za zelené investície v rozvojových krajinách. Myslím si, že je to dobrá vec a že to je dôležité, musíme však upraviť tieto pravidlá, aby bol vplyv na životné prostredie ešte väčší a jasnejší a aby sme si mohli byť ešte istejší, že to bude mať vplyv aj na tých najchudobnejších.

Dohoda bude potrebná aj na to, aby sme zabránili úniku uhlíka. Obava, ktorá tam existovala, sa musí preto premeniť na ešte väčšie odhodlanie urobiť dohodu skutočnosťou.

Na záver, myslím si, že by sa malo nahlas a jasne povedať, že ak dohoda v Kodani neumožní EÚ ísť na 30 %, inak povedané, ak dosiahneme taký chabý výsledok, že EÚ z dôvodov slušnosti nebude môcť ísť na 30 %, bude to zlyhanie. Preto by sa malo nahlas a jasne povedať, že ak je niečo horšie ako žiadna dohoda, je to zlá dohoda. Preto EÚ nastavila latku tak vysoko. Preto teraz tak usilovne pracujeme na obsahu. Je to aj preto, že keď hovoríme o dvojstupňovej cieľovej hodnote, sme si vedomí toho, že to je najvyššia úroveň, ktorú potrebujeme dosiahnuť. Vieme, že v skutočnosti sme už dnes svedkami neprijateľných následkov. Porozprávajte sa napríklad s vládou Maldivskej republiky, ktorá nedávno zasadnutie vlády usporiadala pod vodou, aby poukázala na následky, ktorým sa v niektorých častiach sveta takmer nebude dať vyhnúť. Bolo by preto cynické neprijat' veľmi rázne opatrenia. Svet čakal už dosť dlho. Je načas, aby sme kvôli našej planéte dosiahli v Kodani potrebnú dohodu. Preto je angažovanosť Parlamentu a celej EÚ taká dôležitá.

Stavros Dimas, člen Komisie. – (EL) Vážená pani predsedajúca, toto je veľmi zaujímavá rozprava, v ktorej odznelo niekoľko výnimočných a konštruktívnych príspevkov. Vypočuli sme si mnoho názorov na rozličné záležitosti. Veľmi pravdepodobne určití ľudia nesúhlasia. Nerozumiem napríklad, ako niekto môže byť proti čistým, ekologickým, neznečisťujúcim priemyselným odvetviám, ktoré sú založené na výkonných technológiách. A predsa som dnes počul aj to. Nerozumiem, prečo by niekto dal prednosť znečisťujúcim priemyselným odvetviám pracujúcim so starými technológiami, ktoré v prípade, že sú ziskové, je to preto, lebo nemusia platiť náklady na znečistenie; tieto zisky však budú krátkodobé, pretože tieto priemyselné odvetvia nebudú konkurencieschopné. V demokracii a v demokratickom parlamente však počujeme rozmanité názory.

Rád by som sa vyjadril aj k Svetovej organizácii na ochranu životného prostredia. Táto organizácia, o ktorej viem, že najmä Francúzsko kvôli nej vynaložilo nemalé úsilie, bola v skutočnosti jednou z našich ambícií a dúfam, že sa v nasledujúcich rokoch stane skutočnosťou. Bezpochyby je takáto organizácia potrebná, aby existovala organizácia na ochranu životného prostredia na medzinárodnej úrovni, ktorá bude presadzovať otázky životného prostredia rovnako ako hospodárske a sociálne otázky a ktorá bude taktiež zabezpečovať lepšiu koordináciu medzinárodných dohôd v oblasti životného prostredia. Dá sa to urobiť relatívne jednoducho tým, že sa zlepší existujúci program OSN na ochranu životného prostredia a týmto smerom sa aj vynakladá úsilie.

Chcel by som hovoriť aj o Kjótskom protokole, ktorý sa tu viackrát spomínal. Tešia ma výsledky Európskej únie, pretože 15 krajín, ktoré majú spoločný cieľ znížiť emisie oxidu uhličitého v období 2008 – 2012 o 8 %, túto svoju cieľovú hodnotu dosiahne. Cieľovú hodnotu však dosiahne aj dvadsaťsedemčlenná EÚ s 10 novými krajinami, ktoré majú stanovenú cieľovú hodnotu, a Cyprus a Malta, ktoré cieľovú hodnotu stanovenú nemajú. Preto má Európska únia morálny argument, že my držíme naše slovo. Bezpochyby sa to dosiahlo pomocou opatrení prijatých na vnútroštátnej a na európskej úrovni, ktoré zahŕňajú systém obchodovania s emisiami oxidu uhličitého.

Musím zdôrazniť, ako povedal pán Carlgren, že Európska únia popri hospodárskom raste dosiahne ešte väčšie zníženie, ako pôvodne na základe našich predpovedí plánovala. Uvediem len jednu štatistiku: od roku 1990 až do roku 2007, v období, za ktoré máme štatistické údaje, dosiahol hospodársky rast 44 % a zníženie emisií oxidu uhličitého 5 % za 15 krajín a 9 % za 27 krajín. Samozrejme sa predpokladá, že do roku 2012 cieľovú hodnotu rozhodne prekročíme, čo uľahčí dosiahnutie cieľovej hodnoty zníženia emisií o 30 % do roku 2020.

Je potrebné poznamenať, že v roku 2008 sme v Európskej únii popri pretrvávajúcom hospodárskom raste dosiahli zníženie skleníkových plynov o 1,6 % a až na konci roku 2008 nás zasiahla hospodárska kríza, ktorá mala vplyv aj na problém skleníkových plynov.

Zostáva už len niekoľko dní a naliehavo vás prosím, aby ste zvýšili úsilie a upevnili dvojstranné kontakty. Po konzultáciách s Radou ECOFIN, Radou pre životné prostredie a Európskou radou teraz máme jasné pokyny podporovať špecifické návrhy na zdroje financovania, operačné štruktúry a kritériá, ktoré sa musia použiť na stanovenie ozajstných príspevkov od všetkých. Pokúsme sa v zostávajúcom čase využiť tieto prostriedky čo najefektívnejším spôsobom.

Vládne všeobecná zhoda o potrebe vynaložiť úsilie na celosvetovej úrovni, aby sa mohla dosiahnuť cieľová hodnota 2 stupne Celzia. Panuje všeobecný názor, že základy klimateckej dohody na obdobie po roku 2012 sa položia a musia položiť v Kodani. Tieto základy zahŕňajú najmä ambiciózne záväzky znížiť emisie zo strany rozvinutých krajín vrátane Spojených štátov, primerané opatrenia rozvinutých krajín na zníženie ich zvýšenia emisií a finančná pomoc rozvojovým krajinám na zníženie ich emisií a prispôbenie sa zmene klímy.

Rýchlo sa blížíme k cieľovej rovinke. Využime Kodaň čo najlepšie a vyjasníme hlavné záväzky všetkých krajín v dohode, ktorá bude historická. V Kodani musíme dosiahnuť presvedčivú dohodu o všetkých prvkoch akčného plánu z Bali. O všetkých týchto prvkoch je potrebné v Kodani sa záväzne dohodnúť a ihneď potom, v nasledujúcich troch, najneskôr šiestich mesiacoch sa musia spracovať právne záležitosti, aby sme získali záväznú dohodu, o ktorú sa Európska únia usiluje a ktorá zaručí cieľovú hodnotu zníženia účinku skleníkových plynov na dva stupne Celzia.

Pokladám za úplne samozrejmé, že poslanci Európskeho parlamentu budú podporovať úsilie vynaložené v týchto dňoch najmä na rozhodujúcich stretnutiach v Kodani, a chcel by som vám za to a ešte raz aj za vynaložené úsilie poďakovať.

Predseda júca. – Rada by som poslancom opäť pripomenula, že systém modrej karty, vytvorený pracovnou skupinou pre parlamentnú reformu, sa nevzťahuje na Komisiu a Radu, ale len na rozpravy poslancov tohto Parlamentu.

Na záver tejto rozpravy predložil Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín návrh uznesenia⁽¹⁾.

Rozprava sa teraz skončila.

(1) Pozri zápisnicu.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra.

Luís Paulo Alves (S&D), *písomne*. – (PT) Nikto nemôže ignorovať mimoriadne naliehavú potrebu dosiahnuť medzinárodnú postkjótsku dohodu s cieľom podstatne znížiť emisie oxidu uhličitého.

Musíme zabezpečiť, aby sa zem neotepila o viac ako dva stupne. Ak to máme dosiahnuť, musia sa svetové emisie v nasledujúcich 10 rokoch znížiť najmenej o 30 %. Ide o budúcnosť ľudstva a čas sa kráti. Toto je naša jediná šanca na zmiernenie následkov zmeny klímy, ktoré už pociťujeme a ktoré sa môžu stať najvážnejším problémom 21. storočia.

Keďže my, ktorí žijeme na ostrovoch, nesieme na týchto zmenách najmenší podiel, veľmi nás táto otázka znepokojuje.

Európska únia musí aj naďalej hrať vedúcu úlohu a v otázkach životného prostredia vystupovať jednotne. Bude musieť využiť celý svoj politický vplyv, aby hlavné svetové veľmoci na nadchádzajúcej konferencii v Kodani dosiahli konečnú dohodu. Spoločne s investíciami do obnoviteľnej energie a energetickej účinnosti je životne dôležité podniknúť rzné kroky a zmeniť globálny model využívania energie, ako to už urobili Portugalsko a Azorské ostrovy.

Nessa Childers (S&D), *písomne*. – V posledných dňoch zasiahli Írsko ťažké povodne s ničivými následkami pre rodiny, malé podniky a drobných poľnohospodárov na celom ostrove. Záplavy z rieky Barrow, ktorá je druhou najdlhšou riekou v Írsku, spôsobili, že veľká časť grófstva Carlow bola štyri dni pod vodou. Povodne v susednom grófstve Kilkenny sú najhoršie za posledných 60 rokov. Hoci záplavy boli vždy súčasťou života v Írsku, ich stúpajúca frekvencia a závažnosť je ďalšou reálnou pripomienkou vplyvu zmeny klímy, ktorá je spôsobená ľahkomyselným zneužívaním nášho životného prostredia. Bez ohľadu na to, čo sa stane na konferencii OSN o klíme v Kodani o necelé dva týždne, extrémne poveternostné podmienky, ako sú napríklad záplavy v Írsku, budú čoraz bežnejšie. Musíme si vybudovať schopnosť čeliť účinkom zmeny klímy. Vážená pani predsedajúca, vyzývam írsku vládu, aby okamžite požiadala o pomoc pri zmiernení následkov prírodných katastrof z Fondu solidarity Európskej únie. Írsky ľud len nedávno dokázal svoju oddanosť EÚ presvedčivým hlasovaním za Lisabonskú zmluvu. EÚ musí ukázať svoju oddanosť írskemu ľudu vrátane ľudí z grófstiev Carlow a Kilkenny tým, že rýchlo prideliť tieto prostriedky.

Diogo Feio (PPE), *písomne*. – (PT) Politická dohoda v Kodani je veľmi dôležitá, ale musí byť celosvetová. Dostať európsky priemysel do situácie, ktorá by bola neporovnateľná so situáciou ostatných vyspelých hospodárstiev, by bolo chybou pre hospodárstvo a z ekologického hľadiska by to prinieslo malý úžitok. Úsilie Európy by malo smerovať k dohode, ktorá uloží povinnosti pre všetkých.

Európa musí taktiež nájsť účinné a prijateľné riešenia otázky financovania. To vopred vylučuje myšlienku dane z medzinárodných finančných transakcií (Tobinova daň), ktorá je určená na financovanie prispôsobenia sa zmene klímy v rozvojových krajinách.

Takýto druh podpory, hoci je potrebný, nesmie ísť na úkor hospodárstva, obchodu a tvorby bohatstva.

Náklady, ktoré by takáto daň predstavovala pre spoločnosť vo všeobecnosti (zvýšenie daňovej záťaže, čo by ovplyvnilo všetkých daňových poplatníkov a spotrebiteľov) a jej vplyv na finančný trh (zníženie potrebnej likvidity a úverového toku pre podniky a domácnosti), nie je možné ignorovať.

Navyše by zavedenie celosvetovej dane viedlo k technickým problémom a komplikovanej administratíve. Cesta von z krízy nemôže zahŕňať ďalšie, nové dane, ktoré by sa ťažko vyberali. Musíme zabudnúť na túto myšlienku novej dane.

José Manuel Fernandes (PPE), *písomne*. – (PT) Európa by mala naďalej príkladne hrať vedúcu úlohu v boji proti zmene klímy. Stojí za zmienku, že EÚ prekonalala ciele stanovené v Kjóte.

Som presvedčený, že kodanská dohoda o znížení celosvetových emisií uhlíka by mala byť záväzná. V tejto súvislosti som predložil pozmeňujúci a doplňujúci návrh k uzneseniu Parlamentu v tejto veci, v ktorom žiadam o zahrnutie súboru medzinárodných sankcií do konečného textu.

Myslím si, že dohoda musí byť celosvetová, ambiciózna a mala by obsahovať jasný časový rámec. Ak nebudeme ambiciózni, vytvoríme len nepoužiteľný nástroj, ešte menej účinný ako Kjótsky protokol, v ktorom sú už zahrnuté medzinárodné sankcie. Dúfame, že sa vytvorí účinná regulácia a že táto dohoda bude obsahovať ustanovenie o revízii, aby sa mohla jednoduchým spôsobom aktualizovať.

Musíme tiež vyslať jasný signál rýchlo sa rozvíjajúcim priemyslom v Ázii. Čínu a Indiu nemožno zbaviť všetkej zodpovednosti, keďže produkujú vysoké percento celosvetových emisií, zatiaľ čo naše priemyselné odvetvia vynakladajú obrovské úsilie na zníženie svojich emisií.

Za úspech tohto samitu sú do veľkej miery zodpovedné aj USA. Dúfam, že prezident Spojených štátov Barack Obama dokáže, že si zaslúži Nobelovu cenu za mier, pretože boj proti zmene klímy prispeje k mieru a šťastiu všetkých národov.

Adam Gierek (S&D), písomne. – (PL) Klíma sa mení. V minulosti sa to stalo už mnohokrát. Je nás viac ako 6 miliárd a to, čo bolo kedysi extrémnym javom a zostávalo nepovšimnuté, je dnes očividné. Navyše práčne vybudovaná infraštruktúra napríklad výroby a privodu energie sa často kazí, čo má za následok aj výpadky a zrútenia sietí informačných technológií. Ďalej je tu problém rozširovania púští na rozľahlé územia Zeme. Spôsobuje to humanitárnu a hospodársku katastrofu. Prvými znakmi tohto javu sú nepokoje v Somálsku a predpovede o budúcich sporoch pre vodu. Vlna migrácie rastie. Vyriešia obmedzenia emisií CO₂ tieto problémy? Nie.

Po prvé, nikto nedokázal, že príčinou zmeny klímy sú emisie CO₂. Po druhé, vplyv týchto obmedzení emisií CO₂ sa dá očakávať až na konci storočia. Po tretie, obmedzenia v oblasti emisií CO₂ len oslabia ľudstvo z hospodárskej stránky a zhoršia tak katastrofu. Pokiaľ ide o obchodovanie s emisiami, je to antisociálny návrh a jeho náklady budú znášať obyčajní ľudia. Zisky však zhrabne finančný svet vrátane sveta špekulácií. Preto nie je z humanitárnych a sociálnych dôvodov najdôležitejšie bojovať proti vysoko nepravdepodobným príčinám zmeny klímy, ale proti následkom zmeny klímy. Nie je to záležitosť prispôsobenia sa zmene klímy, ale aktívneho prístupu. V mojej krajine je napríklad bezpečnosť dodávok vody už dôležitou záležitosťou.

Rovana Plumb (S&D), písomne. – (RO) Globálne otepľovanie momentálne predstavuje pre ľudstvo dva veľké problémy: na jednej strane, potrebu dramaticky znížiť emisie skleníkových plynov a na druhej strane, potrebu prispôbiť sa účinkom zmeny klímy. Vzhľadom na to, že ide o celosvetový jav a že EÚ je zodpovedná len za 10 % emisií vyrobených skleníkovými plynmi na celom svete, je dôležité, aby sme o dva týždne v Kodani dosiahli záväznú, celosvetovú právnu dohodu. Vítam účasť prezidenta Obamu v Kodani s mandátom vráť sa jasné cieľové hodnoty na zníženie emisií, ku ktorým sa USA zaviazali. Aby sme sa mohli prispôbiť účinkom zmeny klímy, potrebujeme mechanizmus financovania s presnými sumami, ktoré je potrebné investovať do ekologických technológií, ktoré vytvárajú nové pracovné miesta, čo je v tomto období krízy veľmi potrebné.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), písomne. – (RO) Cieľom medzinárodnej konferencie o zmene klímy, ktorá sa začne v Kodani 7. decembra, je vytvoriť postkjótsku dohodu, ktorá by donútila krajiny sveta znížiť emisie znečisťujúcich látok. EÚ sa jednostranne zaviazala znížiť hladinu emisií v porovnaní s hodnotami z roku 2005 o 20 % a zabezpečiť, aby 20 % spotrebovanej energie pochádzalo z obnoviteľných zdrojov. Toto úsilie však musí byť koordinované s úsilím všetkých rozvinutých a rozvojových krajín. Spotreba energie a emisie znečisťujúcich látok sa môžu znížiť rýchlo a lacno tým, že sa v globálnom meradle zvýši energetická účinnosť. Z tohto dôvodu musia EÚ a členské štáty zvýšiť energetickú účinnosť najmä v stavebníctve a v odvetví dopravy. Aby EÚ mohla v súlade s prijatými záväzkami znížiť emisie znečisťujúcich látok, vyprodukované energeticky náročnými odvetviami, musia sa zabezpečiť finančné prostriedky pre modernizujúce európske spoločnosti. Je to jediný spôsob, ako môžeme v Európskej únii udržať výrobu, a teda aj pracovné miesta. Pri hodnotení rozpočtu musíme zabezpečiť, aby bol na prijatie opatrení na ochranu proti zmene klímy a prispôbenie sa jej účinkom k dispozícii dostatok finančných prostriedkov. Rozvoj ekologicky účinného svetového hospodárstva povedie k novým investíciám, vytvorí nové pracovné miesta a zvýši životnú úroveň.

(Rokovanie bolo prerušené o 11.50 hod. až do hlasovania a pokračovalo o 12.00 hod.)

PREDSEDÁ: PÁN LAMBRINIDIS

podpredseda

4. Hlasovanie

Predsedaajúci. - Ďalším bodom programu je hlasovanie.

(Informácie o výsledku a ostatných podrobnostiach hlasovania: pozri zápisnicu.)

4.1. Elektronické komunikačné sieťové systémy a služby (A7-0070/2009, Catherine Trautmann) (hlasovanie)

4.2. Štatistika pesticídov (A7-0063/2009, Bart Staes) (hlasovanie)

– Pred začiatkom hlasovania:

Bart Staes, spravodajca. – (NL) Len na vysvetlenie: toto je tretia správa z trojice správ o používaní pesticídov.

Začiatkom tohto roka, teda v predchádzajúcom volebnom období Parlamentu, sme prijali nariadenie týkajúce sa uvedenia prípravkov na ochranu rastlín na trh. V tom čase sme tiež prijali smernicu o trvalo udržateľnom používaní pesticídov a súčasné nariadenie týkajúce sa štatistiky o pesticídoch je posledným z tejto trojice.

Keďže v predchádzajúcom volebnom období sa vyskytli nejaké problémy, musel sa týmto návrhom zaoberať zmierovací výbor. Viacerí poslanci tam neboli a v druhom čítaní ich bolo prítomných príliš málo na to, aby sme získali dostatočný počet hlasov na ukončenie druhého čítania.

V tejto súvislosti som sa vo svojom vystúpení chcel poďakovať švédskemu predsedníctvu a predovšetkým českému predsedníctvu, pretože mohli úplne zmaríť druhé čítanie. Mohli odmietnuť pristúpiť k zmierovaciemu konaniu. Vďaka ich dobrým vzťahom s Parlamentom a tiež vďaka predsedom politických skupín, ktorí spolu so mnou hneď po voľbách napísali list adresovaný predsedníctvu, bolo možné túto správu zachrániť a prostredníctvom zmierovacieho postupu zabezpečiť, že dnes môžeme hlasovať o jej texte vo forme, ktorá bola odsúhlasená v druhom čítaní. Rád by som sa poďakoval všetkým zainteresovaným.

4.3. Poskytovanie finančnej pomoci Spoločenstva v oblasti transeurópskych sietí (kodifikované znenie) (A7-0057/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hlasovanie)

4.4. Pravidlá ochrany dôverného charakteru informácií Europolu (A7-0065/2009, Timothy Kirkhope) (hlasovanie)

4.5. Vykonávacie predpisy upravujúce vzťahy Europolu s jeho partnermi vrátane výmeny osobných údajov a utajovaných informácií (A7-0064/2009, Sophia in 't Veld) (hlasovanie)

4.6. Zoznam tretích štátov a organizácií, s ktorými Europol uzatvára dohody (A7-0069/2009, Jan Philipp Albrecht) (hlasovanie)

4.7. Návrh rozhodnutia Rady o prijatí vykonávacích predpisov pre analytické pracovné súbory Europolu (A7-0068/2009, Agustín Díaz de Mera García Consuegra) (hlasovanie)

4.8. Európska sieť na predchádzanie trestnej činnosti (EUCPN) (A7-0072/2009, Sonia Alfano) (hlasovanie)

4.9. Akreditácia činností forenzných laboratórií (A7-0071/2009, Timothy Kirkhope) (hlasovanie)

4.10. Makrofinančná pomoc Gruzínsku (A7-0060/2009, Vital Moreira) (hlasovanie)

4.11. Makrofinančná pomoc Arménsku (A7-0059/2009, Vital Moreira) (hlasovanie)

4.12. Makrofinančná pomoc Srbsku (A7-0061/2009, Miloslav Ransdorf) (hlasovanie)

4.13. Makrofinančná pomoc Bosne a Hercegovine (A7-0067/2009, Iuliu Winkler) (hlasovanie)

4.14. Spoločný systém dane z pridanej hodnoty (A7-0055/2009, Udo Bullmann) (hlasovanie)

4.15. Zmeny a doplnenia príloh II a III k Dohovoru o ochrane morského prostredia severovýchodného Atlantiku (A7-0051/2009, Anna Rosbach) (hlasovanie)

4.16. Dohoda ES/Dánsko o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych alebo obchodných veciach (A7-0058/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hlasovanie)

4.17. Dohoda ES/Dánsko o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (A7-0056/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hlasovanie)

4.18. Plán obnovy grónskeho halibuta v rámci Organizácie pre rybolov v severozápadnom Atlantiku (A7-0046/2009, Carmen Fraga Estévez) (hlasovanie)

4.19. Dohoda o pristúpení Európskeho spoločenstva k Dohovoru o medzinárodnej železničnej preprave (COTIF) z 9. mája 1980 zmenenému a doplnenému Vilniuskym protokolom z 3. júna 1999 (A7-0053/2009, Dieter-Lebrecht Koch) (hlasovanie)

4.20. Protokol o rozhodnom práve pre vyživovaciu povinnosť (A7-0062/2009, Diana Wallis) (hlasovanie)

4.21. Žiadosť o ochranu imunity a výsad Tobiasa Pflügera (A7-0054/2009, Tadeusz Zwiefka) (hlasovanie)

4.22. Prispôsobenie regulačnému postupu s kontrolou – Piata časť (A7-0036/2009, József Szájer) (hlasovanie)

– Pred začiatkom hlasovania o návrhu legislatívneho uznesenia:

Stavros Dimas, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, myslím si, že by sme nemali stiahnuť tento návrh.

(Parlament rozhodol o vrátení návrhu do výboru.)

4.23. Využívanie informačných technológií na colné účely (A7-0052/2009, Alexander Alvaro) (hlasovanie)

– Pred začiatkom hlasovania:

Petru Constantin Luhan (PPE). – Vážený pán predsedajúci, chcel by som vás zo strany Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) požiadať, aby sme o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 27 hlasovali samostatne. Europolu a Eurojustu sa v ňom umožňuje plný prístup do colnej databázy. Chcel by som požiadať všetkých kolegov, aby zaň nehlasovali.

(Parlament zamietol návrh.)

5. – Vysvetlenia hlasovania

Ústne vysvetlenia hlasovania

– Správa: Catherine Trautmann (A7-0070/2009)

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Po úspešnom hlasovaní by som chcela ako jedna z tieňových spravodajkýň telekomunikačného balíka povedať, že ma teší, že táto dôležitá zmena a doplnenie nariadení vnútorného trhu najmä v oblasti elektronickej komunikácie prinesie ďalší spravodlivý postup týkajúci sa odpojenia od internetu. Teší ma, že Rada nakoniec pristúpila na naše návrhy. Naše záruky zaistia, že odpojenie od internetu sa bude týkať skutočných zločincov, ako sú teroristi alebo šíritelia detskej pornografie, a nie bežných používateľov.

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, podľa môjho názoru je tento právny predpis nevyhnutný, keďže v oblasti elektronickej komunikácie prechádzame k jednotnému trhu. V súlade s Lisabonskou zmluvou sa už rozhodlo, že toto je smer, ktorým sa máme vydať.

Napriek tomu mám obavy súvisiace s dôležitosťou zabezpečenia základných práv používateľov internetu a voľného prístupu k nemu. Jedna z obáv sa týka jeho nelegálneho používania a zneužívania. Ako vieme, pirátstvo je v súčasnosti jedným z najväčších problémov. Neustále veľmi narastá a jednou z hlavných oblastí, v ktorej sa vyskytuje, je internet.

Dúfam, že v budúcnosti budeme môcť investovať do toho, aby tí, ktorí vytvárajú nejaké dielo, boli za to riadne odmeňovaní a aby pirátstvo neohrozovalo ich živobytie. V súčasnosti k tomu totiž bežne dochádza pri nelegálnom sťahovaní súborov. Toto je správne opatrenie, ktoré treba prijať, a smer, ktorým sa treba vydať, pričom by sme mali v budúcnosti osobitne dbať o práva tvorivých umelcov a zabráňovať pirátstvu.

– Správa: Timothy Kirkhope (A7-0065/2009)

Daniel Hannan (ECR). – Vážený pán predsedajúci, vidíte, ako nepozorovane, jemne a mnohými krôčikmi, ako úkladne a odporne sme sa dostali k vytvoreniu celoeurópskej federálnej polície.

Keď bol začiatkom deväťdesiatych rokov minulého storočia Europol zriadený, bol predstavovaný ako sprostredkovateľ, respektíve ako regionálna pobočka Interpolu. Odvtedy postupne získal výkonné a kontrolné právomoci.

Tie sa najprv prezentovali ako úzko obmedzené na oblasť cezhraničných protiteroristických činností. Tak, prirodzene, začal aj úrad FBI. Nakoniec postupne rozšíril svoju pôsobnosť a nahromadil právomoci, až kým sa nestal federálnou, celokontinentálnou policajnou zložkou.

Niečo podobné teraz prebieha aj v prípade Europolu. Ten postupne rozširuje svoje právomoci s cieľom pokryť celý rad zločinov, ktoré majú vnútroštátny charakter. Pritom však fascinujúcim spôsobom prehliada, že jeho zamestnanci majú aj naďalej diplomatickú imunitu, inými slovami, že ich nemožno volať na zodpovednosť za zneužitie policajných právomocí.

Kedy sme za to hlasovali? Kedy sme súhlasili so zriadením celoeurópskeho systému trestného súdnictva so svojím vlastným zatykačom, svojou vlastnou policajnou jednotkou, svojimi vlastnými sudcami a svojím vlastným celoeurópskym prokurátorom?

Myslím si, že by sme mali mať tú slušnosť a spýtať sa našich ľudí, našich voličov, či s tým súhlasia.

– Správa: Vital Moreira (A7-0060/2009)

Daniel Hannan (ECR). – Vážený pán predsedajúci, najlepšia vec, ktorú by sme mohli pre Balkán a kaukazské republiky urobiť, je povoliť im bezvýhradný vstup do colnej únie, otvoriť naše trhy ich výrobkom. Sú to krajiny, ktoré majú ideálne podmienky na to, aby sa svojimi cenami dostali na trh. Majú vzdelanú a usilovnú pracovnú silu. Majú však relatívne nízke náklady, a teda konkurencieschopný vývoz.

Namiesto toho zastavujeme ich výrobu v mnohých kľúčových oblastiach. Následne, aby sme uľavili vlastnému svedomiu, im poskytujeme medzivládnu finančnú pomoc. Týmto z nich, prirodzene, robíme závislé územia, robíme z nich satrapie. Nie sú to len Rusi, kto tieto krajiny považuje za svoje „blízke zahraničie“. Je to výraz, ktorý, ako sa ukazuje, sa niekedy uplatňuje aj v Bruseli.

Vťahujeme ich politikov a ľudí s rozhodovacou právomocou do systému obrovského prerozdelenia bohatstva, čím ich vopred europeizujeme. Učia sa totiž to, čo my v Parlamente dobre vieme, a to, že základnou funkciou Európskej únie v súčasnosti je vystupovať ako obrovský nástroj, ktorý berie peniaze daňovým poplatníkom a dáva ich tým, ktorí mali dosť šťastia a pracujú vnútri tohto systému.

– **Správa: Alexander Alvaro (A7-0052/2009)**

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Vážené dámy, vážení páni, som presvedčená, že potrebujeme pokročilý informačný systém civilnej správy, ktorý prepája colné a policajné orgány členských štátov. Občanom Únie dlžíme efektívnejší boj proti dovozu falšovaných, ale aj nebezpečných výrobkov na náš trh z tretích krajín. Na rozdiel od väčšiny poslancov verím, že návrh Komisie bude viesť k vyššej ochrane osobných údajov a súčasne aj k účinnejšiemu boju proti organizovanému zločinu. Preto som nehlasovala za 90 pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov výboru ani za správu ako celok.

Samozrejme, chcela by som vyzvať Európsku komisiu, aby rokovala o podobnom systéme rýchleho varovania, akým je RAPEX Čína, aj s ostatnými štátmi, ako sú napríklad India, Vietnam, Rusko či Turecko, aby bolo možné zadržať nebezpečné alebo falšované výrobky pred ich vstupom do európskych krajín. Pripomínam, že od roku 2006 je možné s tretími stranami uzavrieť medzinárodné dohody o spolupráci dozorných orgánov v oblasti ochrany spotrebiteľa. Som veľmi sklamaná, že Európska komisia zatiaľ túto možnosť nevyužila.

Písomné vysvetlenia hlasovania

– **Správa: Catherine Trautmann (A7-0070/2009)**

Maria Da Graça Carvalho (PPE), písomne. – (PT) Teší ma, že Európsky parlament schválil balík reforiem v oblasti telekomunikácií, a teda upevnil práva spotrebiteľov a prispel k lepšiemu prístupu k informáciám a slobode prejavu. V záujme dosiahnutia cieľov lisabonského programu musíme zabezpečiť primerané stimuly pre investície do vysokorychlostných sietí s cieľom podporovať inovácie v oblasti internetových služieb založených na obsahu a zvyšovať konkurencieschopnosť EÚ na medzinárodnej úrovni. Podpora trvalo udržateľných investícií do rozvoja takýchto sietí je absolútne rozhodujúca, pretože zaistiť konkurencieschopnosť a zároveň zlepšiť spotrebiteľský výber. V záujme zaistenia investícií do nových technológií v menej rozvinutých regiónoch by sa mali nariadenia týkajúce sa elektronickej komunikácie zosúladiť s ostatnými politikami, ako napríklad politikou štátnej pomoci, kohéznu politikou či cieľmi širšej priemyselnej politiky.

Carlos Coelho (PPE), písomne. – (PT) Podporujem balík reforiem v oblasti telekomunikácií, pretože si myslím, že internet je neodmysliteľným prostriedkom vzdelávania, uplatňovania slobody prejavu, ako aj prístupu k informáciám. Táto iniciatíva jednoznačne potvrdzuje myšlienku, že prístup k internetu a jeho používanie patria medzi základné práva európskych občanov. Chcel by som sa poďakovať pani Bastosovej, ktorá bola jediným portugalským poslancom zapojeným do tohto procesu. Som zástanca slobody na internete, nie však bez akýchkoľvek pravidiel. Tak ako skutočný svet, aj virtuálny svet je miestom pre nedovolené a nezákonné činnosti vrátane sťahovania videových a hudobných súborov, nabádania na terorizmus a detskú pornografiu. Napriek nesúhlasu mnohých národných vlád Parlament zabezpečil, aby mohli mať všetci používatelia prospech z práv a záruk zakotvených v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd (EDLP). Znamená to, že akékoľvek obmedzenie práv a základných slobôd používateľov internetu, ako je prerušenie prístupu, musí rešpektovať EDLP, ako aj všeobecné zásady práva. V prvom rade musí byť schválené súdnym príkazom, aby sa uplatnili procesné záruky, zásada prezumpcie nevinny a právo na súkromie bez toho, aby tým boli dotknuté konkrétne mechanizmy v prípadoch, ktoré sa považujú za naliehavé, pokiaľ ide o záujmy štátnej bezpečnosti.

Marielle De Sarnez (ALDE), písomne. – (FR) Predchádzajúci súhlas súdu: to sme chceli získať. V tejto fáze sme vďaka tomuto kompromisu aspoň zaručili najlepšiu možnú právnu ochranu. Posolstvo EÚ je teraz jasné: prístup k internetu je základným právom. Budú sa musieť dodržiavať presné a záväzné postupy, aby sa zaistilo, že používatelia internetu môžu byť naozaj potrestaní za porušovanie autorských práv. V súčasnosti je na sudcoch v členských štátoch a na sudcoch Európskeho súdneho dvora, aby presadzovali právo všetkých používateľov internetu na predchádzajúce, spravodlivé a nestranné konanie. Nejasnosti v mnohých ustanoveniach si budú v procese transponovania a uplatňovania tohto dôležitého právneho predpisu vyžadovať dôsledné monitorovanie. Na základe už ratifikovanej Lisabonskej zmluvy bude môcť Európsky parlament ako spoločný zákonodarca naďalej obhajovať nestrannosť internetu. Dnešné hlasovanie je iba jednou etapou v dlhom procese. Aj naďalej budeme musieť hájiť práva používateľov internetu a hlavne ich

lepšie definovať. Tiež sa budeme musieť neodkladne zaoberať veľmi dôležitou otázkou týkajúcou sa autorských práv na internete.

Edite Estrela (S&D), písomne. – (PT) Hlasovala som za správu pani Trautmannovej, pretože som presvedčená, že súčasná dohoda ide ďalej, ako bolo možné ísť v skorších fázach tohto procesu, najmä pokiaľ ide o práva spotrebiteľov. Som presvedčená, že je absolútne nevyhnutné zavádzať opatrenia zamerané na zabezpečenie práv a záruk týkajúcich sa slobody prejavu a prístupu k informáciám poskytovaných používateľom pevných telefónnych liniek, mobilných telefónov i používateľom internetu. Dôležité je zefektívniť vnútorný telekomunikačný trh, a to podporovaním hospodárskej súťaže medzi spoločnosťami, a zároveň upevňovať nezávislosť vnútroštátnych regulačných orgánov od príslušných národných vlád. Rovnako bolo dôležité zaistiť modernejšie riadenie rádiového frekvenčného spektra prostredníctvom návrhov metód, ktoré umožňujú jednoduchšie poskytovanie týchto služieb vo vidieckych oblastiach.

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) Vítam tento kompromis dosiahnutý medzi Parlamentom a Radou, ktorým sa do rámca smernice zavádza primeraná ochrana používateľov v prípade obmedzenia prístupu k službám a aplikáciám dostupným prostredníctvom elektronických komunikačných sietí.

Myslím, že zásady právneho štátu určujú, že prístup žiadneho občana k informáciám a používaniu elektronických komunikačných sietí nemôže podliehať podmienkam bez toho, aby sa tak stalo prísne v súlade so zásadou prezumpcie neviny. Obmedzenie prístupu musí nasledovať po predchádzajúcom, spravodlivom a nestrannom konaní, ktorým sa zaručuje právo na vypočutie a právo na účinné súdne preskúmanie.

Okrem toho som presvedčený, že je zvlášť dôležité podporovať nezávislé mechanizmy vnútroštátnych regulačných orgánov, aby mohli účinne regulovať trh presadzovaním spravodlivej hospodárskej súťaže medzi operátormi, ako aj presadzovaním mechanizmov spolupráce medzi rôznymi európskymi regulačnými orgánmi s cieľom vytvoriť transparentnejší a konkurencieschopnejší trh, ktorý bude pre používateľov predstavovať zlepšenie kvality ponúkaných služieb.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Koncom októbra Rada prijala väčšinu textov, o ktorých rokovala s Parlamentom a ktoré sa týkali takzvaného telekomunikačného balíka, a to s niekoľkými výnimkami zahrnutými do správy pani Trautmannovej.

O tomto texte sa ďalej rokovalo v Zmierovacom výbore, kde bolo prijaté znenie, o ktorom máme teraz hlasovať.

Je pravda, že odsúhlasený text obsahuje niektoré návrhy chrániace práva používateľov, ktoré predložila naša skupina. Nejde však dosť ďaleko, pretože v naliehavých prípadoch umožňuje výnimky z procesných záruk, hoci tie musia byť zdôvodnené a musia byť v súlade s Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Hlavným problémom textu je však jeho rozsah pôsobnosti, keďže sa zmieňuje iba o obmedzeniach, ktoré môžu ukladať členské štáty, ale nie o obmedzeniach ukladaných súkromnými spoločnosťami.

V skutočnosti sa zdá, že Európsku úniu viac zaujíma vytváranie vnútorného telekomunikačného trhu, ktorý má slúžiť výlučne záujmom hospodárskych skupín ovládajúcim toto odvetvie, ako ochrana práv a základných slobôd koncových používateľov. Nemáme inú možnosť ako nesúhlasiť s takýmto prístupom.

Bruno Gollnisch (NI), písomne. – (FR) Zdržal som sa hlasovania o konečnej verzii telekomunikačného balíka, pretože je neuspokojivá. Je však lepšia ako nič. Nechráni používateľov internetu pred zneužívaním takých právnych predpisov potláčajúcich slobodu, ako je prvá verzia zákona vládnej agentúry Hadopi vo Francúzsku, ani pred hnevom správnych orgánov, ktoré majú náležité oprávnenie na takéto zneužívanie. Používateľom internetu však poskytuje právne prostriedky na to, aby sa mohli brániť. Žiaľ, je znepokojujúce, že došlo k tomu, že by sme sa mali spoliehať na Európsku úniu, ktorú ani zďaleka nezaujíma, čo si občania myslia, a ktorej veľká väčšina krokov sa v podstate zameriava na uspokojovanie záujmov rôznych lobistických skupín, pričom sa Európanom poskytuje iba minimálny stupeň slobody prejavu a prístupu k informáciám.

Sylvie Guillaume (S&D), písomne. – (FR) Hoci odvetvie telekomunikácií prechádza nebývalým obdobím rozvoja, podporiť správu našej kolegyne pani Trautmannovej malo veľkú význam. Bude to totiž znamenať, že spotrebiteľom sa poskytnú lepšie služby za primeranejšie ceny.

Vítam skutočnosť, že toto znenie posilní práva spotrebiteľov na univerzálne služby prostredníctvom jasnejších zmlúv, prístupnejšieho núdzového telefónneho čísla, tiesňovej linky pre nahlásenie nezvestných detí, väčšieho zohľadnenia práv postihnutých ľudí a záruky prenosnosti telefónneho čísla. Umožní tiež lepšie

chrániť súkromie a bojovať proti nelegálnym praktikám na internete zlepšením bezpečnosti a celistvosti elektronických komunikačných sietí.

A napokon je potešiteľné, že sme získali právne vyhovujúce riešenie, ktoré poskytuje európskym občanom procesné záruky, ako sú dodržiavanie zásady kontradiktórnosti, zásady prezumpcie neviny a práva na vypočutie, a ktoré členským štátom ukladá povinnosť dodržiavať tieto záruky pred prijatím akýchkoľvek opatrení zameraných na obmedzenie prístupu k internetu.

Małgorzata Handzlik (PPE), písomne. – (PL) Prijatie správy pani Trautmannovej znamená, že ustanovenia telekomunikačného balíka nadobudnú v krátkej dobe platnosť. Je to dobrá správa pre spotrebiteľov, ktorých práva sa týmto právnym predpisom posilňujú. Možnosť preniesť si telefónne číslo do inej siete za jeden deň, zvýšenie transparentnosti sadzieb a posilnenie ochrany osobných údajov predstavujú len niektoré z mnohých pozitívnych prínosov balíka.

Európsky parlament navyše zohľadnil obavy európskych občanov týkajúce sa odpojenia používateľov od internetu. Európsky parlament obhájil názor, že prístup k internetu je právom každého občana. V tejto súvislosti bude možné odpojiť občana od internetu iba v odôvodnených prípadoch, a to so zohľadnením zásady neviny a práva na súkromie a po spravodlivom a nestrannom súdnom procese. Toto riešenie určite poteší zástancov otvoreného prístupu k internetu.

Jacky Hénin (GUE/NGL), písomne. – (FR) Musím povedať, že navrhnutý kompromis medzi Radou a Parlamentom neponúka používateľom žiadne primerané právne záruky.

Hoci text uvádza, že členské štáty nemôžu obmedzovať používateľov internetu, pripravuje pôdu pre poskytovateľov prístupu na to, aby mohli obmedzovať používateľov bez predchádzajúceho rozhodnutia súdnych orgánov.

Takýto stav vecí podkopáva práva ľudí.

Pozmeňujúce a doplnujúce návrhy našej skupiny zamerané na podporu práv občanov neboli prijaté.

A nakoniec, tento balík podlieha právnym predpisom vnútorného trhu. Je to teda Európsky súdny dvor, kto bude rozhodovať o konfliktach záujmov. Ako to dokazuje príliš mnoho príkladov z nedávnej minulosti, sloboda prejavu bude preto s najväčšou pravdepodobnosťou podliehať právnym predpisom vnútorného trhu.

Vďaka silnému tlaku zo strany používateľov a občanov sa vydobyli používateľské záruky, ale podľa stanoviska ľavice sú aj naďalej nepostačujúce. Nemôžeme prijať nečestné kompromisy tam, kde ide o slobodu prejavu občanov.

Ian Hudghton (Verts/ALE), písomne. – Hlasoval som za kompromisný balík týkajúci sa telekomunikácií. Balík síce nie je dokonalý, ako to už býva v prípade kompromisov, som však presvedčený, že predstavuje krok správnym smerom a prinesie zlepšenie v oblasti práv spotrebiteľov.

Nuno Melo (PPE), písomne. – (PT) Kladný hlas možno jednoducho odôvodniť skutočnosťou, že nový európsky právny predpis týkajúci sa odvetvia telekomunikácií podporuje práva používateľov pevných telefónnych liniek, mobilných telefónov a internetu a zároveň povzbudzuje hospodársku súťaž.

Najvýznamnejším z týchto nových pravidiel je posilnenie práv spotrebiteľov, záruk prístupu k internetu i ochrany osobných údajov, keďže EÚ sa stále viac stáva priestorom práv a slobôd.

Willy Meyer (GUE/NGL), písomne. – (ES) Hlasoval som proti rámcovej smernici o elektronických komunikačných sieťach a službách, pretože si myslím, že predstavuje útok na slobodu prejavu a občianske práva ľudí. Prijatím tejto smernice Európska únia umožňuje odpojenie internetových služieb bez potreby súdneho príkazu. Ako zástanca občianskych práv musím byť proti tomuto rozhodnutiu. Súkromným spoločnostiam poskytuje právomoci zavádzať obmedzenia na využívanie internetu a je ďalším príkladom liberalizácie európskeho trhu s telekomunikáciami.

Skutočnosť, že orgány, ktoré nevykonávajú súdnu činnosť a ktorých charakter a zloženie neboli bližšie špecifikované, môžu rozhodnúť o odpojení internetových služieb na základe údajných nezákonných praktík, ktoré tiež neboli presne určené, predstavuje porušenie zásady o nevinnosti občanov, kým sa im táto vina nedokáže. Operátorom sa tak otvárajú možnosti obmedzovať práva používateľov, vytvárať obsahové filtre a zrýchľovať načítavanie niektorých stránok na úkor iných, čo by znamenalo skutočný koniec nestrannosti internetu.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE), *písomne*. – (RO) Hlasoval som za tento balík vzhľadom na jeho nespornú prospešnosť. Uvedomujem si však, že nie je jasné, čo bude spravodlivé a nestranné konanie znamenať v praxi, pokiaľ ide o možné situácie obmedzenia prístupu k internetu. Domnievam sa, že by bolo vhodnejšie, aby bolo predchádzajúce súdne rozhodnutie povinné.

Teresa Riera Madurell (S&D), *písomne*. – (ES) Hlasovala som za správu, ktorá je vyvrcholením všetkej práce vykonanej v súvislosti s telekomunikačným balíkom, dvomi smernicami a nariadením predstavujúcimi zásadný krok vpred v rozvoji informačnej spoločnosti a ochrane práv spotrebiteľov.

Tento nový právny predpis zároveň zaisťuje jasné pravidlá a nevyhnutnú právnu istotu pri podporovaní nových investícií, ktoré zase umožnia ponúkať nové služby a rozvíjať nové hospodárske činnosti. Tieto ustanovenia budú mať teda veľký hospodársky dosah. Text, ktorý bol nakoniec prijatý, zaručí tiež väčšie rešpektovanie základných práv a slobôd spotrebiteľov v súvislosti s prístupom na internet, a to vďaka zabezpečeniu právnej istoty v pozmeňujúcom a dopĺňujúcom návrhu 138.

Dosiahnutý kompromis sa odvoláva na Európsky dohovor o ľudských právach a základných slobodách, zatiaľ čo v prípade pozmeňujúceho a dopĺňujúceho návrhu 138 bola zvolená Charta základných práv Európskej únie.

Druhá možnosť má zrejmu nevýhodu. Spojené kráľovstvo, Poľsko a teraz i Česká republika totiž zaviedli protokol o výnimke, ktorý v prípade porušenia práv bráni Európskemu súdnemu dvoru a príslušným vnútroštátnym súdom konať. Všetky členské štáty sú však signatármi dohovoru, pričom tu nedochádza k žiadnemu zasahovaniu do vnútroštátnych právnych štruktúr.

Georgios Toussas (GUE/NGL), *písomne*. – (EL) Stredolavé a stredopravé politické sily v Európskom parlamente hlasovali za legislatívny balík o telekomunikáciách a internete na základe kritérií hospodárskej súťaže a bezpečnosti, inými slovami s cieľom zabezpečiť zisky monopolom a obmedziť slobody a práva pracujúcich. Tie isté politické sily sa i napriek arogancii monopolných obchodných skupín prostredníctvom demagogických fráz odvolávali na práva používateľov a voľný prístup k internetu, zatiaľ čo podporovali reakcionárske návrhy Komisie, a teda pomáhali presadzovať záujmy kapitálu.

Rozhodnutie Európskeho parlamentu podporuje kapitalistickú reštrukturalizáciu, ktorá spoločnostiam umožní rásť do gigantických rozmerov a rozvíjať „ekologické hospodárstvo“ s cieľom získať prevahu na európskej a celosvetovej úrovni a tým znásobovať svoje zisky na úkor pracujúcich a používateľov ich služieb.

Monopolom sa poskytujú zákonné práva na monitorovanie a obmedzovanie prístupu používateľov k internetu. Zároveň sú ich zisky zaručené vďaka harmonizácii rádiového frekvenčného spektra a „funkčnému oddeleniu“ služieb pevnej siete, internetu a nevyhnutnej infraštruktúry. Hlasovali sme proti návrhu uznesenia Rady a Európskeho parlamentu. Stojíme totiž pri pracujúcich a používateľoch elektronických komunikácií, ktorí sa domáhajú svojich práv a slobôd napriek reakcionárskej politike EÚ a stranám kapitálu.

– Správa: Bart Staes (A7-0063/2009)

David Casa (PPE), *písomne*. – V tomto prípade sa návrh zameriava na vytvorenie rámca, ktorý zaisťí zosúladenie pravidiel zberu a zverejňovania štatistických údajov, pokiaľ ide o používanie a tiež predaj pesticídov. Je v ňom množstvo dôležitých definícií a objasnení a z tohto dôvodu som sa rozhodol za túto správu hlasovať.

Edite Estrela (S&D), *písomne*. – (PT) Vítam dosiahnutú dohodu o spoločnom texte schválenom Zmierovacím výborom pre nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o štatistike pesticídov, ktorá umožní vytvorenie právneho rámca a zavedenie zosúladených pravidiel zberu a zverejňovania štatistických údajov o predaji a používaní pesticídov, a to s ohľadom na ich trvalo udržateľné používanie.

Peter Jahr (PPE), *písomne*. – (DE) Vítam skutočnosť, že nariadenie týkajúce sa štatistiky prípravkov na ochranu rastlín doplní legislatívny balík európskej politiky v oblasti ochrany rastlín, ktorý bude potom môcť nadobudnúť účinnosť. Aby sme minimalizovali riziká, ktoré pre ľudí a životné prostredie predstavuje používanie prípravkov na ochranu rastlín, musíme zosúladiť ukazovatele rizika, a to na základe porovnateľných a spoľahlivých údajov zo všetkých členských štátov. Presne toto bude teraz možné. Zber týchto údajov však nesmie viesť k väčšej byrokracii, a teda k väčšiemu zaťažaniu našich poľnohospodárov a administratívnych zložiek. Tam, kde je to možné, by sa mali využívať existujúce údaje a nemal by prebiehať žiadny nový zber. Pri monitorovaní vykonávania tohto nariadenia bude našou povinnosťou zaisťiť, aby sa zachovali čo najnižšie byrokratické výdavky. V súvislosti s inou témou, uprednostnil by som, keby sa zachoval

pojem „prostriedky na ochranu rastlín“ pôvodne používaný v tejto smernici. V nemčine má totiž termín „pesticídy“ čisto záporný význam a vo všeobecnosti sa ním označuje nevhodné používanie prostriedkov na ochranu rastlín. Žiaľ, smernica bude teraz k tomuto nesprávnemu výkladu prispievať.

Elisabeth Köstinger (PPE), *písomne*. – (DE) S veľkým nadšením vítam skutočnosť, že nariadenie týkajúce sa štatistiky prípravkov na ochranu rastlín teraz zaistí spoločný legislatívny rámec pre zber a zverejňovanie údajov o marketingu a používaní pesticídov. Niet pochyb, že minimalizácia rizík pre ľudské zdravie a životné prostredie je prvoradá. Vďaka zosúladeným ukazovateľom rizika a spoľahlivým údajom zo všetkých členských štátov to tak teraz bude. V tejto súvislosti by som chcela dôrazne upozorniť na to, že naši poľnohospodári nesmú niesť žiadne dodatočné administratívne náklady spojené so zberom údajov. Ak nebudeme požadovať opätovný zber už zaznamenaných údajov, môžeme využiť synergie, ktoré budú viesť k zníženiu byrokracie a ďalších bremien.

Miroslav Mikolášik (PPE), *písomne*. – (SK) Pesticídy, najmä pesticídy používané v poľnohospodárstve, majú významný vplyv na zdravie ľudí a životné prostredie, a preto sa musí ich používanie naďalej výrazne znižovať. Dlhoročné skúsenosti so zberom údajov o predaji a používaní pesticídov poukázali na potrebu harmonizovanej metodiky zberu štatistických údajov nielen na štátnej úrovni, ale aj na úrovni Spoločenstva. Nariadenie vytvára v súlade so zásadou subsidiarity a proporcionality spoločný rámec na systematickú tvorbu štatistiky Spoločenstva o uvádzaní pesticídov na trh a ich používaní.

Preto považujem spoločný text nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o štatistike pesticídov, ktorý schválil Zmierovací výbor, za vhodné opatrenie, ktoré v konečnom dôsledku prispeje udržateľnému používaniu pesticídov a celkovému výraznému zníženiu rizík pre zdravie a životné prostredie, ale aj k adekvátnej ochrane plodín.

Rovana Plumb (S&D), *písomne*. – (RO) Chcem zdôrazniť, že pesticídy sa musia používať vhodnejším spôsobom, ktorý znamená aj významné zníženie súvisiacich rizík. Používanie pesticídov musí byť zároveň zlučiteľné s potrebou chrániť úrodu. Bez dôsledného monitorovania ich množstva a kvality sa však môžu používať iba vtedy, ak bude k dispozícii spoľahlivá databáza. Dostupnosť a využívanie harmonizovaných a porovnateľných štatistík Spoločenstva o predaji pesticídov zohráva dôležitú úlohu pri navrhovaní a monitorovaní právnych predpisov a politík Spoločenstva v kontexte tematickej stratégie trvalo udržateľného používania pesticídov. Takéto štatistiky sú nevyhnutné pre hodnotenie politík Európskej únie v oblasti trvalo udržateľného rozvoja, ako aj pre výpočet významných ukazovateľov týkajúcich sa rizík pre zdravie a životné prostredie spojených s používaním pesticídov. Preto som za túto správu hlasovala.

Oldřich Vlasák (ECR), *písomne*. – (CS) Hlasoval som za návrh legislatívneho uznesenia Európskeho parlamentu o spoločnom návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o štatistike pesticídov, ktorý schválil Zmierovací výbor, pretože podľa môjho názoru prinesie významné pozitíva. Zjednocuje a najmä zjednodušuje právne predpisy v oblasti štatistiky pesticídov. Harmonizuje štatistické prieskumy a tým umožňuje lepšiu porovnateľnosť údajov, ponúka príležitosť lepšie a širšie využívať administratívne zdroje už nazbieraných údajov, čím sa znížia náklady a administratívna záťaž pre poľnohospodárov a ďalšie subjekty v odvetví poľnohospodárstva. Návrh súčasne umožní lepšiu ochranu dôverných údajov. Popritom v konečnom dôsledku bude táto norma viesť k lepšej informovanosti o pesticídoch a ich účinkoch na verejné zdravie, čo osobne považujem za kľúčové.

– **Správa: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0057/2009)**

Jean-Pierre Audy (PPE), *písomne*. – (FR) Hlasoval som za legislatívne uznesenie o kodifikácii nariadenia Európskeho parlamentu a Rady z roku 1995, ktorým sa ustanovujú všeobecné pravidlá poskytovania finančnej pomoci Spoločenstva v oblasti transeurópskych sietí. Mrzí ma, že vzhľadom na vývoj a komplexnosť textov Komisia neupravila svoje stanovisko z 1. apríla 1987. Inštruuje v ňom svojich pracovníkov, aby pristúpili ku kodifikácii všetkých právnych aktov najneskôr po ich desiatej zmene a doplnení, pričom zdôrazňuje, že ide o minimálnu požiadavku a že príslušné oddelenia by sa mali usilovať o kodifikáciu textov, za ktoré sú zodpovedné, v ešte kratších intervaloch. V tomto konkrétnom prípade ide o konsolidáciu nariadení z roku 1999, dvoch nariadení z roku 2004 a jedného nariadenia z roku 2005. Myslím si, že politika zjednocovania práva Spoločenstva by mala byť jednou z priorít Európskej komisie a že súčasná situácia je neuspokojivá, a to najmä vo vzťahu k členským štátom, občanom a v širšom zmysle všetkým používateľom práva: vyšetrovacím sudcom, právnikom, poradcom, úradom a tak ďalej.

Andreas Mölzer (NI), *písomne*. – (DE) Hlasoval som za návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady stanovujúceho všeobecné pravidlá poskytovania finančnej pomoci Spoločenstva v oblasti transeurópskych

sietí. Tieto siete sú veľmi dôležité pre rozvoj európskej dopravnej infraštruktúry. Nové nariadenie bude jasne upravovať podmienky a postupy poskytovania finančnej pomoci Spoločenstva, čím sa zabezpečí zodpovedajúca právna istota najmä pre štáty a regióny, ktoré takéto projekty plánujú.

– **Správa: Timothy Kirkhope (A7-0065/2009)**

Diogo Feio (PPE), *písomne*. – (PT) Ako poslanec, ktorý vždy venoval osobitnú pozornosť otázkam týkajúcim sa prevencie kriminality, bezpečnosti a spolupráce polície, uznávam zásadný význam Europolu pri vytváraní bezpečného európskeho priestoru, ako aj pri prevencii kriminality v celej Európe spolu s potrebou jeho upevnenia na rôznych úrovniach vrátane tých, o ktorých sa tu diskutuje.

Hlavnou otázkou, o ktorej tu teraz diskutujeme, je však skutočnosť, či by sa Parlament mal necelý týždeň predtým, ako Lisabonská zmluva nadobudne platnosť, vzdať svojich inštitucionálnych výsad týkajúcich sa prevencie kriminality a policajnej spolupráce, a teda sa pripraviť o možnosť podieľať sa na rozhodovacom procese vo všetkých týchto otázkach v rámci spolurozhodovacieho postupu.

Nemyslím si, že toto je správna cesta. Parlament musí plne prevziať svoje nové právomoci, pokiaľ ide o tieto záležitosti. Vzhľadom na to hlasujem za túto správu, ktorá od Rady žiada, aby svoj návrh stiahla.

Bruno Gollnisch (NI), *písomne*. – (FR) Hlasovali sme proti odmietnutiu tejto série správ Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, a to nie s ohľadom na obsah príslušných regulačných návrhov súvisiacich s Europolom a inými činnosťami polície v oblasti kriminality, ale iba z formálnych dôvodov. Totiž jediný dôvod, prečo chce väčšina v tomto Parlamente vrátiť tieto správy späť do výboru, je počkať, kým Lisabonská zmluva nadobudne platnosť. Vďaka nej sa na tieto veci bude vzťahovať riadny legislatívny postup a to z legislatívneho hľadiska znamená rovnosť medzi Parlamentom a Radou, výhradné právo iniciatívy pre Európsku komisiu a – čo je horšie – súdnu právomoc pre Európsky súdny dvor.

Pokiaľ ide o nás, považujeme to za neprijateľné. Vo svete bez hraníc, ktorý ste vytvorili a ktorý zločinci, nelegálni prisťahovalci a obchodníci plne využívajú, je policajná spolupráca nevyhnutná. Je však veľmi dôležité, aby zostala v pôsobnosti medzivládnej spolupráce.

Nuno Melo (PPE), *písomne*. – (PT) Rovnako ako tretí pilier je aj toto mimoriadne dôležitá záležitosť pre bezpečnosť európskeho priestoru. Súhlasím preto, že by sa táto vec mala posudzovať podľa Lisabonskej zmluvy vzhľadom na jej budúci vplyv na politiku spolupráce.

Andreas Mölzer (NI), *písomne*. – (DE) Úzka spolupráca medzi rozličnými orgánmi zameraná na boj proti kriminalite je v zásade veľmi želaná. V súvislosti s plánovaným neobmedzeným prístupom všetkých orgánov však úplne chýba nariadenie o ochrane údajov a nie je dokonca ani jasné, aké vyšetrovacie práva bude v skutočnosti mať navrhovaný úradník pre ochranu údajov. Aj dohoda SWIFT vzbudzuje obavy v spojitosti s ochranou údajov. Európsky parlament musí dostať možnosť v mene európskych občanov potlačiť toto fiasko týkajúce sa ochrany údajov. Hlasoval som preto za túto správu.

– **Správa: Sophia in 't Veld (A7-0064/2009)**

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), *písomne*. – (LT) Podporujem stanovisko pani spravodajkyne a súhlasím, že právne predpisy týkajúce sa Europolu by sa mali posudzovať na základe spoločnej dohody s Európskym parlamentom a Radou. Zvlášť dôležitú pozornosť treba venovať ochrane osobných údajov. Nie je totiž dostatočne jasné, či pri presune osobných údajov tretím stranám existujú silné ochranné mechanizmy. Neporušujú sa tu práva občanov na súkromie a môžu ľudia dôverovať ochrane svojich údajov? Táto záležitosť sa musí dôkladne prešetriť. Rada by mala preto po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy predložiť nový návrh.

Diogo Feio (PPE), *písomne*. – (PT) Ako poslanec, ktorý vždy venoval osobitnú pozornosť otázkam týkajúcim sa prevencie kriminality, bezpečnosti a spolupráce polície, uznávam zásadný význam Europolu pri vytváraní bezpečného európskeho priestoru, ako aj pri prevencii kriminality v celej Európe spolu s potrebou jeho upevnenia na rôznych úrovniach vrátane tých, o ktorých sa tu diskutuje.

Hlavnou otázkou, o ktorej tu teraz diskutujeme, je však skutočnosť, či by sa Parlament mal necelý týždeň predtým, ako Lisabonská zmluva nadobudne platnosť, vzdať svojich inštitucionálnych výsad týkajúcich sa prevencie kriminality a policajnej spolupráce, a teda sa pripraviť o možnosť podieľať sa na rozhodovacom procese vo všetkých týchto otázkach v rámci spolurozhodovacieho postupu.

Nemyslím si, že toto je správna cesta. Parlament musí plne prevziať svoje nové právomoci, pokiaľ ide o tieto záležitosti. Vzhľadom na to hlasujem za túto správu, ktorá od Rady žiada, aby svoj návrh stiahla.

Nuno Melo (PPE), písomne. – (PT) Bez toho, aby som zabudol na význam Európskeho policajného zboru (Europol), a napriek všeobecnej podpore, ktorú by mal mať, rovnako ako tretí pilier je aj toto mimoriadne dôležitá záležitosť pre bezpečnosť európskeho priestoru.

Súhlasím preto, že by sa táto vec mala posudzovať podľa Lisabonskej zmluvy vzhľadom na jej budúci vplyv na politiku spolupráce.

– Správa: Jan Philipp Albrecht (A7-0069/2009)

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) Ako poslanec, ktorý vždy venoval osobitnú pozornosť otázkam týkajúcim sa prevencie kriminality, bezpečnosti a spolupráce polície, uznávam zásadný význam Europolu pri vytváraní bezpečného európskeho priestoru, ako aj pri prevencii kriminality v celej Európe spolu s potrebou jeho upevnenia na rôznych úrovniach vrátane tých, o ktorých sa tu diskutuje.

Hlavnou otázkou, o ktorej tu teraz diskutujeme, je však skutočnosť, či by sa Parlament mal necelý týždeň predtým, ako Lisabonská zmluva nadobudne platnosť, vzdať svojich inštitucionálnych výsad týkajúcich sa prevencie kriminality a policajnej spolupráce, a teda sa pripraviť o možnosť podieľať sa na rozhodovacom procese vo všetkých týchto otázkach v rámci spolurozhodovacieho postupu.

Nemyslím si, že toto je správna cesta. Parlament musí plne prevziať svoje nové právomoci, pokiaľ ide o tieto záležitosti. Vzhľadom na to hlasujem za túto správu, ktorá od Rady žiada, aby svoj návrh stiahla.

Petru Constantin Luhan (PPE), písomne. – (RO) Správa pána Albrechta prináša do rozpravy zoznam tretích krajín a organizácií, s ktorými chce Europol uzavrieť dohody. Na zozname tretích krajín je napríklad aj Moldavská republika a zoznam inštitúcií, s ktorými Europol zamýšľa uzavrieť dohody, by mal zahŕňať aj Regionálne centrum pre boj proti cezhraničnej kriminalite, ktoré má svoje sídlo v Bukurešti a ktoré rokuje s Europolom o uzavretí dohody o spolupráci. Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) sa ako skupina rozhodol hlasovať na tomto plenárnom zasadnutí proti tejto správe. Chce totiž preskúmať tento materiál potom, ako Lisabonská zmluva nadobudne platnosť. Práve preto, lebo ide o takú dôležitú tému, rozhodli sme sa jej venovať značnú pozornosť. Začneme o nej diskutovať začiatkom budúceho roka, a to na základe spolurozhodovania s Radou.

– Správa: Agustín Díaz de Mera García Consuegra (A7-0068/2009)

Carlos Coelho (PPE), písomne. – (PT) V rámci Europolu nám boli predložené štyri iniciatívy. Zameriavajú sa na zavedenie nových pravidiel, ktoré sa týkajú ochrany dôverného charakteru informácií, vykonávacích predpisov upravujúcich vzťahy Europolu s jeho partnermi vrátane výmeny osobných údajov a utajovaných informácií, určovania zoznamu tretích štátov a organizácií, s ktorými Europol môže uzatvárať dohody, a vykonávacích predpisov pre analytické pracovné súbory.

Keďže Lisabonská zmluva nadobudne platnosť už za niekoľko dní a Parlament má získať nové právomoci týkajúce sa policajnej spolupráce, štyria spravodajcovia sa usilovali o zamietnutie návrhov na právnom základe. Podporujem preto ich postoj, a to nevyjadrovať sa k podstate týchto návrhov, zamietnuť ich a požiadať Komisiu a Radu, aby počas plenárneho zasadnutia urobili vyhlásenie a zaviazali sa do šiestich mesiacov od nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy predložiť nový návrh. Z praktického hľadiska je potrebné pripomenúť, že v súvislosti so súčasnými iniciatívami, ktoré sú čisto otázkou konzultácií s Parlamentom, bude môcť Rada do konca roka zaujať stanovisko, pretože štyri vykonávacie opatrenia nadobudnú platnosť od 1. januára 2010.

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) Ako poslanec, ktorý vždy venoval osobitnú pozornosť otázkam týkajúcim sa prevencie kriminality, bezpečnosti a spolupráce polície, uznávam zásadný význam Europolu pri vytváraní bezpečného európskeho priestoru, ako aj pri prevencii kriminality v celej Európe spolu s potrebou jeho upevnenia na rôznych úrovniach vrátane tých, o ktorých sa tu diskutuje.

Hlavnou otázkou, o ktorej tu teraz diskutujeme, je však skutočnosť, či by sa Parlament mal necelý týždeň predtým, ako Lisabonská zmluva nadobudne platnosť, vzdať svojich inštitucionálnych výsad týkajúcich sa prevencie kriminality a policajnej spolupráce, a teda sa pripraviť o možnosť podieľať sa na rozhodovacom procese vo všetkých týchto otázkach v rámci spolurozhodovacieho postupu.

Nemyslím si, že toto je správna cesta. Parlament musí plne prevziať svoje nové právomoci, pokiaľ ide o tieto záležitosti. Vzhľadom na to hlasujem za túto správu, ktorá od Komisie žiada, aby svoj návrh stiahla.

Nuno Melo (PPE), písomne. – (PT) Bez toho, aby som zabudol na význam Európskeho policajného zboru (Europol), a napriek všeobecnej podpore, ktorú by mal mať, rovnako ako tretí pilier je aj toto mimoriadne dôležitá záležitosť pre bezpečnosť európskeho priestoru.

Súhlasím preto, že by sa táto vec mala posudzovať podľa Lisabonskej zmluvy vzhľadom na jej budúci vplyv na politiku spolupráce. Z tohto dôvodu som presvedčený, že každé rozhodnutie v tejto citlivej veci je predčasné, dokým zmluva nie je ešte v platnosti, pretože sa zaoberá otázkou bezpečnosti európskeho priestoru.

– **Správa: Sofia Alfano (A7-0072/2009)**

Elena Oana Antonescu (PPE), písomne. – (RO) Kriminalita je v Európskej únii neustále na vzostupe. Čelíme celému radu sietí organizovaného zločinu, ako aj počítačovej kriminalite, ktorá sa čoraz viac rozmáha. V dôsledku toho musíme upevniť a posilniť európsku politiku v oblasti prevencie kriminality. Členské štáty musia lepšie a užšie spolupracovať, a to na základe silnej spoločnej stratégie v tejto oblasti. Pokrok, ktorý dosiahla sieť na predchádzanie trestnej činnosti v priebehu posledných pár rokov, je dosť chabý. V skutočnosti doteraz ani zďaleka nevyužila svoj potenciál. Rozšírenie zodpovedností siete, zriadenie jasnej, jednoduchšej a účinnej administratívnej štruktúry, ako aj zaistenie účasti občianskej spoločnosti, univerzít a mimovládnych organizácií sú kľúčovými podmienkami úspešného fungovania takejto siete.

Parlament čoskoro získa náležité zákonodarné právomoci a spolu s Radou bude môcť v súlade so spolurozhodovacím postupom rozhodovať o opatreniach, ktoré povzbudia a podporia aktivity členských štátov v oblasti prevencie kriminality. Z tohto dôvodu podporujem návrh pani spravodajkyne zamietnuť túto iniciatívu a diskutovať o tomto dôležitom materiáli potom, ako Lisabonská zmluva nadobudne platnosť.

David Casa (PPE), písomne. – Predmetná správa žiada zamietnutie úprav súčasného systému Európskej siete na predchádzanie trestnej činnosti. Verím a súhlasím s pani spravodajkyňou, že je tu množstvo oblastí, ktoré si vyžadujú zlepšenie, a to dokonca aj v súvislosti s návrhom. Predbežné opatrenia sú však primerané na to, aby sa dôležité zmeny mohli vykonať čo najskôr. Z týchto dôvodov som sa rozhodol hlasovať proti tejto správe.

Carlos Coelho (PPE), písomne. – (PT) Európska sieť na predchádzanie trestnej činnosti bola vytvorená v roku 2001. Doteraz však pre množstvo organizačných nedostatkov, ktoré zamedzili efektívnemu rozvoju jej potenciálu, nepriniesla práve najlepšie výsledky a pritom sa už v dvoch prípadoch podrobila vnútornej kontrole. Súčasná iniciatíva sa pokúša toto rozhodnutie z roku 2001 zrušiť a navrhuje zmenu štruktúry siete. Ako riešenie súčasných problémov to považujem za trochu jednostranné a zjavne neprimerané.

Vzhľadom na túto skutočnosť sa musíme pustiť do reformy tejto siete, aby bola serióznejšia a ambicióznejšia, pokiaľ ide o jej štruktúru. Naliehanie švédskemu predsedníctvu, aby Parlament prijal rozhodnutie ešte pred nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy, je preto neprijateľné, a to nielen preto, že ide o chabú iniciatívu, ale aj preto, lebo od Parlamentu žiada, aby sa niekoľko dní pred nadobudnutím platnosti tejto zmluvy vzdal svojich inštitucionálnych výsad týkajúcich sa prevencie kriminality, ktoré mu Lisabonská zmluva udeľuje.

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) Ako poslanec, ktorý vždy venoval osobitnú pozornosť otázkam týkajúcim sa prevencie kriminality, bezpečnosti a spolupráce polície, uznávam zásadný význam Europolu pri vytváraní bezpečného európskeho priestoru, ako aj pri prevencii kriminality v celej Európe spolu s potrebou jeho upevnenia na rôznych úrovniach vrátane tých, o ktorých sa tu diskutuje.

Hlavnou otázkou, o ktorej tu teraz diskutujeme, je však skutočnosť, či by sa Parlament mal necelý týždeň predtým, ako Lisabonská zmluva nadobudne platnosť, vzdať svojich inštitucionálnych výsad týkajúcich sa prevencie kriminality a policajnej spolupráce, a teda sa pripraviť o možnosť podieľať sa na rozhodovacom procese vo všetkých týchto otázkach v rámci spolurozhodovacieho postupu.

Nemyslím si, že toto je správna cesta. Parlament musí plne prevziať svoje nové právomoci, pokiaľ ide o tieto záležitosti. Hlasujem preto za túto správu a žiadam Radu, aby pred blížiacim sa nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy túto iniciatívu formálne neprijala.

Nuno Melo (PPE), písomne. – (PT) Európska sieť na predchádzanie trestnej činnosti (EUCPN) bola vytvorená v roku 2001 so zreteľom na potrebu vytvárať opatrenia a vymieňať si informácie s cieľom predchádzať trestnej činnosti, ako aj posilniť sieť národných orgánov zodpovedných za túto prevenciu.

O sedem rokov neskôr po vykonaní externého hodnotenia EUCPN bol vyvodený záver, že v spôsobe fungovania tejto inštitúcie je veľa priestoru na zlepšenie.

Rozvoj rôznych aspektov prevencie trestnej činnosti na európskej úrovni je mimoriadne dôležitý a rovnako je dôležité podporovať prevenciu kriminality na národnej a miestnej úrovni, ako aj proti nej bojovať.

Vzhľadom na citlivý charakter záležitostí, ktorých sa správa dotýka, súhlasím s rozhodnutím žiadať od Rady nový návrh na základe spolurozhodovacieho postupu v súlade s Lisabonskou zmluvou.

– Správa: Timothy Kirkhope (A7-0071/2009)

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) Ako poslanec, ktorý vždy venoval osobitnú pozornosť otázkam týkajúcim sa prevencie kriminality, bezpečnosti a spolupráce polície, uznávam zásadný význam Europolu pri vytváraní bezpečného európskeho priestoru, ako aj pri prevencii kriminality v celej Európe spolu s potrebou jeho upevnenia na rôznych úrovniach vrátane tých, o ktorých sa tu diskutuje.

Hlavnou otázkou, o ktorej tu teraz diskutujeme, je však skutočnosť, či by sa Parlament mal necelý týždeň predtým, ako Lisabonská zmluva nadobudne platnosť, vzdať svojich inštitucionálnych výsad týkajúcich sa prevencie kriminality a policajnej spolupráce, a teda sa pripraviť o možnosť podieľať sa na rozhodovacom procese vo všetkých týchto otázkach v rámci spolurozhodovacieho postupu.

Nemyslím si, že toto je správna cesta. Parlament musí plne prevziať svoje nové právomoci, pokiaľ ide o tieto záležitosti. Vzhľadom na to hlasujem za túto správu a žiadam Švédsku kráľovstvu a Španielske kráľovstvo, aby svoju iniciatívu stiahli.

Balík o Europole (Timothy Kirkhope (A7-0065/2009), Sophia in 't Veld (A7-0064/2009), Jan Philipp Albrecht (A7-0069/2009), Agustín Díaz de Mera García Consuegra (A7-0068/2009), Sofia Alfano (A7-0072/2009), Timothy Kirkhope (A7-0071/2009))

Sylvie Guillaume (S&D), písomne. – (FR) Hlasovala som za správu pani in 't Veldovej, za správy pána Kirkhopa, pána Albrechta a pána Díaza de Meru Garcíu Consuegru o balíku opatrení týkajúcich sa Europolu, ako aj za správu pani Alfánovej o Európskej sieti na predchádzanie trestnej činnosti, ktoré žiadajú zamietnutie návrhov Rady v týchto veciach. Cieľom zamietnutia návrhov bolo hájiť výsady Európskeho parlamentu súvisiace s takými citlivými otázkami, akými sú policajná a súdna spolupráca v trestných veciach. Od Európskeho parlamentu sa žiadalo, aby v mimoriadne krátkom časovom rámci vydal svoje rozhodnutie o veciach, ktoré sú veľmi citlivé. Nič však neospravedlňuje takéto unáhlené konanie okrem skutočnosti, že po 1. decembri prestanú platiť postupy vykonávané v súlade s tretím pilierom, ktoré budú musieť začať podliehať novému postupu v súlade s riadnym legislatívnym postupom. Zamietame tieto návrhy, aby sme Rade vyslali silný signál, že nie sme spokojní s tlakom, ktorý sa na poslancov vyvíja, a ani s jasnou snahou obísť nové postupy začleňujúce Európsky parlament do legislatívnej rozpravy.

Ian Hughton (Verts/ALE), písomne. – V súlade s odporúčaním Výboru pre občianske slobody som hlasoval proti návrhu rozhodnutia. Vzhľadom na blížiacu sa nadobudnutie platnosti Lisabonskej zmluvy by sa mali rozhodnutia v tejto oblasti prijímať v súlade s novými legislatívnymi postupmi.

Jörg Leichtfried (S&D), písomne. – (DE) Hlasujem proti prijatiu balíka o Europole. Hlasoval som za zamietnutie celého balíka, pretože považujem za škandalózne, že sa Komisia a Rada snažia presadiť tento balík pred nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy.

– Správa: Vital Moreira (A7-0060/2009)

David Casa (PPE), písomne. – Gruzínsko zažíva neskutočný hospodársky úpadok, a to najmä od konfliktu s Ruskom v roku 2008. Komisia navrhla poskytnúť Gruzínsku makrofinančnú pomoc popri iných dôvodoch aj vzhľadom na jeho strategický význam. Hoci súhlasím, že Parlament v súvislosti s touto vecou požaduje viac informácií, rozhodol som sa podporiť odporúčania pána spravodajcu, a teda hlasovať za túto správu.

João Ferreira (GUE/NGL), písomne. – (PT) Vždy sme zastávali názor, že je potrebné, aby EÚ prejavovala solidaritu a poskytovala pomoc krajinám, ktoré ju potrebujú. Zároveň sme tvrdili, že táto pomoc by sa mala zameriavať na projekty, ktoré sú v záujme obyvateľstva danej krajiny.

Zdá sa však, že „pomoc“, ktorú EÚ poskytuje, má len veľmi málo spoločného so solidaritou. Záujmy veľkého kapitálu, či už sú hospodárske alebo finančné, ako aj záujmy hlavných mocností vždy nahrádzajú záujmy solidarity.

To je aj prípad pomoci Gruzínsku, o ktorej sme práve hlasovali. Finančná pomoc sa zameriava predovšetkým na financovanie odporúčaní Medzinárodného menového fondu a jeho politiky štrukturálneho prispôsobenia, teda nanucovania tých istých neoliberalných politík, ktoré spôsobili hospodársku a finančnú krízu, ktorej v súčasnosti krajina čelí.

Z tých istých dôvodov sme sa zdržali aj hlasovania o zostávajúcich správach. Navyše nemáme žiadnu záruku, že po útoku gruzínskych jednotiek na obyvateľstvo provincií Abcházska a Južného Osetska, ktorý viedol k vojne s Ruskom, nebudú odsúhlasené finančné zdroje hoci aj nepriamo použité na opätovné vyzbrojenie Gruzínska.

Nemohli by sme ospravedlniť rozhodnutie, ktoré by viedlo k väčšej militarizácii vzťahov medzi krajinami v oblasti Kaukazu, ktorých energetické zdroje, bohatstvo a geostrategická hodnota sú pre EÚ a jej monopoly dôležité.

Jacek Olgierd Kurski, *písomne*. – (PL) V auguste 2008 armáda Ruskej federácie surovo zaútočila na Gruzínsko. Okrem rozsiahlych škôd a veľkého počtu obetí krajina utrpela aj výrazným zhoršením hospodárskych podmienok. V reakcii na hospodárske problémy Gruzínska nemôže zostať Európska únia pasívna. Mala by byť pripravená poskytnúť Gruzínsku osobitnú makrofinančnú pomoc, ktorá umožní obnovu krajiny po minuloročnej ruskej invázii. Finančná pomoc z Bruselu zároveň Gruzínsku umožní bojovať proti následkom svetovej hospodárskej a finančnej krízy. Vzhľadom na spomínané okolnosti, ako aj na strategický význam Gruzínska pre Európsku úniu v rámci Európskej susedskej politiky a novovytvoreného Východného partnerstva podporujem uznesenie o návrhu rozhodnutia Rady o poskytnutí makrofinančnej pomoci Gruzínsku.

Nuno Melo (PPE), *písomne*. – (PT) Program makrofinančnej pomoci je nevyhnutný aj pre zlepšenie finančnej stability európskych národov, ktoré prednedávnom prešli ozbrojenými konfliktami a zvratmi, ktoré im zanechali finančné ťažkosti týkajúce sa rozpočtových deficitov a ich platobných bilancií.

Táto pomoc je dôležitá pre proces obnovy týchto krajín za predpokladu, že tá bude prebiehať pokojne, čo je možné iba s medzinárodnou podporou. Táto pomoc zároveň umožní, aby oblasti nestability neohrozovali bezpečnosť a mier v Európe, a to hlavne pokiaľ ide o utečencov a vysídlených ľudí, ktorí sú výsledkom takýchto konfliktov.

EÚ musí byť teda priestorom solidarity a spojiť pomoc Gruzínsku s uvedenými náležitými aspektmi.

– Správa: Vital Moreira (A7-0059/2009)

Nuno Melo (PPE), *písomne*. – (PT) Program makrofinančnej pomoci je nevyhnutný pre zlepšenie finančnej stability európskych národov, ktoré prešli nedávnou hospodárskou krízou a pocítili jej následky vo vzťahoch so svojimi hlavnými obchodnými partnermi. V prípade Arménska ide hlavne o Rusko. Finančná nerovnováha je dôsledkom problémov týkajúcich sa rozpočtu a platobnej bilancie.

Táto pomoc je dôležitá, ak sa má Arménsko dôraznejšie vyrovnáť s krízou a zabrániť sociálnej nestabilite, ktorá by mohla vyvolať hromadný útek emigrantov vedúci k problémom v Európe.

Vzhľadom na túto skutočnosť musí byť EÚ priestorom solidarity a spojiť pomoc Arménsku s uvedenými aspektmi.

– Správa: Miloslav Ransdorf (A7-0061/2009)

Nuno Melo (PPE), *písomne*. – (PT) V konkrétnom prípade Srbska je program makrofinančnej pomoci nevyhnutný pre zlepšenie finančnej stability krajiny, keďže okrem svetovej krízy Srbsko prešlo aj ozbrojeným konfliktom, ktorého následky sú stále badateľné.

Táto pomoc je dôležitým nástrojom na dosiahnutie finančnej stability Srbska, ako aj na upevnenie stabilizovania situácie v celom regióne Balkánu. Srbsko a jeho hospodárstvo zohráva v regionálnom integračnom procese rozhodujúcu úlohu. Zároveň je dôležité i jeho zapojenie do procesu európskej integrácie.

Vzhľadom na túto skutočnosť musí byť EÚ priestorom solidarity a musí spojiť pomoc Srbsku s uvedenými aspektmi.

Andreas Mölzer (NI), *písomne*. – (DE) Plánuje sa, že v priebehu budúceho roka dostane Srbsko makrofinančnú pomoc vo výške až 200 miliónov EUR vo forme pôžičky. Tieto finančné prostriedky sú určené na podporu hospodárskej stabilizácie krajiny a financovanie potrieb jej vonkajšej platobnej bilancie, ako aj na pomoc

pri vyrovnávaní sa s následkami svetovej hospodárskej a finančnej krízy. Makrofinančnú pomoc Srbsku, ktorá v súčasnej kríze podporí program stabilizácie hospodárstva krajiny, považujem za významný nástroj posilnenia stabilizácie celého balkánskeho regiónu. Srbsko a jeho hospodárstvo zohrávajú v regionálnom integračnom procese kľúčovú úlohu a veľký význam má aj jeho zapojenie sa do procesu európskej integrácie. Z týchto dôvodov som hlasoval za správu pána Ransdorfa a tým za poskytnutie makrofinančnej pomoci Srbsku.

– Správa: Iuliu Winkler (A7-0067/2009)

Nuno Melo (PPE), *písomne. – (PT)* Program makrofinančnej pomoci je nevyhnutný pre zlepšenie finančnej stability Bosny a Hercegoviny, ako aj pre boj proti škodlivému vplyvu svetovej krízy na hospodárstvo tejto krajiny. Táto pomoc sa prejaví v zlepšení hospodárstva krajiny, a to pokiaľ ide o deficit rozpočtu a platobnú bilanciu.

Bosna sa tiež nachádza v citlivom regióne, takže jej hospodárska a finančná stabilita je zvlášť dôležitá. Prispeje totiž k dosiahnutiu väčšej stability v celom regióne Balkánu.

Vzhľadom na túto skutočnosť musí byť EÚ priestorom solidarity a spojiť pomoc Srbsku s uvedenými aspektmi.

– Makrofinančná pomoc

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), *písomne. – (FR)* Nesúhlasíme s tým, aby európske pôžičky a dotácie podliehali obmedzeniam zo strany MMF. Budeme hlasovať proti makrofinančnej pomoci, ktorá bola dnes Európskemu parlamentu predložená. Vidíte, aké podmienky zahŕňa: nereálne termíny, nedostatok informácií... Z ktoréhokoľvek pohľadu sa na to pozriete, odporuje to demokratickým požiadavkám, ktoré by mali charakterizovať Európsku úniu.

Napriek tomu stále podporujeme ľud Srbska, Bosny a Hercegoviny, Arménska a Gruzínska. Nechceme, aby ešte viac ako doteraz doplácali na zastaraný a nebezpečný neoliberálny systém, o ktorého zachovanie sa MMF usiluje.

– Správa: Udo Bullmann (A7-0055/2009)

Diogo Feio (PPE), *písomne. – (PT)* Túto správu o návrhu smernice Rady, ktorej cieľom je zmeniť a doplniť spoločný systém dane z pridanej hodnoty, vnímam ako prostriedok na dosiahnutie väčšieho zjednodušenia a zladenia tohto systému. Spojením určitých aspektov týkajúcich sa DPH na dodávku zemného plynu, elektriny, tepla alebo chladu s daňovým režimom spoločných podnikov zriadených v súlade s článkom 171 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, so stanovením niektorých dôsledkov rozšírenia EÚ, ako aj s podmienkami uplatnenia práva na odpočítanie DPH na vstupe sa v podstate posunieme k väčšej efektívnosti pri uplatňovaní DPH.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *písomne. – (PT)* Cieľom návrhu Rady je objasniť niektoré záležitosti týkajúce sa dovozu, ako aj miesta zdanenia dodávok plynu a elektriny, pričom sa do pôsobnosti tejto smernice zahrnú pozmeňujúce a dopĺňajúce návrhy odsúhlasené v súvislosti s pristúpením Bulharska a Rumunska k EÚ, a zároveň objasniť, ako aj vyzdvihnúť základné pravidlo odpočtu dane, ktoré uvádza, že právo na odpočet dane vzniká iba vtedy, ak tovar a služby používa zdaniteľná osoba, a to na svoje podnikateľské účely.

Text, ktorý bol dnes prijatý, však nezodpovedá niektorým špecifickým prvkom vnútroštátnych trhov, ako je napríklad používanie butánového a propánového plynu. V Portugalsku rovnako ako v iných európskych krajinách, v ktorých majú občania nízke príjmy a ktorých pomerne nedávne zapojenie do európskych sietí zemného plynu je mimoriadne drahé, je používanie butánového a propánového plynu v domácnostiach, mikropodnikoch a malých podnikoch nevyhnutnou realitou.

Navyše sú spravidla ľudia, ktorí používajú tento druh energie, najviac prehladaní. Smernica o DPH totiž diskriminuje túto skupinu a nie tých s vyššími príjmami.

Okrem toho sa zdá, že zmeny v správe obmedzujú rozsah činnosti členských štátov.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *písomne. –* Zdržal som sa hlasovania o správe pána Bullmanna. Hoci som presvedčený, že povinnosťou Rady je vypočuť si názory tohto Parlamentu – jedinej priamo volenej inštitúcie EÚ, nemyslím si, že systém DPH by sa mal harmonizovať. Zásada subsidiarity hovorí, že zdaňovanie je záležitosťou, ktorú je najlepšie prenechať štátom Európy.

– Správa: Anna Rosbach (A7-0051/2009)

Luís Paulo Alves (S&D), *písomne*. – (PT) Hlasoval som za správu o ochrane morského prostredia severovýchodného Atlantiku, pokiaľ ide o ukladanie tokov oxidu uhličitého v geologických formáciách. Verím totiž, že existencia regulačného rámca a usmernení pre skladovanie tokov oxidu uhličitého v geologických formáciách prispeje k ochrane tejto morskej oblasti z krátkodobého aj dlhodobého hľadiska, a to za predpokladu, že cieľom je trvalé uloženie oxidu uhličitého v týchto formáciách, ako aj za predpokladu, že to nebude mať škodlivý vplyv na morské prostredie, ľudské zdravie a iné legitímne využitie morských oblastí Európy, a to konkrétne portugalských Azor.

Edite Estrela (S&D), *písomne*. – (PT) Hlasovala som za správu pani Rosbachovej o návrhu rozhodnutia Rady o schválení, v mene Európskeho spoločenstva, zmien a doplnení prílohy II a prílohy III k Dohovoru o ochrane morského prostredia severovýchodného Atlantiku (dohovor OSPAR), pokiaľ ide o ukladanie tokov oxidu uhličitého v geologických formáciách. Je však potrebné zaistiť, aby sa technológia geologického zachytávania a ukladania oxidu uhličitého, zatiaľ takmer nevyskúšaná, používala v súlade s najprísnejšími normami, ktoré stanovuje smernica týkajúca sa tohto problému.

João Ferreira (GUE/NGL), *písomne*. – (PT) Geologické ukladanie oxidu uhličitého bolo označené ako možné riešenie zmiernenia vplyvu zvýšenej koncentrácie tohto plynu antropogénneho pôvodu v ovzduší. Toto riešenie však v súvislosti so svojím budúcim uplatnením vyvoláva množstvo otázok, a to najmä vzhľadom na skutočnosť, že rozvoj potrebnej technológie je stále v rannom štádiu, predpokladané náklady sú vysoké a sú tu možné riziká. Je užitočné sledovať výskumy, ktoré sa v tejto súvislosti vykonali, a pritom mať na zreteli, že niektoré doteraz získané výsledky sú v tomto ohľade pozitívne.

Treba však upozorniť na to, že v snahách o výskum tejto možnosti alebo jej prípadnú realizáciu sa za žiadnych okolností nesmie ustúpiť od potrebnej zmeny energetickej paradigmy zameranej na podstatné zníženie súčasnej závislosti od fosílnych palív. Na druhej strane je potrebné dôkladne preskúmať environmentálny vplyv a bezpečnosť technológií používaných pri uskladňovaní. Schválené uznesenie zaručuje, že sa to urobí. Z tohto dôvodu sme zaň hlasovali.

Ian Hudgton (Verts/ALE), *písomne*. – Hlasoval som za správu pani Rosbachovej. Zachytávanie a skladovanie uhlíka môže významne podporiť úsilie zamerané na riešenie globálneho otepľovania a naša krajina Škótsko bude v rozvoji potrebnej technológie zohrávať dôležitú úlohu. Tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh k Dohovoru o ochrane morského prostredia severovýchodného Atlantiku (dohovor OSPAR) bude znamenať, že EÚ a Škótsko môžu v tejto oblasti prebrať vedúcu úlohu.

– Správa: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0058/2009)

Bruno Gollnisch (NI), *písomne*. – (FR) Musím priznať, že z týchto dvoch správ pani Geringerovej de Oedenbergovej som sa niečo nové dozvedel, a to, že štáty, ktoré sa rozhodli nezúčastniť sa na súdnej spolupráci v občianskych veciach, stratili svoju suverenitu aj napriek tomuto rozhodnutiu.

V skutočnosti Dánsko, ktorému sa v rokovaní podarilo získať výnimku a ktoré sa ako suverénna krajina zároveň usilovalo uzavrieť zmluvu so Spoločenstvom s cieľom podieľať sa na niektorých aspektoch tejto spolupráce, musí žiadať o súhlas Komisie, aby mohlo s ostatnými uzavrieť nové medzinárodné zmluvy tohto druhu. Inými slovami, stratilo právo nezávisle rozhodovať v jednej oblasti svojich vonkajších vzťahov.

Zatiaľ čo z intelektuálneho hľadiska dokážem pochopiť, že v rámci Spoločenstva aj mimo neho je konzistentnosť nevyhnutná pre vytváranie takejto spolupráce, mám väčší problém prijať skutočnosť, že výlučne Komisia zodpovedá za tento druh medzinárodných zmlúv, že riadi, čo i len čiastočne, schopnosť členského štátu uzatvárať zmluvy. Ešte väčší problém mám s tým, že európske právo má prednosť pred všetkými ostatnými.

Hlasovali sme za tieto správy iba preto, lebo niet dôvodu zabráňovať Dánsku uzatvárať zmluvy, ktoré chce uzavrieť, a za súčasných okolností je len málo iných možností.

– Správa: Carmen Fraga Estévez (A7-0046/2009)

Ian Hudgton (Verts/ALE), *písomne*. – Hlasoval som za správu týkajúcu sa zmien plánu obnovy v rámci Organizácie pre rybolov v severnom Atlantiku. Medzinárodné organizácie pre rybolov sú nevyhnutné pre riadenie svetových morských zdrojov. Za nešťastnú však považujem skutočnosť, že je to EÚ, kto rokuje s našimi susedmi v severnom Atlantiku. Hoci teraz Lisabonská zmluva túto zásadu zakotvuje, jednako si

myslím, že stále zostáva priestor na to, aby sa krajiny zaoberajúce sa rybolovom, ako aj prímorské regióny k riadeniu rybolovu vrátili.

– Správa: Dieter-Lebrecht Koch (A7-0053/2009)

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Najmä pokiaľ ide o železničnú nákladnú dopravu a dopravu na dlhé vzdialenosti, za posledných pár rokov sme zaznamenali zmenu k lepšiemu. Pritom však nesmieme zabúdať na cestujúcich. Pravidlá týkajúce sa odškodnenia za meškania v rámci medzinárodných železničných služieb sú nedostačujúce. Musíme zabezpečiť, aby sme v globalizačnom záchvate úplne neprehliadali regionálnu dopravu a neodrezali celé regióny.

Rovnako sa musíme postarať, aby klamlivý dôraz, ktorý sa doteraz kládol na privatizáciu, nevedol k obrovským meškaniam a bezpečnostným zlyhaniam na anglický spôsob. Je dôležité prekonať prekážky a technické ťažkosti v cezhraničnej železničnej doprave, a to nielen s ohľadom na environmentálne účely. Preto som hlasoval za túto správu.

– Správa: Diana Wallis (A7-0062/2009)

Miroslav Mikolášik (PPE), písomne. – (SK) Víтам rozhodnutie Spoločenstva uzavrieť Haagsky protokol z 23. novembra 2007 o rozhodnom práve pre vyživovaciu povinnosť, pretože tento protokol prináša dlho očakávané a potrebné sprehľadnenie pravidiel na určenie rozhodného práva, ktoré dopĺňajú Haagsky dohovor z 23. novembra o medzinárodnom vymáhaní výživného na dieťa a iných foriem výživného.

Harmonizácia pravidiel prinesie oprávneným osobám na výživné právnu istotu a možnosť konať bez toho, aby podliehali rôznym právnym systémom. Taktiež sa vďaka osobitným pravidlám zamedzí vyhýbaniu vyživovacej povinnosti povinným, keď oprávnený nemôže získať výživné na základe práva štátu svojho obvyklého pobytu. Možnosť odoprieť uplatňovanie práva stanoveného na základe protokolu sa obmedzuje len na prípad, keď by účinky boli očividne v rozpore s verejným poriadkom štátu konajúceho súd. Zároveň by som chcel vyjadriť hlboké poľutovanie nad tým, že Spojené kráľovstvo sa nezúčastní na rozhodnutí Rady o uzatvorení protokolu Spoločenstvom.

– Správa: Tadeusz Zwiefka (A7-0054/2009)

Sabine Lösing (GUE/NGL), písomne. – 9. novembra 2009 hlasoval Výbor pre právne veci (JURI) v Európskom parlamente o správe týkajúcej sa žiadosti o ochranu imunity a výsad Tobiasa Pflügera (A7-0054/2009) a aj ju prijal.

Táto správa vychádza z nepravdivých skutočností.

Hlavným problémom je to, že v správe sa cituje rozsudok súdu prvého stupňa, ktorý bol zrušený. Tento rozsudok je neplatný, pretože 21. júla 2009 krajský súd v Mníchove ako druhá a posledná inštancia zamietol žalobu proti Tobiasovi Pflügerovi. Nebol teda uznaný vinným. Z tohto dôvodu sú všetky výhrady neplatné.

Je politicky neprijateľné, že dnes 24. novembra 2009 sa v Parlamente hlasovalo o správe, ktorá obsahuje nepravdivé skutočnosti.

Snažili sme sa dosiahnuť, aby bola táto neúplná, a teda nepravdivá správa vylúčená z programu. Žiaľ, bez úspechu.

Takýto druh konania Európskeho parlamentu vzbudzuje dojem, že podporuje prenasledovanie politicky činných osôb, v tomto prípade bývalého poslanca Európskeho parlamentu Prokuratúrou Mníchov II.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), písomne. – 9. novembra 2009 hlasoval Výbor pre právne veci (JURI) v Európskom parlamente o správe týkajúcej sa žiadosti o ochranu imunity a výsad Tobiasa Pflügera (A7-0054/2009) a aj ju prijal.

Táto správa vychádza z nepravdivých skutočností.

Hlavným problémom je, že v správe sa cituje rozsudok súdu prvého stupňa, ktorý bol zrušený. Tento rozsudok je neplatný, pretože 21. júla 2009 krajský súd v Mníchove ako druhá a posledná inštancia zamietol žalobu proti Tobiasovi Pflügerovi. Nebol teda uznaný vinným. Z tohto dôvodu sú všetky výhrady neplatné.

Je politicky neprijateľné, že dnes 24. novembra 2009 sa v Parlamente hlasovalo o správe, ktorá obsahuje nepravdivé skutočnosti.

Snažili sme sa dosiahnuť, aby bola táto neúplná, a teda nepravdivá správa vylúčená z programu. Žiaľ, bez úspechu.

Takýto druh konania Európskeho parlamentu vzbudzuje dojem, že podporuje prenasledovanie politicky činných osôb, v tomto prípade bývalého poslanca Európskeho parlamentu Prokuratúrou Mníchov II.

Willy Meyer (GUE/NGL), písomne. – 9. novembra 2009 hlasoval Výbor pre právne veci (JURI) v Európskom parlamente o správe týkajúcej sa žiadosti o ochranu imunity a výsad Tobiasa Pflügera (A7-0054/2009) a aj ju prijal. Táto správa vychádza z nepravdivých skutočností. Hlavným problémom je, že v správe sa cituje rozsudok súdu prvého stupňa, ktorý bol medzitým zrušený. Tento rozsudok je neplatný, pretože 21. júla 2009 krajský súd v Mníchove ako druhá a posledná inštancia zamietol žalobu proti Tobiasovi Pflügerovi. Nebol teda uznaný vinným. Z tohto dôvodu sú všetky výhrady neplatné. Je politicky neprijateľné, že dnes 24. novembra 2009 sa v Parlamente hlasovalo o správe, ktorá obsahuje nepravdivé skutočnosti. Snažili sme sa dosiahnuť, aby bola táto neúplná, a teda nepravdivá správa vylúčená z programu. Žiaľ, bez úspechu. Takýto druh konania Európskeho parlamentu vzbudzuje dojem, že podporuje prenasledovanie politicky činných osôb, v tomto prípade bývalého poslanca Európskeho parlamentu Prokuratúrou Mníchov II.

– **Správa: József Szájer (A7-0036/2009)**

Peter Skinner (S&D), písomne. – Úlohu Parlamentu považujem za efektívnu iba vtedy, ak dokáže zachovať účinnosť právnych predpisov. V tejto súvislosti uplatnenie pravidla regulačného postupu s kontrolou umožňuje posudzovať návrhy týkajúce sa právnych predpisov *ex ante*. Táto správa čiastočne mení úlohu Parlamentu a zlepšuje našu schopnosť kontrolovať a monitorovať uplatňovanie právnych predpisov v členských štátoch.

6. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu

(Rokovanie bolo prerušené o 12.30 hod. a pokračovalo o 15.10 hod.)

PREDSEDÁ: PÁN BUZEK

predseda

7. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

8. Hodina otázok pre predsedu Komisie

Predseda. – Ďalším bodom programu je hodina otázok pre predsedu Komisie.

Voľné otázky

Joseph Daul, v mene skupiny PPE. – (FR) Vážený pán predseda, bude musieť Európa túto zimu čeliť novej plynovej kríze? Spomeňme si na konflikt medzi Ruskom a Ukrajinou, ktorého obeťami boli milióny Európanov. Víťam dohodu dosiahnutú 19. novembra v Jalte. Vieme však, že Ukrajina mala minulý mesiac veľký problém zaplatiť Rusku účet za plyn. Vieme aj to, že v dôsledku prezidentských volieb bude v januári tento politický kontext mimoriadne zložitý.

Aké preventívne opatrenia môže Komisia navrhnúť a zaviesť na európskej úrovni na ochranu našich spoluobčanov pred dôsledkami novej krízy? Ako sme sa poučili z udalostí v zime 2009?

Postačí dohoda dosiahnutá 16. novembra medzi EÚ a Ruskom o systéme včasného varovania a návrh nariadenia o bezpečnosti dodávok plynu, ktoré víťam?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – (FR) Vážený pán predseda, pán Daul, ďakujem vám za otázku. Rovnako ako vy by som bol rád, keby sme predišli opakovaniu minuloročnej krízy.

Úzko sme spolupracovali – ja osobne som vykonal veľký kus práce – s prezidentom Juščenkom, predsedníčkou vlády Tymošenkovou a ruskými orgánmi, ako aj s medzinárodnými finančnými inštitúciami, aby sme podporili Ukrajinu.

Čo viac možno urobiť?

Z krátkodobého hľadiska by nám mal systém včasného varovania, na ktorom sme sa minulý týždeň dohodli s Ruskom, pomôcť identifikovať problémy včas. V podstate možno povedať, že na samite s Ruskom, na ktorom sa zúčastnil prezident Medvedev, bola vynikajúca atmosféra, oveľa lepšia ako pri iných príležitostiach.

Spolupracujeme aj s Koordinačnou skupinou pre plyn, ktorá sa skladá zo zástupcov členských štátov a priemyslu, v oblasti skladovania plynu. Naďalej spolupracujeme s medzinárodnými finančnými inštitúciami na reforme a modernizácii odvetvia plynu na Ukrajine. Ako ste však povedali, situácia v rámci Ukrajiny nie je jednoduchá. V každom prípade odcestujem budúci týždeň s úradujúcim predsedom Rady pánom Reinfeldtom do Kyjeva, aby sme znova poukázali na dôležitosť, ktorú prikladáme reforme tohto odvetvia na Ukrajine.

Martin Schulz, *v mene skupiny S&D*. – (DE) Rád by som sa vás opýtal, či ste mali v minulosti nejaké ťažkosti s bulharskou vládou Sergeja Staniševa alebo s Ivajlom Kalfinom ako ministrom zahraničných vecí tejto krajiny. Mali ste nejaký dôvod pochybovať o demokratickej legitímnosti pána Staniševa alebo pána Kalfina alebo o ich lojalnosti voči inštitúciám Európskej únie?

Ak nie, aký je váš názor na vyhlásenia súčasného bulharského premiéra pána Borisova, ktorý sa vyjadril, že je potrebné zakázať Bulharskú socialistickú stranu? Pán Borisov povedal, že sú (mal na mysli zástupcov Bulharskej socialistickej strany v kongrese) bandou nehanebných zlodejov.

Po tretie, je tu vyhlásenie pána Borisova z tohto týždňa: „Všetci, ktorí nenávidia socialistov v Bulharsku, musia byť s nami“. Ako hodnotíte toto stanovisko člena Európskej Rady?

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – (FR) Ďakujem vám za otázku, pán Schulz. Musíte však uznať, že keď sa vyjadrujem o poznámkach jednotlivých vedúcich predstaviteľov štátov alebo predsedov vlád v rámci ich domácej politiky, musím byť umiernený. Nie je na mieste, aby som teraz zasahoval do tohto domáceho sporu.

Aby som vám dal konkrétnu odpoveď na vašu otázku, môžem povedať, že pre môj vzťah s bulharskou vládou pod vedením Sergeja Staniševa bola vždy príznačná mimoriadne lojálna spolupráca. Môžem tu povedať aj to, rovnako, ako som to povedal pánovi Staniševovi osobne, že bol vždy veľmi lojálnym partnerom Komisie a všetkých inštitúcií, pokiaľ ide o pokrok európskeho projektu. Nezabudnem na lojálnu spoluprácu a na odovzdanosť Európe, ktorú preukázal, len preto, že už nie je pri moci.

Martin Schulz (S&D). – (DE) Rozumiem, že nechcete zasahovať do vnútornej politiky Bulharska. Chápem toto stanovisko. Môžem si vašu odpoveď vysvetliť tak, že sa domnievate, že nie je potrebné zakazovať stranu pána Staniševa, predsedu Bulharskej socialistickej strany, ktorého prácu ste osobne vysoko ocenili?

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – (FR) Pán Schulz, samozrejme som presvedčený, že všetky demokratické strany majú v demokratických krajinách miesto. Keďže Bulharsko je, ako všetci vieme, demokratickou krajinou, všetky jeho demokratické strany majú v demokratickom systéme miesto.

Platí to pre všetky strany v Bulharsku, ktoré, samozrejme, dodržiavajú predpisy nášho Spoločenstva.

Guy Verhofstadt, *v mene skupiny ALDE*. – (FR) Vážení pán predseda, položím vám otázku o štruktúre Komisie, čo považujem za prirodzené vzhľadom na to, že čoskoro budeme mať novú Komisiu.

Po prvé, mám isté pochybnosti v súvislosti s tým, že rezort životného prostredia má byť rozdelený na tri oblasti: zmenu klímy, energetiku a životné prostredie. V tomto smere mám určité pochybnosti a práve o nich by som sa chcel vyjadriť.

Najdôležitejšia otázka, ktorú by som vám rád položil, sa však týka základných práv a boja proti diskriminácii. Domnievam sa, že sa dospelo k dohode, že budeme mať komisára zodpovedného za túto oblasť. Chcem sa teraz uistiť, že nebudeme mať rezort „vnútorných záležitostí“, do ktorého budú začlenené otázky týkajúce sa azylu a prisťahovalectva, pretože „azyl a prisťahovalectvo“ by potom boli otázkou bezpečnosti a nie otázkou oblasti vnútorných záležitostí.

Pán Barrot navrhol vytvorenie troch funkcií komisárov: pre základné práva, pre vnútorné záležitosti a bezpečnosť, pričom azyl a prisťahovalectvo budú oddelené. Moja otázka je jednoduchá: aký je váš názor na túto záležitosť?

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – (FR) Po prvé, čo sa týka otázky zmeny klímy alebo, lepšie povedané, rezortu „opatrení na ochranu klímy“, považujem ho za veľmi dôležitý. Ide o horizontálnu zodpovednosť,

o rozmer, ktorý má byť integrovaný do všetkých politík Únie. Komisar pre politiku boja proti zmene klímy bude nepochybne zodpovedný za pokračovanie v práci vykonanej v Kodani so všetkým, čo so sebou prináša v súvislosti s vnútornými a vonkajšími opatreniami.

Pokiaľ ide o rezort spravodlivosti a vnútorných záležitostí, áno, aj ten som sa rozhodol rozdeliť na dva. Jeden rezort sa bude venovať spravodlivosti a základným právam a druhý vnútorným záležitostiam. Navyše, toto rozdelenie je bežné v mnohých našich členských štátoch, v ktorých majú ministra spravodlivosti a ministra vnútra.

Samozrejme, chcem prediskutovať presné vymedzenie s príslušnými komisármi. Môžem vám však už teraz povedať, že chcem, aby komisár zodpovedný za spravodlivosť a základné práva venoval osobitnú pozornosť odstraňovaniu prekážok, s ktorými sa európski občania stretávajú pri uplatňovaní svojich práv.

Daniel Cohn-Bendit, *v mene skupiny Verts/ALE*. – (FR) Vážený pán predseda, rád by som pokračoval v rovnakej téme ako pán Verhofstadt, keďže sa v súčasnom období zostavuje Komisia.

Čítame a počujeme fámy, ktoré sú dosť nebezpečné. Myslíte si, že ste to vy, predseda Európskej komisie, ktorého do tejto funkcie zvolili a schválili, kto zostavuje novú Komisiu, kto organizuje Komisiu a kto určuje rozsah pôsobnosti komisárov, alebo sú to krajiny Únie a veľké krajiny, ktoré vás nútia alebo nenútia do istého postoja?

Považujem za neprijateľné, možno sa však mýlim, ak v novinách čítame, že Francúzsko chce to, Spojené kráľovstvo ono a pani Merkelová chce niečo iné. Pán Sarkozy a pani Merkelová vás menovali, už nemajú čo povedať, vy si musíte vytvoriť Komisiu!

Vidíte úlohu predsedu Komisie takto, alebo iným spôsobom, ktorý je bližší názoru pani Merkelovej a pána Sarkozyho?

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – (FR) Môj názor na tieto veci je veľmi jednoduchý: v tejto záležitosti ide o dodržiavanie Lisabonskej zmluvy a dodržiavanie súčasnej zmluvy. Od 1. decembra bude v tejto Lisabonskej zmluve, konkrétne v článku 17 uvedené veľmi jasne – mám tu anglickú verziu –, že o vnútornej organizácii Komisie rozhodne predseda Komisie, a to mám, samozrejme, v úmysle urobiť aj pri prideľovaní rezortov.

Ujasnime si však, že, ako viete, tlaky existujú vždy. Na všetkých z nás sú kladené požiadavky. Som však osobou, ktorá napokon preberá plnú zodpovednosť za zloženie Komisie a verím, že pre túto Komisiu bude prospešná aj dostatočne silná podpora v rámci Európskeho parlamentu.

Intenzívne som pracoval na dosiahnutí pomerne silného konsenzu. Navyše, mám pre vás dnes niekoľko dobrých správ a rovnako aj slová vďaka. V budúcej Komisii bude deväť žien, teda o jednu viac ako v súčasnej. Pred týždňom boli potenciálnymi kandidátkami len tri ženy. Mnohí z vás mi pomohli presvedčiť členské štáty o dôležitosti nominácie vyššieho počtu žien. Ide o praktický príklad, ktorý poukazuje na môj záväzok vytvoriť kolégium, pre ktoré môže byť podpora vášho Parlamentu osožná.

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (FR) Pán Barroso, keďže hovoríte o Komisii a o ženách, nemyslíte si, že by bolo pre predsedu Komisie z dlhodobého hľadiska jednoduchšie, keby mu každá krajina predložila dvoch komisárov, predstavila dvoch kandidátov, muža a ženu?

Mohli by ste tak vytvoriť vyváženú Komisiu, v ktorej by bolo nie deväť žien, ale polovica žien a polovica mužov.

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – (FR) Máte úplnú pravdu. Veľmi rád by som to dosiahol. V zmluve sa to, žiaľ, neuvádza.

Súhlasím s vašim kolegom poslancom pánom Verhofstadtom.

Dôležitá je táto otázka: v zmluve sa táto povinnosť neuvádza. Ako viete, zverejnil som dokonca list, v ktorom som vyzval členské štáty, aby mi pomohli v súvislosti s touto otázkou vyváženého zastúpenia mužov a žien. V ideálnom prípade by sme mali Komisiu, ktorá by bola ešte vyvázenejšia.

V každom prípade som spokojný s výsledkom, ktorý sme nakoniec dosiahli, a rád by som poďakoval všetkým v Parlamente, ktorí mi pri tejto úlohe pomohli.

Michał Tomasz Kamiński, *v mene skupiny ECR*. – (PL) Pán Barroso, rád by som vám poďakoval za to, že tu ste dnes s nami, a na úvod by som chcel povedať, že sa zdá, že by sme mali viac povzbudiť našich kolegov poslancov, aby sa zapájali do týchto rozpráv s vami, pretože niektorí poslanci sa viac zaujímajú o iné atrakcie Štrasburgu ako o možnosť stretnúť sa s vami.

Moja otázka sa týka cieľov lisabonskej stratégie, ktorá bola pre Európskych konzervatívov a reformistov vždy veľmi dôležitá. A platí to najmä pre vaše nedávne vyjadrenie, v ktorom ste ich predstavili ako súčasť svojej stratégie, pre nový začiatok spoločného trhu. Skutočne si myslíme, že Európa potrebuje spoločný trh. Nedávno prijatá Lisabonská zmluva poskytuje viac právomocí európskym inštitúciám v politickom zmysle a zdá sa mi, že medzi politickou integráciou, ktorá napreduje, a hospodárskou integráciou vzniká určitý druh nesúlady. Pán Barroso, bol by som veľmi rád, keby ste otázke začiatku nového trhu venovali pozornosť od začiatku vášho nového funkčného obdobia.

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – Pre pána Kamińskiego mám dobrú správu. Na dnešnom stretnutí Komisie tu v Štrasburgu sme prijali pracovný dokument Komisie o začatí konzultácie o stratégii, ktorú nazývam „Európa 2020“, ktorá nadväzuje na lisabonskú stratégiu. Samozrejme, prebehne o nej konzultácia s Parlamentom a s európskymi vládami a spoločnosťami všeobecne.

V pracovnom dokumente sa kladie veľký dôraz na potrebu prehĺbenia vnútorného trhu a dokonca som požiadal Maria Montiho, známeho európskeho osobnosti, aby mi poslal správu o možnostiach riešenia chýbajúcich prepojení v rámci vnútorného trhu. Dúfam, že prvá verzia tejto správy bude pripravená pred zasadnutím Európskej rady v marci. Mimochodom, aj španielske predsedníctvo Rady sa usiluje prispieť a prikladať tomuto vývoju dôležitosť.

Rozvoj vnútorného trhu je jedným zo spôsobov, ako nájsť nové zdroje rastu a reagovať tak na problémy v oblasti konkurencieschopnosti z iných častí sveta.

Lothar Bisky, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (DE) Pokiaľ ide o mimoriadny samit, teší ma vyvážené zastúpenie mužov a žien. Chceli by sme oceniť tento úspech. Rád by som tiež dodal, že vás budeme aj naďalej podporovať, ak budete udržiavať toto vyvážené zastúpenie mužov a žien.

V súčasnosti sa Európska únia musí zaoberať dvoma vedúcimi osobnosťami, o ktorých všetky zúčastnené strany povedali, že musia do svojich úloh dorásť. Samozrejme, vždy to bude tak. Hovorí sa aj o nevýrazných a výrazných osobnostiach. Myslím si, že dnešné nevýrazné osobnosti sa stanú v budúcnosti výraznými a naopak. Mnoho výrazných osobností sa jedného dňa stane nevýraznými.

Napriek tomu musíme prekonať aj vážnu hospodársku krízu. Výrazné riešenie si vyžadujú najmä sociálne dôsledky. V Európe zasiahli nezamestnanosť, chudoba a sociálne vylúčenie desiatky miliónov ľudí. Počet obetí krízy výrazne narastá. V rozvojových krajinách sú následky oveľa horšie.

Pán Barroso, ste spolu s novou Komisiou pripravení poučiť sa z nesprávnych krokov prijatých prostredníctvom radikálnych politík voľného trhu? Ste pripravení dosiahnuť naliehavú zmenu politiky, aby boli ľudia dôležitejší ako zisky a sociálne záujmy dôležitejšie ako záujmy hospodárskej súťaže?

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – V novej stratégii EÚ do roku 2020, o ktorej som práve informoval, sa kladie veľký dôraz na sociálne otázky, o ktorých ste sa práve zmienili, pán Bisky. Myslím si, že v súčasnosti sme v naliehavej situácii, pokiaľ ide o sociálne otázky, predovšetkým vzhľadom na stúpajúcu nezamestnanosť. Máme pred sebou riziko desaťročia nízkeho rastu a vysokej nezamestnanosti, a to by predstavovalo veľký nápor na naše sociálne modely a našu životnú úroveň. Preto považujem za dôležité pracovať na otázkach týkajúcich sa sociálneho začleňovania.

Musíme tiež zabezpečiť, aby mali naši ľudia vhodné kvalifikácie na úspešné zvládnutie tohto nového hospodárskeho modelu. Preto bude jednou z prioritných oblastí stratégie EÚ do roku 2020 aktivácia občanov. Dôraz by sa mal klásť na vzdelávanie a kvalifikáciu, celoživotné vzdelávanie, mobilitu pracovníkov, podporu podnikania a samostatnej zárobkovej činnosti, ale aj na boj proti vylúčeniu a chudobe. Myslím si, že my ako Európska únia sme povinní urobiť z boja proti vylúčeniu a chudobe jednu z našich priorit.

Rolandas Paksas, *v mene skupiny EFD*. – (LT) Vážený pán predseda, v septembri som sa na vás obrátil v súvislosti s pokračovaním prevádzky jadrovej elektrárne Ignalina. Z vašej odpovede som mal dojem, že Komisia buď nevie o skutočnej situácii, nie je informovaná, alebo sa pokúša odbiť poslancov Európskeho parlamentu.

Preto si myslím, pán predseda, že viete, že sa nevybudovali skladiská jadrového paliva a že použité palivové tyče sa budú skladovať v reaktore, čo zníži jadrovú bezpečnosť v tejto oblasti. To je prvá vec. Po druhé, myslím, že viete, že náhradné generátory budú vybudované až o tri roky a že Litva bude mať nedostatok elektrickej energie. To je druhá vec. Po tretie, verím, že si uvedomujete, že okolnosti, o ktorých som sa zmienil, umožňujú ďalšiu prevádzku jadrovej elektrárne a že nie je pripravená na uzavretie.

Moja otázka, pán predseda, znie: kto prevezme zodpovednosť za zníženie jadrovej bezpečnosti v tejto oblasti a za zvýšené riziko pre občanov Európskej únie?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Pokiaľ ide o otázku elektrárne Ignalina, ako viete, je to záležitosť týkajúca sa Zmluvy o pristúpení Litvy. Musíme rešpektovať túto zmluvu o pristúpení, ktorú podpísali všetky členské štáty vrátane Litvy.

V súčasnosti sa zaoberáme nielen hospodárskymi hľadiskami, ale aj bezpečnostnými. Som presvedčený, že v našom rozhodnutí sa zohľadňujú všetky tieto skutočnosti a že spolu s litovskými orgánmi môžeme pracovať na zaistení bezpečnosti jadrovej situácie v krajine.

Mimochodom, na svojom nedávnom stretnutí s prezidentom Medvedevom som sa znova zmienil o dodávkach energie z Ruska do Litvy. Opýtal som sa ho, prečo neprejavujú väčšiu ochotu spolupracovať, pokiaľ ide o otázku ropovodu Družba. Takže aktívne spolupracujeme s litovskými priateľmi a rovnako aj s ostatnými partnermi, ktorí sú dôležití pre bezpečnosť dodávok energie do Litvy.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Vážený pán predseda Komisie, otázka ďalšej existencie závodov automobilky Opel znepokojuje európsku verejnosť a bola tiež kľúčovou otázkou kampane spolkových volieb v Nemecku. Už dlho pred voľbami bolo jasné, že sa plánuje predaj konzorciu, ktoré vedie spoločnosť Magna, avšak až 16. októbra Komisia naznačila, že má určité pochybnosti.

Prečo ste čakali, kým bude po nemeckých voľbách? Toto rozhodnutie malo významný vplyv na výsledok volieb v Nemecku. Ako môžete vyvrátiť podozrenie, že išlo len o politické záujmy, a to predovšetkým vzhľadom na to, že je známy váš úzky vzťah s kancelárkou Merkelovou? Ste pripravený sprístupniť svoj písomný a ústny dialóg o otázke automobilky Opel z obdobia pred nemeckými spolkovými voľbami 27. septembra verejnej kontrole?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Začnem s vašou poslednou otázkou, samozrejme, s radosťou vám odovzdám celú svoju korešpondenciu s kancelárkou Merkelovou. Nemám s tým žiaden problém.

Zároveň chcem povedať, že pred nemeckými voľbami sme zorganizovali dve stretnutia so všetkými krajinami, ktorých sa týka otázka spoločností General Motors/Opel, a včera sa uskutočnilo tretie stretnutie. Bolo to tretie stretnutie ministrov o otázke automobilky Opel, ktoré zorganizovala Komisia, a prvé odvtedy, ako sa spoločnosť General Motors rozhodla Opel nepredať.

Okrem úlohy sprostredkovateľa, a to najmä prostredníctvom zaručenia rovnakej informovanosti všetkých zúčastnených strán, bude Komisia aj naďalej zabezpečovať rešpektovanie pravidiel vnútorného trhu a štátnej pomoci. Je to veľmi dôležité, aby sa predišlo deštruktívnym pretekom medzi členskými štátmi v poskytovaní dotácií, ktoré v konečnom dôsledku nebudú prospešné pre nikoho.

Lopta je teraz zjavne na strane spoločnosti GM. Komisia môže posúdiť dodržiavanie pravidiel hospodárskej súťaže v skutočnosti až potom, ako bude známy podnikateľský zámer GM a naše členské štáty budú chcieť poskytnúť štátnu pomoc. Nemôžeme konať na základe domnienok. To, či sú podnikateľské zámery v súlade s predpismi Spoločenstva alebo nie, môžeme povedať, až keď ich uvidíme.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Som veľmi vďačný za vašu ponuku, pán Barroso, a rád ju prijmem. Táto otázka sa však týka aj vášho ústneho dialógu. Som si istý, že v tomto smere sa nám podarí dospieť k dohode. V druhej časti odpovede ste sa zmienili o najdôležitejšej otázke, konkrétne, že nejde len o preteky s cieľom dosiahnuť mzdový damping, ale aj o preteky v poskytovaní dotácií. Zvolanie včerajšieho samitu bolo veľmi rozumným krokom. Aké závery ste z neho vyvodili? Ako bude možné v budúcnosti bojovať proti novému nebezpečenstvu pretekov v poskytovaní dotácií, ktoré sme medzi rôznymi členskými štátmi opakovane zaznamenali a ktoré sa uskutočňujú na úkor európskych daňových poplatníkov, a zároveň, samozrejme, zasahovať do hospodárskeho procesu tohto dynamického vývoja?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Práve striktným uplatňovaním pravidiel štátnej pomoci. Tento prípad je okrem zúčastnených strán skutočne veľmi zaujímavý aj pre nás všetkých. Pretože, ako naznačujete vo svojej otázke, keby každý členský štát začal súťažiť s ostatnými v tom, kto dokáže poskytnúť spoločnosti

viac peňazí, dospeli by sme do situácie, ktorá je nepriaznivá pre členské štáty, nie je dobrá pre spotrebiteľov a ani pre peniaze daňových poplatníkov.

Môžem vám poskytnúť záruku, že Komisia bude pri uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci postupovať striktnie, nie preto, že sme v súvislosti s trhom alebo pravidlami hospodárskej súťaže fundamentalistami, ale preto, lebo veríme, že je dôležité uplatňovať prísny prístup Spoločenstva a vytvoriť rovnaké podmienky pre všetky spoločnosti a všetky členské štáty, veľké aj malé, pre bohatšie aj pre menej bohaté. Tento spôsob je najlepší na zaručenie toho, aby sme v našej únii zostali aj naďalej spravodliví.

Kroky nadväzujúce na zasadnutie Európskej rady z 19. novembra 2009

Kinga Gál (PPE). – Pán Barroso, veľmi vítam vaše vyhlásenie spred niekoľkých minút o tom, že sa nazdávate, že by mal v rámci Komisie existovať rezort, ktorý by sa zaoberal základnými právami.

Ešte by som v súvislosti s ním chcela položiť otázku. Ako veľmi dobre viete, v EÚ žije značné množstvo pôvodných národnostných menšín a jazykových menšín. Ide o 15 miliónov ľudí, 10 % obyvateľstva. Máte v úmysle zahrnúť otázku týchto spoločenstiev, národnostných a jazykových menšín, do rezortu nového komisára, ktorý bude mať na starosti základné práva?

Myslím si, že najmä po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy a Charty základných práv by mala EÚ podrobnejšie rozpracovať svoj prístup k týmto spoločenstvám.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Odpoveď je jednoduchá: áno. Mám v úmysle zahrnúť otázky nediskriminácie, samozrejme, vrátane otázok menšín práve do kompetencie komisára pre základné práva.

Glenis Willmott (S&D). – Aj ja som chcela položiť otázku týkajúcu sa rodovo vyváženého zastúpenia v Komisii, a preto by som chcela využiť túto príležitosť a zablahoželať pani Cathy Ashtonovej k vymenovaniu. Som si istá, že so mnou budete súhlasiť v tom, že je veľmi talentovaná. Som veľmi rada, že úloha vysokého predstaviteľa bola pridelená človeku z Británie a som zvlášť rada, že je to žena. Práve o to už značný čas žiadame my, ženy zo Skupiny socialistov.

Cathy Ashtonová bola vedúcou predstaviteľkou hornej snemovne Parlamentu Spojeného kráľovstva, keď sa schvaľovala Lisabonská zmluva, čo je skutočný úspech. Má výrazné politické zručnosti a odkedy je komisárkou, vykonala veľa práce. Jej prístup skôr pokojného diplomata ako chodiaceho ega zaručil dohody tam, kde boli iní neúspešní a kde sa v minulosti vyskytli ťažkosti. Cathy Ashtonovej by som povedala, že tu nie je na to, aby zastavila dopravu, ale vlastne na to, aby vytvorila systém dopravy. Viem, že vykoná vynikajúcu prácu.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Som nesmierne hrdý a šťastný, že Catherine Ashtonová bola nominovaná za prvú podpredsedníčku Komisie a za vysokú predstaviteľku. Toto menovanie som veľmi podporoval a počas zasadnutia Európskej rady aj schválil. Samozrejme, že ju všetci dobre poznáme ako osobu, ktorá má politické zručnosti a zmysel pre smerovanie v náročnej úlohe vysokej predstaviteľky a podpredsedníčky Komisie.

Všetci vieme, že ide o inováciu. Všetkým nám istý čas potrvá, kým sa naučíme, ako využívať nové opatrenia na dosiahnutie najlepších výsledkov v súvislosti s významnejšou úlohou Európskej únie vo svete. Je jasné, že ich dosiahneme len prostredníctvom skutočného partnerstva medzi inštitúciami. Práve to má zabezpečiť vytvorenie dvojitej vedúcej funkcie a som presvedčený, že Komisia ponúkne práve toto: dosiahnutie čo možno najvýznamnejšej úlohy vo svete.

Samozrejme, som mimoriadne rád, že pochádza z Británie. Myslím si, že je veľmi dôležité, aby Británia zostala v centre Európskej únie. A mám radosť aj z toho, že je to žena, pretože, ako viete, veľmi sa angažujem v otázke vyváženého zastúpenia mužov a žien. Takže pre všetky tieto dôvody a aj preto, že je to moja kolegyňa z Komisie, mám veľkú radosť z tohto rozhodnutia.

Andrey Kovatchev (PPE). – (BG) V prvom rade chcem pánovi Schulzovi objasniť jednu vec. Bulharský premiér nikdy nežiadal o zákaz Bulharskej socialistickej strany. Teraz prejdem k otázke pre pána Barrosa. Je po 19. novembri zrejme, ktoré oblasti zahraničnej politiky zostanú v kompetencii Komisie a ktoré budú presunuté do kompetencie Európskej služby pre vonkajšiu činnosť, ako napríklad rozšírenie, obchod alebo pomoc rozvojovým krajinám?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Áno, vysoký predstaviteľ bude zároveň podpredsedom Komisie, čo predstavuje veľkú príležitosť na zlúčenie právomocí vysokého predstaviteľa v rámci SBZP a tradičných

právomocí Spoločenstva týkajúcich sa vonkajších vzťahov. Jednoducho povedané, úlohy Javiera Solanu a Benity Ferrerovej-Waldnerovej bude plniť jedna osoba. Táto osoba ich bude vykonávať ako podpredseda Komisie, ale aj ako predseda Rady ministrov zahraničných vecí. Myslím si, že je mimoriadne dôležité pracovať s touto predstavou na tejto úrovni.

Vo všeobecnosti, na úrovni vedúcich predstaviteľov štátov alebo predsedov vlád, ako je jasne uvedené v Lisabonskej zmluve, by mal na tejto úrovni a v tomto rozsahu zastupovať Európsku úniu v záležitostiach týkajúcich sa SBZP predseda Rady. Vo všetkých ostatných vonkajších záležitostiach by mala zastupovať Európsku úniu Komisia, ako je to stanovené v článku 17 Lisabonskej zmluvy.

Derek Vaughan (S&D). – Pán Barroso, možno sa budete chcieť vyjadriť o dokumente o revízii rozpočtu, ktorý nedávno prenikol na verejnosť, a možno nie, bezpochyby si však uvedomujete, že v mnohých regiónoch v Európe vyvolal veľké obavy. V skutočnosti vám predseda waleskej vlády Rhodri Morgan nedávno napísal list a vyjadril svoje obavy.

Môžem sa vás vzhľadom na túto skutočnosť opýtať, či predložíte nové návrhy, ktorými sa zaručí prístup regiónov v Európe k štrukturálnym fondom po roku 2013? A ak máte v úmysle takéto návrhy predložiť, bude to ešte počas funkčného obdobia súčasnej Komisie alebo až počas funkčného obdobia novej Komisie, po jej vymenovaní?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Môžem vám povedať, že som čítal list od predsedu waleskej vlády, nikdy som však nečítal spomínaný dokument.

V Komisii sa nachádzajú isté pracovné dokumenty, ktoré vypracovali všetky jej útvary, avšak nevyjadrujú názory Komisie. Len kolégium komisárov prijíma stanoviská, ktoré sú pre Komisiu záväzné. Sme v prípravnej etape práce. Môžem vám povedať, že ja osobne, ako viete, sa vo výraznej miere angažujem v otázkach sociálnej, hospodárskej a územnej súdržnosti a že regionálna politika zostáva hlavnou prioritou budúcej Komisie.

Pokiaľ ide o revíziu rozpočtu, po dohode s Parlamentom, zastúpenom predsedom Výboru pre rozpočet, som sa ju rozhodol predložiť neskôr. Je rozumné najsôr dospieť k dohode o všeobecných zásadách stratégie EÚ do roku 2020. Revíziu rozpočtu potom predloží nová Komisia a nové kolégium tak prevezme plnú zodpovednosť za návrh, aby s vami mohlo veľmi úzko spolupracovať na budúcich finančných výhladoch.

Sarah Ludford (ALDE). – Chris Patten povedal, že nebezpečenstvo na Balkáne spočíva v tom, že predstiera reformu a EÚ sa tvári, že mu verí.

Zdá sa, že k tomu dochádza v Bosne, ktorá sa znepokojujúco posúva smerom k nefunkčnosti, možno až k deštrukcii. Medzinárodné spoločenstvo a EÚ sú v Bosne vnímaní ako tí, ktorým sa nedarí trvať na reformách a ktorí nedokážu oponovať Miloradovi Dodikovi, vedúcemu predstaviteľovi Srbskej republiky. Úrad vysokého predstaviteľa, kým ešte existuje, je spochybňovaný a autorita medzinárodného spoločenstva oslabená.

Ako by ste reagovali na obvinenie, že EÚ realizuje na západnom Balkáne program, ktorý má byť prínosom pre Srbov v mestách Belehrad a Banja Luka a ktorého výsledkom je prehra Bosniakov?

Podporíte novú vysokú predstaviteľku a po schválení aj podpredsedníčku Komisie Cathy Ashtonovú, aby sa Bosna stala skutočne najdôležitejšou prioritou? Ako zaručíte, aby mal osobitný predstaviteľ EÚ skutočný vplyv, jasný mandát a spoločnú podporu EÚ?

Predseda. – Rád by som povedal niečo veľmi dôležité. Venujeme sa výsledku posledného zasadnutia Európskej rady z 19. novembra 2009. Viem, že počas zasadnutia sa mohlo povedať alebo stať čokoľvek, táto otázka však pravdepodobne nebola predmetom rokovaní posledného zasadnutia, preto vás žiadam, aby ste sa neodkláňali od témy. Je to potrebné.

Sarah Ludford (ALDE). – Moja otázka sa týkala Cathy Ashtonovej, vysokej predstaviteľky, ktorá bola vymenovaná minulý týždeň. Vo veľkej miere sa týka krokov nadväzujúcich na zasadnutie Európskej rady.

Predseda. – Dobré, ak pán predseda Barroso chce reagovať na túto otázku, ale rád by som vás požiadal, vážení kolegovia, aby ste sa držali témy, ktorá je veľmi presne definovaná.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – V prvom rade mi dovoľte povedať, že sa v plnej miere stotožňujem s obavami vyjadrenými v súvislosti so situáciou v Bosne. V skutočnosti sa stáva mimoriadne zložitou otázkou. Rokujeme o nej s bosnianskymi orgánmi a so všetkými príslušnými aktérmi z Európy i mimo nej.

Samozrejme, že moja odpoveď je kladná, dúfam, že Cathy Ashtonová spoločne s komisárom pre rozšírenie budú tejto otázke venovať mimoriadnu pozornosť, pretože Bosna, ako viete, patrí do oblasti potenciálneho rozšírenia Európskej únie. Určite urobíme všetko preto, aby sme sa ubezpečili, že krajina sa postaví na vlastné nohy a že bude schopná upevniť svoju existenciu ako plnoprávny štát, demokratický štát so snahou vstúpiť v budúcnosti do našej Únie.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Práve ste hovorili o tom, ako ste začali konzultácie týkajúce sa postlisabonského procesu. Postlisabonským procesom sa bude nová Komisia zaoberať spoločne.

Neskoré začatie konzultačného procesu spôsobuje výrazné znepokojenie. Rovnako existujú aj značné obavy, že ide len o formalitu a výsledky konzultácií nebudú mať na postlisabonský proces žiadny významný vplyv.

Čo navrhujete v súvislosti so spôsobom zapojenia všetkých zúčastnených strán a základnej analýzy konzultačného procesu do tohto procesu a do dokumentov Komisie? Ktorému z komisárov zveríte úlohu zaručiť, že k tomu dôjde, a aká je vaša zodpovednosť v súvislosti s touto problematikou?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Ja som zodpovedný za celkovú koordináciu Komisie a stratégie. Budem však spolupracovať s niekoľkými komisármi, pretože, ako viete, táto stratégia EÚ do roku 2020 je vo svojej podstate transversálna a jej súčasťou sú veľmi dôležité oblasti od hospodárskej konkurencieschopnosti až po udržateľnosť, to znamená životné prostredie, ako aj hľadiská sociálneho začleňovania. Ide teda o veľmi široký rozsah právomocí.

Čo sa týka zdržania, máte pravdu. K istému oneskoreniu došlo. Bohužiaľ, dôvod je ten, že Európska rada neprijala rozhodnutie skôr, a výsledok je, že nemôžeme vytvoriť Komisiu.

Dnes teda začíname prácu na pracovnom dokumente, aby bolo všetko pripravené na marcové zasadnutie Európskej rady, pretože v súčasnosti sme mali mať zostavenú novú Komisiu, ktorú ešte nemáme. Dúfam, že sa nám to podarí do konca januára.

Mimochodom, len dnes, a to je ďalšia správa, ktorú vám chcem oznámiť, som dostal konečný zoznam mien 27 nominovaných komisárov. Až dnes. Preto máme mierne oneskorenie, avšak napriek tomu si myslím, že musíme čo najlepšie využiť konzultačné obdobie, aby sme viedli konzultácie o budúcej stratégii EÚ do roku 2020 čo najlepším spôsobom.

Isabelle Durant (Verts/ALE). – (FR) Pán Barroso, rada by som sa vrátila k otázke, ktorú práve položila moja kolegyňa. Časový harmonogram, ktorý nám poskytujete, je mimoriadne časovo obmedzený. Ako môžeme definovať stratégiu od súčasnosti do roku 2020 za tri mesiace? Musíme vypracovať stratégiu pre celú Európsku úniu týkajúcu sa sociálnych a hospodárskych otázok, ako aj otázok životného prostredia a máme na to tri mesiace a konzultačné obdobie, ktoré sa začína dnes.

Preto by som, pán Barroso, rada upriamila vašu pozornosť na skutočnosť, že sa domnievam, že musíme počkať na zostavenie samotnej Komisie, aby sme jej mohli predložiť svoje otázky, ale predovšetkým, že by sme si mali dopriať čas na vypracovanie skutočného projektu. Nemôžeme definovať projekt pre Európsku úniu za tri mesiace.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – (FR) Súhlasím s vašimi obavami v súvislosti s touto otázkou. Navyše, to je aj dôvod, prečo sme sa rozhodli prijať opatrenia teraz a neodkladať ich na neskôr. Budete mať teda viac času. Ak budeme čakať, kým začne pracovať nová Komisia, budete pravdepodobne musieť čakať až do konca januára, preto konáme už teraz. Podrobnosti budú v priebehu dnešného dňa zverejnené na internete, ak tam už nie sú. Tiež dúfam, že sa v tejto záležitosti budete angažovať. Ja sám som pripravený prijať záväzok.

V každom prípade, jarné zasadnutie Európskej rady predstavuje začiatok, nie koniec tohto procesu. Avšak rotujúce predsedníctvo Rady, ktoré, ako viete, sa v Lisabonskej zmluve zachováva, španielske predsedníctvo, nás naliehavo požiadalo o vypracovanie úvodného dokumentu, z ktorého sa bude pri rokovaní vychádzať. Preto som vám ho veľmi chcel predstaviť teraz. Urobím, čo bude v mojich silách, aby som zaručil, že všetci tí, ktorých sa táto otázka týka, sa môžu zúčastniť a prispieť k revízii stratégie, ktorá, ako ste zdôraznili, je mimoriadne dôležitá.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Pán Barroso, ak si všimneme vrcholné výkonné funkcie Európskej únie, výsledok novej EÚ vo vzťahu k starej je 3:0. Od 1. januára 2012, keď bude mať Európsky parlament nového predsedu, nebude vo vrcholnej funkcii Európskej únie nikto, kto bude zastupovať 12 nových členských štátov. Ako by ste obhájili toto rozhodnutie?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – V prvom rade, predseda Rady a vysoký predstaviteľ nemajú zastupovať časť Európy, zastupujú celú Európu.

Dovoľte mi povedať, že som sa veľmi potešil aj nominácii Hermana Van Rompuya. Keď premiér Reinfeldt predložil jeho meno, bolo zrejmé, že táto osoba by mohla za rokovacím stolom zabezpečiť konsenzus. A skutočnosť, že pochádza z Belgicka, že prináša inštinktívnu podporu metódy Spoločenstva a inštinktívnu proeurópsku orientáciu, je tiež veľmi dobrým ocenením Belgicka.

Zároveň si však, pokiaľ ide o dôležitosť nových členských štátov, myslím, že ste už túto dôležitosť jasne vyjadrili, keď ste zvolili pána Buzeka za predsedu Európskeho parlamentu. Ide o človeka, ktorý pochádza z nového členského štátu, človeka, ktorý pre opätovné zjednotenie Európy urobil veľmi veľa.

Takže, čo sa týka týchto funkcií, nie som tu na to, aby som zastupoval jednu krajinu alebo jednu oblasť, zastupujeme celú Európu.

Miguel Portas (GUE/NGL). – (PT) Vážený pán predseda, minulý týždeň Rada uznala dohodu medzi inštitúciami o rozpočte na rok 2010. Dôsledky rozhodnutí z Kodane by nemali byť súčasťou tejto dohody alebo záväzku. Mali by byť skôr predmetom opravného rozpočtu.

Otázka, ktorú vám chcem položiť, je veľmi jednoduchá. Vzhľadom na ťažkosti, ktoré sme zaznamenali v súvislosti s financovaním druhej tranže plánu hospodárskej obnovy v tomto rozpočte, kde mieni Komisia nájsť prostriedky na financovanie prvého roka boja proti zmene klímy, ktorý si vyžaduje minimálne 2 miliardy EUR? Navyše, táto celková suma sa bude z roka na rok zvyšovať. Odkiaľ má teda pán predseda v úmysle získať finančné prostriedky?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – (PT) Pán Portas, ďakujem vám za otázku. Je pravda, že dospiev v Parlamente k dohode o schválení osobitného rozpočtu na niektoré opatrenia týkajúce sa energetickej účinnosti, energetickej bezpečnosti a boja proti zmene klímy bolo mimoriadne zložité, a som rád, že sa ju podarilo dosiahnuť. Chcel by som poďakovať všetkým, ktorí umožnili schválenie tohto rozpočtu.

Ak, ako dúfam, dosiahneme v Kodani dohodu, budeme musieť pracovať na hľadaní finančných prostriedkov potrebných na zahrnutie tejto dohody do rozpočtu.

Ešte to nie je aktuálne, ale som si úplne istý, že ak členské štáty dospejú k dohode o budúcom financovaní opatrení na zmiernenie vplyvu potrebných pre rozvojové krajiny, budú tiež musieť dosiahnuť dohodu o finančných prostriedkoch, ktoré bude potrebné vyčleniť na dosiahnutie tohto cieľa.

Lena Kolarska-Bobińska (PPE). – (PL) Pán Barroso, nominácia pani Ashtonovej a pána Van Rompuya a samotná Lisabonská zmluva prinesú veľké zmeny v spôsobe práce Komisie. Niektoré zmeny sú stanovené v Lisabonskej zmluve, ale iné sú nepresné a nejasné a vyformujú sa na základe určitých postupov a rozhodnutí. Chcela by som sa opýtať, aké zmeny očakávate v práci a činnosti Európskej komisie v najbližšej budúcnosti a v priebehu niekoľkých nadchádzajúcich rokov. V súčasnosti je vhodná doba na zavedenie takýchto zmien a, ako som povedala, v súčasnej dobe existujú možnosti, ktoré nie sú v Lisabonskej zmluve úplne špecifikované. Hovorili ste o nominácii určitých komisárov. Mám na mysli politiky a kroky, ktoré sa neobmedzujú len na nomináciu a rozdelenie funkcií nových komisárov.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Súhlasím s vaším všeobecným vyjadrením, že inštitúcie fungujú aj tak, ako ich v praxi vyformujeme. Z toho dôvodu ma tak potešila nominácia Cathy Ashtonovej a Hermana Van Rompuya, pretože viem, že obaja sú oddaní európskemu duchu a záležitostiam Spoločenstva.

Pokiaľ ide o praktické náležitosti, Cathy Ashtonová sa 1. decembra stane vysokou predstaviteľkou a podpredsedníčkou Komisie na základe rozhodnutia Európskej rady. V ten istý deň preberie ako podpredsedníčka Komisie zodpovednosť za rezort vonkajších vzťahov. Ako podpredsedníčka Komisie sa zodpovedá Parlamentu a Parlament vie, ako výrazne je Cathy Ashtonová angažovaná v oblasti parlamentnej demokracie. Viem, že netrpezlivo očakáva čo najskoršie stretnutie s Výborom pre zahraničné veci, aby svoju novú úlohu mohla začať vykonávať na dobrom základe.

V súvislosti s budúcom kolégiom sa aj Catherine Ashtonová spolu s ostatnými nominovanými komisármi podrobí výpočtu a vášmu spoločnému hlasovaniu o budúcom kolégiu.

Mitro Repo (S&D). – (FI) Vážený pán predseda, pán komisár, v súvislosti s minulotýždňovým stretnutím by som sa vás rád opýtal, či ste spokojný s výberovým konaním, na základe ktorého sa obsadili dve dôležité

najvyššie funkcie, alebo či tiež súhlasíte s tým, že niektoré z rozhodovacích postupov Únie by mali prebiehať s ešte väčšou dávkou transparentnosti a demokracie.

Chcel by som sa vás opýtať, či použitý spôsob výberu, pri ktorom sa kandidáti zjavili ako blesk z jasného neba, predstavoval spôsob, ako potvrdiť autoritu EÚ, a či posilnil dôveru v rozhodovanie EÚ. Mali by sa veľké politické skupiny vážne zamyslieť nad tým, akých kandidátov predložiť na najvyššie funkcie v budúcnosti, či určitým spôsobom možno zrevidovať a zlepšiť výberové konania a kto by sa tým mal zaoberať? Pravdepodobne pôjde o úlohu pre Európsky parlament a jeho poslancov. Tentoraz predložilo Fínsko vysokokvalifikovaných kandidátov a mali by sme mať z toho radosť.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – V prvom rade, ako viete, sa v plnej miere dodržali ustanovenia Lisabonskej zmluvy a ja, samozrejme, podporujem uplatňovanie zmlúv. V Európskej únii musíme rešpektovať zásady právneho štátu.

Pokiaľ ide o osoby, ktoré sme vybrali, úprimne povedané, myslím si, že ich musíme rešpektovať, pretože minister Van Rompuy je premiér Belgicka a pani Ashtonová je členkou Komisie. Preto som presvedčený, že majú kvality na plnenie svojich povinností.

Pokiaľ ide o inštitúcie, je dôležité poznamenať, že predsedu Rady musia vybrať vedúci predstavitelia štátov a predsedovia vlád. Nejde o voľby, ako napríklad v prípade prezidentov Francúzska alebo Portugalska. Je to predseda Európskej rady a tohto predsedu vyberajú vedúci predstavitelia štátov a predsedovia vlád. Táto funkcia je iná ako funkcia predsedu Komisie, ktorého vybrali vedúci predstavitelia štátov a predsedovia vlád a zvolil tento Parlament. Musíme preto rešpektovať rôznu logiku jednotlivých inštitúcií.

Jens Rohde (ALDE). – (DA) Vážený pán predseda, pán Barroso, v rámci tohto bodu veľa diskutujeme o zložení Komisie a o rezortoch, ktoré majú byť pridelené komisárom. Nás v Skupine Aliancie liberálov a demokratov za Európu veľmi zaujíma, aké portfólio pridelite novému komisárovi pre opatrenia na zmenu klímy, pretože to bude zásadné pri rozhodovaní, či ide len o veľa prázdnych rečí, alebo či budeme mať komisára, ktorý skutočne dokáže dosiahnuť v súvislosti so zmenou klímy zmenu a zároveň zachovať konkurencieschopnosť Európy.

Preto sa chcem opýtať, čo robí a čo bude robiť predseda Komisie, aby sa funkcii komisára pre opatrenia na zmenu klímy zaručila taká dôležitosť, ako naznačil predseda Komisie. V tejto súvislosti mám dve konkrétne otázky: bude komisár pre opatrenia na zmenu klímy zodpovedný za oblasť energetiky a bude mať vlastné riaditeľstvo?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – V prvom rade si myslím, že je na mieste privítať skutočnosť, že budeme mať komisára pre opatrenia na zmenu klímy. Táto funkcia doteraz neexistovala. Je to práve z dôvodu, že v tejto oblasti máme veľa práce a chcem, ak mám použiť vaše slová, prikladať tejto funkcii dôležitosť, pre ktorú som sa rozhodol a oboznámil som Parlament s vytvorením funkcie komisára pre opatrenia na zmenu klímy. Tento komisár bude mať veľa povinností. Bude musieť presadzovať opatrenia na zmenu klímy, pretože tieto opatrenia súvisia s energetikou, ale aj so životným prostredím, výskumom, poľnohospodárstvom a priemyslom. Ide teda o veľmi dôležitú úlohu koordinátora pre zmenu klímy z vonkajšieho i vnútorného hľadiska.

Je dosť zrejmé, že Kodaň nebude predstavovať koniec tohto procesu. Dúfam, že v Kodani dosiahneme operačnú dohodu, avšak aj po skončení kodanského samitu budeme mať veľa práce vrátane spolupráce s našimi hlavnými partnermi.

Komisár pre opatrenia na zmenu klímy bude mať preto veľmi dôležitú úlohu z vonkajšieho aj vnútorného hľadiska, aby splnil všetky naše očakávania týkajúce sa silnej klimatickej politiky Európskej únie.

John Bufton (EFD). – Pán Barroso, po vymenovaní nového predsedu Hermana Van Rompuya sa objavilo mnoho špekulácií v súvislosti so zavedením priamych daní v EÚ. Môžete mi, prosím, otvorene povedať, či to je naozaj pravda a akým spôsobom máte v úmysle zvyšovať tieto dane?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – V prvom rade nevidím súvislosť medzi daňami a pánom Hermanom Van Rompuyom, pretože dane nenavrhuje Rada. Je to v právomoci Komisie.

Moja odpoveď znie takto. Po prvé, vždy odpovedám otvorene, nemusíte ma žiadať o otvorenú odpoveď. Po druhé, mám v úmysle zaoberať sa všetkými otázkami zdaňovania v Európskej únii. Musíme sa tým zaoberať. Musíme sa pozrieť na vlastné zdroje Európskej únie. Prisľúbili sme to Parlamentu. V programe, s ktorým

som bol zvolený, som uviedol, že sa budem zaoberať možnými vlastnými zdrojmi, a je to v programe, ktorý prijal tento Európsky parlament.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Komisia veľmi nekriticky presadzuje prístupové rokovania s Tureckom. Nevenuje pritom dostatočnú pozornosť atmosfére v členských štátoch a postojom ich obyvateľov. Vymenovanie pána Van Rompuya za predsedu Európskej rady je vymenovaním zrejmeho odporcu pristúpenia Turecka. Budem ho citovať: „Turecko nie je Európa a nikdy ňou nebude. Pristúpenie veľkej islamskej krajiny, akou je Turecko, by oslabilo intenzitu všeobecných hodnôt, ktoré prevládajú v Európe a ku ktorým patria aj základné hodnoty kresťanstva.“

Preto sa chcem opýtať, aké je stanovisko Komisie k tomuto jednoznačnému vyhláseniu? Navyše, ak sa obavy verejnosti v súvislosti s touto situáciou nemajú brať vážne, ako je to s obavami predsedu Európskej rady?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Komisia rešpektuje stanovisko prijaté členskými štátmi a členské štáty sa jednomysleľne zhodli na rokovaníach s Tureckom. Plníme mandát, ktorý sme v mene členských štátov dostali na rokovania s Tureckom a ostatnými kandidátskymi krajinami.

Je dôležité vedieť, že išlo o jednomysleľné rozhodnutie členských štátov. Nebol to výmysel Komisie. Rokovania s Tureckom a ostatnými krajinami, možnosť ich pristúpenia, boli jednomysleľným rozhodnutím členských štátov.

Je úplne zrejmé, že Turecko nie je na vstup pripravené a ani my nie sme pripravení na udelenie členstva. Mali by sme však aj naďalej so všetkými kandidátskymi krajinami rokovať v duchu dobrej viery.

Pokiaľ ide o vyjadrenia pána Van Rompuya, obvyčajne sa nevyjadrujem o poznámkach. Ako predseda Rady dal veľmi jasne najavo, že bude rešpektovať aj mandát, ktorý dostáva od členských štátov.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE). – (ES) Vážený pán predseda, budem hovoriť o dvoch pojmoch, konkrétne o koordinácii a pružnosti.

Problematické boli všetky záležitosti, o ktorých sa na zasadnutí Rady diskutovalo. V posledných rokoch bol zaznamenaný mimoriadny nedostatok koordinácie medzi jednotlivými generálnymi riaditeľstvami Komisie. Politika boja proti zmene klímy sa často zvažovala nezávisle od vedeckých poznatkov Generálneho riaditeľstva pre výskum. Vykonávala sa aj nezávisle napríklad od využívania pôdy, ktoré súvisí so zmenou klímy.

Moja prvá otázka znie takto. Ste pripravení organizovať a posilniť vnútornú koordináciu tak, že keď vymenujeme nových komisárov, môžeme si byť istí zabezpečením vnútornej koordinácie?

Moja druhá otázka sa týka toho, že diskutujeme o konkurencieschopnosti, o hospodárskej kríze. Je Komisia pripravená konať pružnejšie v niektorých záležitostiach, ako napríklad nariadenie REACH a jeho vykonávanie, ktoré spôsobí mimoriadnu škodu našej vlastnej konkurencieschopnosti? Je pripravená na väčšiu pružnosť?

Moja posledná myšlienka v súvislosti s touto politikou súdržnosti je, že nemôžeme hovoriť o hospodárstve a obnove bez toho, aby sme hovorili o otváraaní energetických trhov. Sú krajiny, ktoré energetický trh nemajú, ako napríklad Španielsko v prípade plynu. Znamená to, že ceny stúpajú a rozvoj sa stáva nemožným.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – (PT) Pre zlepšenie vnútornej koordinácie v rámci Komisie urobím všetko, čo je v mojej kompetencii. Musím však povedať, že si myslím, že koordinácia je dobrá. Dôkazom je skutočnosť, že rozhodnutia Komisie boli vždy prijaté na základe konsenzu.

Je úplne prirodzené, že keď sa pozrieme na jednotlivých komisárov, zistíme, že každý z nich sa pokúša prioritne riešiť otázku, ktorá je preňho najnaliehavejšia. Nie je prekvapujúce, že komisár pre životné prostredie sa viac zaoberá otázkami životného prostredia ako komisár pre priemysel, ktorý, naopak, sa viac zaujíma o otázky priemyselného rozvoja. Dôležité je však rozhodnutie kolégia, a v rámci neho je koordinácia účinná.

Navyše, chceme rozvinúť vyspelú politiku v oblasti životného prostredia a zároveň zabezpečiť konkurencieschopnosť našich podnikov. Domnievam sa, že návrhy, ktoré predložila Komisia, zaručujú, že budeme mať vhodné riešenia v prípade, ak by ostatné krajiny nepodporili vysokú úroveň našich ambícií v otázkach ochrany životného prostredia. Neželáme si, aby sa európske pracovné miesta presúvali do krajín, ktoré nemajú rovnakú úroveň environmentálnych požiadaviek ako my.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) Vážený pán predseda, pán Barroso, bol by som rád, keby ste jasne vyjadrili svoj názor na dve otázky súvisiace so zložením budúcej Komisie.

Po prvé, v tomto Parlamente som počul vaše vyjadrenie o tom, že plánujete rozdeliť rezort spravodlivosti a vnútorných záležitostí na dva oddelené rezorty: jeden rezort spravodlivosti a základných práv a druhý rezort bezpečnosti a prisťahovalectva. Dnes popoludní som vás však počul hovoriť o rezorte základných práv a spravodlivosti a o rezorte vnútorných záležitostí. Myslím si, že ide o oveľa lepšiu kombináciu, pretože to znamená, že prisťahovalectvo už nebude vnímané ako bezpečnostná hrozba alebo ako otázka podriadená bezpečnosti. Podľa mňa je takýto prístup k prisťahovalectvu nielenže nesprávny, ale aj nebezpečný.

Chcel by som vedieť, či sa zvolí tento prístup a či ovplyvní štruktúry generálnych riaditeľstiev, v súčasnosti Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť a vnútorné záležitosti. Rád by som od vás počul aj záväzok v súvislosti s legislatívnym programom, ktorý sa bude uplatňovať ako súčasť Štokholmského programu v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. S nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy bude mať Parlament od začiatku rozhodujúci význam. Chcem od vás počuť jasný záväzok, že zapojíte tento Parlament do rozvoja legislatívneho programu, ktorý vyplýva zo štokholmského programu.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – (PT) Pán López Aguilar, odpoviem na vašu druhú otázku. Želáme si intenzívne zapojiť Parlament a z toho dôvodu to bude aj jedna z priorít novej Komisie a už je to uvedené v ústave, nielen preto, že Parlament bude mať v tejto otázke väčšie rozhodovacie právomoci.

V súvislosti s otázkou o rezorte by som rád uviedol, že budeme mať komisára pre spravodlivosť a základné práva a komisára pre vnútorné záležitosti.

Otázky týkajúce sa prisťahovalectva zahŕňajú hľadisko bezpečnosti. Napríklad agentúra Frontex zostane v kompetencii komisára pre vnútorné záležitosti. Nedáva zmysel, aby za ňu prebral zodpovednosť nejaký iný komisár. Pokiaľ však ide o otázky začleňovania a integrácie, mám v úmysle zveriť ich do kompetencie komisára pre sociálne záležitosti.

Napokon, rovnako ako pán López Aguilar sa domnievam, že by sme nemali prisťahovalectvo vnímať výhradne cez prizmu bezpečnosti. Ďalším hľadiskom je boj proti nezákonnému prisťahovalectvu a sieťam obchodujúcim s ľuďmi. Týmito otázkami sa zaoberá agentúra Frontex. Musí byť v kompetencii komisára, ktorý má na starosti tieto záležitosti. Avšak všetky otázky týkajúce sa prisťahovalectva súvisiace s integráciou a začleňovaním zverím do kompetencie komisára pre sociálne záležitosti, pretože ide o otázky z oblasti sociálneho začleňovania.

Reimer Böge (PPE). – (DE) Európska rada vyjadrila nádej, že dohodu o štruktúre Európskej služby pre vonkajšiu činnosť možno dosiahnuť podľa možnosti do konca apríla. Komisia musí schváliť tieto návrhy. Pán Barroso, rád by som sa vás opýtal, či Komisia pred schválením takýchto návrhov predloží vhodné návrhy a podrobí ich rokovaniu najmä v súvislosti s prispôbením viacročného finančného plánovania, prispôbením medziinštitucionálnej dohody týkajúcej sa rozpočtu a, tu ide o prenesenie zodpovednosti za programy zahraničnej politiky, v súvislosti s prispôbením a opätovným prerokovaním týchto programov, ktoré už, samozrejme, podliehajú spolurozhodovaciemu postupu. Je to potrebné, pretože kým nebude existovať uznesenie o spomínaných otázkach, bude Európska služba pre vonkajšiu činnosť len torzom bez náležitých rozpočtových prostriedkov a bez náležitých možností stanoviť obsah. Ako Komisia s Parlamentom v nadchádzajúcich mesiacoch splní tieto úlohy?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Pán Böge, ďakujem vám za otázku. Viem, ako sa angažujete, pokiaľ ide o rozpočtové pravidlá a právomoci Parlamentu.

Moja odpoveď je kladná, samozrejme, že vo vhodnom čase predložíme Parlamentu návrhy na prijatie potrebných úprav, aby tento nový subjekt, Európska služba pre vonkajšiu činnosť, mohol mať prostriedky, rozpočtové prostriedky na vykonávanie všetkých svojich činností.

Ako som už uviedol, chceme, aby bol jedným z veľkých úspechov Lisabonskej zmluvy. Myslím, že ide o veľmi dôležitú inováciu a, samozrejme, na základe návrhu pani podpredsedníčky Ashtonovej, vysokej predstaviteľky, budeme s Parlamentom na tejto otázke spolupracovať.

Malika Benarab-Attou (Verts/ALE). – (FR) Pán Barroso, rada by som vás informovala, že o pár dní budeme oslavovať Medzinárodný deň solidarity s palestínskym ľudom.

Situácia zdrveného, kolonizovaného, raneného a zabíjaného palestínskeho ľudu už nesmie pokračovať.

My Európania máme prostredníctvom našich hodnôt solidarity a bratstva povinnosť urýchlene nájsť riešenie tejto situácie, skôr než sa zmení na krviprelievanie.

Izraelská vláda pokračuje v kolonizovaní v rýchлом tempe, a to po spáchaní vojnových zločinov na začiatku tohto roka. Symboly a slzy už nestačia. V súčasnosti je jediným riešením na ukončenie tejto smrtonosnej politiky izraelskej vlády uznanie a predovšetkým existencia palestínskeho štátu.

Palestínsky ľud má, rovnako ako ostatné národy, právo na dôstojný život, ktorý spĺňa jeho očakávania.

Prijmete ako predseda Komisie spolu s pani Ashtonovou v tomto smere opatrenia? Ak áno, aké?

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – (FR) V prvom rade by som chcel zopakovať vaše pripomienky o preukázaní solidarity palestínskemu ľudu, ktorý skutočne trpí nedostatkom dodržiavania práva na sebaurčenie.

Pokiaľ ide o konkrétnu otázku, ktorú ste položili, rozhodnutie o uznaní iného štátu patrí do kompetencie členských štátov.

Naše stanovisko, stanovisko, ktoré Komisia vždy zastávala, spočíva v podpore spolužitia dvoch štátov: v práve štátu Izrael na slobodnú existenciu bez ohrozovania jeho bezpečnosti a zároveň v práve palestínskeho ľudu na budovanie vlastného štátu.

Chceme, aby spolužitie týchto dvoch štátov umožnilo vytvorenie novej situácie nielen pre izraelský a palestínsky ľud, ale aj pre celú oblasť, pretože tamojšia situácia je naozaj veľmi vážna. Ohrozuje nielen nádej palestínskeho ľudu, ale aj mier v celej oblasti a mier vo svete.

Predseda. – Ďakujem vám, pán predseda Komisie. Podarilo sa nám dosiahnuť oveľa viac, ako naposledy pred mesiacom. Veľmi vám ďakujem aj za vynikajúce dodržanie rečného času. Rozumieme tomu, že niekedy nie je jednoduché odpovedať na zložité otázky v priebehu jednej minúty.

Myslím, že pre nás všetkých z oboch inštitúcií je vzájomné porozumenie veľmi užitočné. Je to veľmi zodpovedné a ide o veľmi dôležitý signál pre našich občanov, že tieto dve inštitúcie dokážu rokovať o otázkach a vzájomne komunikovať.

Uvidíme sa opäť o mesiac pri ďalšej hodine otázok.

(potlesk)

PREDSEDÁ: PÁN VIDAL-QUADRAS

podpredseda

9. Viacročný program na roky 2010 – 2014, týkajúci sa priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (Štokholmský program) (rozprava)

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu sú vyhlásenia Rady a Komisie na tému viacročného programu na roky 2010 – 2014 týkajúceho sa priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (Štokholmského programu).

Beatrice Ask, *úradujúca predsedníčka Rady*. – (SV) Vážený pán predseda, páni predsedovia výborov, vážení poslanci, na zasadnutí Európskej rady v dňoch 10. až 11. decembra bude prijatý nový päťročný program týkajúci sa priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Tento program by mal nahradiť aktuálny Haagsky program platný od roku 2004. Novému programu predchádzal dlhý prípravný proces, ktorý pred viac než dvomi rokmi začali budúce skupiny.

Základom programu bude oznámenie Komisie, ale aj mnohé názory predložené počas procesu národnými parlamentmi, občianskou spoločnosťou a rôznymi orgánmi a agentúrami EÚ. Program je, samozrejme, výsledkom intenzívneho kontaktu a dôkladných rokovaní s členskými štátmi EÚ aj Európskym parlamentom. Postoj Európskeho parlamentu k budúcej spolupráci je dôležitý, a to najmä z hľadiska väčšej úlohy, ktorú bude mať v dôsledku Lisabonskej zmluvy.

Na základe prechádzajúcich programov, Tamperského a Haagskeho, dosiahla EÚ významný pokrok v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Európa však stále čelí problémom, ktoré musíme riešiť spoločne na európskej úrovni. Nadobudnutie platnosti Lisabonskej zmluvy nám poskytne na tento účel nové príležitosti a nový viacročný pracovný program, Štokholmský program, preto bude vychádzať z nových príležitostí, ktoré Lisabonská zmluva poskytuje.

Poslaním Štokholmského programu je bezpečnejšia a otvorenejšia Európa, v ktorej sú chránené práva jednotlivcov. Potreby občanov, jednotlivcov, budú tvoriť základ budúcej spolupráce v tejto oblasti spôsobom, ktorý bude oveľa jasnejší než predtým. Pracujeme v mene občanov, ktorí potrebujú cítiť, že budúca spolupráca EÚ je pre nich dôležitá. Mala by sa preto opierať o skutočné problémy, klásť významné otázky a sústreďovať sa na konkrétne opatrenia, ktoré prinesú pridanú hodnotu do každodenných životov ľudí.

Budúca spolupráca v tejto oblasti sa musí zakladať na lepšej rovnováhe medzi opatreniami zameranými na vytvorenie bezpečnej a zabezpečenej Európy a opatreniami zameranými na ochranu práv jednotlivcov.

Z pohľadu občanov je dôležitý boj proti zločinu. Občania očakávajú, že spolupráca EÚ pomôže predchádzať cezhraničnému zločinu, zároveň však očakávajú slobodu a spravodlivosť. Ako som už predtým v Európskom parlamente zdôraznila, opatrenia zamerané na zaistenie zvýšenej bezpečnosti a opatrenia na zaistenie právnej istoty a práv jednotlivcov idú ruka v ruku a, samozrejme, dá sa to uskutočniť.

Pokiaľ ide o boj proti cezhraničnému zločinu, problémy sú veľké. Obchodovanie s drogami, s ľuďmi a terorizmus sú realitou nášho kontinentu, no zároveň máme napríklad v dôsledku používania internetu aj nové typy zločinov. Nemôžeme dovoliť, aby národné či administratívne hranice bránili orgánom na boj proti zločinu účinne vykonávať svoju prácu.

Rozvinula sa síce spolupráca v oblasti boja proti cezhraničnému zločinu, ale stále máme čo robiť, aby sme dosiahli účinnú spoluprácu európskej polície a trestného práva. Potrebujeme spoločné riešenia spoločných problémov. Prepracovaná spolupráca polície, efektívna výmena informácií a skúseností a rozvinuté pracovné metódy sú základom riešenia týchto problémov.

Kľúčovým prvkom boja proti zločinu je, samozrejme, efektívna výmena informácií prispôbená našim potrebám. Na európskej úrovni by sme v určitých prípadoch mali štandardizovať výmenu informácií, prispôbiť ju svojim potrebám a zvýšiť jej efektívnosť. Zároveň je mimoriadne dôležité zaistiť, aby výmena informácií bola v súlade so základnými požiadavkami na ochranu údajov a ochranu súkromia, ktoré musíme zaviesť, a aby sa nezhromažďovalo a neuchovávalo viac informácií, než je potrebné na daný účel. Musíme vytvoriť bezpečnú Európu, v ktorej sa účinne bojuje proti cezhraničnému zločinu, no kde sa zároveň dodržiava súkromie jednotlivcov. Realizácia oboch týchto aspektov je úplne možná a absolútne potrebná. Je to otázkou nájdenia správnej rovnováhy rôznych opatrení.

Zásada vzájomného uznávania musí byť naďalej základnou zásadou našej spolupráce v oblasti práva. Vzájomná dôvera v právny systém iného členského štátu je nevyhnutnosťou pre členské štáty, ktoré chcú uznávať a vykonávať rozsudky a rozhodnutia iných štátov. Zároveň je to otázkou dôvery medzi našimi vnútroštátnymi orgánmi a občania by mali dôverovať opatreniam, o ktorých sa rozhoduje. Jedným zo spôsobov zvýšenia dôvery je zvýšiť naše poznatky o právnych systémoch iných štátov. Možno by sa to dalo riešiť zabezpečovaním školení, výmenných programov, posilňovaním existujúcich sietí a prepracovanými mechanizmami hodnotenia.

Pravdepodobne najdôležitejšie opatrenie na rozvoj dôvery však spočíva v zaručení určitých minimálnych práv bez ohľadu na to, kde v Európskej únii sa človek nachádza. Ide pritom o také jednoduché veci, ako mať možnosť dozvedieť sa v jazyku, ktorému rozumiete, z čoho ste obvinený a aké práva máte ako podozrivý alebo obeť v právnom procese. Veľmi ma teší, že v rámci Rady sa nám podarilo dohodnúť na pláne riešenia a podrobného vykonávania procesných práv podozrivých a obžalovaných. Bolo by potrebné, aby sa tento plán začlenil do Štokholmského programu, a ja verím, že sa tak aj stane.

Štokholmský program by sa mal tiež jasne zaoberať obeťami zločinu. Občania, ktorí sa stali obeťami vo svojej vlastnej krajine alebo inom členskom štáte, by mali dostať príslušné informácie v jazyku, ktorému rozumejú, a mali by dostať primeranú podporu, informácie a ochranu pred, počas a po trestnom konaní. Obete by mali dostať aj primeranú náhradu za škody alebo zranenia, ktoré utrpeli.

Na záver by som rada povedala niekoľko slov o problémoch občianskeho práva, ktoré vo veľkej miere ovplyvňujú každodenné životy jednotlivcov. Jednou z konkrétnych otázok je revízia nariadenia Brusel I o uznávaní a vykonávaní rozsudkov z iných členských štátov. Možno tieto otázky vyzerajú ako veľmi odborné, pre jednotlivých občanov sú však veľmi dôležité.

Medzi najdôležitejšie problémy patrí zrušenie doložky vykonateľnosti. Ak chce niekto v súčasnosti zabezpečiť vykonanie rozsudku v inom členskom štáte, musí najprv podať žiadosť a potom mu musí súd v danej krajine povoliť vykonanie rozsudku. Jednotlivcovi tým vznikajú náklady a zaberá to čas. Zaregistrovali sme veľkú podporu zrušenia doložky vykonateľnosti, musí však byť v súlade s procesnými zárukami a pravidlami o výbere práva.

Toto sú niektoré zo závažných a dôležitých problémov, na ktoré poukázali Švédsko a mnohé členské štáty. Ďakujem vám veľmi pekne za pozornosť. Rada si vypočujem vaše pripomienky a názory a odpoviem na vaše otázky. Ešte predtým však prenechám priestor kolegovi pánovi Billströmovi, ktorý zodpovedá za niektoré z azylových a migračných otázok. Tie budú dôležité pre najbližší Štokholmský program a pán Billström vám ich teraz predstaví.

Tobias Billström, úradujúci predseda Rady. – (SV) Vážený pán predsedajúci, vážení poslanci, na úvod by som rád poďakoval Európskemu parlamentu za veľmi konštruktívnu spoluprácu v prípade Európskeho podporného úradu pre azyl. Ešte treba urovnať niekoľko formalít, no už čoskoro budú vytvorené podmienky na zriadenie tohto úradu. Rada veľmi pozitívne vníma konštruktívnu spoluprácu s Európskym parlamentom, ktorá viedla k dosiahnutiu tohto výsledku. Je to dobré znamenie pre posilnenú spoluprácu, ktorá vznikne po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy. To, že sa nám podarilo dosiahnuť rýchle rozhodnutie v prípade Európskeho podporného úradu pre azyl, je dobrým príkladom účinného a dobre fungujúceho spolurozhodovacieho procesu.

Dnes sme tu, samozrejme, na to, aby sme viedli rozpravu o ďalšom päťročnom pracovnom programe v súvislosti so spravodlivosťou a vnútornými vecami. Na úvod poviem, že za posledných niekoľko rokov sa v rámci EÚ podarilo veľa v oblasti azylu a migrácie. Prijali sme napríklad rozhodnutia o spoločných právnych predpisoch v oblasti prvých základov spoločnej prístahovateľskej politiky a spoločného azylového systému. Zhodou okolností ide o cieľ, ktorý bol vymedzený v oboch predošliach pracovných programoch, Tamperskom aj Haagskom. Keď Európska rada minulý rok prijala Európsky pakt o prístahovateľstve a azyle, táto oblasť politiky získala nový politický vplyv. A teraz je čas určiť smerovanie pokračujúceho rozvoja politiky v tejto oblasti. Základným predpokladom našej práce je to, že dobre riadená migrácia môže byť pozitívom pre všetky zainteresované strany, nielen pre jednotlivé členské štáty a celú EÚ, ale aj pre krajiny pôvodu a jednotlivých migrantov. Ak chceme byť schopní plniť ciele Lisabonskej stratégie týkajúce sa toho, že EÚ by mala byť dynamickým a konkurencieschopným hospodárstvom, pravdepodobne budeme musieť umožniť prístahovateľstvo pracovníkov vo väčšej miere než v súčasnosti, najmä z pohľadu demografických problémov, pred ktorými stojíme.

Otázka spolupráce s krajinami pôvodu a tranzitnými krajinami v rámci globálneho prístupu k migrácii a rozvoju by mala mať svoj východiskový bod v Štokholmskom programe, aby sa zdôraznil medzinárodný rozmer migrácie. Vytvorené nástroje, ako napríklad partnerstvo za mobilitu, by sa mali ďalej rozvíjať a strategicky zjednocovať. Prepojenie medzi migráciou a rozvojom treba lepšie využiť a treba zintenzívniť primerané opatrenia na lepšie využitie pozitívnych účinkov migrácie na rozvoj.

Počas práce na Štokholmskom programe vyšlo najavo, že medzi členskými štátmi panuje dohoda o potrebe spoločne a koordinovane predchádzať nezákonnému prístahovateľstvu do EÚ. Dôležitou zložkou tejto práce je vypracovanie účinnej repatriácie politiky. Niet pochyb o tom, že agentúra Frontex má v tomto smere zohrávať dôležitú úlohu, a je jasné, že členské štáty sa usilujú o jej posilnenie. Aj posilnenie spolupráce s krajinami pôvodu a tranzitnými krajinami má veľký význam. Chcem však zdôrazniť, že pri práci na prevencii nezákonného prístahovateľstva je dôležité zachovať rovnováhu, aby sa bezpečnostné opatrenia nezavádzali za cenu skomplikovania zákonného prístahovateľstva do EÚ alebo za cenu sťaženia prístupu uchádzačov o azyl k azylovému procesu. Musíme minimalizovať aj riziká pre bezbranné skupiny, napríklad deti bez sprievodu. Komisia pripraví akčný plán obsahujúci opatrenia, ktoré zohľadnia, čo je v najlepšom záujme detí.

Štokholmský program sa bude zaoberať otázkou solidarity a rozdelenia zodpovednosti. Neexistujú žiadne jednoduché riešenia. Východiskom pre nás by malo byť hľadanie širokých a udržateľných riešení na základe globálneho prístupu k migrácii a uvedomovanie si skutočností, že spolupráca EÚ s tretími krajinami je rozhodujúcim faktorom. Treba vypracovať istý mechanizmus solidarity, ktorý by pomáhal tým členským štátom, ktoré sa ocitajú pod mimoriadnym tlakom a do ktorých prichádza neprimeraný počet uchádzačov o azyl. Členské štáty musia dostávať podporu na ďalšie budovanie kapacít. Treba posilniť agentúru Frontex a dať jej väčšiu úlohu pri repatriáciách. Zámerom je to, aby sme lepšie prejavili solidaritu voči členským štátom aj tretím krajinám, ktoré podliehajú najväčším migračným tlakom. Zároveň nám musí byť jasné, že potrebujeme komplexný prístup, ktorý je udržateľný z krátkodobého aj dlhodobého hľadiska.

V Štokholmskom programe treba uviesť, že predtým stanovený cieľ vytvorenia spoločného európskeho azylového systému najneskôr do roku 2012 ďalej zostáva. Hlavnou časťou spoločného azylového systému musí byť to, že každý uchádzač o azyl musí byť prijatý rovnako a jeho žiadosť musí byť vyhodnotená podľa rovnakých kritérií bez ohľadu na to, do ktorého členského štátu prišiel. Na dosiahnutie tejto rovnosti je

potrebná dobre fungujúca praktická spolupráca. V tejto súvislosti bude Európsky podporný úrad pre azyl zohrávať dôležitú úlohu.

Ďalším dôležitým prvkom spoločného azylového systému je to, čo poznáme ako tzv. vonkajší rozmer. Myslím tým predovšetkým presídľovanie utečencov z tretích krajín. Komisia nedávno predstavila návrh spoločného európskeho programu presídľovania. Ide o aspekt, ktorý by väčšina členských štátov uvítala ako súčasť štokholmského programu.

Ak chceme splniť tento cieľ a mať spoločný azylový systém do roku 2012, potrebujeme úzku spoluprácu medzi Radou a Parlamentom. Predložených je veľa návrhov legislatívnych aktov. V prvom rade potrebujeme napredovať v tejto oblasti.

Vzťah medzi vnútornou prácou EÚ v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí a vonkajšími vzťahmi Únie sa stáva stále dôležitejším pre dosiahnutie pokroku, a to nielen v rámci azylovej a migračnej politiky. Úloha EÚ ako globálneho hráča v tejto oblasti by sa preto mala posilniť a osobitný dôraz by sa mal klásť predovšetkým na partnerstvo a spoluprácu s tretími krajinami. Treba rozpracovať hľadisko spravodlivosti a vnútorných vecí v rámci vonkajších vzťahov EÚ.

To je hlavnou črtou návrhu štokholmského programu zo strany predsedníctva. Sme na konci veľmi intenzívneho obdobia rokovaní a dúfam, že program bude počas najbližších týždňov prijatý.

Na záver by som rád povedal niekoľko slov o Lisabonskej zmluve. Nová zmluva prinesie v dôsledku zavedenia mnohých nových právnych základov veľké zmeny v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Riadny legislatívny postup, ktorý sa zavádza, bude znamenať, že Európsky parlament dostane v mnohých oblastiach väčšiu úlohu v legislatívnom procese. Pani Asková i ja sa tešíme na posilnenú spoluprácu s Európskym parlamentom. Zároveň sa domnievam, že nové úlohy zverené národným parlamentom budú dôležité pri posilnení demokratickej kontroly v tejto politickej oblasti. Ďakujem vám veľmi pekne za pozornosť. Ako povedala kolegyňa pani Asková, tešíme sa na to, že si vypočujeme vaše názory.

Jacques Barrot, *podpredseda Komisie*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, po vynikajúcich prejavoch pani Askovej a pána Billströma sa budem venovať hlavným problémom.

Po prvé, chcem poďakovať predsedníctvu, že zachovalo charakter štokholmského programu a že Európanov postavilo do centra svojho konania, do svojho oznámenia. Dúfame, že tento text, ktorý by mal byť prijatý na najbližšom zasadnutí Rady pre spravodlivosť a vnútorné veci a potom by mal byť predložený na decembrovom zasadnutí Európskej rady, bude ambicióznym a vyváženým textom vyjadrujúcim novú inštitucionálnu rovnováhu.

Stanete sa spoločnými zákonodarcami prakticky vo všetkých oblastiach spravodlivosti a vnútorných vecí. Preto je pravda, že táto parlamentarizácia Európskej únie predstavuje zvýšené právomoci Európskeho parlamentu v rozhodovacom procese, ale aj väčšiu kontrolu príslušných vlád zo strany národných parlamentov. Toto zapojenie parlamentov je príležitosťou pre dôležitý priestor bezpečnosti, spravodlivosti a slobody.

Prejdem teraz k prioritám zvýrazneným vo vašom návrhu uznesenia. Zdôrazňujete dodržiavanie základných práv. Správne zdôrazňujete slobodu pohybu, ktorá je veľkým prínosom a ktorú určite nemožno spochybňovať.

Pokiaľ ide o základné práva, v Lisabonskej zmluve sme dosiahli dva zásadné zlomy: Charta základných práv sa stáva záväznou a pre Úniu sa otvárajú dvere, aby sa stala zmluvnou stranou Európskeho dohovoru o ľudských právach. Ako zdôrazňujete vo svojom uznesení, musíme vytvoriť komplexný systém ochrany údajov, ktorého súčasťou bude technologický rozvoj. Komisia predstaví oznámenie na túto tému v roku 2010. Myslím si tiež, že tento komplexný systém ochrany údajov sa musí týkať všetkých politík Únie.

Zdôrazňujete ochranu detí. V čase švédskoho predsedníctva sme znovu oslávili Medzinárodný dohovor o právach dieťaťa, pričom toto bolo jeho 20. výročie. Únia musí v tejto oblasti zostať v popredí. Práve preto začiatkom roku 2010 predstavíme akčný plán týkajúci sa maloletých osôb bez sprievodu.

Komisia a Parlament majú všeobecne rovnaký zámer v oblasti boja proti všetkým formám diskriminácie a v oblasti podpory rovnosti medzi ženami a mužmi. Teší ma tento rovnaký postoj Parlamentu a Komisie, ktorý stavia Európanov do centra činnosti v oblasti slobody pohybu, voličských práv, konzulárnej ochrany a podobne. Teraz sa nám podarí všetko toto zaviesť do reálneho života. Lisabonská zmluva povoľuje postup občianskej iniciatívy a Komisia nedávno uverejnila zelenú knihu na túto tému. Návrh bude predložený v roku 2010 na základe výsledku uskutočnených konzultácií.

Ako práve veľmi dobre vysvetlila pani ministerka Asková, musíme zabezpečiť, aby sudcovia v našich členských štátoch mali spoločnú európsku justičnú kultúru. A tá spočíva v školeniach. V Štokholmskom programe sme sa zaviazali, že minimálne polovica sudcov a prokurátorov v Európskej únii sa bude musieť zúčastniť na európskom školení alebo na výmennom programe s iným členským štátom.

Zdôrazňujete aj potrebu zjednodušiť prístup k spravodlivosti a podporiť správne fungovanie hospodárstva. Zdôrazňujete ochranu obetí: obetí domáceho násillia a obetí terorizmu. Komisia predloží návrhy aj na túto tému, pričom využije výhody ponúkané Lisabonskou zmluvou.

Pokiaľ ide o aspekt bezpečnosti a ochrany, poukázali ste na nedostatočnú komplexnú stratégiu v oblasti štruktúry bezpečnosti a riadenia hraníc. Práve preto, ako to pani Asková veľmi dobre vysvetlila, Štokholmský program obsahuje skutočnú stratégiu vnútornej bezpečnosti, stratégiu, ktorá ako samozrejmosť rešpektuje základné práva a ktorá doplňa stratégiu vonkajšej bezpečnosti.

Táto komplexná stratégia vnútornej bezpečnosti sa opiera o spoluprácu polície a trestného súdnictva a o riadenie prístupu na európske územie.

Pán Billström pred chvíľou veľmi správne poukázal na to, že prisťahovalecká politika musí byť súčasťou dlhodobého výhľadu na optimalizáciu toho, čím migranti prispievajú k hospodárskemu a sociálnemu rozvoju. Zákonným prisťahovalcom musíme poskytnúť jasný a spoločný štatút. Zároveň musíme predchádzať nezákonnému prisťahovalectvu a obmedzovať ho, pričom však budeme dodržiavať ľudské práva a dbať na ľudskú dôstojnosť. Chcel by som dodať, že v tejto časti sme vymedzili prvky celkového prístupu, ktorý umožní prepojenie rozvoja a migrácie.

Pokiaľ ide o azylové otázky, podporujem vašu výzvu na skutočnú solidaritu medzi členskými štátmi. Únia sa musí stať skutočne spoločným a jednotným priestorom ochrany, ktorý bude založený na dodržiavaní základných práv a vysokých normách ochrany, pričom, ako povedal pán Billström, sa azyl v celej Európe musí poskytovať na základe tých istých kritérií. V plnej miere sa musí prejavovať solidarita medzi členskými štátmi, najmä voči tým, ktoré prijímajú najväčší počet utečencov.

Tento priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti však, samozrejme, vyžaduje dôrazný vonkajší rozmer, ktorý bude v súlade so zahraničnou politikou Únie. Vo svojom uznesení pri viacerých príležitostiach spomínate význam monitorovania a vyhodnocovania. Aj v tomto bode sa s vami stotožňujeme. Musíme zmenšiť výraznú medzeru medzi normami a politikami prijatými na európskej úrovni a ich uplatňovaním na vnútroštátnej úrovni. Musíme sa zaoberať aj možným dosahom legislatívnych návrhov na občanov a musíme zlepšiť spôsob využívania hodnotení prijatých nástrojov.

Na záver poviem, že Komisia sa v plnej miere zapája do rokovaní o Štokholmskom programe. Už som spomínal, že som bol veľmi spokojný s našou spoluprácou so švédskym predsedníctvom, s ktorým sme vykonali skutočne dôkladnú a náročnú prácu. Názor Parlamentu je pre nás, samozrejme, veľmi dôležitý, najmä v týchto záverečných chvíľach pred prijatím Štokholmského programu v Európskej rade. Práve preto vám čo najúprimnejšie ďakujem a na oplátku si vás veľmi pozorne vypočujem. Ďakujem vám, vážení poslanci.

Manfred Weber, v mene skupiny PPE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán podpredseda, pani ministerka a pán minister, dámy a páni, je to už päť rokov, čo som v Európskom parlamente a pracujem v oblasti vnútorných vecí a práva. Dnes je preto pre mňa šťastný deň, keďže máme príležitosť hovoriť o programoch na ďalších päť rokov, keďže môžeme uvažovať o budúcnosti ako Európsky parlament v rovnocennej legislatívnej pozícii.

Diskutujeme o dokumente, o oblasti, ktorá sa týka občanov, v ktorej od nás občania očakávajú odpovede, o ktorej hovoria, že by si želali dokonca viac Európy. Nie je to prípad každej oblasti, ale tu to tak je. Tu nás vyzývajú. Chcú od nás odpovede. Preto by som chcel stručne opísať zmenu, ktorá vyplynie z nového pracovného základu a týchto tém.

Prvým bodom je práca s Radou. Vždy sú tu zástupcovia Rady a ako úradujúci predsedovia Rady nám vždy hovoria, že Parlament je veľmi dôležitý a že musíme spolupracovať. Po odchode z funkcie sa však toto pochopenie často rozpadne. Bude našou úlohou ako poslancov žiadať od Rady, aby nedovolila, aby toto pochopenie znovu zaniklo ani aby – ako to bolo napríklad pri dohode SWIFT – vytváralo precedensy, aby sme sa my ako Parlament nezapájali do procesu schvaľovania. To sa v budúcnosti už nemôže stať a ani sa nestane. Bol to zlý príklad toho, ako sa inštitúcie navzájom berú vážne.

Mojím druhým bodom je to, že sa musíme stať tvorcami nápadov. Nová zmluva nám ponúka príležitosť predkladať legislatívne iniciatívy. Ak chceme posilniť agentúru Frontex, nestačí, že budeme vyzývať, aby sa

nejaké veci stali, alebo prekladať návrhy, musíme prekladať právne predpisy. V budúcnosti na to budeme mať príležitosť.

Tretí bod je, že musíme byť spoľahlivým partnerom, partnerom, ktorý nielen vypracúva zoznamy želaní. Ak napríklad riešime boj proti nezákonnej migrácii, nestačí len prijať stanoviská mimovládnych organizácií, ale musíme vystupovať ako seriózny partner. Posledná vec je, že Európsky parlament sa musí vážne postaviť k subsidiarite. Ak máme právomoci, musíme aj považovať, ktoré oblasti je lepšie riešiť na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni.

Ide o štyri body, ktoré považujem za dôležité počas niekoľkých ďalších rokov. Skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) by uvítala, ak by boli návrhy Štokholmského programu oveľa ambicióznejšie, ale aj tak je dnes deň na radosť z toho, že vstupujeme do tejto novej fázy, a zostáva povedať už len „pusťme sa do práce!“

Monika Flašíková Beňová, v mene skupiny S&D. – (SK) Dôležitým krokom k úspešnosti celej tejto iniciatívy bolo uvedenie Lisabonskej zmluvy do života.

Proces, ktorý zmluva prinesie, posilní Úniu zvnútra, ale aj v globálnom kontexte, a rovnako veľmi úzko súvisí aj s posilnením spolupráce v oblasti súčasného tretieho piliera. Únia bude otvorenejšia, efektívnejšia, demokratickejšia. Hlavnou výzvou a prioritou je zabezpečenie základných práv a slobôd a zároveň aj integrity a bezpečnosti v Európe prostredníctvom plnej podpory efektívnej implementácie a dostatočného rešpektovania a zlepšovania existujúcich právnych nástrojov pri zohľadnení ochrany ľudských práv a občianskych slobôd.

Štokholmský program akcentuje presadzovanie týchto práv najmä v oblastiach spravodlivosti a bezpečnosti. Prednosť musíme dať mechanizmom, ktoré uľahčujú prístup občanov k súdom, aby ich práva a oprávnené záujmy boli vymožiteľné naprieč celou Úniou. Našou stratégiou musí byť aj posilnenie policajnej spolupráce, vymožiteľnosti práva a zlepšenie bezpečnosti v Európe.

Chcela by som sa touto cestou tiež poďakovať všetkým spravodajcom za ich závery a ďakujem, pán predsedajúci, za čas.

Jeanine Hennis-Plasschaert, v mene skupiny ALDE. – Vážený pán predsedajúci, oficiálne by som teraz mohla zosumarizovať jednotlivé časti nášho 27-stranového uznesenia, ktoré sú najvýznamnejšie pre ostatné skupiny, ale neurobím to. Rada by som sa s vami podelila o tento príbeh.

Počas letu spoločnosti British Airways z Johannesburgu sa zámožná Juhoafričanka bielej pleti v strednom veku ocitla na sedadle vedľa černocho. Zavolała si letuškú, aby sa sťažovala na svoje miesto. „Aký máte problém, pani?“ – „Nevidíte?“ povedala, „nemôžem predsa sedieť vedľa tohto odporného človeka. Nájdite mi iné sedadlo!“ O niekoľko minút sa letuška vrátila. „Pani, bohužiaľ, ako som predpokladala, ekonomická trieda je obsadená. Hovorila som s riaditeľom palubných služieb a aj klubová trieda je plná. Máme však jedno miesto v prvej triede.“ No skôr, než mala Juhoafričanka šancu odpovedať, letuška pokračovala: „Len veľmi výnimočne dovoľujeme takúto zmenu na prvú triedu, ale vzhľadom na okolnosti si kapitán myslí, že je hanba, aby niekto musel sedieť veľa takejto protivej osoby.“ Potom sa otočila na černocho sediaceho vedľa Juhoafričanky a povedala: „Pane, zoberte si, prosím, svoje veci, máme pre vás sedadlo v prvej triede vpredu.“ A kým černocho prechádzal do prvej triedy, okolosediaci pasažieri sa postavili a začali tliekať.

A čo má toto spoločné s nami? Považujeme iných za menejcenných? Biela Juhoafričanka by nás všetkých šokovala. Bol to však, samozrejme, extrémny príklad. Myslím si však, že niektorí z našich kolegov, najmä zo skupiny PPE, ale aj predstavitelia Rady veľmi dobre chápu, čo sa snažím povedať. Druhá skupina, naša skupina, pevne verí v Európu, ktorej ľudia rozumejú, môžu jej dôverovať a veriť jej. Takáto Európa musí byť postavená na ľudských právach, základných slobodách, demokracii, právnom štáte a, áno, na skutočnej rovnosti pre všetkých. Je najvyšší čas riešiť všetky formy diskriminácie vrátane diskriminácie na základe sexuálnej orientácie.

Jan Philipp Albrecht, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, v Skupine zelených/Európskej slobodnej aliancii si kladieme otázku, ako je možné, že tu rozhodujeme o uznesení o programe, ktorý už nie je aktuálny? Len včera predložilo švédské predsedníctvo nový a veľmi zmenený a doplnený návrh Štokholmského programu. Predpokladám, že drvivá väčšina poslancov tejto váženej snemovne nemala príležitosť prečítať si spomínaný návrh. Podľa môjho názoru ide o neprípustnú situáciu týkajúcu sa tejto veľmi chúlостivej otázky.

Postup v rámci Parlamentu, ktorý viedol k tomuto uzneseniu, bol navyše vo veľkej miere neprehľadný a niekedy až chaotický. Menšie skupiny boli v maximálnej možnej miere vylúčené z procesu vypracovania uznesenia a veľké množstvo pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov k postupom spoločných výborov vytvorilo výrazné prekážky v demokratickom rozhodovaní. Berte teda ohľad na naše požiadavky na celú množinu hlasovaní po častiach. Parlament musí dôsledne zvážiť, ako chce riešiť tieto podmienky, a to z pohľadu Rady, ako aj vlastných poslancov.

Prejdem teraz k obsahu Štokholmského programu. Časť tohto pracovného programu môžeme nepochybné považovať za pokrok. Pokiaľ ide o spravodlivosť a spoločné zdokonaľovanie pravidiel občianskeho práva, aj my Zelení vidíme pozitívny začiatok pre nadchádzajúce roky. Pokiaľ však ide o vzťah občanov k štátu, program je prejavom úplne zle postaveného rámca. Čo sa týka migračnej a azylovej politiky, občianskych práv a ochrany údajov, potreba bezpečnosti v Európe dostala prednosť pred ľudskými právami a slobodou. Otvorene sa tu vyjadruje, že väčšia sloboda v Európe by automaticky viedla k zhoršeniu bezpečnosti.

Pýtam sa vás, čo sa v tomto prípade stalo so zakladajúcim mýtom európskej myšlienky? Podnecuje sa tu strach, teda nie oprávnená obava z organizovaného zločinu či terorizmu, ako to hovorí program, ale strach z našich spoluobčanov v Európe, strach z tých, ktorí chcú prísť do Európy, a predovšetkým strach zo všetkého, čo považujeme istým spôsobom za cudzie.

Štokholmský program a nanešťastie aj navrhované uznesenie pokračujú v spájaní vnútornej a vonkajšej politiky s cieľom zjednodušiť sledovanie všetkých osôb v Európe a v oberaní ľudí na našich vonkajších hraniciach o ich práva, na čo má dozerať agentúra Frontex. Európa už konečne musí upustiť od tohto trendu a veľmi dôkladne preskúmať chybné kroky z posledných rokov.

Znamená to aj vedome sa postaviť za niečo, čomu veríte, a obhajovať to. Týka sa to napríklad aj našich rozpráv o dohode SWIFT. Prečo v otázkach bezpečnostnej politiky znovu ustupujeme politike USA – ako napríklad v prípade dohody SWIFT – bezdôvodne a bez toho, aby sme o tejto veci znovu podrobne hovorili v Parlamente? Prečo my Parlament dovoľujeme Rade, aby nás znovu a znovu zosmiešňovala? My Parlament s tým naozaj musíme niečo urobiť. Pošlite odtiaľto a teraz správu v prospech ľudských práv a v prospech slobody aj svojim vládam a hlasujte za všetky naše pozmeňujúce a doplňujúce návrhy. My Zelení nemôžeme hlasovať za uznesenie v jeho súčasnej podobe.

Timothy Kirkhope, v mene skupiny ECR. – Vážený pán predsedajúci, musím povedať, že návrh uznesenia, o ktorom v tejto rozprave hovoríme, je skvelou ukážkou Európskeho parlamentu v jeho najhoršej podobe. Uznávam síce ťažkú prácu spravodajcov a nepochybujem o ich ušľachtilých zámeroch, no snahou o zlúčenie všetkého do 27-stranového textu vytvorili zmätený návrh, ktorý má podľa mňa oveľa menšiu hodnotu, než si Štokholmský program a švédske predsedníctvo zaslúžia.

Dovoľte mi zdôrazniť, že aj my si želáme väčšiu spoluprácu pri hľadaní riešení a solidaritu v oblasti prisťahovalectva a boja proti korupcii a v oblasti výmeny informácií, ale nemalo by to byť na úkor národnej zvrchovanosti ani by to nemalo byť nadmieru normatívne.

Azylové otázky v celej Európe sa aj naďalej najlepšie riešia správnym uplatňovaním Dohovoru OSN o právnom postavení utečencov z roku 1951. Podporujeme výmenu informácií, aby sme zaistili skutočný prístup, ktorý bude spravodlivý a bude dbať na vnútorné veci, k používaniu údajov podporený dôraznou ochranou údajov na základe zásad proporcionality, potrebnosti a transparentnosti.

Podporujeme aj zásadu vzájomného uznávania. Mali by sa zaistiť práva európskych občanov na voľný pohyb, ale zneužívanie týchto práv sa musí obmedzovať prostredníctvom intenzívnych hraničných kontrol a využívaním vplyvu EÚ pri zabezpečovaní rýchlejšieho návratu a prostredníctvom rozvoja agentúry Frontex chrániacej vonkajšie hranice EÚ. Výmena informácií pomáha bojovať proti terorizmu.

Podporujeme aj dôslednú stratégiu EÚ v oblasti organizovaného zločinu zameranú na gangy, ktoré obchodujú s ľuďmi, zbraňami a psami, konfiškujúcu nezákonne nadobudnuté príjmy a spolupracujúcu s európskymi organizáciami na hraniciach EÚ. Nemôžeme však podporiť body, ktoré považujeme za očividné zasahovanie do suverenity, pokiaľ nevedú k väčšej spolupráci. Výzva na povinnú a neodvolateľnú solidaritu je isto trochu ironická, veď solidarita je niečo, čo sa ponúka, a nie niečo povinné.

Myslím si, že švédske predsedníctvo a aj samotné uznesenie v podstate majú dobré nápady, ale, bohužiaľ, ako zvyčajne si robíme obrovský vianočný stromček, na ktorom môžeme dosiahnuť len na veľmi málo vecí.

Cornelia Ernst, v mene skupiny GUE/NGL. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, Konfederatívna skupina Európskej zjednotenej ľavice – Nordická zelená ľavica nepodporí toto uznesenie. Štokholmskému

programu sa vôbec nepodarilo riešiť skutočné problémy súčasnosti. Hlavnou chybou je to, že sa vytvára Európa práv, do ktorej budú mať prístup občania EÚ, ale ostatní ľudia žijúci v Európe ho mať nebudú. Títo ostatní ľudia nebudú mať nárok na tie isté ľudské a občianske práva.

EÚ chce pristúpiť k Európskemu dohovoru o ľudských právach, čo vítame, no zároveň chce oddeľovať migrantov podľa zásady takzvanej zákonnosti a nezákonnosti. Agentúra Frontex má preto dostať nástroje na vedenie vojny proti takzvanej nezákonnej migrácii, pričom sa úplne zastiera myšlienka prisťahovaleckej politiky bez predsudkov. V tomto Štokholmský program zlyháva.

Ďalším problémom je úplná nerovnováha medzi slobodou a bezpečnosťou. Je pravda, že sloboda neexistuje bez bezpečnosti, no zároveň neexistuje ani bezpečnosť bez slobody. O slobode sa nedá rokovať, je to všeobecné právo každého človeka. Štokholmský program namiesto toho symbolizuje šialenú túžbu EÚ po bezpečnosti, keď sa majú vytvárať obrovské nadnárodné databázy bez primeraných možností kontroly, ktoré umožnia zmiešať informácie spravodajských služieb a policajné údaje na úrovni celej EÚ. Bude to znamenať zničenie práv ľudí na sebaurčenie vo vzťahu k ich vlastným údajom a predstava priehľadného človeka sa tak stane realitou.

Dovoľte mi ako poslankyni EP z východného Nemecka na záver podotknúť, že považujem za neznesiteľné, že 20 rokov po páde Berlínskeho múru Európa stále viac pripomína pevnosť.

Mario Borghesio, v mene skupiny EFD. – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, dokument o Štokholmskom programe je v porovnaní so závermi Európskej rady nekomplexný a neobsahuje napríklad významné požiadavky na konkrétne oblasti predložené talianskou vládou. Dokument nerieši ani množinu európskych stratégií na boj proti majetku z organizovaného zločinu.

Dnes som rovnako ako mnohokrát v minulosti počul veľa o rôznych znepokojujúcich aspektoch zločinu. Treba prejsť od slov k činom. Európa by mala konať ako Taliansko, ktoré sa v boji proti majetku mafie stáva vďaka ministrovi Maronimu príkladom pre celú Európu. Zdá sa ale, že Európa nechce ísť rovnakou cestou.

Ak chceme na európskej úrovni bojovať proti zločinu, ktorý je medzinárodný a ľahko sa presúva medzi bankami, daňovými rajmi, finančnými trhmi a trhmi s hnutelným a nehnuteľným majetkom, potrebujeme vytvoriť jednotný európsky právny systém.

Malá pozornosť sa okrem toho venuje aj boju proti prisťahovalectvu na južnej hranici Európy, kde by sa napríklad mohla skomplikovať dohoda s Líbyou, ktorá v prípade Talianska zatiaľ funguje. Došlo by k tomu, ak by Európska únia nepokračovala v plnení svojho záväzku spolufinancovať satelitný prieskumný systém juholíbyjskej hranice, cez ktorú prechádza obrovské množstvo nezákonných prisťahovalcov.

Pokiaľ ide o prípad rasizmu voči nebelochovi, rád by som na záver poukázal na veľa rovnako závažných prípadov rasizmu voči belochom, ktoré sa vyskytujú v enklávach nezákonného prisťahovalectva, nehovoriac o „love na bielych“, ku ktorému dochádza za panovania prezidenta Mugabeho, ako aj práve v Južnej Afrike. Tí, ktorí tak veľa hovoria o rasizme zameranom proti černochoch, by si mali uvedomiť aj existenciu rasizmu voči Európanom a voči belochom.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Vážený pán predseda, boj proti terorizmu, proti organizovanému zločinu a nezákonnému prisťahovalectvu sú pre Európu určite dôležité. Treba však povedať, že Štokholmský program je, bohužiaľ, súvislým pokračovaním cesty sústavnej degradácie a zasahovania do zaručených ľudských práv, občianskych práv a slobôd, ktoré uskutočňujeme od 11. septembra 2001. Obavy vo vzťahu k zákonu o ochrane údajov sa jednoducho zmetú zo stola v záujme boja proti údajnému teroru.

Keď sa to stane, práve údaje o jednotlivých občanoch, práve o tých ľuďoch, ktorých EÚ znovu a znovu pretláča na prvé miesta svojho programu, sa budú zaznamenávať a zhromažďovať, aj keď nebude žiadne podozrenie z trestnej činnosti, a práve údaje o týchto občanoch sa potom môžu stať predmetom zneužitia. Oficiálnym cieľom je v tomto prípade boj proti organizovanému zločinu. To celé je v poriadku, ale už teraz existujú prvé náznaky a tendencie, vyjadrené názory, ktoré nie sú v súlade s konsenzom, ktorý sa začal nazývať politickou spravnosťou, na obmedzovanie, zakazovanie a ktovie, či skôr, či neskôr nie aj trestanie. George Orwell nás pred tým varoval – a my musíme zabrániť, aby k tomu došlo.

Carlo Casini (PPE). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, Výbor pre ústavné veci, ktorému mám česť predsedáť, ma poveril úlohou spravodajcu pre tento dokument spoločne so spravodajcami z Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci a Výboru pre právne veci rokujúcimi spoločne.

V tomto prípade sa po prvýkrát uplatnil článok 51 rokovacieho poriadku a musím povedať, že pokiaľ ide o spoluprácu medzi tromi spravodajcami pri výkone ich práce, z môjho pohľadu bol výsledok veľmi uspokojivý.

Vyskytli sa, samozrejme, aj problémy, niektoré aj vážnejšie, a to vo vzťahu k časovému rámcu a predovšetkým k zapojeniu tieňových spravodajcov a včasnému prekladu pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ktorých bolo takmer 500. Nie je to však dôsledkom samotného uplatňovania článku 51, ale skôr veľmi krátkych lehôt, ktoré sme si určili, aby sme mali dokument, ktorý môžeme predložiť na samit Rady dňa 10. decembra. Tieto problémy sú preto len nevyhnutným následkom tohto pracovného tempa. V ostatných záležitostiach sa domnievam, že by sme mali uznať, že článok 51, ktorý sa použil po prvýkrát, je užitočný.

Dokument, ktorý má tento Parlament preskúmať, nedokážem vysvetliť za tých niekoľko sekúnd, ktoré mi zostávajú. Musím však vyjadriť svoju spokojnosť s tým, že sa spolurozhodovací systém rozšíril a stal sa bežným legislatívnym systémom, že prisťahovalectvo sa teraz chápe ako európsky problém – a dúfam, že tak ho budú Komisia aj Rada interpretovať – a nie ako problém jednotlivých členských štátov konajúcich navzájom solidárne, že stanovisko k spolupráci s národnými parlamentmi už nie je len o tom, že národné parlamenty sú strážcami určujúcimi limity, ale skôr pozitívnymi spolupracovníkmi v legislatívnom procese, a napokon, že sa spomínajú ľudské práva, ktoré sú veľmi dôležité a ktoré sú duchom Európskej únie.

S ohľadom na to, že zámerom nebolo podrobne do maličkých detailov popísať vykonávanie Štokholmského programu, ale len formulovať všeobecné črty, sa domnievam, že tento dokument je pozitívnym krokom. Ešte bude čas a spôsob, ako ho vypracovať komplexnejšie a obsiahnuť viac podrobností.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) Vážený pán predsedajúci, na úvod by som rád ocenil prácu švédskeho predsedníctva Rady a Komisie pri iniciovaní viacročného programu týkajúceho sa priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti na ďalších päť rokov.

Chcel by som však predovšetkým vyzdvihnúť prácu tohto Parlamentu, pretože tri výbory, a to Výbor pre právne veci, Výbor pre ústavné veci a Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci pracovali po prvýkrát bok po boku podľa článku 51 rokovacieho poriadku s cieľom byť načas pripravení. Je totiž dôležité, naozaj dôležité, rozširovať priestor slobody, spravodlivosti a bezpečnosti, nezabúdať na to, že Lisabonská zmluva nadobudne platnosť a že to predstavuje veľký krok vpred. Bude to veľký krok vpred, pretože sa tým posilní Parlament. Stane sa spoločným zákonodarcom a bude spolurozhodovať v celej oblasti, ktorá bola doteraz doménou medzivládnej spolupráce. Bude to však veľký krok aj preto, že do platnosť nadobúdajú Európska charta základných práv a mandát na ratifikáciu Európskeho dohovoru o ľudských právach, ktoré posilnia rovnomerný vzťah medzi slobodou a bezpečnosťou.

Bezpečnosť nie je podriadená slobode a nie je ani hrozbou pre slobodu. Bezpečnosť je právom občanov tak, ako aj sloboda. Je to tak v ústavách mnohých členských štátov, ktoré sa musia spojiť do jednotného úsilia s cieľom objasniť štatút európskeho občianstva, základné práva občanov, prisťahovalectvo, azyl, utečenectvo, riadenie vonkajších hraníc EÚ a súdnu spoluprácu. Treba to urobiť, aby sa posilnila vzájomná dôvera, vzájomné uznávanie našich občianskych práv, zmluvných práv, čím sa podnieti hospodársky rast a vytváranie pracovných miest, a predovšetkým spolupráca polície a trestného súdnictva v záujme spoločného boja proti skutočným spoločným nepriateľom: organizovanému zločinu a terorizmu.

Parlament vykonal dobrú prácu a zlepšil dokument vypracovaný Radou. Zlepšil ho posilnením doložky o nediskriminácii najmä s ohľadom na ženy a deti, pričom prijal záväzok bojovať proti rodovému násiliu a chrániť jeho obeť posilnením doložky o solidarite vo vzťahu k azylu. Poukazuje to na to, že ani prisťahovalectvo, ani azyl nie sú problémom len jedného členského štátu, ale že vyžadujú spoluprácu medzi všetkými členskými štátmi. Inak by sme ich totiž nedokázali riešiť.

Parlament zlepšil text aj tým, že poukázal na význam školenia právnikov v oblasti spolupráce a spájania našich právnych štruktúr prostredníctvom vzájomného uznávania a dôvery, aby sme mohli zlúčiť naše odvetné opatrenia a aby sa napokon Európska únia stala skutočným priestorom slobody, bezpečnosti a spravodlivosti.

Práve preto si myslím, že stojí za to, aby Parlament zajtra pri hlasovaní o tejto parlamentnej správe, ktorú vypracovali spoločne tri výbory, poslal jasnú správu občanom, ktorí nás sledujú. Správu o tom, že nám záleží na ich základných právach, že nám záleží na ich slobode, že nám záleží na ich bezpečnosti, že nám záleží na spolupráci v boji proti nadnárodnému organizovanému zločinu, násiliu a terorizmu a že chceme chrániť všetky obeť týchto typov zločinov, najmä obeť terorizmu.

Myslím si, že by občania v tomto prípade nepochopili naše zlyhanie. Preto žiadam tento Parlament o najväčšiu možnú podporu správy, ktorú zajtra predstavujeme a o ktorej sa musí hlasovať na tejto schôdzi.

PREDSEDÁ: PÁN MARTÍNEZ MARTÍNEZ

podpredseda

Sophia in 't Veld (ALDE). – (NL) V prvom rade vítam vrúcne slová Rady o spolupráci s Parlamentom, no uprednostnila by som, keby si vzala k srdcu odporúčania Parlamentu. Podobne ako pán Albrecht som si všimla, že Rada v skutočnosti v istej miere nechce počúvať a jednoducho pokračuje svojou vlastnou cestou, aj keď Parlament ťažko pracuje na zaujatí stanoviska bez toho, aby vôbec skončilo v programe Rady.

Moju druhú poznámku už veľmi dobre vystihla kolegyňa pani Hennisová-Plasschaertová. Chcela by som Parlamentu pripomenúť, najmä dvom veľkým skupinám, že rovnosť je nedeliteľná. Nemôžeme dať kúsok rovnosti niektorým skupinám a iným nie. V minulosti štáty zasahovali do výberu životných partnerov a zakazovali manželstvá medzi ľuďmi istých náboženstiev alebo ľuďmi iných rás. Našťastie sú tieto dni už preč, a preto by podľa mňa žiaden členský štát nemal odmietať uznať manželstvo zákonne uzatvorené v inom členskom štáte, a to platí aj pre manželstvá medzi ľuďmi rovnakého pohlavia. Preto chcem vyzvať dve veľké skupiny, aby stiahli kompromisný návrh, v ktorom sa usilujú o oslabenie práv homosexuálnych párov. Myslím tým najmä našich priateľov zo Skupiny progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente.

Máme tu 21. storočie a domnievam sa, že všetci európski občania bez ohľadu na svoj rasový pôvod, náboženské vyznanie, vek či sexuálnu orientáciu si zaslúžia našu ochranu. Je čas, aby to Parlament konečne uznal.

Rui Tavares (GUE/NGL). – (PT) Vážený pán predsedajúci, verím, že tento Parlament by uvítal konkrétny a výstižný Štokholmský program, ktorý by dokázal naozaj podporovať Európu občanov.

Bohužiaľ si však myslím, že sme trochu pozadu. Štokholmský program má nešťastnú tendenciu smerom k nejasnosti, popletenosti a všeobecnosti a musím povedať, že nedostatočná demokratická kontrola alebo právomoci Parlamentu skutočne zasiahnuť tak, aby to prinieslo zmenu alebo malo praktický vplyv, sú časťou problému, ktorý viedol k tomuto bezvýslednému a príliš zjednodušenému programu.

Jedným z príkladov je prisťahovalecká politika. Všetci sme s veľkým záujmom sledovali zriaďovanie Európskeho podporného úradu pre azyl, ale domnievam sa, že sa napríklad urobilo veľmi málo pre otvorenie právnych ciest prisťahovalectva, ktoré sú absolútne potrebné, alebo pre smernicu o sezónnych prisťahovalcoch, na ktorú tak dlho čakáme, o ktorej sa však, zdá sa, v Štokholmskom programe ani len neuvažovalo.

Gerard Batten (EFD). – Vážený pán predsedajúci, Štokholmský program je súčasťou vytvárania spoločného právneho a súdneho systému v celej Európskej únii. Dokument hovorí o zlepšení životov ľudí, o Európe práva a spravodlivosti.

Dovoľte mi povedať, čo váš spoločný právny systém urobil pre život jednej osoby. Andrew Symeou, 20-ročný Londýňčan, bol toto leto vydaný do Grécka na základe obvinenia zo zabitia. Teraz chradne v gréckej väznici a čaká na súd. Ak by dôkazy proti nemu skúmal britský súd, neobstáli by ani päť minút. Dôkazy o totožnosti si odporujú. Všetky výpovede svedkov nesú stopy toho, že ich napísala polícia. Dvaja svedkovia tvrdia, že ich bili, zle s nimi zaobchádzali a donútili ich podpísať vyhlásenia, ktoré neskôr okamžite stiahli.

Na odvolacom súde v Londýne dobre vedeli, že proti pánovi Symeouovi neexistujú žiadne reálne dôkazy, boli však nútení vydať ho, pretože podľa európskeho zatykača nemali žiadnu právomoc zastaviť to. Britské súdy teraz nemôžu chrániť britských občanov pred nespravodlivým zatknutím a uväznením zahraničnými súdmi.

V Británii sme mali veľmi dobrý priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti predtým, než sme sa pripojili k Európskej únii. Európska únia ničí právnu ochranu, ktorú sme v Anglicku mali celé storočia. Pritom zničí životy ľudí. Štokholmský program je možno o práve, ale nie je o spravodlivosti. Ak si chcú Briti zachovať svoju slobodu, budú musieť opustiť Európsku úniu.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Vážený pán predsedajúci, Štokholmský program nepochybne obsahuje mnoho užitočných iniciatív a ja podporujem ďalšie presadzovanie boja proti detskej pornografii a teroristickým sieťam na internete. Moju podporu majú aj opatrenia proti nezákonným prisťahovalcom a proti organizovanému zločinu. Neobmedzený prístup do databázy odtlačkov prstov EÚ pre bezpečnostné

služby je v tomto smere opodstatnený. Monitorovanie však nesmie zájsť tak ďaleko, aby sa EÚ stala dozorným štátom, ktorý potom odovzdáva svoje údaje Spojeným štátom.

Preto treba zaistiť, aby sa zhromaždené údaje nezneužívali. Veď napokon ochrana súkromia je základným právom každého občana EÚ a v tejto súvislosti musíme podotknúť, že sloboda znamená slobodu od štátu a nie slobodu v dôsledku štátu.

Nakoniec sa chcem vyjadriť aj k harmonizácii azylových zákonov EÚ. Je to určite správny krok. Musíme však celkom jasne povedať, že bez harmonizácie hospodárskych podmienok v rôznych krajinách to nebude fungovať, pretože ľudia pôjdu úplne prirodzene tam, kde nachádzajú najlepšie sociálne zabezpečenie, najvyššie príjmy, najčistejšie ulice a najbezpečnejšie mestá. Jedna vec je zrejmé, naozaj by malo dôjsť k harmonizácii. Európa sa však nesmie stať územím pre azylovú politiku slúžiacu samej sebe.

Simon Busuttil (PPE). – (MT) Otázku spravodlivosti, slobody a bezpečnosti považujeme za najbližší veľký projekt Európskej únie. Myslím si, že tento projekt musíme riešiť rovnako, ako sme riešili veľký projekt vnútorného trhu Európskej únie. Musíme vytvoriť priestor spravodlivosti, slobody a bezpečnosti pre všetkých občanov Európskej únie.

Ako to môžeme dosiahnuť? Uspejeme pomocou Štokholmského programu, ktorý je päťročným pracovným programom. Ide o rozsiahly program zaoberajúci sa niekoľkými oblasťami patriacimi do sféry spravodlivosti, slobody a bezpečnosti. Uznesenie Európskeho parlamentu definuje jeho politické priority v tejto oblasti. Naše priority v oblasti prisťahovalectva napríklad spočívajú v boji proti nezákonnému prisťahovalectvu, ako aj v spoločnej azylovej politike postavenej na skutočnej a povinnej solidarite. Musím tiež doplniť, že po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy bude mať Európsky parlament veľmi významnú a konštruktívnu úlohu prostredníctvom spolurozhodovacích právomocí.

V rámci vnútorného zloženia tohto Parlamentu existujú aj určité politické rozdiely. Prečo by nie? Sú tu rôzne politické skupiny a rôzne politické názory. Dovoľte mi však povedať, a to najmä kolegyni pani Jeanine Hennisovej-Plasschaertovej, ktorú veľmi rešpektujem, že ľudské práva sú politickou prioritou aj pre Skupinu Európskej ľudskej strany a že nie sú monopolom Skupiny liberálov v tomto Parlamente. Nemôžeme prijať predpokladané právo Skupiny liberálov na monopolizáciu zásady nediskriminácie. Veríme v túto zásadu, ale zároveň veríme aj v zásadu subsidiarity, čo znamená, že máme aj povinnosť rešpektovať chúlостivé národné otázky v členských štátoch Európskej únie. Nesmieme zabúdať, že táto Únia je postavená na jednote v rozmanitosti, nie na jednote v rovnorodosti.

Luigi Berlinguer (S&D). – (IT) Vážení pán predsedajúci, dámy a páni, v porovnaní s Haagskym programom zaviedol Štokholmský program dve inovácie: rovnováhu medzi právami a bezpečnosťou a právnou ochranou v trestnej aj občianskej oblasti.

Bezpečnosť je právom. Znamená nebyť napádaný na vlastnom pracovisku, kráčať po uliciach bez riskovania života, nestáť sa obeťou násilia ako žena, nebyť vystavený teroristickým činom.

Členské štáty a Európa musia zaručiť bezpečnosť. Avšak bezpečnostné opatrenia, ktoré oslabujú záruky slobody, sú opatreniami, ktoré odnímajú istotu z práva, a preto sú zdrojom neistoty a barbarstiev. Len si spomeňte na Guantánamo.

Európa je kolískou práv. Štokholmský program ich dnes definuje veľmi podrobne. Medzi oblasťou opatrení na predchádzanie zločinu a denným životom občanov a ich rodín, sociálnymi, hospodárskymi, pracovnými a študijnými vzťahmi, ktoré sú upravované občianskymi zákonmi a občianskym súdnym systémom, panuje rovnováha.

To je Európa občanov. Mala by sa vytvoriť v rámci inštitúcií členských štátov a Spoločenstva. Európska spoločnosť je jednoduchšia a mobilita sa zintenzívnila viac, než sme si mysleli. Mobilita je teraz právom. Hranice medzi členskými štátmi nie sú nepriepustnými stenami, ale sieťami, cez ktoré sa denne filtruje spoločnosť. Štokholmský program vytvára inštitucionálny základný kameň zabezpečujúci súdnu spoluprácu a vzájomné uznávanie, európsky justičný systém (vytvorený z národných systémov a systému Spoločenstva), vnútroštátne zákony aj zákony Spoločenstva, európskych občanov a európske súdy (národné súdy aj súdy Spoločenstva).

Európske pravidlá sú určované pravidlami Spoločenstva a precedentným právom európskych súdov, ale odvodzujú sa aj od správania pracovníkov, podnikov, študentov a sudcov, a to vnútroštátnych aj patriacich do európskej siete vykonávateľov spravodlivosti. Ide o proces zdola nahor, ktorý chce Štokholmský program podporiť.

Parlament vykonal dobrú prácu na tomto uznesení a ja dúfam, že ho podporí veľká jednohlasná väčšina, o ktorú sme pri práci veľmi usilovali. Rada by to mala primerane zohľadniť. Lisabonská zmluva ešte nenadobudla platnosť, ale je tu, existuje. Pán minister, dúfam, že Rada bude ambiciózna a že si vezme k srdcu náš návrh a mnoho požiadaviek, ktoré z neho vyplývajú.

Sarah Ludford (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, švédskemu predsedníctvu treba zablahoželať k spôsobu, akým pretlačili oneskorenú otázku práv obžalovaných na spravodlivé zaobchádzanie v celej Európe. Je úplne nevyhnutné, aby boli súčasťou európskeho zatykača. Musíme zaistiť, aby sa vzájomné uznávanie naozaj opieralo o vzájomnú dôveru vo všetkých vnútroštátnych trestných súdnych systémoch. Dnes to tak nie je a existujú vážne slabé miesta.

Aj ja mám voliča pána Andrewa Symeoua, ktorý je od júla uväznený v Grécku a jeho prepustenie na kauciu bolo zamietnuté, pretože je cudzinec. Jeho grécky právnik podal sťažnosť na policajné zneužívanie a ničenie dôkazov. Na Európsky súd pre ľudské práva bude podaná žiadosť a je celkom zahanbujúce, že je to potrebné, keďže ide o zaobchádzanie s občanom EÚ iným členským štátom. Je šokujúce, že sa vec musí postúpiť až do Štrasburgu.

Podporujem teda európsky zatykač, ale musia ho bezpodmienečne dopĺňať práva obžalovaných. V opačnom prípade tu budeme mať škandály podobné prípadu pána Andrewa Symeoua, ktoré zničia verejnú podporu európskeho zatykača, ako sa to deje v našej krajine.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (EL) Vážený pán predsedajúci, už niekoľko mesiacov hovoríme o potrebe dosiahnutia rovnováhy medzi udržaním bezpečnosti a ochranou osobných práv občanov a zdôrazňujeme, že občania sa musia stať jadrom Štokholmského programu. Európska únia však prijíma a používa opatrenia, ktoré narúšajú rovnováhu medzi bezpečnosťou a právami, ktoré vedú k zriaďovaniu orgánov na monitorovanie a zhromažďovanie všetkých druhov osobných údajov a urážajú našu dôstojnosť tým, že z nás všetkých robia podozrivých. Okrem toho je neprípustné, aby sa s prisťahovalcami zaobchádzalo ako so zločincami a možnými teroristami. Nesúhlasíme s navrhovaným uznesením, pretože kladie základy pre vybudovanie modernej európskej väznice, v ktorej sa ako vo väzení navrhnutom Jeromom Benthamom neustále monitorujú činy každej osoby bez toho, aby zadržaní poznali rozsah tohto dohľadu, a majú tak falošný pocit súkromia.

Tadeusz Zwiefka (PPE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, nebojím sa povedať, že Štokholmský program je v oblasti spravodlivosti v Európskej únii najambicióznejšou iniciatívou za posledných niekoľko rokov. Teší ma to o to viac, že medzi základné myšlienky programu patrí zjednodušenie života obyvateľov Európskej únie. Správne vykonávanie Štokholmského programu v oblasti spravodlivosti bude, samozrejme, závisieť od vytvorenia skutočnej európskej justičnej kultúry, od zmien v praktickom prístupe k tvorbe nových právnych predpisov, ako aj od správneho fungovania portálu elektronickej justície.

Zásada vzájomného uznávania, ktorú považujem za základnú, vyžaduje vzájomnú dôveru, ale aj dôveru v právne systémy iných krajín, ako sa to tu dnes už spomínalo. Tieto hodnoty môžu vyplývať len zo vzájomného uznávania a pochopenia, ktoré následne povedú k vzniku európskej justičnej kultúry. Vzájomné spoznávanie a pochopenie môžu zase vyplývať len z aktívnej, vhodnej politiky vrátane výmeny skúseností, návštev, výmeny informácií a kurzov pre ľudí pracujúcich v justičnom systéme, najmä sudcov na súdoch prvého stupňa. Súčasťou je aj dôkladná modernizácia univerzitných vzdelávacích programov v rámci Európskej únie, ktorá je mimoriadne dôležitá.

Okrem toho treba zdôrazniť význam viacjazyčného portálu elektronickej justície. Portál by mal mať prístup k právnej databáze a k súdnym a mimosúdnym elektronickým odvolacím prostriedkom. Zároveň by mal poskytnúť prístup k inteligentným systémom vyvinutým ako pomoc pre občanov, ktorí hľadajú spôsoby vyriešenia právnych problémov alebo ktorí využívajú rozsiahle evidencie, zoznamy ľudí pracujúcich v súdnom systéme alebo len jednoduché príručky k právnym systémom jednotlivých členských štátov. Veľmi ma teší, že pani ministerka Asková a pán komisár Barrot o tom hovorili.

Chcel by som zdôrazniť aj potrebu vypracúvať európske právne predpisy najvyššej kvality v oblasti súdnej spolupráce v občianskych prípadoch, ktoré by boli založené na vhodných hodnoteniach vplyvu, a potrebu poskytnúť občanom a podnikom účinné nástroje, ktoré im umožnia vyriešiť rôzne právne problémy na vnútornom trhu.

V čase rastúceho euroskepticizmu v mnohých členských štátoch EÚ nám Štokholmský program poskytuje príležitosť ukázať občanom, že inštitúcie EÚ dokážu reagovať na ich aktuálne potreby.

Zita Gurmai (S&D). – Vážení pán predsedajúci, moje osobitné poďakovanie patrí trom sekretariátom, ktoré pripravili toto uznesenie na dnešné plenárne zasadnutie.

Štokholmský program možno považovať za pragmatický akčný plán bezpečnejšej a otvorenejšej Európy na základe spoločných hodnôt, zásad a opatrení. Prispieva k praktickej spolupráci medzi inštitúciami na vymáhanie práva, súdmi a službami prisťahovalectva. Dáva do rovnováhy opatrenia, podporuje spoločnú bezpečnosť, právny štát a práva jednotlivca. Je to však aj mimoriadne komplexná otázka.

Chcela by som zdôrazniť zavedenie zásady konvergencie. Predstavuje to ďalší krok v budovaní štátu EÚ. Nejde o nič iné ako o zoskupovanie suverenity. Opiera sa o zásadu dostupnosti všetkých údajov, informácií a spravodajských služieb všetkých agentúr po celej Európskej únii.

Musí sa dosiahnuť súčinnosť informačných systémov EÚ tak, aby všetky agentúry mali navzájom prístup k údajom. Parlament doplnil hodnotu k návrhu Komisie. Tento dokument spomína oblasti súvisiace s rovnosťou, pohlavím a diskrimináciou a dobre ich vystihuje.

Po tom, čo Lisabonská zmluva nadobudne platnosť, sa môžeme chopiť historického momentu a vytvoriť životaschopný a silný priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Parlament správne poukazuje na svoju novú úlohu spoločného zákonodarcu s rovnakým postavením, aké má Rada, po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy. Som spokojná, že sa do textu dostala skupina európskych spoločných hodnôt ako sloboda, voľnosť, spravodlivosť, základné práva, demokracia, kvalita a v tejto súvislosti aj ochrana súkromia.

Viem, že tieto hodnoty majú rôzny význam v závislosti od všeobecnej politickej klímy, ale toto uznesenie našlo medzi nimi správnu rovnováhu. Chcela by som sa ešte vyjadriť ku kampani Socialistickej skupiny v Európskom parlamente s názvom „Deti na prvom mieste“. S radosťou som v texte zaregistrovala odseky týkajúce sa detí a rodiny. Mojm politickým zámerom je zaručiť rovnaké práva a zapojenie sa do života Európskej únie pre všetkých občanov.

Naši občania potrebujú pragmatickú, perspektívnu a komplexnú európsku migračnú politiku založenú na spoločných hodnotách a pravidlách vrátane zásad solidarity a transparentnosti.

Dobre riadená migrácia môže byť prínosom pre všetky zúčastnené strany a prispieva k hospodárskemu rastu EÚ a ostatných členských štátov, ktoré potrebujú migrantov prichádzajúcich za prácou.

Predseda júci. – Ďakujem vám, Zita. Podarilo sa vám hovoriť dve minúty, no neviem, či tlmočníci stíhali, pretože mne kontrolka sústavne svietila na červeno. V každom prípade mi dovoľte zablahoželať tlmočníkom, ak sa im podarilo tlmočiť vaše vystúpenie.

Pascale Gruny (PPE). – (FR) Vážení pán predsedajúci, pani ministerka, pán minister, pán komisár, dámy a páni, nebudem opakovať všetky kľúčové body, ktoré vo vzťahu k spravodlivosti a prisťahovalectvu už spomínali naši kolegovia, ale chcela by som poukázať na to, že európsky súdny priestor možno vytvoriť len na základe zvýšenia vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi. Len tak sa dá zlepšiť zásada vzájomného uznávania, ktorá je základom Európy spravodlivosti.

Za posledných 15 rokov sa dosiahol značný pokrok, ale stále existuje mnoho slabých miest. Teší ma, že všetky členské štáty počas rokovaní o tomto texte konečne ratifikovali Lisabonskú zmluvu. Európsky parlament teda bude mať rovnaké slovo ako Rada v otázkach súvisiacich so spravodlivosťou a vnútornými vecami. Zvýši sa demokratická legitimita v prospech občanov.

Ako spravodajkyňa stanoviska Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) v mene Výboru pre petície by som chcela poukázať na to, že Výbor pre petície dostáva príliš veľa sťažností týkajúcich sa prekážok slobodného pohybu občanov v rámci samotnej Európskej únie.

Spomenula by som aj problémy spojené so vzájomným uznávaním kvalifikácie a s právom na výhody zo sociálneho zabezpečenia, ako aj problémy s diskrimináciou. Na druhej strane tu máme napríklad uznávanie manželstiev osôb rovnakého pohlavia, ktoré patrí do pôsobnosti členských štátov. Únia musí rešpektovať túto národnú právomoc.

Vyzývam Európsku komisiu, aby čím skôr zverejnila svoje usmernenia a pomohla tak úradom členských štátov účinne bojovať proti porušeniam zásady voľného pohybu. Občania musia mať možnosť voľne sa pohybovať a v plnej miere využívať svoje práva v tomto priestore bez vnútorných hraníc.

Teší ma, že protidrogová stratégia Európskej únie dostala v uznesení priestor pri vytváraní tohto európskeho súdneho priestoru. Dúfam však, že Európska únia v tomto smere ukáže väčšiu iniciatívu. Prečo sa samotná

Únia nevybaví novými zbraňami na boj proti tomuto rastúcemu trendu, ktorý zasahuje naše deti stále v mladšom veku? Sú našou budúcnosťou. Čo robíme pre ich ochranu? Ukážme konečne v našich inštitúciách trochu zmyslu pre pragmatizmus! Práve to od nás očakávajú naši občania.

Claude Moraes (S&D). – Vážený pán predsedajúci, z Tampere, kde sa len črtal priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, to bola dlhá cesta k tejto mimoriadnej pozícii, kde sa stretávajú Štokholm a Lisabon – a možno o tom príliš rozprávame. Hovorím to s ohľadom na všetkých tých, ktorí veria, že nepotrebujeme papier, aby sme si vybojovali náš kútik pre priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý chceme. Nestiahneme svojich hráčov z poľa, keď sa hra začína. Bojujeme za náš progresívny kútik a za našu skupinu budeme bojovať za naše progresívne politiky.

No v prvom rade potrebujeme tento štokholmský dokument. Máme už Lisabonskú zmluvu, čo znamená, že všetci poslanci, bez ohľadu na to, ako budú hlasovať, budú musieť po Vianociach prevziať svoju zodpovednosť za vytváranie právnych predpisov v otázkach, na ktorých nám záleží. Je to vážna zodpovednosť a naša skupina má svoje priority, ako to uviedli naši pracovníci spravodajcovia pán López Aguilar a pán Berlinguer. Potom budeme mať priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v demokracii, v ktorej získame alebo stratíme.

Pokiaľ ide o naše priority, o nediskrimináciu, posielame Rade správu. Chceme horizontálnu smernicu. Musíme bojovať za túto progresívnu líniu. V oblasti trestného súdnictva zastávame názor, že vzájomné uznávanie je dôležité preto, aby európsky zatykač reálne fungoval. V prípade azylu hovoríme „áno“ solidarite medzi členskými štátmi. Progresívne riešenie však pre nás znamená, že zraniteľní uchádzači o azyl musia byť zastúpení najlepšie.

Toto sú teda priority našej skupiny, toto je naša pridaná hodnota na tému zločinu z nenávisťi, k pozmeňujúcim a dopĺňujúcim návrhom o migračných politikách, na tému násilia páchaného na ženách a európskeho poriadku na ochranu. Všetky tieto záležitosti ukazujú, ako môžeme my ako politická skupina – ako môžu všetky politické skupiny – doplniť hodnotu do Štokholmského programu a vytvoriť právne predpisy, ktoré budú mať zmysel.

Napokon hráme túto hru, pretože pre našich občanov to nie je hra. Je to o poskytnutí práv, o ktoré tak dlho žiadajú, po dlhom čase, po veľmi dlhom čase, a to základných práv na ochranu údajov, práv na bezpečnosť a ochranu proti terorizmu. Všetko toto bude mať určitý význam, keď tento Parlament prevezme zodpovednosť za tvorbu právnych predpisov. A to dokážeme, len ak odhlasujeme Štokholmský program. Až potom budeme môcť bojovať za progresívny Štokholmský program a progresívne právne predpisy.

Carlos Coelho (PPE). – (PT) Vážený pán predsedajúci, chcel by som úprimne zablahoželať pánovi podpredsedovi Barrotovi a švédskemu predsedníctvu k Štokholmskému programu. Štokholmský program je dobrou správou pre všetkých, ktorí veria, že Európa je viac než len spoločný trh.

Budovanie Európy občanov znamená skutočný priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Víтам rovnakú váhu prikladanú trom stranám trojuholníka. V rozpore s radikálnejšími stanoviskami sa domnievam, že potrebné sú všetky tri. Bezpečnosť bez slobody je diktatúra, sloboda bez bezpečnosti je anarchia a spravodlivosť je nemožná bez slobody alebo bezpečnosti.

Tento päťročný program sa vracia k zámerom Tamperského programu a usiluje sa o skutočný pokrok v mnohých oblastiach. Preto je dôležité zaistiť, aby sa tieto ciele splnili. Prijaté právne predpisy a nástroje sa musia účinne vykonávať. Občania Európy nás nebudú brať vážne, ak sami neprejdeme týmto testom vlastnej efektívnosti. Je napríklad nemožné pretláčať systém registrácie vstupu/výstupu, vyzývať Komisiu na predloženie návrhu, aby tento systém začal fungovať v roku 2015, keď nevieme, či dotedy začne fungovať Schengenský informačný systém druhej generácie alebo vízový informačný systém, keďže sú zavalené problémami a obrovským meškaním.

Dúfam vo vytvorenie spoločného európskeho azylového systému do roku 2012 a prisťahovaleckej politiky so spoločným prístupom, obe s ohľadom na prijímanie a integráciu prisťahovalcov a efektívny boj proti nezákonnému prisťahovalectvu.

Zostáva ešte veľa práce na vytvorení Európy občanov. Nemá zmysel strácať čas vecami, ktoré nie sú našou zodpovednosťou. Pokúšať sa o zásahy do rodinného práva, ktoré je doménou členských štátov, nie je len právne zbytočné, ale aj politicky zvrátené. Vedie nás to totiž k nezmyselným sporom a odvádza nás to od naozaj podstatných vecí, a to od rozhodujúceho Štokholmského programu.

Ramón Jáuregui Atondo (S&D). – (ES) Vážený pán predsedajúci, aj ja by som chcel zablahoželať švédskemu predsedníctvu a celému Parlamentu k správe, ktorú sme vypracovali. Rád by som však uviedol tri varovania, ktoré považujem za dôležité pre budúcnosť.

Po prvé, ak nebude existovať žiadna legislatívna iniciatíva, ak Rada a Komisia nepredložia legislatívne akty na naplnenie programu, program nemá šancu uspieť.

Druhé varovanie, ktoré už správne spomenuli moji kolegovia poslanci, je to, že tento Parlament bude mať novú úlohu. Už nebude vypracúvať správy, aby si ich niekto iba vypočul, ako to bolo doteraz. Bude sa spolupodieľať na vytváraní právnych predpisov, bude vyjadrovať svoj súhlas, bude musieť zabezpečovať rovnováhu, ktorá je niekedy ťažká, medzi bezpečnosťou a slobodou. Je to nová úloha a nová zodpovednosť pre všetkých poslancov Európskeho parlamentu.

Na záver by som chcel varovať pred fundamentalistickým uplatňovaním zásady subsidiarity. Počul som kolegov hovoriť o potrebe rešpektovania národných parlamentov. Je to pravda, no musím vás varovať, že strnulý a fundamentalistický výklad subsidiarity neumožní napredovanie Štokholmského programu. Ak sa budú členské štáty pridŕžať prehnanej interpretácie zásady subsidiarity, nebudú existovať žiadne spoločné právne predpisy týkajúce sa Štokholmského programu.

Monica Luisa Macovei (PPE). – Vážený pán predsedajúci, chcela by som sa stručne vyjadriť k časti Štokholmského programu, ktorá je venovaná hospodárskemu zločinu a korupcii. Počas rokovaní vo výbore COREPER prišiel text o častí svojej razantnosti. Dnešný text napríklad hovorí o protikorupčných normách skupiny GRECO, pričom skupina GRECO je orgánom Rady Európy. Aj keď je spolupráca so skupinou GRECO a Radou Európy podstatná, protikorupčné normy Európskej únie sú vyššie než normy Rady Európy, ktorá, ako všetci vieme, má 47 členských štátov.

Preto láskavo žiadam a zároveň naliehavo vyzývam, aby Rada ponechala v texte dôrazný záväzok v oblasti boja proti korupcii. Potrebujeme politiku EÚ a mechanizmus EÚ na masívny boj proti korupcii a podvodom v rámci EÚ a Štokholmský program musí odrážať túto potrebu a tento záväzok.

Michael Cashman (S&D). – Vážený pán predsedajúci, gratulujem všetkým, ktorí sa zapojili do prípravy tejto správy, a gratulujem aj švédskemu predsedníctvu. Spoločnosti sa menia nie priemernosťou, ale odvahou, presvedčením a perspektívnym pohľadom. A dnes to bolo v Parlamente vidieť.

Hovoríme o slobode, bezpečnosti a spravodlivosti, o troch základných zásadách. Ale bez rovnosti a rovnosti zaobchádzania nikdy nebudete mať slobodu, nikdy nebudete mať bezpečnosť a určite nikdy nebudete mať spravodlivosť. Týka sa to predovšetkým menších, ktoré sú tak často očierňované a o ktorých sa vytvára skreslený obraz.

Rovnosť a rovnosť zaobchádzania sú jedinými trvalými stavebnými kockami každej civilizovanej spoločnosti. Práve preto budem hrdlo podporovať a pridám sa k Európe, v ktorej budeme všetci rovní bez ohľadu na rasu, etnický pôvod, náboženské vyznanie, vieru, vek, zdravotné postihnutie, pohlavie či sexuálnu orientáciu – k Európe rovných ľudí, Európe základných hodnôt.

Zbigniew Ziobro (ECR). – (PL) Vážený pán predsedajúci, Štokholmský program je reakciou na dôležitú otázku zaistenia bezpečnosti občanov EÚ. Nie vždy je to však odpoveď uspokojujúca. Nepotrebujeme úplnú štandardizáciu trestného a občianskeho práva, ale len harmonizáciu tohto práva a len v úzkych oblastiach, ktoré budú jasne vymedzené.

Európa potrebuje predovšetkým dobrú spoluprácu medzi policajnými silami a súdnymi orgánmi, aby sa súdne rozsudky mohli účinne vykonávať a aby boli zločinci účinne stíhaní bez ohľadu na vnútorné hranice EÚ. Štokholmský program by mal preto vytvoriť mnoho stimulov a mal by sa sústrediť na tieto oblasti. Dnes by som chcel upozorniť na tri veci súvisiace s koordináciou krokov členských štátov.

Prvá sa týka slobody pohybu, ktorá patrí medzi naše veľké hodnoty. Je podstatné spolupracovať pri výmene informácií o zločinoch, ktoré predstavujú mimoriadnu hrozbu pre verejný poriadok. Myslím tým predovšetkým zločin sexuálnej povahy, ktorý ohrozuje tých najslabších a najbezbrannejších, teda deti. Štokholmský dokument na to správne upozorňuje.

Je potrebné čím skôr začať pracovať na vytvorení európskeho registra páchatel'ov sexuálnych trestných činov a hlavne ľudí, ktorí páchajú tento agresívny a najnebezpečnejší zločin na deťoch. Zainteresované strany a organizácie by mali mať maximálny možný prístup k týmto informáciám. Sloboda pohybu musí ísť ruka

v ruke s obedom znalostí a informácií o možných nebezpečenstvách, aby sa zaistila primeraná ochrana spoločnosti vrátane osôb ohrozených najviac, v tomto prípade detí.

Po druhé, potrebujeme zaistiť účinné vykonávanie rozsudkov týkajúcich sa zabavenia majetku zločincov. Ide najmä o zefektívnenie boja proti organizovanému zločinu a znamená to, že by rozsudky vynesené v jednej krajine umožňovali vystopovať majetok ukrytý zločincom v inej krajine a potom jeho účinné zabavenie. Rovnako sa to týka aj ziskov priamo zo zločinu a ziskov, ktoré zločin priniesie s časovým odstupom.

A po tretie, súhlasím síce, že podmienené rozsudky sú primeranou reakciou na malé zločiny, no nesmieme zabúdať na to, že tresty odňatia slobody, ktoré izolujú páchatel'ov od spoločnosti, sú v niektorých oprávnených prípadoch jediným skutočným a praktickým spôsobom, ako ochrániť spoločnosť pred najnebezpečnejšími zločinmi. Preto je dôležité pamätať aj na to, že tento druh trestu je zároveň spravodlivou reakciou na najkrutejšie zločiny.

Na záver by som rád vyjadril svoj rešpekt voči dokumentu, ktorý bol pripravený, a zdôraznil, že zámerom programu by malo byť zlepšenie spolupráce členských štátov pri zachovaní národného charakteru ich právnych systémov.

Predseda júci. – Je čas prejsť na prejavy postupom „catch-the-eye“. Budem sa veľmi striktné držať rokovacieho poriadku.

Chcem povedať, že piati poslanci dostanú priestor, každý z nich jednu minútu, a po jej skončení vypneme mikrofón. Keďže o priestor požiadalo viac než pätnásť poslancov, vypočujeme si prvých piatich.

Anna Maria Corazza Bildt (PPE). – Vážení pán predseda júci, chcela by som uvítať Štokholmský program ako najlepšiu cestu k Európe orientovanej na občana a poďakovať pani ministerke Askovej aj pánovi ministrovi Billströmovi za prednesenie ich predstavy. Konečne môžeme ísť domov a každému bez rozdielu povedať, že Európa je pre nich, Európa je s nimi a že Európa sme my.

Štokholmský program bude, samozrejme, taký, akým ho spravíme. Dajme mu šancu. Podporíme ho v maximálnej možnej miere a začneme pracovať na jeho realizácii.

Rada by som osobitne poďakovala za zameranie na deti, čo znamená, že môžeme konečne zintenzívniť kroky na ochranu detí vrátane detí migrantov. Zároveň je veľmi dobré, že máme väčšie možnosti boja proti cezhraničnej kriminalite, ale pri dodržiavaní práv jednotlivcov.

(Predseda júci prerušil rečníčku.)

Anna Hedh (S&D). – (SV) Vážení pán predseda júci, teší ma, že v poslednej verzii Štokholmského programu od Rady sa dôkladnejšie riešia otázky práv detí, násilia páchaného na ženách a prevencie obchodovania s ľuďmi. Mala som trochu obavy, že sa predsedníctvo zriekne svojich priorít. Teraz máme zároveň príležitosť pristúpiť k zlepšeniam v súlade s hlasovaním Parlamentu.

Sklamalo ma však, že tu nepadla ani zmienka o vypracovaní stratégie Európy v oblasti práv detí, ktorú Parlament celkom nedávno navrhoval. Ako povedal pán komisár Barrot, Európska únia musí naďalej presadzovať práva detí. Čo sa týka znenia týkajúceho sa obchodovania s ľuďmi, aj v tomto bode som sklamaná, že predsedníctvo netrvalo na svojom, pokiaľ ide o väzbu na kupovanie sexuálnych služieb, kupovanie služieb a možnosť prijatia právnych predpisov v tejto oblasti. EÚ potrebuje právny základ pre boj proti násiliu páchanom na ženách.

Franziska Keller (Verts/ALE). – Vážení pán predseda júci, len dva body, ktoré naša skupina považuje za veľmi podstatné v prípade Štokholmského programu. Po prvé, domnievame sa, že spôsob hľadania rovnováhy, tak často používaný v tomto programe, ide trochu zlým smerom. Bezpečnosť je pre nás len nástrojom na dosahovanie slobody, nie niečím, čo jej odporuje. Ak nie sme slobodní, nie sme v bezpečí. Považujeme túto rovnováhu za trochu zavádzajúcu.

Druhý bod sa týka agentúry Frontex. Pani ministerka Wallströmová, čo máte v skutočnosti na mysli, keď hovoríte o posilňovaní tejto agentúry? Čo tým myslíte? Nebolo to totiž objasnené ani v jednej z verzií Štokholmského programu, ktoré som videla.

A nemyslíte si, že by mohlo byť mimoriadne dôležité, dokonca dôležitejšie, posilniť parlamentnú kontrolu nad agentúrou Frontex a zabrániť tomu, aby táto agentúra ďalej posielala späť ľudí, ktorí možno majú veľmi dobrý dôvod žiadať o azyl, ako to Frontex robil tento rok? Radšej by som videla posilnenie v tejto oblasti. Domnievam sa, že Štokholmský program by mal slúžiť všetkým obyvateľom EÚ, nielen niekoľkým.

Teresa Jiménez-Becerril Barrio (PPE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, dnes niet pochyb o záväzku Európskej únie bojovať proti terorizmu a vďaka Štokholmskému programu budeme naďalej napredovať v tomto rozhodujúcom priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti.

Podľa mňa je tento boj založený na vzájomnej dôvere medzi členskými štátmi, ale teraz s možnosťami, ktoré otvára Lisabonská zmluva, nadišiel čas harmonizovať vnútroštátne právne predpisy, aby neexistoval žiaden časový limit pre stíhanie teroristických zločinov, ktoré by sa mali považovať za zločiny proti ľudskosti.

Keď k tomu dôjde, už nikto v tomto ani v žiadnom inom parlamente nebude obhajovať teroristov, ako sa to stalo, stále sa deje a možno sa aj bude diať, na úkor obetí terorizmu, ktoré sa pozerajú, ako sa s vrahmi ich milovaných zaobchádza ako s hrdinami, zatiaľ čo oni potichu trpia.

Žiadam preto Parlament, aby inicioval alebo prijal Európsku chartu práv obetí terorizmu, ktorej základom bude obrana pamiatky...

(Predsedajúci prerušil rečníku.)

Sylvie Guillaume (S&D). – (FR) Vážený pán predsedajúci, z dnešných názorov rečníkov usudzujem, že mnohí veria, že Štokholmský program stojí za úsilie nájsť najširší možný konsenzus a vymyslieť ambiciózny program. To bude cieľom uznesenia, o ktorom budeme zajtra hlasovať.

Je mi ľúto, že sa z uznesenia vynechal odkaz na právo príslušníkov iných štátov než členských štátov EÚ hlasovať a na zaručenie prístupu k zdravotnej starostlivosti pre chorých migrantov. Rada by som však spomenula prijatie niektorých dôležitých bodov – spomeniem z nich niektoré, napríklad požiadavka na prijatie smernice o nediskriminácii, sloboda pohybu pre európskych občanov a rodiny (chápem to ako celé rodiny), požiadavka na odstránenie prekážok pri uplatňovaní práva na zjednotenie rodiny a zákaz umiestňovania maloletých osôb bez sprievodu do záchytných táborov.

Úspech Štokholmského programu možno podľa mňa merať s ohľadom na tieto štyri body: existencia konkrétnych úspechov v prospech občanov, nekompromisné rešpektovanie novej úlohy Európskeho parlamentu (pričom spolurozhodovanie je prvkom pridanej hodnoty), kvalita uplatňovania Štokholmského programu národnými parlamentmi a povedomie občanov, najmä mládeže Európy, o jeho hodnotách.

Odtiaľ musí prijatie byť také rýchle ako budúca realizácia...

(Predsedajúci prerušil rečníku.)

Predsedajúci. – Práve sme dokončili prejavy podľa postupu „catch-the-eye“. Je mi ľúto, že ďalších desať či dvanásť poslancov nemalo možnosť vystúpiť. Je to však nemožné, ak vezmeme do úvahy meškanie a rokovací poriadok, ktorým sme viazaní.

Beatrice Ask, úradujúca predsedníčka Rady. – (SV) Vážený pán predsedajúci, rada by som vám všetkým poďakovala za vaše názory. Nemrzí ma, že desať poslancov nedostalo priestor. Veľmi ma teší odhodlanosť, ktorú preukazujete vo vzťahu k týmto dôležitým otázkam.

Niektok povedal, že tento program je ambiciózny. To rada počujem, pretože práca bola ambiciózna, ale aj praktická v tom, že sme chceli skombinovať perspektívnu predstavu s pragmatickým prístupom k tomu, ako zlepšiť veci z pohľadu občanov. Keď som počúvala, nadobudla som dojem, že mnoho z vás sa stotožňuje minimálne s hlavnou myšlienkou navrhovaného programu, ktorý tu dnes preberáme.

Dovoľte mi predniesť poznámky k dvom oblastiam. Prvá z nich sa týka formy. Dnešná rozprava bola trochu zmätená – ak tak môžem povedať –, keďže niektorí sa odvolávali na Štokholmský program, ale v skutočnosti hovorili o zaujímavom návrhu uznesenia, o ktorom budete viesť rozpravu a prijímať rozhodnutie v Parlamente, inými slovami, hovorili o vašich názoroch na návrh predložený predsedníctvom.

Niektok sa na začiatku rozpravy pýtal, prečo hovoríme o jednom návrhu, keď už existuje nový. Je pravda, že Európsky parlament je v polovici rozhovorov a rokovaní, ktoré stále prebiehajú. Situácia sa po celý čas mení a v piatok alebo počas víkendu bude existovať ďalší návrh. Poslancovi, ktorý sa domnieval, že má starý dokument, však môžem povedať, že na webovej stránke predsedníctva sme stále zverejňovali najaktuálnejší návrh. Poslanci, ktorí majú záujem o aktuálne znenia a chcú vidieť, ako sa návrh vyvíja a ako vaša rozprava ovplyvňuje konečný výsledok, by sa, samozrejme, mali uistiť, že budú mať dokumenty, ktoré zverejníme.

Pokiaľ ide o predsedníctvo, pre nás je najdôležitejšie pracovať transparentne a otvorene. Práve preto vedíme veľmi veľa rozhovorov. Od desiatich z vás, ktorí nemali príležitosť predstaviť svoje názory, uvítame ich

zaslanie e-mailom mne alebo pánovi Billströmovi. Je to veľmi jednoduché, adresa je beatrice.ask@justice.ministry.se a e-mailová adresa pána Billströma vychádza z toho istého formátu. Môžete nám poslať svoje stanoviská, aby sme ich zohľadnili. Musíme začať pracovať moderným spôsobom a otvorenosť predstavuje pre švédске predsedníctvo túto modernosť. Teším sa na uznesenie a jeho výsledok, pretože som si všimla veľkú podporu pre niektoré názory, odlišnosti a dôraz, ktoré uznesenie obsahuje. Všetko toto, samozrejme, dôkladne zvážime.

Rada by som spomenula aj niekoľko politických aspektov. Po prvé, dvaja poslanci, jeden z nich je pán Batten, spomínali konkrétne príklady vplyvu na občanov – pravdepodobne v inej krajine – a podľa ich názoru podmienky nie sú veľmi dobré. Ide o typické príklady nedostatočnej dôvery v právne systémy iných štátov. V tomto prípade máme dve možnosti. Jednou z nich je povedať našim občanom, aby zostali doma, pretože doma máme vždy najlepší právny systém. Ak sa však domnievame, že naši občania budú naďalej využívať výhody voľného pohybu, ktorý sa im teraz ponúka, je vari načase rozmyšľať o tom, ako môžeme zlepšiť procesné práva a iné aspekty v celej únii. Presne to je zámerom Štokholmského programu. Práve preto ma veľmi teší, že sa nám podarilo vykonať prvý krok v posilňovaní procesných práv, aby sme zaručili, že každá osoba podozrivá zo zločinu alebo každá obeť zločinu, ktorá je súčasťou právneho procesu v Európe, teraz skutočne získa pomoc s prekladom a tlmočením. Toto základné právo je uvedené v dohovoroch Európskej rady aj inde, ale neuplatňuje sa v praxi. Teraz to môžeme zmeniť a práve to by sme aj mali urobiť.

Pani Macoveiová otvorila otázku korupcie a finančného zločinu a zastáva názor, že znenie je v tomto prípade príliš slabé. Chcela by som povedať, že ide o veľmi jasnú časť s vysokými požiadavkami. To, že spomíname Skupinu štátov proti korupcii (skupinu GRECO), nemá nič spoločné s tým, že by sme plánovali prijať menej ambiciózne ciele na základe jej názorov, to sa neuvádza ani v Štokholmskom programe. Uvádza sa v ňom len to, že popri mnohých iných úlohách bude našim cieľom úzko spolupracovať s týmto dôležitým orgánom v týchto veciach, pretože ak chceme bojovať proti organizovanému zločinu, musíme ísť po týchto peniazoch. Domnievam sa, že je to dôležité.

Mnohí spomínali subsidiaritu. Myslím si, že návrh, o ktorom momentálne hovoríme, zaujíma veľmi jasné stanovisko k tomu, že spolupráca EÚ v oblastiach spravodlivosti a vnútorných vecí by mala tvoriť pridanú hodnotu. Všetko, čo sa dá dobre riešiť na vnútroštátnej úrovni, by tam malo zostať. Európske inštitúcie musíme využívať v prípadoch, keď potrebujeme spoluprácu. Nemyslím si, že by sme uberali z práv jednotlivým štátom, skôr poskytujeme pridanú hodnotu, z ktorej môžu mať prospech všetci občania.

Napokon by som sa rada zmienila o problematike súkromia a ochrany údajov, ktorá je témou rozsiahlej a dôležitej diskusie. Zdá sa mi, že ju spomenul pán Borghezio, ktorý má pocit, že Štokholmský program vo svojej terajšej podobe vyvoláva v tomto smere veľké obavy. Okrem iného vyjadril znepokojenie z monitorovania a veľkých databáz. To, na čom v tejto oblasti pracujeme, dokonca porovnal so situáciou v bývalom východnom Nemecku a komunistických štátoch, ktoré v Európe existovali. Domnievam sa, že tento typ argumentu je úplne irelevantný. Vo východnom Nemecku neexistovala žiadna ochrana údajov, žiadna demokracia a žiadne základné práva pre občanov – tri dôležité faktory, ktoré sú základom našej spolupráce. Pokiaľ ide o Štokholmský program, posilňujeme a sprísňujeme právne predpisy o ochrane údajov a dodržiavaní práv jednotlivcov a aj demokracie v mnohých rôznych aspektoch. Skutočnosť je taká, že informačná stratégia, ktorej vypracovanie požadujeme od EÚ, dáva do rovnováhy metodickú a účinnú výmenu informácií s prísnyimi požiadavkami na ochranu súkromia a bezpečnú správu údajov, ale aj požiadavkami na uchovávanie informácií len počas krátkoho obdobia. Prečítajte si znovu tieto časti, pretože sú veľmi jasné. Predstavuje to pokrok, za ktorý sme dostali pochvalu aj od ombudsmana EÚ, ktorý na tom pracuje.

A napokon, niekto spomínal, že Štokholmský program by mal byť hmatateľnejší. Program obsahuje veľmi veľa hmatateľných a praktických prvkov, no skutočná práca začína teraz. Niektorí poslanci poukázali na to, že uznesenie muselo byť vypracované vo veľmi krátkom čase a že to bolo veľmi náročné stihnúť. Môžem povedať, že sa to ešte zhorší. Po prijatí Štokholmského programu sa zapojíte do dôležitej práce, ktorú je potrebné vykonať na realizácii a riešení podrobností rôznych návrhov. Súčasťou bude veľa časovej tiesne a veľa stresu, ale aj veľké úlohy a veľké príležitosti na zmenu vecí. Ďakujem vám veľmi pekne za vaše názory a ako som povedala, ak sa chcete v najbližších dňoch obrátiť na predsedníctvo, použite internet.

Tobias Billström, úradujúci predseda Rady. – (SV) Vážený pán predsedajúci, vážení poslanci, prirodzene úplne súhlasím s tým, čo práve povedala pani Asková o všeobecných záveroch programu. Ďakujem vám všetkým za konštruktívne názory, ktoré ste tu dnes predstavili.

Zároveň by som chcel poďakovať predsedom troch výborov, konkrétne Výboru pre ústavné veci, Výboru pre právne veci a Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, za veľmi konštruktívnu

spoluprácu na týchto témach. Ako som povedal vo svojom úvodnom prejave, dochádza tu k veľkému preberaniu zodpovednosti všetkými zúčastnenými stranami, čo považujem za niečo, na čo môžeme byť hrdí.

Chcel by som zdôrazniť význam spolupráce vo všetkých dôležitých oblastiach v rámci tohto programu. Pán Busuttil vo svojom prejave použil prirovnanie so závažnosťou projektu vnútorného trhu a myslím si, že nemá ďaleko od pravdy. Z pohľadu veľkosti a významu ide totiž o podobný projekt. Je tu jedno slovo, ktoré sa v posledných rokoch stále vynára v politických debatách o otázkach azylu a migrácie, a to solidarita. Všetky členské štáty sa zhodujú na tom, že je potrebné posilniť solidaritu, a to nielen medzi členskými štátmi navzájom, ale aj solidaritu medzi EÚ a tretími krajinami. Práve tento odkaz chceme vyslať prostredníctvom Štokholmského programu.

Ako som spomínal v úvode, domnievame sa, že táto komplexná problematika vyžaduje veľmi široké a udržateľné riešenia prenikajúce celou oblasťou politiky. Práve preto v Štokholmskom programe nie je solidarite venovaná žiadna osobitná časť. Namiesto toho je prvok solidarity obsiahnutý vo všetkých bodoch.

V tejto súvislosti by sa mal stať jedným z dôležitých východiskových bodov globálny prístup k migrácii. Mala by sa posilniť úloha agentúry Frontex. Pani Kellerová sa o tom zmienila vo svojom prejave. Chcel by som však veľmi jasne povedať, že samotný Frontex nie je odpoveďou na tento problém. Frontex zodpovedá za koordináciu hraničných kontrol členských štátov, ale nemá napríklad žiaden mandát v oblasti námorných záchranných operácií. Situácia v Stredozemnom mori nie je primárne problémom hraničnej kontroly. Je to problém vyžadujúci niekoľko rôznych typov opatrení. Najvýznamnejším krokom je posilnenie spolupráce medzi krajinami pôvodu a tranzitnými krajinami. Okrem toho musíme investovať do rozvojovej spolupráce v podobe pomoci. Považujem za dôležité zdôrazniť, že Európsky parlament sa teraz bude veľmi výrazne zapájať do všetkých týchto aspektov, keďže tu máme Lisabonskú zmluvu, a zvýši sa demokratická kontrola v týchto oblastiach.

Na základe všetkého, čo tu dnes odznelo, si zároveň myslím, že je dôležité poukázať na to, že Lisabonská zmluva naozaj prinesie skutočnú a dôležitú zmenu. Ide, samozrejme, o veľkú zmenu, pri ktorej sa riadny legislatívny postup nahradí postupom poskytujúcim Európskemu parlamentu v mnohých oblastiach silnejšiu úlohu v legislatívnom procese. Preto vôbec nesúhlasím s obavami, ktoré tu dnes pani Kellerová vyjadrila vo vzťahu k týmto problémom. Naopak sa domnievam, že sme svedkami obrovského pokroku smerom k posilnenej demokratickej kontrole v tejto oblasti politiky.

Vážený pán predsedajúci, podobne ako pani Asková by som chcel na záver povedať, že nás poteší, ak nám zašlete svoje názory e-mailom, ak ste nemali príležitosť predstaviť ich dnes na tomto mieste.

Jacques Barrot, *podpredseda Komisie*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, rád by som poukázal na kvalitu práce, ktorú vykonali vaše tri výbory, a to Výbor pre právne veci (pán Casini je tu prítomný), Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (pán López Aguilar je tu prítomný) a Výbor pre ústavné veci. Pripravili veľmi zaujímavý dokument, ktorý nám a švédskemu predsedníctvu pomôže vytvoriť konečnú verziu Štokholmského programu.

Ako povedal pán Busuttil, je to naozaj tak, že občania majú vnútorný trh, ale nemajú skutočný priestor spravodlivosti, bezpečnosti a slobody, aj keď sa vďaka schengenskému priestoru zabezpečila sloboda pohybu. Musíme zachovať výhody tohto vývoja. Doplním, že boli zverejnené usmernenia týkajúce sa zneužívania.

Chcel by som povedať, že tento text mi pripadá vyvážený. Po vypočutí rôznych cieľov rôznych ľudí tento text dosahuje určitú rovnováhu. Chcel by som tiež povedať, že Štokholmský program vypracúvame vo svete, v ktorom sa rozširuje organizovaný zločin, kybernetické zločiny a terorizmus a v ktorom sa zjavne musíme chrániť. A práve tu môže Európa priniesť pridanú hodnotu.

Najmä vo vzťahu k súdnej oblasti chcem povedať, že máme občanov, páry, ktoré majú dvojité občianstvo, a preto im musíme umožniť uplatňovať ich práva v rôznych členských štátoch, v ktorých sa nachádzajú.

Chcem tiež zdôrazniť, že sme dosiahli pokrok aj v oblasti procesných záruk, ako to veľmi dobre vysvetlila pani Asková, čo je veľmi dôležitým prvkom Štokholmského programu. Uviedli ste príklad britského občana v Grécku. Ak by existovali minimálne procesy, veci by to zjednodušilo. Zopakoval by som tiež frázu, ktorú použil pán Coelho, že z Tampere to bola dlhá cesta.

Doplním ešte, že nemôžeme pripustiť ani pojem „pevnosť Európa“. Pán Billström sa tým už zaoberal. Aj to je zárukou vyváženej európskej migračnej politiky. Ak odmietame nezákonné a tajné prisťahovalectvo, je to v dôsledku obchodovania a organizovaného zločinu, ktoré sa za nimi skrývajú. Nemožno poprieť, že to

je pravý dôvod. Na druhej strane je pravda, že sme podľa mňa s úspechom predstavili azylovú politiku, ktorá sa nesie v duchu európskych hodnôt veľkorysosti.

Pán predseda, je zrejme, že nemôžem odpovedať na všetky otázky, pretože čas nedovolí viac. Chcem len povedať, že Štokholmský program je veľmi pragmatický, ako povedala pani Asková, že bude preto vhodný pre akčný plán, ktorý bude realizovať španielske predsedníctvo, a že vy, dámy a páni, odteraz budete spoločnými zákonodarcami. Považujem ho za silný prostriedok napredovania tohto priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý občania tak veľmi požadujú.

Som vďačný Parlamentu za to, čo už urobil a čo ešte urobí v budúcnosti, keď sa teraz bude podieľať na vytváraní zákonov v oblasti spravodlivosti a bezpečnosti.

Predseda. – Na záver rozpravy som dostal jeden návrh uznesenia⁽²⁾ predložený v súlade s článkom 110 ods. 2 rokovacieho poriadku.

Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra o 12.00 hod.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Elena Oana Antonescu (PPE), písomne. – (RO) Obrana a podpora ľudských práv zaznamenali v posledných rokoch pokles v programe EÚ, pokiaľ ide o ich význam, pričom politickou prioritou sa stáva bezpečnosť členských štátov. Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti EÚ vstupuje do rozhodujúcej fázy. Maastrichtská zmluva zaviedla aspekty súvisiace so spravodlivosťou a vnútornými vecami na úrovni Spoločenstva, ktoré sa dovtedy riešili výlučne na medzivládnej úrovni. Tamperský program a Haagsky program poskytli veľký politický stimul pre zjednotenie týchto politík. Štokholmský viacročný program zase stanovuje priority na ďalších päť rokov tak, aby sa výhody priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti stali pre občanov realitou. Tento program sa bude realizovať po tom, čo Lisabonská zmluva nadobudne platnosť. Zavedením spolurozhodovacieho postupu ako riadneho legislatívneho postupu sa európske politiky spravodlivosti a vnútorných vecí a opatrenia prijaté na zabezpečenie súladu s týmito politikami stanú predmetom parlamentnej kontroly.

Kinga Gál (PPE), písomne. – (HU) Počas vypracúvania návrhu Štokholmského programu bolo naším zámerom ukázať európskym občanom hmatateľné prínosy priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Vytváranie Európy pre občanov však ide nad rámec jednoduchého predloženia návrhu programu. Lisabonská zmluva otvára nový rozmer pre občanov na presadzovanie svojich záujmov. Práva, slobody a zásady obsiahnuté v Charte základných práv získavajú záväznú právnu moc. Európska únia sa teraz môže prihlásiť k dohovoru Rady Európy o ochrane ľudských práv. Tento právny akt musí nadobudnúť platnosť čím skôr. Potrebujeme jasný vykonávací plán na splnenie týchto záväzkov, aby nové dostupné právne štruktúry získali správny zmysel.

To bude úlohou nastávajúceho španielskeho predsedníctva EÚ. Ľudské práva vrátane práv menšín v rámci práva Spoločenstva sa nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy začali posilňovať. Štokholmský program premení túto oblasť na politickú prioritu a poskytne základ pre konkrétne akčné plány predpokladané na ďalšie roky. Súčasťou celého procesu nie je len rozšírenie príležitostí Európskeho parlamentu po 1. decembri, ale aj nárast jeho zodpovedností.

Kinga Göncz (S&D), písomne. – (HU) Medzi prioritné oblasti Štokholmského programu patrí uplatňovanie základných práv. Charta základných práv sa stáva záväznou a EÚ sa chystá podpísať Európsky dohovor o ľudských právach, na základe čoho je jej povinnosťou posilniť záväzok Európy voči ľudským právam a zvyšovať povedomie občanov Európy o ich právach.

Ide určite o užitočné opatrenia, keďže základné zásady ľudských práv vyžadujú sústavnú pozornosť a aj v EÚ je v tejto oblasti stále čo robiť. Nárast diskriminácie a neznášanlivosti predstavuje stále závažnejší sociálny problém. Národnostné a etnické menšiny, najmä Rómovia, homosexuáli a ľudia s postihnutím sa každý deň stretávajú s nejakou formou diskriminácie. Preto je dôležité, aby každý členský štát vykonával existujúce smernice jednotne a aby Rada rozšírila ochranu na každú rizikovú skupinu prijatím nového, komplexného návrhu smernice.

(2) Pozri zápisnicu.

V dôsledku hospodárskej krízy dochádza k nárastu rasizmu a xenofóbie, ako aj počtu zločinov vyvolaných týmito problémami. Podľa Agentúry pre základné práva štatistiky neuvádzajú pravdivý pohľad na skutočnú situáciu, keďže obeť vo väčšine prípadov nepoznajú svoje práva a neobráti sa na úrady. Zmena tejto situácie je spoločnou zodpovednosťou inštitúcií EÚ a členských štátov. Musíme na európskej úrovni navrhnúť právne predpisy, ktoré dokážu zaistiť, aby Európa a jej členské štáty naďalej chránili rozmanitosť a nenechávali žiaden priestor pre násilie.

Joanna Senyszyn (S&D), písomne. – (PL) Štokholmský program určuje povinnosť Európskej komisie predstaviť návrh na pristúpenie Európskej únie k Európskemu dohovoru o ľudských právach. Ide o dôležitý a významný krok, ktorý nám umožní vytvoriť jednotnú minimálnu mieru ochrany základných práv v Európe. Vďaka pristúpeniu k dohovoru budú inštitúcie EÚ podliehať vonkajšej nezávislej kontrole v oblasti dodržiavania právnych predpisov a činností EÚ v rámci Európskeho dohovoru o ľudských právach. EÚ bude zároveň schopná obhajovať svoju pozíciu na Európskom súde pre ľudské práva. Zníži sa tým možnosť rozporov vznikajúcich medzi rozhodnutiami Európskeho súdneho dvora a Európskeho súdu pre ľudské práva.

Pokiaľ ide o bod 16 návrhu uznesenia, vyzývam na rýchle začatie rozhovorov o pristúpení EÚ k Európskemu dohovoru o ľudských právach. V súvislosti s diskutovaným uznesením žiadam o okamžité vyňatie Poľska z protokolu o uplatňovaní Charty základných práv v Poľsku a v Spojenom kráľovstve. Po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy sa Charta základných práv bude vzťahovať na všetky prijaté opatrenia týkajúce sa spoločného priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Je hanba, že právnicové orgány v Poľsku podliehajú tlaku katolíckej cirkvi a upierajú Poliakom práva, na ktoré majú nárok. Občania Poľska by mali mať možnosť požívať tieto práva rovnako ako občania iných členských štátov EÚ. Ak nechceme, aby sa Poliaci stali druhotriednymi občanmi v EÚ, Charta základných práv sa musí prijať ako celok.

Csaba Sógor (PPE), písomne. – (HU) Dôležitá časť Štokholmského programu sa týka zvýšenej ochrany pre znevýhodnené rizikové skupiny. Vytvorenie priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti je nemysliteľné bez zákazu všetkých foriem diskriminácie. Takýto zákaz však zďaleka nestačí. Európska únia musí prijať konkrétne kroky proti všetkým diskriminačným opatreniam, pretože len takto sa dá správne slúžiť všetkým občanom Európy v tomto priestore. Chcel by som spomenúť len jedno z týchto diskriminačných opatrení, ktoré má vplyv na tradičné národnostné menšiny. V tejto chvíli prebieha jazyková genocída v dvoch krajinách EÚ. Preto žiadam Európsku radu a budúce španielske predsedníctvo, aby venovali väčšiu pozornosť prevencii diskriminačných opatrení počas realizácie Štokholmského programu. V opačnom prípade tento program nebude slúžiť záujmom každého občana EÚ, ale len záujmom občanov, ktorí sú príslušníkmi väčšín.

PREDSEDÁ: PÁN SCHMITT

podpredseda

10. Spoločné odsuny nelegálnych prisťahovalcov do Afganistanu a iných tretích krajín (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu sú vyhlásenia Rady a Komisie o spoločných odsunoch nelegálnych prisťahovalcov do Afganistanu a iných tretích krajín.

Tobias Billström, úradujúci predseda Rady. – (SV) Vážený pán predsedajúci, vážení poslanci, vážená poslankyňa, v úvode by som chcel poďakovať za možnosť diskutovať tu dnes o tejto dôležitej otázke. Usudzujúc z otázok niektorých poslancov je zrejmé, že ide o otázku, ktorá vyvoláva isté obavy. Dúfam, že dnes dokážem vysvetliť stanovisko Rady k tejto veci a odpovedať na vaše otázky.

Spolupráca v Európskej únii vychádza z hlavných zásad právneho štátu a dodržiavania ľudských práv a základných slobôd. To musia byť zásady usmerňujúce spoluprácu členských štátov v Európskej únii. Tieto zásady sú a musia byť aj naďalej východiskom spolupráce v oblasti azylu a prisťahovalectva.

Spolupráca EÚ v oblasti prisťahovalectva sa v priebehu posledných pár rokov rýchlo rozvíjala a zahŕňa viacero rôznych legislatívnych aktov a opatrení iného druhu. Čo sa týka žiadateľov o azyl, chcel by som upozorniť na základný cieľ spolupráce v oblasti azylu. Cieľom tejto práce je vytvoriť spoločný európsky azylový systém, ktorý poskytne ľuďom ochranu v súlade so Ženevským dohovorom vzťahujúcim sa na postavenie utečencov a inými medzinárodnými zmluvami týkajúcimi sa ľudí vyžadujúcimi si ochranu. V rámci tejto spolupráce existujú ustanovenia umožňujúce ponúknuť doplnkovú ochranu a ustanovenia

týkajúce sa azylového konania, prijatia a vrátenia. Tieto ustanovenia sa týkajú celej oblasti azylu a predstavujú základ spoločného európskeho azylového systému.

Hlavnými legislatívnymi aktmi v oblasti azylu sú dublinské nariadenie, ktorým sa ustanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, smernica o podmienkach prijímania, ktorou sa ustanovujú minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl, smernica o priznaní azylu, ktorá upravuje minimálne ustanovenia pre oprávnenie posudzovať štátnych príslušníkov tretej krajiny za osoby, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu, a smernica o azylovom konaní o minimálnych štandardoch pre konanie v členských štátoch o priznávaní a odnímaní medzinárodnej ochrany.

V súčasnosti prebieha preskúvanie všetkých týchto legislatívnych aktov s cieľom ďalšej aproximácie právnych predpisov členských štátov v tejto oblasti v záujme ich úplnosti a účinnosti. O predložených pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch sa bude rozhodovať formou spolurozhodovacieho postupu, čo znamená, že budeme mať široký politický základ pre vytvorenie spoločného európskeho azylového systému.

Dobre riadené prisťahovalectvo zahŕňa vytvorenie príležitostí umožňujúcich legálny vstup do Európskej únie, ako aj možnosti vrátiť osoby, ktoré nespĺňajú podmienky na vstup a pobyt na danom území alebo ktoré nemajú dôvod získať azyl. V súvislosti so základnými právami osôb, ktoré nemajú právo zostať v Európskej únii, by som sa chcel v prvom rade odvolať na všeobecné právne zásady, z ktorých musia vychádzať všetky aktivity EÚ, a po druhé a konkrétnejšie, na pravidlá upravujúce vrátenie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nemajú právo na legálny vstup a pobyt v členskom štáte. Tieto pravidlá sú ustanovené v smernici o návrate, ktorú v roku 2008 prijal Európsky parlament a Rada. Táto smernica je prvým dôležitým krokom k legislatíve, ktorá má zabezpečiť spravodlivosť a transparentné postupy, aby sa na európskej úrovni dosiahla účinnejšia politika. Jednou základnou zásadou práce v súvislosti s návratom je, že musí prinášať právnu istotu a byť humánna a efektívna.

Práca spojená s návratom zahŕňa aj ustanovenia o spoločných leteckých odsunoch. Rozhodnutie Rady o zorganizovaní spoločných letov na odsuny štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorým nebolo udelené povolenie na pobyt ani azyl, bolo prijaté v roku 2002 v rámci akčného programu pre návrat. Dohoda o spoločných letoch predstavuje efektívne využívanie prostriedkov a pomáha zlepšovať operatívnu spoluprácu medzi členskými štátmi. Rád by som však zdôraznil, že nejde o výkon rozhodnutí o hromadných deportáciách. Ide o kooperačné opatrenie, ktoré má efektívnejšie využívať kapacitu členských štátov. V spoločných usmerneniach sprevádzajúcich rozhodnutie Rady sa uvádza, že spoločné lety možno vybaviť pre osoby, ktoré nespĺňajú alebo už nespĺňajú podmienky na vstup, prítomnosť alebo trvalý pobyt na území členského štátu Európskej únie. Organizujúci členský štát a každý zúčastnený členský štát zabezpečia, aby právny stav každého z repatriantov, za ktorého sú zodpovedné, umožňoval jeho odsun.

Nariadenie o zriadení Európskej agentúry pre riadenie spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie zároveň povoľuje tomuto úradu, konkrétne agentúre Frontex, poskytovať potrebnú podporu členským štátom pri organizovaní spoločných opatrení týkajúcich sa odsunov. Európska rada v októbri tohto roku taktiež vyzvala agentúru Frontex, aby preskúmala možnosť financovania spoločných leteckých odsunov.

Účelom všetkých týchto opatrení je zabezpečiť dostupnosť medzinárodnej ochrany pre všetkých, ktorí ju potrebujú, a vrátenie štátnych príslušníkov tretích krajín zdržiavajúcich sa nezákonne v EÚ spôsobom, ktorý zahŕňa právnu istotu a je zákonný. Využívanie spoločných leteckých odsunov nepredstavuje porušenie zásady non-refoulement ani obchádzanie podmienok v prípadoch, ktoré sa budú skúmať individuálne. Od členských štátov sa očakáva, že zohľadnia osobitnú situáciu každej osoby, ktorá sa má vrátiť, vrátane prípadnej žiadosti o medzinárodnú ochranu. To sa, samozrejme, vzťahuje aj na ľudí pochádzajúcich z Afganistanu.

Vážený pán predsedajúci, vážené poslankyne, vážení poslanci, politika Spoločenstva v oblasti návratu je, pochopiteľne, dôležitá, ide však len o jeden aspekt komplexnej migračnej politiky. Európsky pakt o prisťahovalectve a azyle, ktorý Európska rada prijala v septembri minulého roku, potvrdzuje záväzok Spoločenstva ku globálnemu prístupu, čo sa týka prisťahovalectva. To znamená, že otázky prisťahovalectva by mali byť nedeliteľnou súčasťou vonkajších vzťahov EÚ a že efektívne riadenie migrácie musí byť jednotné. To si vyžaduje aj úzke partnerstvo medzi krajinami pôvodu, tranzitnými krajinami a cieľovými krajinami.

Túto globálnu stratégiu potvrdzuje a ďalej rozvíja Štokholmský program, o ktorom sme už dnes popoludní hovorili.

Jacques Barrot, *podpredseda Komisie*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pokúsim sa vymenovať hlavné zásady, ktorými sa riadi náš prístup k týmto problémom s prisťahovalectvom a návratom.

Európske právne predpisy zaväzujú členské štáty k tomu, aby zabezpečili štátnym príslušníkom tretích krajín možnosť požiadať o medzinárodnú ochranu, ak by si to želali. Pokiaľ ide o týchto štátnych príslušníkov, v tomto prípade Afgancov, a ich možnosť získať nejakú formu medzinárodnej ochrany, členské štáty musia preskúmať každú žiadosť o azyl aplikovaním kritérií, ktoré sú stanovené v európskych právnych predpisoch, na individuálnu situáciu každého žiadateľa o azyl. Členské štáty musia rozhodnúť, či žiadateľ o azyl má nárok na postavenie utečenca, a ak nespĺňa kritériá potrebné na uznanie za utečenca, musia overiť, či môže dostať takzvanú doplnkovú ochranu.

Stručne priblížim tieto zásady. Po prvé, štátni príslušníci tretích krajín nesmú byť vrátení do svojej krajiny, ak im hrozia vážne útoky. V európskych právnych predpisoch, a konkrétnejšie v smernici o priznaní azylu sa uvádza, že členské štáty musia dodržiavať zásadu non-refoulement v súlade so svojimi medzinárodnými záväzkami. Členské štáty preto nemôžu vrátiť do Afganistanu osoby, ktoré sú utečencami v zmysle Ženevského dohovoru alebo ktorým bola udelená doplnková ochrana. Členské štáty sú navyše povinné zabezpečiť, aby sa operácie návratu nevykonávali v rozpore s článkom 3 Európskeho dohovoru o ľudských právach, ktorý členské štáty zaväzuje k tomu, aby zaručovali, že osoba nebude vrátená do svojej krajiny, ak jej tam po návrate môže hroziť prenasledovanie alebo vážny útok.

Po druhé, žiadosti nemožno zovšeobecňovať, pokiaľ ide o vhodnosť operácií v prípade navracania do Afganistanu. Afganistan patrí medzi hlavné krajiny pôvodu žiadateľov o azyl, ktorí sa nachádzajú v Európskej únii. Mal by som dodať, že Únia prijíma len malý zlomok z celkového počtu afganských utečencov. Väčšina z nich sa usadí v susedných krajinách, najmä v Iráne a Pakistane.

Nie je možné vyvodzovať všeobecné závery, či by nútený návrat Afgancov do ich krajiny pôvodu bol porušením právnych predpisov Spoločenstva, Európskeho dohovoru o základných právach alebo Charty základných práv Európskej únie. Rozhodnutie o každej žiadosti z hľadiska individuálnej situácie žiadateľa závisí od členského štátu, v ktorom bola žiadosť podaná. Pri skúmaní žiadostí sa členské štáty musia pozeráť na príslušné osobitné individuálne okolnosti a tak určiť prípadnú potrebu ochrany v prípade každého žiadateľa.

To zahŕňa aj preskúmanie politických a humanitárno-bezpečnostných podmienok a stavu dodržiavania ľudských práv v Afganistane. Zahŕňa to preskúmanie jednak konkrétnej situácie v danej časti krajiny, z ktorej žiadateľ pochádza, jednak individuálnych okolností danej osoby, napríklad rodinnej situácie, jej aktivít v krajine pôvodu, ako aj iných osobitných znakov prispievajúcich k vyššej zraniteľnosti osoby.

Nie je možné vyvodit' všeobecné závery o potrebe ochrany v prípade afganských žiadateľov o azyl, ale zo štatistik vyplýva, že v posledných pár mesiacoch sa zvýšila miera jej priznania pre túto skupinu. V prvom polroku 2009 takmer 50 % afganských žiadateľov o azyl získalo v Európskej únii medzinárodnú ochranu v porovnaní s menej než 30 % v poslednom štvrtroku 2008.

Teraz prejdem k inej otázke: aké podmienky musia byť splnené pred prijatím rozhodnutia o operácii v prípade navracania? V mojom nedávnom vyhlásení k operácii návratu Afgancov do Kábulu, ktorú uskutočnilo Spojené kráľovstvo spoločne s Francúzskom, som naznačil, že členské štáty musia pred vrátením osoby do tretej krajiny, napríklad do Afganistanu, uplatniť tri predbežné opatrenia.

V prvom rade museli overiť, či daný prisťahovec nechce požiadať o medzinárodnú ochranu. Po druhé, ak bola podaná žiadosť o medzinárodnú ochranu, musela byť podrobená dôkladnému individuálnemu preskúmaniu a musela byť zamietnutá na základe príslušného hodnotiaceho postupu. A po tretie, život prisťahovalca vráteného do krajiny pôvodu tam nesmie byť v ohrození.

Komisia požiadala o bližšie vysvetlenie okolností tejto operácie navrátenia do Afganistanu, ktorú uskutočnilo Francúzsko a Spojené kráľovstvo. Komisia však v súčasnosti nemá žiadne informácie svedčiacie o tom, že dané osoby nespĺňali tri uvedené podmienky.

A čo takéto operácie navracania viacerých repatriovaných osôb, pokiaľ spis každej osoby bol posúdený individuálne?

Protokol č. 4 Európskeho dohovoru o ľudských právach a Charta základných práv Európskej únie zakazujú kolektívne vyhodenie, v zásade však neexistuje právna prekážka, ba ani námietka voči niekoľkým opatreniam navracania, ktoré sa vykonali individuálne, pričom sa realizovali spoločne, každé na základe samostatného

rozhodnutia, napríklad pomocou toho istého letu, a nie je ani právna prekážka v tom, aby tieto operácie organizovalo niekoľko členských štátov spoločne.

Súčasný mandát organizácie Frontex už zabezpečuje operačnú spoluprácu v oblasti operácií v prípadoch spoločného navracania. Európska rada požiadala o posilnenie operačných právomocí agentúry Frontex, najmä o zváženie možnosti pravidelného prenájomu letov na vykonávanie týchto operácií. Tieto spoločné opatrenia by mali po logistickej stránke zefektívniť operácie v prípade navracania. Môže z nich vyplývať aj niekoľko veľmi žiaducich prínosov v súvislosti s repatriáciou, ktorá vždy býva desivá.

Taktiež treba poznamenať, že hoci väčšina členských štátov zatiaľ netransponovala smernicu o návrate, Komisia ich vyzýva, aby v tomto čase zabezpečili, aby ich rozhodnutia o navracaní boli v súlade s pravidlami stanovenými touto smernicou. To znamená predovšetkým uprednostňovanie dobrovoľných návratov, zabezpečenie práva odvolať sa proti rozhodnutiam o navrátení a zohľadňovanie individuálnych potrieb zraniteľných osôb. Táto smernica o návrate ešte nenadobudla účinnosť. Bude to však už onedlho a dotknutým osobám umožní poskytnúť niektoré ďalšie záruky.

Toto sú – vážený pán predsedajúci, dámy a páni – odpovede, ktoré som chcel uviesť podľa európskych právnych predpisov. Pán Billström, samozrejme, vysvetlil v súvislosti so všetkými týmito problémami, že sa snažíme dosiahnuť rovnováhu medzi túžbou prichýliť všetkých prenasledovaných z politických dôvodov, ktorí si skutočne zaslúžia ochranu, a medzi potrebou uznať, že neexistuje dôvod akceptovať niektoré žiadosti. Vytvára sa tu teda krehká rovnováha, ktorú Komisia pozorne sleduje.

Toto som chcel Parlamentu povedať a vypočujem si, samozrejme, aj prejavy nasledujúce po tomto vyhlásení.

Véronique Mathieu, *v mene skupiny PPE*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, Únia má povinnosť zabezpečiť dôstojné podmienky prijatia ľudí utekajúcich pred vojnou a prenasledovaním a ponúknuť im systémy medzinárodnej ochrany, ktoré sú v súlade s jej hodnotami.

Európska únia sa však už niekoľko rokov musí boriť s rôznorodými migračnými tokmi a sieťami obchodníkov, ktorí zneužívajú vnútroštátne azylové systémy s cieľom dosiahnuť vstup pre osoby nespĺňajúce podmienky potrebné na využitie týchto systémov.

Čo teda môžeme robiť? Táto otázka znie v každom našom členskom štáte. Faktom je, že absorpčná kapacita členských štátov má svoj limit. Systémy ochrany sa musia ponúknuť ľuďom, ktorí spĺňajú objektívne kritériá, a ak si chceme udržať našu tradíciu prijímania žiadateľov o azyl, musíme byť tvrdí v prípadoch, keď ide o zneužívanie týchto azylových postupov na prisťahovalectvo z ekonomických dôvodov.

Zároveň je dôležité zdôrazniť, že všetky krajiny, ktoré sú cieľom sietí nelegálneho prisťahovalectva s koreňmi v Afganistane a Iraku, uplatňujú opatrenia núteného návratu. Sú povinné tak postupovať. Stačí len spomenúť niekoľko členských štátov EÚ, ktoré v praxi uplatňujú takéto opatrenia, a to bez ohľadu na politické tlaky.

V rámci Únie už v tejto problematike nepanuje politická nezhoda a práve tento konsenzus umožní v blízkej budúcnosti vykonávať spoločné operácie navracania financované agentúrou Frontex. Túto iniciatívu ako spoločný nástroj riadenia migračných tokov treba len uvítať. Preto by som chcela upozorniť, že operácie v prípade skupinového navracania sú v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva niečo úplne iné než hromadné vyhostenie.

Štrasburský súd zakazuje všetky opatrenia, ktoré zaväzujú cudzincov opustiť krajinu po skupinách, ale povoľuje prípady, keď sa po primeranom a objektívnom preskúmaní individuálnych okolností každého cudzinca toto opatrenie vykoná.

Medzinárodné a európske právne predpisy o utečencoch sú pomerne zložité na to, aby zabezpečili, že takéto postupy v prípade vyhostenia budú prísne regulované a v súlade so základnými zásadami ľudskej dôstojnosti.

Sylvie Guillaume, *v mene skupiny S&D*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, rečníkov som pozorne počúvala, i tak by som sa však chcela zmieniť o niekoľkých nejasnostiach a obavách týkajúcich sa preberanej veci. Na to musím uviesť dva príklady z nedávnej doby.

V prvom ide o deportáciu 27 Afgancov do Kábulu, čo bolo súčasťou skupinovej deportácie, ktorú zorganizovalo Francúzsko a Spojené kráľovstvo. Chcela by som vedieť, či sa Komisia a Rada domnievajú, že Afganistan je krajina, kde je zaručená fyzická integrita deportovaných osôb.

Komisia nám práve povedala, že nedokáže zaručiť, či tieto deportácie boli vykonané po overení, že predmetné osoby nepožiadali o medzinárodnú ochranu, alebo skutočne v súlade s každou fázou postupu preskúmania ich žiadosti, ak existovala.

Druhý príklad sa týka deportácie Rómov z Nemecka, Belgicka a Rakúska do Kosova, s ktorým tieto krajiny uzavreli readmisné dohody napriek tomu, že úrad UNHCR vo svojich usmerneniach z 9. novembra zastáva názor, že – citujem – „Rómovia žijúci v akejkoľvek časti Kosova stále čelia vážnym obmedzeniam slobody pohybu a uplatňovania základných ľudských práv [...] a existujú správy o ohrození týchto komunit a fyzickom násilí voči nim“.

V súvislosti s tým si dovoľm požiadať o vysvetlenie troch bodov. Prečo sa tak nedostatočne uplatňuje článok 15 ods. c smernice z roku 2004 o priznaní azylu, ktorý udeľuje právo na doplnkovú ochranu osobám, ktoré čelia – citujem – „vážnemu a individuálnemu ohrozeniu [...] z dôvodu nediskriminačného násillia v situáciách medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu“?

Druhá otázka: Možno pokladať za dostatočnú myšlienku, že je legitímne deportovať osoby, ktoré sa nezákonne zdržiavajú na území EÚ, pretože nepožiadali o medzinárodnú ochranu – hoci vieme, že vzhľadom na nariadenie Dublin II veľa žiadateľov o azyl nepodá túto žiadosť v prvom štáte, do ktorého sa dostanú, pretože ich šanca uspieť v konaní je mizivá a podmienky prijímania sú odstrašujúce?

A napokon tretia otázka: Mali by členské štáty potvrdiť rozhodnutie Rady z 29. a 30. októbra o preskúmaní možnosti pravidelného spoločného prenájmania letov financovaných agentúrou Frontex na účely vrátenia a plánujú dohodnúť na európskej úrovni zoznam bezpečných krajín a promptne konať vo veci spoločného azylového systému, ktorý umožní zosúladienie podmienok preskúmania, priznania a uplatňovania postavenia utečenca na vyššej úrovni?

Marielle De Sarnez, v mene skupiny ALDE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, v prvom rade vás chcem informovať o smútku, ktorý pociťovalo mnoho Európanov, keď dva členské štáty EÚ 20. októbra zorganizovali nútený návrat afganských prisťahovalcov: troch z Francúzska a 24 zo Spojeného kráľovstva. Títo ľudia, ktorí opustili vojnu zmietanú krajinu, aby prišli do Európy, mysliac si, že by tu mohli nájsť útočisko a ochranu, boli vrátení do krajiny, ktorá je stále vo vojne a ich bezpečnosť tam sa nedá zaručiť nijakými prostriedkami.

Naša myšlienka ľudských práv je tak postavená na hlavu. A predstavte si moje prekvapenie o pár dní neskôr, keď som videla, že – určite tu existuje nejaká súvislosť – na európskom samite sa ustanovilo nielen organizovanie spoločných nájomných letov, ale aj ich financovanie – čo je nový trend – z európskeho rozpočtu!

Pán komisár, takúto Európu nemáme radi. Európa nie je na to, aby uzakoňovala postupy jednotlivých štátov, ktoré sú porušením ľudských práv. Zvažovať vinu na Európu je príliš ľahké. Keď počujem napríklad francúzskeho ministra pre prisťahovalectvo vyhlasovať, že nútené návraty by sa mali vykonávať pod vlajkou Európy, môžem len povedať, že zakladatelia nevymysleli Európu na tento účel.

Požiadali ste Paríž a Londýn, aby sa uistili, že deportovaní Afganci skutočne dostali možnosť požiadať o azyl, že táto žiadosť bola zamietnutá a že v regióne, do ktorého boli vrátení, neboli ohrozené ich životy. Preto by som od vás chcela výslovné potvrdenie, že každá žiadosť o azyl bola skutočne individuálne preskúmaná.

Taktiež by som chcela vedieť, či Komisia považuje Afganistan za bezpečnú krajinu. Ak nie, chcela by som vedieť, či Komisia súhlasí s tým, že tento nútený návrat sa uskutočnil v rozpore s článkom 3 Ženevského dohovoru.

Som veľmi vďačná za akékoľvek vysvetlenie z vašej strany.

Hélène Flautre, v mene skupiny Verts/ALE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, v prvom rade by som chcela povedať, že som veľmi rada, že dnes diskutujeme o tejto záležitosti, pretože je zrejmé, že vedúci predstavitelia štátov a predsedovia vlád očakávali, že deportácia nelegálnych migrantov z Európskej únie do Afganistanu prebehne bez nejakého rozruchu, ale nebolo to tak.

Nie je to tak z dvoch dôvodov: po prvé preto, lebo Európska komisia si vyžiadala informácie od vlády Spojeného kráľovstva aj francúzskej vlády, čo je dobré, a po druhé preto, lebo dnes máme rozpravu na túto tému.

Otázky už padli. Je Afganistan bezpečná krajina? Nuž, možno by sme sa mali opýtať pána Obamu, keďže práve rozhodol, že tam vyšle 34 000 vojakov. Žiadna armáda nedokáže zaručiť, že jej muži prežijú Afganistan, a my vraj máme zaručiť, že životy prisťahovalcov, ktorých sme poslali späť do tejto krajiny, nebudú v nebezpečenstve? Táto situácia je žart, ale ani úrad UNHCR sa k nemu nepridáva, keďže členským štátom vrelo odporučil, aby nepokračovali v deportáciách tohto druhu.

Po druhé, s hromadným vyhostením sa spája istá nejednoznačnosť. Každý – a predovšetkým ja – víta budúci záväzný charakter Charty základných práv. Článok 19 ods. 1: „Hromadné vyhostenie je zakázané.“

Povedzte nám, či toto nie je hromadné vyhostenie? Pán Billström to elegantne vyjadril, keď nám povedal, že ide o rozumnú mobilizáciu prostriedkov. Čoskoro nám budú vnucované spoločné nájomné lety podobne, ako sa nám vnucuje spoločné využívanie automobilov na boj proti globálnemu otepľovaniu. Všetko má svoje hranice! A kde sú tie hranice?

Ako volená zástupkyňa z Pas-de-Calais, kde je veľa Afgancov – čo navyše viedlo aj k týmto deportáciám, ktoré vo Francúzsku organizoval pán Besson –, vám môžem povedať, že keď sa francúzska vláda rozhodne z komunikačných dôvodov usporiadať operáciu hromadného vrátenia a urobiť z nej mediálnu udalosť, v Pas-de-Calais dochádza k zatýkaniu: hromadným zatýkaniu, ktoré sú teda protizákonné, lebo sú diskriminačné.

Preto absolútne nemôžeme zaručiť, čo hovoríte, pán Barrot, a to konkrétne to, že ide o spoločnú operáciu pre ľudí, pri ktorých sa po individuálnom posúdení zistilo, že sú nelegálni migranti. Skutočne ide o prípad hromadného vyhostenia, lebo tu existovalo hromadné zatknutie.

Marie-Christine Vergiat, v mene skupiny GUE/NGL. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, môžeme byť radi, že táto rozprava prebieha. Bojím sa však tých táranín, ktorými nás krmia. Prestaňme sa hrať so slovíčkami. Áno, hromadné vyhostenie sa naozaj uskutočnilo.

Európska únia sa veľmi hrdí tým, ako háji ľudské práva. Právo na azyl je jedným zo základných práv. Dnes však boli Afganci deportovaní do krajiny zmietanej vojnou – vojnou, do ktorej sú zapojené aj mnohé európske krajiny.

Mrzí ma to, pán Barrot, ale predmetné právne predpisy sú rovnako európskymi, ako aj vnútroštátnymi právnymi predpismi, takže neodkazujte na každú jednotlivú vnútroštátnu situáciu, prosím. Veľká časť takto vzniknutých situácií je dôsledkom smernice o návrate, ktorú ja radšej nazývam „smernicou hanby“, lebo je to hanebná smernica, pokiaľ ide o obhajcov ľudských práv. Viete, že každá európska krajina pristupuje k žiadateľom o azyl inak, a práve z dôvodu týchto rozdielov Afganci nemôžu žiadať o azyl v dobrých podmienkach.

Preto sa pridávam ku všetkým otázkam mojich kolegov a dovolím si vás požiadať, aby ste zabezpečili individuálne posúdenie všetkých týchto politík, ak je to možné.

Christine De Veyrac (PPE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, chcela by som ponúknuť podporu spoločnej iniciatívy labouristickej vlády Spojeného kráľovstva a francúzskej vlády pri deportácii nezákonných afganských prisťahovalcov do ich vlasti.

Na rozdiel od toho, čo hovoria iní, týmto ľuďom naozaj boli zamietnuté žiadosti o politický azyl. Táto bilaterálna iniciatíva sa teraz musí rozšíriť aj na európskej úrovni. Tlak prisťahovalectva je problémom, ktorého sa musíme chopiť spoločne a pakt o prisťahovalectve a azyly prijatý pred niekoľkými mesiacmi za francúzskeho predsedníctva vychádza presne z tejto logiky. Teraz musíme ísť ešte ďalej, zoskupiť naše zdroje a organizovať spoločné letecké navrátenia financované organizáciou Frontex.

Rozhodnutie 27 krajín požiadať Komisiu o preštudovanie tejto problematiky je prvým krokom a dúfam, pán komisár, že Komisia tento návrh podporí, pretože verejnosť, a predovšetkým obyvatelia z radov legálnych prisťahovalcov očakávajú, že budeme potláčať nezákonné prisťahovalectvo.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, v súvislosti s definíciou utečenca v Ženevskom dohovore sa podmienky priznania azylu musia skúmať pre každého jednotlivca samostatne. Ako sme počuli v predchádzajúcom prejave, žiadosti o azyl boli spracované správne a kombinované operácie na navrátenie týchto osôb boli možné, pokiaľ tieto základné podmienky boli preskúmané samostatne pre každú osobu.

Parlament aj mňa znepokojuje jedna vec, a to, či bezpečnostná situácia v Afganistane je taká, že nevieme, či tam možno niekoho vrátiť. Táto situácia sa napríklad vo Fínsku vyriešila vydaním povolení na prechodný

pobyt, hoci nebola naplnená osobná definícia postavenia utečenca, čiže azyl nebol priznaný. Nechceme totiž vracať ľudí do krajiny, kde je vojna. Bezpečnostná situácia v Afganistane je príliš nebezpečná na to, aby sme tam v súčasnosti kohokoľvek vracali. Keď sa však veci upokojia, títo ľudia budú vrátení.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Vážený pán predsedajúci, chcel by som začať nasledujúcou vecou – niekoľko rokov som pracoval na Ministerstve národnej obrany Poľskej republiky a v súvislosti s tým som veľakrát navštívil Afganistan, keďže tam slúži 2 000 poľských vojakov. Dráma situácie spočíva v tom, že na jednej strane sú tam ľudia, ktorí sú zúfalí, nevedia si poradiť v takej ťažkej situácii, lebo tam stále prebieha nejaká vojna. Na druhej strane sú tam ľudia, ktorí – a neváham to povedať – hrajú na obidve strany. Počas dňa podporujú tých, čo sú dnes pri moci, a v noci pomáhajú Talibanu. V spojitosti s tým chcem položiť nasledujúcu základnú otázku: máme nástroje a schopnosti vyhodnotiť skutočné úmysly a situáciu ľudí prichádzajúcich do Európy? Myslím si, že niektorí prichádzajú len preto, že nevidia inú cestu a sú zúfalí, ale môžu sa vyskytnúť aj jednotlivé prípady ľudí hrajúcich nielen na jednu stranu.

Franziska Keller (Verts/ALE). – Vážený pán predsedajúci, časť diskusie sa mi zdala byť trochu zvláštna. Prečo sú u nás ľudia nezákonne? Sú tu nezákonne preto, lebo neexistuje legálny spôsob, ako by sa mohli dostať zo svojej vlasti, ktorá je vo vojne. Nie je spôsob, ako sa sem môžu legálne dostať, takže v podstate ani neprekvapuje, že sem prichádzajú nezákonne. Všetci vieme, aké je ťažké podať žiadosť o azyl a získať ho, keďže Ženevský dohovor je v tomto poriadne prísny a človek musí dokázať, že je osobne prenasledovaný, čo je, pochopiteľne, ťažké, ak unikáte pred vojnou. Teraz hovoríte, že len pre to, že ich žiadosť o azyl neprešla, ich máme poslať naspäť do Afganistanu, kde je vojna a nedá sa tam žiť, ľudia nedokážu prežiť, neexistuje tam spôsob zarobiť si na živobytie a kde, mimochodom, prebieha zúrivá vojna proti ženám. Už len z tohto posledného dôvodu by sa mal azyl priznať všetkým ženám, ktoré stadiaľ utekajú.

Chcela by som vyzvať všetky členské štáty a Komisiu, aby bojovali proti posielaniu týchto ľudí späť do Afganistanu.

Tobias Billström, úradujúci predseda Rady. – (SV) Vážený pán predsedajúci, vážení poslanci, vážené poslankyne, ďakujem za početné zaujímavé príspevky k tejto rozprave. Rád by som začal pokusom o zhrnutie niekoľkých najdôležitejších zásad v tejto záležitosti. Začnem tým, čo spomínala pani Mathieuová v prvom bode o zmiešaných migračných tokoch. Naozaj je pravda, že do Európskej únie prichádzajú zmiešané migračné toky a keďže Únia nemá neobmedzenú kapacitu prijímať týchto ľudí, ako poznamenala pani Mathieuová, je dôležité vykonávať individuálne posúdenie zahŕňajúce prvok právnej istoty, aby sme vedeli určiť, komu by sa mala priznať ochrana v súlade s európskymi právnymi predpismi a medzinárodnými dohovormi. Komisia to monitoruje prostredníctvom smerníc, ktoré boli v Únii prijaté jednomyselne.

To mi umožňuje hladko prejsť k názorom, ktoré vyjadrili pani Guillaumová a pani de Sarnezová, a to konkrétne, či Afganistan je krajinou, v ktorej možno zaručiť bezpečnosť jednotlivca. Nuž, áno, veď presne o tomto je celá rozprava! Práve to má vyjasniť a zaistiť individuálne preskúmanie. Účelom vytvorenia spoločného európskeho azylového systému je dosiahnuť tento cieľ. Myslím si, že pár rečníkov vo svojich prejavoch úplne prehliadli túto skutočnosť, inak povedané to, že sa musíme snažiť dosiahnuť preskúmanie na báze právnej istoty s cieľom ozrejmiť, či „áno“ znamená „áno“ a „nie“ znamená „nie“. V prípade „nie“ sa osoba musí vrátiť bez ohľadu na to, o akú krajinu ide – opakujem to, aby každý presne pochopil zámery predsedníctva. Ak sme zistili a overili, že osoba nepotrebuje zvláštnu ochranu, môžeme ju s čistým svedomím poslať späť do krajiny jej pôvodu. To, či sa to udeje koordinovane, ako hovoril pán komisár Barrot, formou letu s viacerými rôznymi osobami na palube, ktorých prípady boli individuálne preskúmané, alebo či pocestujú samostatne, je naozaj druhoradé. V tejto súvislosti je to len otázka logistiky:

Teraz prejdem k pani Kellerovej, ktorá vždy prispieje zaujímavými argumentmi k týmto veciam. Áno, aj ja si myslím, že otázka prístupu je komplikovaná. Je to ťažké, keď v súčasnosti máme systém, ktorý si v zásade vyžaduje prítomnosť osoby v Európskej únii, aby mohla požiadať o azyl, pričom to pre ňu nemusí byť práve najjednoduchšie dostať sa do Európskej únie, aby žiadosť mohla podať. A presne preto sme počas švédskeho predsedníctva presadzovali prácu na tvorbe spoločného európskeho systému presídľovania, ktorý umožní ponúknuť alternatívnu cestu, priechod do Európskej únie pre ľudí, ktorí ochranu potrebujú azda najviac, najzraniteľnejším osobám a ľuďom, ktorí nemajú finančné prostriedky na cestu do Európskej únie.

Dovolím si povedať, že ak by všetky členské štáty EÚ mohli poskytnúť toľko miest, koľko v súčasnosti poskytuje Švédsko – ročne máme 1 900 miest – vzhľadom na počet obyvateľstva, Európska únia by dokázala poskytnúť ročne 100 000 miest pre UNHCR, Úrad Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov. Významným strategickým krokom je schopnosť zatvoriť najhoršie utečenecké tábory na svete,

postaviť sa a prejsť solidaritu, ktorú by podľa nás Európska únia mala v predsedníctve prejavovať voči krajinám za našimi hranicami, kde sa v podstate nachádza väčšina utečencov sveta.

Jacques Barrot, *podpredseda Komisie*. – (FR) Vážený pán predseda, ďakujem všetkým rečníkom.

Najväčšie ťažkosti nám spôsobuje to, čo pani Mathieuová označuje ako zmiešané toky, keď máme prisťahovalcov prichádzajúcich z ekonomických dôvodov a dôvodov prostredia, a zároveň ľudí, ktorí sú prenasledovaní a majú nárok na medzinárodnú ochranu alebo doplnkovú ochranu. V tomto spočíva ťažkosť a toto treba jednoznačne pochopiť, ak sa tieto problémy majú riešiť. Je to veľmi, veľmi ťažké.

V prvom rade chcem reagovať. Prečítam pár prvkov francúzskej reakcie – nemôžem odpovedať na všetko, keďže ste sa ma pýtali na túto vec. Z francúzskej reakcie prečítam nasledujúce:

„Zainteresované strany, ktoré z vlastnej vôle nepodali žiadosť o azyl, boli vypočuté ako nezákonní prisťahovalci a úradne zadržané pod kontrolou magistrátu pre väzbu a prepúšťanie.

Každá osoba bola informovaná v jazyku jej pôvodu o práve odvolať sa pred správnym úradom, o rozhodnutí o deportácii do Afganistanu a práve požiadať o azyl na Francúzskom úrade pre ochranu utečencov a osoby bez štátnej príslušnosti (OFPRA), alebo využiť opatrenie dobrovoľného návratu, uplatňované spoločne s Medzinárodnou organizáciou pre migráciu.

Z týchto utečencov len jeden požiadal o azyl a odvolal sa na správny úrad. Žiadosti ďalších dvoch preskúmal úrad OFPRA, na ktorom boli vypočutí v prítomnosti tlmočníka. Počas výsluchu pred správnym súdom mali možnosť vysvetliť s pomocou advokáta a v prítomnosti tlmočníka riziká, ktorým by podľa ich názoru čelili, ak by boli vrátení do krajiny pôvodu.

Hoci úrad OFPRA priznal postavenie utečenca alebo doplnkovú ochranu niekoľkým štátnym príslušníkom Afganistanu, ktorí za podobných okolností požiadali o ochranu, v predmetnom prípade dospel k názoru, že neexistujú vážne ani známe dôvody domnievať sa, že tieto osoby by čelili skutočnému riziku prenasledovania alebo vážneho ohrozenia svojho života alebo svojej osoby, ak by boli deportované.“

Dostali sme aj odpoveď vlády Spojeného kráľovstva. Skutočne som vykonal to, čo mi káže svedomie a povinnosť, pýtali sme sa členských štátov.

Zároveň by som chcel povedať toľko, že čo sa týka myšlienky bezpečnej krajiny, máme sudcovské právo Súdneho dvora a Európskeho súdu pre ľudské práva, v ktorej sa hovorí, že samotná skutočnosť, že osoba pochádza z nepokojnej krajiny alebo regiónu, nepostačuje na zdôvodnenie absolútnej ochrany pred deportáciou ani práva na doplnkovú ochranu okrem výnimočných prípadov, keď je miera celkového násillia taká vysoká, že každý je v skutočnom nebezpečenstve ohrozenia života alebo svojej osoby len preto, že sa nachádza v danej krajine alebo regióne. Je pravda, že v danom prípade neboli uvedené tieto výnimočné okolnosti.

Vzhľadom na uvedené by som chcel reagovať aj na otázku skupinových letov. Treba povedať, že agentúra Frontex už uskutočnila organizované skupinové lety a čiastočne ich aj financovala. Myslím si, že toto treba skutočne povedať. Tieto lety sa vykonali v roku 2008 a 2009, nejde teda o žiadnu novinku. Agentúra Frontex sa snaží – a som presvedčený, že jej riaditeľovi sa darí – zabezpečiť, aby sa skupinové repatriácie uskutočňovali v dôstojných podmienkach. Riaditeľ agentúry Frontex mi nedávno povedal, že si všimol, že v Rakúsku je ombudsman, ktorý osobitne monitoroval podmienky, za akých tieto návraty prebiehali.

Zároveň dúfame, že si vybudujeme skúsenosti, ako zabezpečiť, aby tieto osoby v prípade deportácie – po overení, či nespádajú do definície osôb oprávnených na medzinárodnú ochranu alebo doplnkovú ochranu – boli prijaté v krajine pôvodu v dôstojných podmienkach. Práve tento bod v súčasnosti skúmame na žiadosť Európskej rady. Myšlienku nútených leteckých návratov sme naozaj nevymysleli bez poskytnutia záruk dodržiavania ľudských práv.

Chcel by som vám predovšetkým pripomenúť a poďakovať pánovi Billströmovi a švédskemu predsedníctvu, ktoré nám veľmi pomohlo, že na jar sme začali predkladať texty, ktoré nám pomôžu prejsť k azylovej Európe. Máme text o podmienkach prijímania, preskúmali sme dublinský problém, ktorý pani De Sarnezová oprávnene spomenula, v podstate sme otvorili otázku prispôsobenia dublinského nariadenia tak, aby niekedy nešlo proti záujmom zraniteľných osôb, a to najmä detí, a schválili sme zásadu zavedenia istých výnimiek z dublinského nariadenia.

Dňa 21. októbra Komisia prijala dva ďalšie dôležité texty: jeden text smernice o priznaní azylu a druhý text smernice o azylovom konaní. V tomto novom návrhu smernice o azylovom konaní sa snažíme ustanoviť

skutočne objektívne kritériá, ktoré sú všade rovnaké. Od podporného úradu budeme potrebovať, aby osobitne overil, či tieto postupy sú viac-menej rovnaké v celej Európe, aby sa táto azylová Európa mohla konečne stať realitou.

Chcel by som poďakovať švédskemu predsedníctvu. Podľa mňa vykonalo kus dobrej práce, keď Rade predložilo tieto texty, k ich prijatiu však ešte vedie dlhá cesta. Máme aj isté problémy. Robím všetko, čo je v mojej moci, a snažím sa vybudovať a rozbehnúť túto azylovú Európu s pomocou švédskeho predsedníctva, ktoré ide príkladom – pán Billström navyše poukázal na to, ako veľmi sa jeho krajina môže brať v Európe za príklad. Aj čo sa týka tohto problému, členské štáty prejavujú viac solidarity pri prijímaní utečencov a zaručovaní ich ochrany. Musia to tak začať robiť všetky krajiny. To sme ešte nedosiahli. Ešte stále existujú krajiny, ktoré neprijímajú utečencov.

To je všetko, čo som chcel povedať. Som si vedomý, že som neodpovedal na každú otázku. Môžem vám povedať len toľko, že my v Komisii napriek všetkému robíme všetko možné pre vynútenie dodržiavania európskych právnych predpisov, a povedal by som, že ešte viac pre vynútenie dodržiavania európskych hodnôt.

Predseda júci. - Týmto uzatváram tento bod rokovania.

11. Absolutórium za rok 2007: Všeobecný rozpočet EÚ – Rada (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je druhá správa o absolutóriu za plnenie všeobecného rozpočtu Európskej únie za rozpočtový rok 2007, oddiel II – Rada (C6-0417/2008 – 2008/2277(DEC)). Spravodajca: Søren Bo Søndergaard (A7-0047/2009).

Søren Bo Søndergaard, spravodajca. – (DA) Ďakujem, pán predseda júci. Pred siedmimi mesiacmi – presnejšie povedané 23. apríla – tento Parlament veľkou väčšinou odmietol udeliť absolutórium za rozpočet Rady za rok 2007. Prečo? Pretože správanie Rady vo vzťahu k Parlamentu a Výboru pre kontrolu rozpočtu bolo úplne neprijateľné. Rada odmietla zodpovedať otázky týkajúce sa jej rozpočtu, ktoré sme jej predložili písomne, a odmietla sa stretnúť s Výborom pre kontrolu rozpočtu a zodpovedať otázky. Situácia bola taká absurdná, že predstavitelia Rady okamžite odchádzali z každej schôdze, na ktorej sa vyskytli otázky týkajúce sa rozpočtu Rady.

V skutočnosti to nebolo nič nové. Vlastne to trvá už roky. Nevídané však bolo, že Parlament s tým v apríli skoncoval. Domnievam sa, že v apríli si väčšina poslancov položila jednoduchú otázku: ako sa môžem z pozície poslanca Európskeho parlamentu zodpovedať voličom za rozpočet Rady, ak Rada ani neodpovie na otázky, ktoré jej predkladá Parlament? Myslím si, že práve táto otázka viedla k tomu, že veľká väčšina poslancov Parlamentu odmietla udeliť absolutórium za rozpočet Rady. Niektorí si možno mysleli, že Parlament bude po júnových voľbách prístupnejší, alebo že pri požiadavkách Parlamentu na otvorenosť a transparentnosť išlo skôr o predvolebné sľuby ako o skutočnú zmenu postoja. Ak je to tak, budú sklamaní.

Dokonca aj po voľbách je náš Výbor pre kontrolu rozpočtu jednotný vo svojom veľmi jednoduchom stanovisku: ak Rada chce, aby sme udelili absolutórium za jej rozpočet, potom sa s nami musí zísť a zodpovedať naše otázky. Koncom septembra sa konečne niečo udialo. Dňa 24. septembra sa uskutočnilo stretnutie Rady a predsedu Výboru pre kontrolu rozpočtu, spravodajcov tohto výboru a koordinátorov. Rada zároveň zodpovedala – i keď nepriamo – otázky výboru a tieto odpovede boli aj zverejnené na webovej stránke Rady.

Dovoľte, aby som sa vyjadril jasne: Rada urobila prezieravý manéver – mimoriadne prezieravý manéver. Z tohto dôvodu môže dnes Výbor pre kontrolu rozpočtu odporúčať, aby Parlament udelil absolutórium za rozpočet Rady za rok 2007. Avšak dovoľte mi jasne povedať aj to, že výbor očakáva a žiada, aby bol tento krok vyjadrením zmeny prístupu zo strany Rady, pokiaľ ide o Parlament.

V súvislosti s rozpočtom Rady za rok 2008 očakávame, že sa nebude opakovať absurdné divadielko z roku 2007. Naopak, vychádzame z toho, že budeme pokračovať z bodu, ktorý sme napokon dosiahli. Inak povedané, očakávame, že Rada bez prílišných prieťahov poskytne písomné odpovede na otázky predložené kompetentnými výbormi a spravodajcami v rámci Parlamentu. Zo strany Rady očakávame ochotu stretnúť sa s príslušnými výbormi a zodpovedať otázky.

Aby sa zabezpečilo, že v tomto ohľade nebudú žiadne pochybnosti, je táto požiadavka jasne formulovaná v správe, o ktorej dnes diskutujeme a ktorú Parlament, dúfajme, zajtra prijme – ak nie jednoglasne, potom

veľkou väčšinou. Udelením absolutória za rozpočet Rady za rok 2007 sme preukázali svoj pozitívny prístup. Teraz je na ťahu Rada.

Cecilia Malmström, *úradujúca predsedníčka Rady*. – (SV) Vážený pán predsedajúci, vážení poslanci, otázky, o ktorých diskutujeme, sú mimoriadne závažné. Otvorenosť a transparentnosť sú demokratické nástroje, ktoré máme k dispozícii. Podporu občanov, ktorá je dobrá pre činnosť Únie, podnecuje to, či občania dokážu preniknúť do podstaty procesu. V tomto ohľade majú Parlament a Rada rovnaké ciele a platí to, samozrejme, všade, pre všetky oblasti a všetky inštitúcie.

Dnes diskutujeme o absolutóriu za rok 2007. V tejto súvislosti by som chcela zdôrazniť význam externých auditov vo všeobecnosti a najmä význam plnenia rozpočtu a v tomto kontexte by som taktiež chcela vyzdvihnúť úlohu Dvora audítorov a jeho mimoriadne kvalitnú prácu, ktorá tvorí základ každoročného určovania zodpovednosti.

Pokiaľ ide o vlastnú otázku tejto konkrétnej správy o absolutóriu za rozpočet za rok 2007, chcela by som vyjadriť svoju spokojnosť s vašim odporúčaním, aby Rade bolo absolutórium udelené. Ak sa na hlavné otázky pozrieme bližšie, naozaj neexistuje žiadny dôvod, prečo absolutórium neudelíť. Pokiaľ ide o hospodárske riadenie, Rada sa vždy usilovala postupovať podľa pravidiel a uplatňovať otvorenosť. A tak to bude aj v budúcnosti. Chápem, že neformálne septembrové stretnutie delegácie Výboru pre kontrolu rozpočtu a delegácie Rady umožnilo objasniť mnohé otázky a – ako už uviedol pán spravodajca – práve vďaka tomu bolo možné Rade udeliť absolutórium za rozpočet za rok 2007.

Táto skutočnosť skrátka poukazuje aj na budúci význam dialógu medzi našimi inštitúciami. Preto som veľmi rada, že sme našli spôsob, ako v týchto otázkach dosiahnuť pokrok, čím sme umožnili udelenie absolutória. Očakávam, že zajtrajšie hlasovanie to potvrdí.

Ingeborg Gräßle, *v mene skupiny PPE*. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani Malmströmová, pán Barrot, stal sa zázrak. Po prvý raz za päť rokov som svedkom toho, že sa na tejto rozprave zúčastňuje Rada, a za tento významný signál by som sa chcela švédskemu predsedníctvu Rady úprimne poďakovať.

(potlesk)

Srdečne vás vítam na plenárnom zasadnutí, prvej príležitosti, keď má Rada zastúpenie v rozprave o svojom absolutóriu.

Ako sa hovorí v Nemecku: koniec dobrý, všetko dobré? Nie, tentoraz nie. Postup udeľovania absolutória Rade ukázal, že je neopísateľný a naliehavo potrebuje svoje miesto v medziinštitucionálnom programe, ktorý, mimochodom, treba rozšíriť o predsedu Európskej rady. Na európskej scéne máme nového aktéra a existujúci postup nemôže a nesmie pokračovať tak ako doteraz. Spôsob, akým sa Parlament musí doprosovať informácií a rovnocenných účastníkov dialógu, aby dostal odpovede na otvorené otázky, je nehodný parlamentnej demokracie. Rada sa štylizuje do pozície poslednej a absolutistickej inštitúcie a ako občianka Európskej únie sa za toto správanie pred voličmi svojho volebného obvodu hanbím. Postup, ktorý sme mali doteraz, je jednoducho absurdný a nesmieme dopustiť, aby sa v ňom v budúcnosti pokračovalo.

Švédskemu predsedníctvu by som chcela ešte raz poďakovať. Podnikli sme zaujímavé počiatočné kroky. Po prvé, došlo k tomuto rozhovoru, novému a nevídanému medzníku, a to, že ste tu dnes prítomní, je fantastickým signálom. Predsedníctvo Rady sa musí rovnako ako všetky ostatné inštitúcie EÚ konfrontovať s absolutóriom v Parlamente. To isté teraz viac ako kedykoľvek predtým platí, samozrejme, aj pre novú vysokú predstaviteľku ako šéfkou novej služby pre vonkajšiu činnosť. Ako poslanci musíme ukázať, že nám na tejto otázke záleží a že jej pokrok musíme dosiahnuť spoločne. Táto otázka musí byť súčasťou každého programu. Chcela by som Komisiu požiadať, aby ju do programu zahrnula.

Nepáči sa nám doterajší priebeh rozpravy. Prekáža nám skutočnosť, že nemáme v rukách nič, ani jediný návrh, ako by veci mali vyzeráť v budúcnosti. Lisabon sa nesmie stať synonymom neprehľadnej Európskej únie, v ktorej dohľad Parlamentu stratil význam. Ide o príležitosť na nový začiatok so zásadnou účasťou zvolených predstaviteľov občanov a udelenie absolutória budúcemu predsedovi Európskej rady je prvou ťažkou skúškou.

Bogusław Liberadzki, *v mene skupiny S&D*. – (PL) Vážený pán predsedajúci, na úvod by som sa chcel poďakovať spravodajcovi pánovi Søndergaardovi, ktorý s prácou začínal za ťažkých podmienok. Prejavil ohromnú trpezlivosť a svoj sklon k mimoriadne vyváženým hodnoteniam a názorom.

Pani Malmströmová, súhlasím s vami v tom, že je správne, aby sa dodržiavali zásady transparentnosti vrátane finančnej transparentnosti. Súhlasím však aj s tými pripomienkami, ktoré vypovedajú o niečom inom. V spôsobe, akým fungujeme, sme dnes dosiahli rozhodujúci okamih. Bezprostredne pred nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy Rada takpovediac priznáva, že Parlament je jediným voleným orgánom, pretože funguje otvoreným spôsobom. Aby Parlament a Rada predstavovali kompatibilné orgány, mala by Rada značne zvýšiť svoju otvorenosť pri práci. V tomto okamihu sa to práve deje. Prekonávame averziu Rady voči spolupráci s Parlamentom. Domnievam sa, že sa to deje nielen v tejto oblasti našej práce, ale že k tomu čoskoro dôjde aj v iných oblastiach našej práce vrátane parlamentných výborov.

Ako môže vážená Rada vidieť na dnešnej rozprave, naša politická skupina preto rozhodne podporuje návrh rozhodnutia o absolútoriu za rozpočet. Nevraciame sa k číslam, nepoukazujeme na ľavý či pravý stĺpec, na príjmy, výdavky, ani na vhodné riadenie. Voči týmto otázkam nemáme závažné výhrady. Oceňujeme ale, že prebieha táto rozprava, a oceňujeme spôsob, akým sa vedie.

Luigi de Magistris, v mene skupiny ALDE. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, ako predseda Výboru pre kontrolu rozpočtu musím oceniť mimoriadne dôležitú prácu, ktorú vykonal výbor, a vynikajúcu prácu zo strany spravodajcu, ako aj prejavenu politickú súdržnosť.

Pretože od začiatku sme chceli vyslať veľmi jasné posolstvo: chceme neochvejne pracovať na zabezpečení transparentnosti, správnych postupov a zákonnosti pri spravovaní verejných financií, a teda aj pri auditoch rozpočtov.

Spolu s Radou, ktorá spočiatku odmietala reagovať, sme dosiahli významný pokrok. K tomuto úspechu by som chcel osobne zablahoželať švédskemu predsedníctvu. Za každých okolností presadzuje podporu transparentnosti a správnych postupov.

Z tohto hľadiska preto očakávame ďalší pokrok, pretože predovšetkým s nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy je očividne absolútne neprijateľné, aby Parlament nedisponoval informáciami a podrobnosťami potrebnými na monitorovanie rozpočtov a verejných financií. Je to nielen v záujme Európskej únie, ale aj všetkých európskych občanov.

Bart Staes, v mene skupiny Verts/ALE. – (NL) Povedzme si to úprimne, naďalej ide o komplikovanú aktivitu. Teším sa prítomnosti úradujúcej predsedníčky Rady. Ide o významný zvrat. Vskutku je to po prvý raz, čo sa predsedníctvo zúčastňuje na tomto type rozpravy, a ja túto skutočnosť vítam. Napriek tomu musíme uznať, že naďalej ide o komplikovanú aktivitu.

Rada sa v skutočnosti naďalej skrýva za určitú džentlmenskú dohodu uzavretú niekedy na začiatku sedemdesiatych rokov minulého storočia – teda pred štyridsiatimi rokmi –, keď sa Parlament a Rada dohodli, že si ako korektní džentlmeni nebudú navzájom zasahovať do svojich rozpočtov, ani navzájom skúmať svoje účtovné knihy a nebudú si klásť žiadne prekážky. Keďže rozpočet Rady sa zásadne zmenil, tento prístup patrí minulosti. Pred štyridsiatimi rokmi pozostával rozpočet iba z administratívnych výdavkov, pričom teraz sa k nim pridali prevádzkové výdavky. Z tohto dôvodu sa musíme usilovať o dosiahnutie zlomu.

Našli sme provizórne východisko z mŕtveho bodu. Sme ochotní udeliť absolútorium, teraz však naozaj musíme urobiť ďalší krok. Predsa len, problémy sa nevyriešili. Máme za úlohu zabezpečiť, aby sa na pri rozpočte Rady a aj pri rozpočte Parlamentu uplatňovala transparentnosť a demokratická kontrola. Preto súhlasím so všetkými – rečníkmi, spravodajcom, rečníkmi z politických skupín –, ktorí to povedali jasne: pozrite, toto je zahrievacie kolo, pri ďalšom postupe udeľovania absolútoria Rade musíme zájsť o krok ďalej. Výročná správa Dvora audítorov obsahuje návrhy v tejto oblasti a opätovne sa zmieňuje o záležitostiach, ktoré sa týkajú programu SESAME. Pani Malmströmová, vás sa to pravdepodobne už čoskoro nebude týkať, my však naďalej budeme presadzovať transparentnosť.

Richard Ashworth, v mene skupiny ECR. – Vážený pán predsedajúci, dovoľte mi najskôr využiť túto príležitosť a vyjadriť uznanie pánovi komisárovi Kallasovi za skutočný pokrok, ktorý sa dosiahol pri riešení otázok a výhrad, ktoré vzniesol Dvor audítorov. Podľa môjho názoru dosiahla odchádzajúca Komisia väčší a pozitívny pokrok ako všetky predchádzajúce Komisie za posledné obdobie. Za toto úsilie pánovi komisárovi ďakujem.

Panuje všeobecná zhoda o tom, že prijatie systému účtovníctva založeného na časovom rozlíšení bolo úspešné a že zreteľné zlepšenie súvisí s jeho zavedením. Taktiež by som chcel oceniť pokrok v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky a najmä v oblasti systému oddelenia vnútorného auditu (IAC), ktorý bol rovnako veľkým prínosom.

Musím ale spomenúť dve oblasti vyvolávajúce obavy. Po prvé, Dvor audítorov vo svojej výročnej správe opakovane kritizuje „presnosť a vierohodnosť príslušných operácií“. Súhlasím a rok 2007 sa v tomto smere od predchádzajúcich rokov ničím nelíšil. Posolstvo Dvora audítorov je úplne jasné: ešte stále toho treba veľmi veľa urobiť.

V druhom bode sa chcem zmieniť o tom, že Dvor audítorov kritizoval nedostatok kontrolných mechanizmov v spoločne riadených programoch. Tento Parlament opakovane vyzýval členské štáty, aby sa naliehavejšie zaoberali obavami audítorov, a predovšetkým sme členské štáty vyzývali, aby plnili podmienky medziinštitucionálnej dohody z roku 2006.

V záujme fiškálnej integrity a zodpovednosti voči verejnosti musia teraz členské štáty preukázať viac odhodlania, a tak, z týchto dôvodov budem spolu s kolegami z delegácie britských konzervatívcov hlasovať proti absolútoriu za všeobecný rozpočet za rok 2007, kým v tejto záležitosti nezaznamenáme skutočný pokrok zo strany Rady.

Marta Andreasen, v mene skupiny EFD. – Vážený pán predsedajúci, sme zvolení poslanci Európskeho parlamentu, avšak naši voliči netušia, čo sa deje v zákulisí. Výbor pre kontrolu rozpočtu sa v apríli 2009 rozhodol odložiť udelenie absolútoría Rade. Aj keby Dvor audítorov nekritizoval účtovníctvo, výbor tvrdil, že má na takýto postup dostatočné množstvo dôvodov. Avšak aj po tom, ako sa tento výbor v septembri stretol so švédskym predsedníctvom a boli zodpovedané niektoré písomné otázky Parlamentu, pán Sørensgaard, spravodajca pre oblasť udelenia absolútoría Rade za rok 2007, vydal správu, ktorá by ani pri najlepšej vôli neumožňovala udelenie absolútoría. Dospelo sa ale k politickému rozhodnutiu absolútorium udeliť a kompromisné odseky boli oklieštené.

Výbor má v úmysle absolútorium odporučiť na základe očakávaní do budúcnosti. Ak by občania, ktorí sa obťažovali nás v júni zvoliť, vedeli, že: existuje konsenzus o tom, že na základe džentlmenskej dohody zo sedemdesiatych rokov minulého storočia sa nebudú otvárať sporné otázky; že interný audítor Rady nebude pozvaný do Výboru pre kontrolu rozpočtu, pretože potom by mohol byť s neistými dôsledkami pozvaný aj interný audítor Európskeho parlamentu; že politicky nominovaný Dvor audítorov nemal k správe interného audítora Rady z apríla 2008 žiadne pripomienky, čo by si títo voliči pomysleli?

V roku 2002, keď som bola hlavnou účtovníčkou Európskej komisie, vtedajší generálny riaditeľ pre rozpočet v liste vtedajšiemu internému audítorovi Komisie uviedol, že postup udeľovania absolútoría nie je nič iné ako medziinštitucionálna hra. Budeme sa naďalej vyhýbať tomu, aby sme zvolali, že kráľ je nahý, pretože sa obávame straty privilégií, ktoré sme po rokoch mlčania získali? Pri hlasovaní za udelenie absolútoría Rade za rok 2007 sa môžeme rozhodnúť odhaliť pokrytectvo a skončiť s ním. Verím, že moju voľbu poznáte, a dúfam, že spoločne so mnou udelenie absolútoría Rade odmietnete.

Martin Ehrenhauser (NI). – (DE) Vážený pán predsedajúci, Európska bezpečnostná a obranná politika v súčasnosti nie je flotilou, ale „vojnovou loďou“ v medzinárodnej politike. Každý rok, keď ide o to, udeliť tejto „vojnovej lodi“ Rady absolútorium, loď zrazu zmizne v Bermudskom trojuholníku a Európsky parlament sa bez problémov riadi heslom: „To, čo na radare nevidíme, v skutočnosti ani neexistuje.“

Minulý rok na jar sa zrazu vynorili mimorozpočtové účty a Rade nebolo udelené absolútorium. Tento krok sa odôvodňoval štyrmi príčinami. Podľa prvého uvádzaného dôvodu Rada odmietala pristúpiť na akékoľvek oficiálne, formálne stretnutie s Parlamentom. Podľa druhého bodu Rada odmietala poskytnúť akékoľvek komplexné písomné odpovede. Podľa tretieho bodu Rada nedokázala poskytnúť ani správu o činnosti, ani úplný zoznam rozpočtových prevodov. Štvrtým dôvodom bola nemožnosť určiť, či majú výdavkové položky v rozpočte Rady prevádzkový charakter.

A zrazu, teraz, zajtra – pár mesiacov neskôr – z ničoho nič existuje vôľa udeliť Rade absolútorium. A pritom žiadny z týchto štyroch dôvodov odmietnutia udeliť absolútorium nebol v skutočnosti odstránený, ani vyriešený. Predstavitelia Rady naďalej odmietajú pristúpiť na akékoľvek formálne stretnutie s Parlamentom. Rovnako nie je na obzore žiadna správa o činnosti a neboli uzavreté, ani zrušené mimorozpočtové účty, ako sme to požadovali.

Pánovi spravodajcovi by som rád pripomenul, že jeho úvodná správa obsahovala celkovo dvadsať dopytov a otázok určených Rade. Kde sú ale presné odpovede na tieto otázky? Môžete mi to povedať? Nie, nemôžete. Namiesto toho, aby sme v tejto veci zvyšovali tlak na Radu, robíme čo? Robíme zo seba prosebníkov a z našich požiadaviek sú prosby v novej správe. Každý, kto bude teraz hlasovať za udelenie absolútoría Rade, podporí presne tento stav, keď Parlament pred Radou pokorne prednáša svoje požiadavky.

Sidonia Elżbieta Jędrzejewska (PPE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, podporujem návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu udeliť absolútórium generálnemu tajomníkovi Rady za plnenie rozpočtu za rozpočtový rok 2007. Som rada, že švédske predsedníctvo a pán Kallas preukázali svoje odhodlanie vyriešiť tento problém.

Pozornosť by som chcela upriamiť na niekoľko otázok, ktoré však zostávajú nevyriešené a ktorými sa budeme musieť v nasledujúcich rokoch zaoberať. Komplikovaný a náročný postup udeľovania absolútória Rade ukazuje, čo chce Európsky parlament. Európsky parlament chce transparentnosť a otvorený, ale zároveň formálny dialóg s Radou. Tieto požiadavky Európskeho parlamentu sú trvalé a nekompromisné, nie sú však výrazom zlých úmyslov zo strany poslancov Európskeho parlamentu, ale sú výrazom starosti o verejné financie a – naozaj by mali byť – vyjadrením záujmu o transparentnosť pri vynakladaní peňazí daňových poplatníkov.

Chcela by som zdôrazniť, že postup udeľovania absolútória Rade taktiež poukazuje na to, akým spôsobom sa Parlament dozvedá o nových oblastiach práce Rady, a že Parlament nechce byť vylúčený z monitorovania a dohľadu nad výdavkami Rady v žiadnej oblasti jej činnosti.

Podľa môjho názoru je udelenie absolútória Rade za rok 2007 krok správnym smerom, mali by sme však jasne dať najavo, že zostávajú určité otázky, ktoré ešte neboli úplne objasnené, a Rade by sme to mali i naďalej pripomínať. Verím, že prebehne konštruktívny dialóg, že sa zvýši transparentnosť a otvorenosť, aby bolo možné najlepším spôsobom monitorovať verejné financie.

Jens Geier (S&D). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, aj ja by som chcel poďakovať pánovi Sørengaardovi za úspešnú prácu, vďaka ktorej Rada konečne vyhovelá Parlamentu v postupe udeľovania absolútória. Rada dlho odmietala poskytnúť relevantné odpovede na otázky Parlamentu a odvolávala sa na džentlmenskú dohodu – dohodu neformálneho charakteru, od ktorej dnes v každom prípade uplynulo 40 rokov. Vyzerá to vyslovene zvláštne, keď úradníci Rady po 40 rokoch už očividne netušia, čo presne sa v džentlmenskej dohode píše, pretože verzia, ktorú poskytol Európsky parlament, obsahuje presný opak toho, na čo sa Rada opakovane odvolávala pri rokovaniach.

Podľa prvého uznesenia džentlmenskej dohody sa Rada nebude pokúšať o dosiahnutie žiadnych zmien vo výdavkoch Európskeho parlamentu. Podľa tretieho uznesenia by mali tieto dve inštitúcie v otázkach rozpočtu úzko spolupracovať. Rada si to vysvetľuje tak, že obe inštitúcie si nebudú navzájom zasahovať do rozpočtových činností. V tejto chvíli sa zdržím poznámok k závažnosti tohto spôsobu vedenia argumentácie. Namiesto toho by som sa chcel švédskemu predsedníctvu Rady poďakovať za to, že uviedlo do života proces, ktorého cieľom je skončiť s touto hanebnou situáciou.

Riešením je dodatok k medziinštitucionálnej dohode, ktorý zrozumiteľne reguluje postup, akým Parlament Rade udeľuje absolútórium, tak, ako sa to vyžaduje v návrhu uznesenia. Preto Parlament žiadam, aby návrh podporil.

Jorgo Chatzimarkakis (ALDE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár Kallas, predovšetkým chcem oceniť skutočnosť, že je tu švédske predsedníctvo Rady, a taktiež by som sa chcel osobne poďakovať pani Malmströmovej, že zlepšila transparentnosť postupu. Všetko, čo uviedli moji kolegovia poslanci, je pravda – postup je transparentnejší a aj napriek tomu, že sa pani Malmströmová dnes vyjadrovala trochu opatrnejšie, môžem tvrdiť, že absolútórium udelíme. I tak je pred nami ešte dlhá cesta. Žiadame Radu, aby po tomto prvom kroku pokračovala ďalšími opatreniami, najmä vzhľadom na to, že Lisabonská zmluva oveľa presnejšie stanovila kompetencie Rady v oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky. Táto politika nadobudne v budúcnosti obrysy určované barónkou Ashtonovou. Občania však predtým barónku Ashtonovú nepoznali a ako európski daňoví poplatníci stále nevedia, aké množstvo finančných prostriedkov má presne k dispozícii a ako ich využíva. Tento stav musíme zmeniť. V čase, keď vlastne bojujeme za transparentnú, demokratickú Európu, ide vskutku o absolútnu nevyhnutnosť.

Pánovi spravodajcovi Sørengaardovi by som sa chcel poďakovať za to, že v našom mene – v mene Parlamentu – použil nátlakové prostriedky. Tento tlak zachováme.

Ville Itälä (PPE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, taktiež by som sa chcel poďakovať pánovi spravodajcovi za jeho nesmierne dobrú prácu. Keď diskutujeme o absolútóriu za spoločné prostriedky za rok 2007, nehovoríme o finančných prostriedkoch Rady, ani o finančných prostriedkoch Komisie, ani o finančných prostriedkoch Parlamentu, ale o peniazoch daňových poplatníkov. Sú to peniaze, ktoré patria našim občanom. Občania musia mať právo vedieť, na čo sa vynakladajú.

Parlament navyše zastupuje občanov a musí mať právo disponovať všetkými potrebnými informáciami, keď o ne požiada. Nesmie nastať situácia, keď Parlament o tieto informácie vlastne prosí. Z tohto dôvodu sú otvorenosť a transparentnosť jediným spôsobom, akým môžu inštitúcie EÚ získať dôveru občanov.

Chcem sa pripojiť k tým, ktorí ocenili vynikajúci pokrok, ktorý sa v tejto záležitosti podarilo dosiahnuť, a skvelú prácu švédskeho predsedníctva, zásluhou ktorého dnes môžeme udeliť absolutórium. Taktiež by som sa chcel poďakovať pánovi komisárovi Kallasovi za jeho vynikajúcu prácu počas uplynulých piatich rokov. V týchto oblastiach sa dosiahol pokrok. Ide o správny krok správnym smerom.

(potlesk)

Aldo Patriciello (PPE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, 23. apríla Parlament odložil svoje rozhodnutie týkajúce sa účtov Rady, pretože Rada odmietla Parlamentu poskytnúť výročnú správu o činnosti, čím zabránila tomu, aby sa jej výdavky preverili rovnakými metódami, ako sa používajú v prípade iných inštitúcií.

Skutočne je našou povinnosťou, aby sme zintenzívnili úsilie o presadzovanie transparentnosti v rámci inštitúcií Spoločenstva prostredníctvom zvyšovania informovanosti, pokiaľ ide o využívanie rozpočtu Spoločenstva, a prostredníctvom zvyšovania miery, akou sa európske inštitúcie, a predovšetkým Rada zodpovedajú verejnosti.

Verím, že od odmietnutia Parlamentu udeliť Rade absolutórium sa vyvinulo mnoho úsilia. Uvítali sme najmä zverejnenie výročnej správy o činnosti Rady na jej webovej stránke a vyššiu úroveň transparentnosti v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky. Taktiež sme ocenili septembrové stretnutie, na ktorom sa konečne odohrala konštruktívna diskusia medzi predstaviteľmi Výboru pre rozpočet a predstaviteľmi švédskeho predsedníctva. Rovnako oceňujeme úsilie Rady o poskytnutie náležitých odpovedí na žiadosti, ktoré Parlament predložil v apríli.

Vážený pán predsedajúci, na záver by som chcel povedať, že text, o ktorom budeme hlasovať, predstavuje významný krok v dialógu medzi Parlamentom a Radou a dôrazný signál, ktorý chcel Parlament vyslať, aby chránil daňových poplatníkov prostredníctvom zrozumiteľného, transparentného a včasného vykazovania výdavkov Rady.

Cecilia Malmström, úradujúca predsedníčka Rady. – (SV) Vážený pán predsedajúci, ďakujem za rozpravu o tejto mimoriadne dôležitej otázke. Teším sa, že sme sa zhodli na význame otvorenosti a transparentnosti. Tieto aspekty sú, samozrejme, základom nielen našej vzájomnej konštruktívnej spolupráce, ale aj základom toho, aby sme občanom umožnili dôverovať európskym inštitúciám. Rada má rovnako ako Parlament záujem prijať svoju zodpovednosť za zaručenie maximálnej možnej transparentnosti, pokiaľ ide o peniaze daňových poplatníkov. Tieto otázky, prirodzene, nadobúdajú ešte väčší význam vzhľadom na to, že nová zmluva nadobudne platnosť už o týždeň.

Širšia diskusia o forme, akú by malo mať uskutočňovanie auditov finančného riadenia Únie, by sa mala vzhľadom na nadobudnutie platnosti Lisabonskej zmluvy realizovať v kontexte revízie nariadení a výročného postupu pre rozpočet EÚ. Rada sa však usiluje a bude sa aj naďalej usilovať o dodržiavanie pravidiel a uplatňovanie otvorenosti, pokiaľ ide o ekonomické riadenie. Vo vzťahu k Európskemu parlamentu budeme pokračovať v uplatňovaní praxe zavedenej v priebehu mnohých rokov a v budúcom roku budeme s Parlamentom neformálne rokovať s cieľom vyriešiť všetky možné otázky týkajúce sa plnenia rozpočtu. V tejto súvislosti sa teším na pokračovanie dialógu s Európskym parlamentom o otázke absolutória a som presvedčená, že na budúci rok budeme konštruktívne a neformálne diskutovať aj o správe Dvora audítorov za rok 2008. Srdečne vám za túto rozpravu ďakujem.

Søren Bo Søndergaard, spravodajca. – (DA) Vážený pán predsedajúci, chcel by som sa poďakovať všetkým, ktorí prispeli k tejto rozprave. V prvom rade by som sa chcel vyjadriť k tomu, čo povedala pani Andreassenová a pán Ehrenhauser, a upozorniť na to, že keď sme s týmto procesom začínali, neexistovala absolútne žiadna zhoda. Na začiatku tohto procesu, keď sme predložili Komisii otázky a požadovali písomné odpovede, sme nedostali žiadnu odozvu. Na začiatku tohto procesu Komisia zo schôdzí odchádzala vždy, keď sme začali klásť otázky. Takáto bola naša východisková pozícia.

Našou dnešnou úlohou je rozhodnúť, či sme sa pohli o krok vpred, alebo sa stále nachádzame v rovnakej situácii. Otázka nestojí tak, či sme dosiahli všetko, čo sme chceli. Súhlasím s tým, že sme nedosiahli všetko, čo sme chceli. Stačí si však prečítať moju správu a teraz už aj správu výboru, aby ste zistili, že ešte nie sme

spokojní. Chcel by som požiadať aj Radu, aby si správu veľmi dôkladne preštudovala, pretože obsahuje veľa dobrých pripomienok, ktoré by mohli byť užitočné v budúcom roku.

Pohli sme sa ale o krok vpred. Keď začneme s prácou na udeľovaní absolútoríá za rok 2008 – a venujeme sa tomu práve teraz –, nebudeme začínať „na zelenej lúke“. Budeme začínať v bode, ktorý sme dosiahli tento rok. Preto sa domnievam, že je správne kladným hlasovaním obháňovať to, čo sme dosiahli, a tak pokračovať v tomto boji –, ktorý napokon vyzerá tak, ako vyzerá. Čas ukáže, či sme sa rozhodli správne – keď uvidíme, ako sa situácia vyvinie tento rok, budúci rok a ešte ďalší rok. Preto je veľmi dôležité, aby sme ako výbor a Parlament dokázali po celý čas prejavovať jednotu a plniť zamýšľané plány.

Túto príležitosť by som chcel využiť, aby som sa poďakoval sekretariátu, tieňovým spravodajcom a celému výboru vrátane predsedu za to, že nám umožnili konať jednotne. Ak si dokážeme túto súdržnosť zachovať – aj v otázke absolútoríá za rok 2008 –, potom budeme v roku 2008 schopní posunúť sa o krok vpred, nad rámec toho, čo sme dosiahli v roku 2007. Potom budeme schopní dosiahnuť všetko, čo chceme.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila. Hlasovanie sa uskutoční v stredu 25. novembra 2009.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Georgios Stavrakakis (S&D), *písomne.* – (EL) Vážený pán predseda júci, dámy a páni, aj ja by som rád začal blahoželaním pánovi spravodajcovi k výnimočnej práci: pán spravodajca priamo predkladal rozhodujúce otázky a trval na tom, že predtým, než priekročíme k odporúčaniam absolútoríá, potrebujeme dostať jasné odpovede. Blahoželanie patrí aj Výboru pre kontrolu rozpočtu, ktorý trval na svojom stanovisku, podporoval spravodajcu a napriek úvodným komplikáciám dokázal presvedčiť Radu, aby nám poskytla odpovede na najdôležitejšie otázky. Pretože, ako môžeme odporúčať absolútorium za rozpočet, ako môžeme zodpovedne tvrdiť, že predmetný rozpočet je správny, bez toho, aby sme vedeli, čo čísla vyjadrujú? Bolo by to úplne absurdné. Po odpovediach Rady sme teraz ochotní odporúčať absolútorium, zároveň sme však do sprievodného uznesenia zahrnuli dôležité pripomienky, ktoré Výbor pre kontrolu rozpočtu prevažnou väčšinou schválil. Chceme otvorené postupy a transparentnosť, v ktoré veríme, a chceme byť plne oboznámení s tým, ako sa využívajú peniaze európskych daňových poplatníkov.

(Rokovanie bolo prerušené o 19.25 hod. až do začiatku hodiny otázok a pokračovalo o 19.30 hod.)

PREDSEDÁ: PÁN McMILLAN-SCOTT

podpredseda

12. Hodina otázok (otázky pre Komisiu)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je hodina otázok (B7-0223/2009).

Nasledujúce otázky sú určené Komisii.

Otázka č. 25, ktorú predkladá **Silvia-Adriana Țicău** (H-0372/09).

Vec: Akčný plán Komisie na posilnenie prostredia, ktoré podporuje investície spoločností do výskumu a povzbudzuje banky, aby tieto investície financovali

Rok 2009 je Európskym rokom tvorivosti a inovácie. Lisabonská stratégia, ktorá bola prijatá v roku 2000, má za cieľ vytvoriť z európskeho hospodárstva „najkonkurencieschopnejšie a najdynamickejšie znalostné hospodárstvo“ do roku 2010. Tento zámer podnietil vznik ďalších dvoch cieľov: zvýšenie miery zamestnanosti na minimálne 70 % pracovnej sily a zvýšenie miery investícií do výskumu na najmenej 3 % HDP, pričom dve tretiny tejto sumy majú pochádzať zo súkromného sektora. Nanešťastie bol rok 2009 poznačený hospodárskou a finančnou krízou, ktorá zasiahla všetky členské štáty EÚ a obmedzila prístup súkromných spoločností k nástrojom financovania. Celkové investície do výskumu nepresahujú 1,85 % HDP a iba päť členských štátov investovalo do výskumu viac ako 2 % HDP. Členské štáty sa hospodársky zotavia iba vtedy, ak sa EÚ podarí uchovať si konkurencieschopnosť, čo závisí od investícií do výskumu a vzdelávania.

Aký akčný plán zamýšľa Komisia na posilnenie prostredia, ktoré podporuje investície súkromných spoločností do výskumu, najmä do aplikovaného výskumu, a povzbudzuje banky, aby financovali investície do výskumu a inovácií?

Günter Verheugen, *podpredsa Komisie*. – (DE) Európska politika výskumu a inovácií je v podstate založená na siedmom rámcovom programe pre výskum, ktorý prebieha od roku 2007 do roku 2013, na rámcovom programe pre konkurencieschopnosť a inovácie, ktorý prebieha v tom istom období, a na kohéznych fondoch, ktoré takisto prebiehajú v rovnakom období. V rámci prípravy na tieto tri hlavné programy v roku 2005 a 2006 Komisia predložila dlhodobú stratégiu a akčný plán. Akčný plán bol predložený v roku 2005, zatiaľ čo široko koncipovaná stratégia inovácií je z roku 2006. Výsledky týchto rôznych programov sú objasnené v rozsiahlej dokumentácii Komisie a často sa o nich diskutovalo tu v Parlamente. Rád by som vám, pani Ticaúová, opäť poskytol všetky tieto dokumenty. V rámci časovo obmedzenej hodiny otázok nie je možné do detailov vám vysvetliť ich obsah, ale pokúsím sa zdôrazniť kľúčové body.

Vďaka siedmemu rámcovému programu pre výskum sme boli svedkami skutočne pozoruhodného nárastu európskych výdavkov na výskum a vývoj, pričom sa vytvorilo niekoľko nových nástrojov, predovšetkým spoločné technologické iniciatívy, ktoré sa ukázali ako mimoriadne hodnotné.

Kohézne fondy sú nové a lepšie prispôsobené cieľu, ktorým je podpora výskumu a inovácií, a je to skutočne pozoruhodné, ak sa pozriete na čísla – finančné prostriedky pre tieto oblasti v Kohéznom fonde a v štrukturálnych fondoch pre uvedené obdobie sú vo výške 86 miliárd EUR, čo v každom prípade predstavuje 25 % celkových prostriedkov štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu. V rámci európskej štrukturálnej politiky sa vytvoril nový nástroj, podporná iniciatíva JEREMIE, ktorá predovšetkým poskytuje jednoduchší prístup ku kapitálu pre malé a stredné podniky. Toto prebieha v spolupráci s Európskym investičným fondom.

Program na podporu inovácií a konkurencieschopnosti, za ktorý som zodpovedný, je v podstate tiež program, ktorý vytvára nástroje financovania. Hlavný podiel finančných prostriedkov sa v skutočnosti vynakladá s cieľom umožniť malým a stredným podnikom prístup k nástrojom financovania, ktoré sú určené na zlepšenie ich schopnosti inovácie.

Som si istý, že viete, že naša európska politika rastu a zamestnanosti nemá veľmi veľa kvantitatívnych cieľov. Máme však jeden kvantitatívny cieľ, ktorý sa nezmenil od roku 2000. Týmto cieľom je vynaložiť 3 % hrubého domáceho produktu na výskum a vývoj. Už dnes môžeme povedať, že tento cieľ sa nedosiahne. Samotný pohľad na percentá je však trochu zavádzajúci, keďže v konečnom dôsledku absolútne čísla pre prostriedky vyčerpané na výskum a rozvoj v Európskej únii vzrástli o 14,8 % od roku 2000 do roku 2006. Toto je vyššia miera rastu ako napríklad v Spojených štátoch. Napriek tomu musíme konštatovať, že výsledky nie sú uspokojivé, preto Rada už v decembri minulého roku prijala dokument s názvom *Vízia 2020* pre Európsky výskumný priestor, ktorý sa týka otázky, či možno mobilizovať viac finančných prostriedkov pre európsku politiku v oblasti výskumu a vývoja.

Nechcem pred vami skrývať svoje obavy z toho, že súčasná hospodárska recesia ohrozuje dlhodobú stratégiu podpory výskumu a vývoja. Komisia na túto hrozbu reagovala v novembri 2008 veľmi rýchlo. Plán hospodárskej obnovy Európy, ktorý dopĺňa opatrenia členských štátov na boj s hospodárskou krízou a ktorý má za cieľ poskytnúť impulz a odpoveď na zložitú hospodársku situáciu vo finančnom sektore, sa výrazne sústreďuje na oblasti investícií do výskumu a vývoja a podpory investícií. Uvediem tri príklady: iniciatíva závodov budúcnosti, ktorá sa týka modernizácie európskej priemyselnej základne s finančnou podporou vo výške 1,2 miliardy EUR, iniciatíva energeticky účinných budov, na ktorú bola vyčlenená 1 miliarda EUR, a iniciatíva ekologických motorových vozidiel, na ktorú bola tiež vyčlenená 1 miliarda EUR v oblasti výskumu spolu s výdavkami vo výške 4 miliardy EUR z ostatných hospodárskych opatrení.

Komisia už začala prípravu na ďalšiu stratégiu pre rast a zamestnanosť. Nie je žiadnym tajomstvom – keďže pán predseda Barroso sa už o tom zmienil vo svojich usmerneniach – a teda môžem povedať aj to, že výskum, vývoj a inovácie budú zohrávať absolútne kľúčovú úlohu aj v ďalšej stratégii pre rast a zamestnanosť.

Mám ešte ďalšiu poznámku k inováciám. Európa je v skutočnosti vo veľmi dobrej pozícii, pokiaľ ide o politiku v oblasti výskumu. Máme dobré, a v niektorých prípadoch vynikajúce kapacity na výskum. Máme aj veľmi dobré výsledky, pokiaľ ide o technologický rozvoj. Určite by to však mohlo byť lepšie v oblasti inovácií. Ak rozumieme inovácie ako praktickú aplikáciu výskumu a vývoja na výroby, služby, dizajn a metódy – inými slovami čokoľvek, kde je možná jeho praktická aplikácia –, stále máme obrovský potenciál na vytvorenie ďalšieho rastu a ďalšej zamestnanosti v Európe. Komisia preto oznámila, že v tomto roku predloží „inovačný zákon“. „Zákon“ v tomto zmysle je novým politickým nástrojom, ktorý sme vytvorili po prvýkrát v súvislosti s malými a strednými podnikmi – spomeňte si na iniciatívu Small Business Act. Predložíme inovačný zákon, ktorý spája legislatívne opatrenia, politické iniciatívy a politicky záväzné usmernenia v jednom hlavnom balíku.

Snažil som sa nasmerovať túto prácu takým spôsobom, aby nová Komisia mala voľné ruky pri rozhodovaní, kedy chce predložiť tento inovačný zákon. Chápete, že toto nemôžem vopred predvídať – bude na novej Komisii, aby o tom rozhodla. Avšak prípravné práce už výrazne pokročili a domnievam sa, že môžem s istotou povedať, že Parlament sa bude zaoberať otázkou tohto inovačného zákona v priebehu budúceho roka.

Dovoľte mi na záver poznamenať, že počas niekoľkých posledných rokov sme boli svedkami celkovo dobrého pokroku na širokom fronte, hoci to bolo veľmi nevyspytateľné. V tejto súvislosti je však nevyhnutné zaujať nestranný postoj. Nemôžeme, napríklad, od nových členských štátov očakávať, že okamžite vynaložia na výskum, vývoj a inovácie rovnaké percento hrubého domáceho produktu ako staršie členské štáty. Veľmi ma však teší, keď vidím, že nové členské štáty, najmä tie, ktoré musia najviac dobiehať, tiež pripravujú pôdu čo najrýchlejšie, a teda vnímam celkový vývoj ako pozitívny.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Ďakujem vám za informácie a odpoveď, ktorú ste nám poskytli. Rada by som sa Komisie opýtala, či zamýšľa viesť diskusie s európskymi bankovými inštitúciami o možnosti poskytnutia záruk a pôžičiek so zvýhodnenou úrokovou sadzbou pre výskumné a inovačné spoločnosti a projekty, ktoré sa v súčasnosti považujú za najrizikovejšie. Navyše, európske výskumné programy, ako napríklad siedmy rámcový program, v ktorých sa uplatňuje spolufinancovanie až do výšky 50 %, nie sú veľmi vhodné pre malé a stredné podniky. Chcela by som sa opýtať Komisie, či zamýšľa upraviť tieto programy s cieľom zvýšiť zapojenie malých a stredných podnikov.

Günter Verheugen, podpredseda Komisie. – (DE) Vážená pani Țicăuová, toto je veľmi cenná pripomienka a teší ma, že vám môžem povedať, že presne toto si myslí Komisia, a preto konala presne takto. Chcem zopakovať, že kľúčový problém pre naše malé a stredné podniky je získať potrebný rizikový kapitál, aby boli schopné financovať výskum a vývoj. V tejto oblasti boli vytvorené dva dôležité nástroje, a to rámcový program na podporu konkurencieschopnosti a inovácií a program JEREMIE.

V oboch prípadoch ide o to isté, a to o schopnosť mobilizovať zvýhodnené úvery prostredníctvom Európskej investičnej banky a Európskeho investičného fondu pomocou rizikového kapitálu – inými slovami priamym zapojením podnikateľského kapitálu – a pomocou záruk s cieľom umožniť malým a stredným podnikom prístup k týmto úverom. Toto sú hlavné investičné programy, do ktorých sú zapojené státisíce európskych podnikov.

Som si istý, že rozumiete tomu, že Európska investičná banka ani Európsky investičný fond nemôžu sledovať detaily každého jednotlivého poskytnutia úveru. Preto sa to deje pomocou sprostredkovateľov, zvyčajne sú to banky v členských štátoch. Podľa najnovších informácií, ktoré mám, je situácia taká, že sme sa vo všetkých členských štátoch dostali do pozície, kedy je vnútroštátny bankový systém integrovaný do tejto politiky, a podniky, ktoré sa usilujú o prístup k fondom poskytovaným z rozpočtu Spoločenstva, sú schopné získať spomenuté fondy prostredníctvom daného vnútroštátneho bankového systému.

Paul Rübig (PPE). – (DE) Moja otázka sa týka projektu Eurostars, ktorý sme realizovali v rámci programu EUREKA a ktorý predovšetkým umožnil rýchle a efektívne pridelenie prostriedkov pre malé a stredné podniky. Domnievate sa, že uvedený program možno predĺžiť? Okrem toho, ako vidíte úlohy pre ôsmy rámcový program pre výskum, kde sa diskutuje o našom zámere poskytnúť v budúcnosti 50 miliárd EUR na výskum energetickej účinnosti, najmä v súvislosti s MSP?

Günter Verheugen, podpredseda Komisie. – (DE) Vážení pán Rübig, samozrejme, poznáte moju odpoveď, ale som vďačný za vašu otázku. Áno, domnievam sa, že všetky programy, ktoré máme a ktoré umožňujú prístup k fondom pre malé a stredné podniky, možno predĺžiť. Skúsenosti s týmito programami sú veľmi pozitívne a z tohto dôvodu by sme ich mali predĺžiť. Musím vás požiadať o porozumenie vzhľadom na skutočnosť, že sa nechcem vyjadrovať o prioritách pre ôsmy rámcový program pre výskum. Jedným dôvodom je, že to nie je moja zodpovednosť, ako viete, ale ďalším dôvodom je, že by bolo odo mňa nevhodné predbiehať novú Komisiu, ktorá je tesne pred svojím vznikom.

Môžem iba poznamenať z pohľadu súčasnej Komisie k základnej premise vašej otázky, že v našej politike pre výskum, vývoj a inovácie sa počas nasledujúcich desiatich rokov budeme musieť sústrediť na oblasti energetickej účinnosti, obnoviteľných energií a v širšom zmysle na oblasť technológií, ktoré dláždia cestu pre udržateľný životný štýl a hospodárstvo.

Poznáte ma dostatočne dobre na to, aby ste vedeli, že som vždy zdôrazňoval, že zvyšovanie energetickej účinnosti je pravdepodobne najlacnejším a najefektívnejším druhom programu trvalej udržateľnosti, keďže nám umožňuje dosiahnuť veľa s relatívne malými výdavkami. Preto ak nová Komisia predloží konkrétne

návrhy orientované týmto smerom, v skutočnosti bude môcť nadviazať na prípravné práce vykonané súčasnou Komisiou a na jej politiku.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Vážený pán predsedajúci, predovšetkým vo farmaceutickom priemysle je výskum a vývo, samozrejme, kľúčový, pokiaľ ide o inovácie a boj proti chorobám, z čoho majú zase úžitok občania EÚ. Ako bude Komisia postupovať proti farmaceutickým spoločnostiam, ktoré sa pokúšajú obmedziť paralelný obchod vo farmaceutickom odvetví? Bude klasifikovať takéto opatrenia ako narušujúce hospodársku súťaž?

Günter Verheugen, podpredseda Komisie. – (DE) Vážený pán Mölzer, táto otázka jednoducho nevzniká, pretože bola podrobne preskúmaná a rozhodlo sa o nej v súvislosti s farmaceutickým balíkom, ktorý Komisia navrhla minulý rok. V tejto otázke máme jasnú a jednoznačnú judikatúru Európskeho súdneho dvora, ktorá začleňuje paralelný obchod s liekmi do slobody vnútorného trhu, a preto neexistuje právny základ na jeho spochybnenie.

Vo farmaceutickom balíku navrhnutom Komisiou v priebehu minulého roka nie sú stanovené žiadne špecifické pravidlá, ktoré akýmkoľvek spôsobom negatívne ovplyvňujú paralelný obchod. Vo veľmi dôležitých a ďalekosiahlych návrhoch, ktoré sa týkajú ochrany proti falšovaným liekom v legálnom zásobovacom reťazci, platia presne tie isté pravidlá pre výrobcov liekov ako pre tých, ktorí uskutočňujú paralelný obchod. Nie je tu vôbec žiadna diskriminácia. Nie som si vedomý toho, že by mal v Komisii niekto v úmysle zaoberať sa touto problematikou.

Predseda júci. – Otázka č. 26, ktorú predkladá **Marc Tarabella (H-0377/09).**

Vec: Informácie o cenách energie pre spotrebiteľov

Komisia nedávno otvorila druhé zasadnutie občianskeho energetického fóra v Londýne. Komisárka pre ochranu spotrebiteľa vo svojom stanovisku zdôraznila, aké dôležité je pre spotrebiteľov energie mať také účty za plyn alebo elektrinu – najlepší ukazovateľ spotreby energie –, ktoré sú jednoduché a presné a ktoré umožňujú porovnanie medzi jednotlivými poskytovateľmi.

Mohla by Komisia konkrétne uviesť, ako okrem týchto významných výročných verejných podujatí zamýšľa prinútiť výrobcov a distribútorov energie splniť tento cieľ, ktorý je nevyhnutný pre občanov, napriek zamietnutiu charty práv spotrebiteľov energie navrhovanej Parlamentom?

Meglena Kuneva, členka Komisie. – Ako reakciu na prvú otázku od pána Tarabellu o cene energií môžem uviesť, že prijatím tretieho energetického balíka o vnútornom trhu sa výrazne posilnil význam občana na vnútornom trhu s energiou. Nové opatrenia majú za cieľ zlepšiť fungovanie maloobchodného trhu s energiou a poskytnúť dodatočnú ochranu spotrebiteľovi. Občianske energetické fórum založené s cieľom zlepšiť fungovanie maloobchodného trhu v prospech jednotlivých spotrebiteľov diskutuje o týchto otázkach a zaoberá sa nimi.

Fórum, ktoré zahŕňa zástupcov spotrebiteľov, priemyslu, vnútroštátnych regulačných orgánov v oblasti energetiky a vnútroštátnych správnych orgánov, sa usiluje zlepšiť vykonávanie právnych predpisov v oblasti energetiky a môže rozvíjať podmienky pre kódexy správania so samoregulačnými a dokonca kvázi záväznými účinkami na priemysel. V tejto súvislosti bola na prvom zasadnutí fóra v roku 2008 určená pracovná skupina pre účtovanie. Odporúčania pracovnej skupiny sú príkladmi dobrých účtovných postupov a boli predstavené a schválené na druhom zasadnutí fóra v roku 2009. Regulačné orgány v oblasti energetiky a priemyslu budú podávať správy o uplatňovaní účtovných odporúčaní na ďalšom fóre, ktorého konanie sa očakáva na jeseň roku 2010.

Tretí energetický balík o vnútornom trhu taktiež priniesol nový nástroj, ktorý má za cieľ informovať spotrebiteľov – kontrolný zoznam pre európskych spotrebiteľov energie. Zoznam je nástrojom, ktorý pomôže informovať spotrebiteľov v členských štátoch o ich právach – predovšetkým o účtovaní – a pomôže im pri uplatňovaní a presadzovaní právnych predpisov v oblasti energetiky. Jeho cieľom je poskytnúť spotrebiteľom zjednodušené, presné a praktické informácie o miestnych trhoch s energiou. Zosúladenie právomocí regulačných orgánov v oblasti energetiky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa, ktorého dôsledkom bude aktívne monitorovanie trhu, ďalej zlepši ochranu spotrebiteľa.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, vo vašej odpovedi v skutočnosti hovoríte o výsledku druhej správy z jesene 2010 k tretiemu energetickému balíku, ktorý sa bude pozorne sledovať.

Zatiaľ veľmi dobre viete, že tisíce sťažností podaných spotrebiteľským organizáciám a vnútroštátnym regulačným orgánom sa týkajú absolútne chýbajúcej transparentnosti účtov za plyn a elektrinu, čo sa týka cien aj skutočnej spotreby. Toto sa deje v čase, keď Komisia rovnako ako členské štáty vo svojich plánoch v oblasti energetiky zdôrazňujú potrebu znížiť spotrebu a možnosť porovnania cien s cieľom potenciálne zmeniť dodávateľa. Toto bolo hlavným cieľom liberalizácie.

Preto, pani komisárka, prejdem priamo k veci, a to k otázke, aké opatrenia – a používam tu množné číslo – zamýšľa Komisia prijať z krátkodobého hľadiska na riešenie týchto nedostatkov? Takisto by som chcel poukázať na to, že Komisia zamietla chartu práv spotrebiteľov energie navrhovanú Parlamentom – bola to pani De Vitsová, ktorá ju navrhla –, ktorú ste vy osobne predtým odporúčali.

Meglana Kuneva, členka Komisie. – Vážený pán Tarabella, vaša otázka sa vo veľkej miere sústreďuje na to, prečo bola zamietnutá charta. Verejná konzultácia s názvom *Smerom k Európskej charte práv spotrebiteľov energie* sa začala v júli 2007. Výsledky konzultácie ukázali, že povedomie o existujúcich právach spotrebiteľov energie bolo nízke.

Myšlienka charty, ktorá by vytvorila jediný právny predpis upravujúci práva spotrebiteľov, ktoré sú v súčasnosti zahrnuté vo viacerých európskych smerniciach a viacerých vnútroštátnych vykonávacích nástrojoch, bola zamietnutá z právnych dôvodov. Práva spotrebiteľov energie, ktoré sú v existujúcich európskych právnych predpisoch, už sú právne záväzné.

Pýtate sa, prečo nemôže byť štandardný účet pre všetkých spotrebiteľov. Naša pracovná skupina pre účtovanie, vytvorená na prvom občianskom energetickom fóre, potvrdila, že sa má zachovať právo priemyslu na samoreguláciu s podporou pre inováciu v účtovaní. Rovnako sa má zaručiť väčšia transparentnosť a porovnateľnosť cien a služieb ponúkaných spotrebiteľom.

Presnosť účtovania úzko súvisí s intervalom meraní. Interval meraní nie je definovaný v právnych predpisoch EÚ. Nepriamo to však rieši inteligentné meranie.

Chcela by som zdôrazniť aj to, že počas občianskeho energetického fóra sme schválili odporúčania pre dobré účtovné postupy, ktorých cieľom je poskytnúť spotrebiteľom jednoduché a jasné informácie o účtoch za plyn a elektrinu.

Prostredníctvom hodnotiacej tabuľky spotrebiteľských trhov, kde sme skúmali rôzne spotrebiteľské trhy, sme zistili, že trhom, z ktorého sme dostali najviac sťažností, je trh s elektrinou. Na druhom mieste sú finančné trhy a na treťom miestna doprava.

Preto Komisia spustila veľkú štúdiu o maloobchodnom trhu s elektrinou a výsledky predstaví na fóre v roku 2010. Toto je druhá rovina uplatňovania výsledkov hodnotiacej tabuľky spotrebiteľských trhov a domnievam sa, že v budúcnosti ostane jedným z najsilnejších nástrojov na diagnostikovanie fungovania maloobchodného trhu, najmä v tomto prípade, ktorý predstavuje taký dôležitý a základný záujem a tiež výrazne súvisí so službami.

Chris Davies (ALDE). – Ak môžem nadviazať na otázku: vieme, že domácnosti majú obrovský potenciál na úsporu energie. Pozerám sa na svoj účet za elektrinu, pozerám naň so záujmom, pretože chcem dosiahnuť tieto úspory a, úprimne povedané, zdá sa mi máťúci.

Ak sa zdá máťúci mne, potom sa domnievam, že aj mnohým mojim voličom. Samoregulácia nestačí. Objasnenie je oblasťou, v ktorej by Európska komisia mohla mať skutočný vplyv, čo by podľa môjho názoru uvítali všetci ľudia a čo by znamenalo dôležitú pomoc v našom úsilí znížiť emisie prispievajúce ku globálnemu otepľovaniu.

Prosím vás, vezmite si to späť do Komisie a prehodnoťte to.

Franz Obermayr (NI). – (DE) V prvej polovici tohto roku ceny vykurovacieho oleja u dodávateľov plynu klesli až o 40 %. Avšak tento vývoj mal iba okrajovo pozitívny vplyv na spotrebiteľov, čo je mimoriadne dôležité najmä počas zimných mesiacov.

Aké kroky podnikne Komisia, aby zaistila, že aj spotrebiteľia budú môcť mať úžitok z tohto pozitívneho cenového vývoja?

Meglana Kuneva, členka Komisie. – Sme si vedomí toho, že Komisia nestanovuje ceny. Čo môžeme urobiť a čo je našou povinnosťou, je zabezpečiť transparentnosť cien.

V jednej z nedávnych smerníc, v smernici o spotrebiteľskom úvere z roku 2007, sme požiadali banky o stanovenie spoločnej metodiky výpočtu úrokovej sadzby, na základe ktorej by si spotrebiteľia mohli porovnať ponuky a nájsť pre seba to najlepšie riešenie. Máme niekoľko nástrojov, s ktorými môžeme pracovať, toto je o nečestných obchodných praktikách a je to práve transparentnosť cien, ktorá je základom tejto smernice.

Máme aj ďalšiu horizontálnu smernicu o nečestných obchodných podmienkach, ktorá sa týka toho, či tieto podmienky súvisia s neprimeraným a neoprávneným obohacovaním. Toto je to, na čo ste podľa mňa narážali, keď ste položili otázku o cenách.

Táto záležitosť je v našich rukách a musíme urobiť všetko možné, aby sme zaistili, že uplatňovanie vo všetkých európskych členských štátoch sa vykonáva rovnako dobre, pretože všetky tieto smernice veľmi závisia od toho, ako sa vykonávajú. Preto navrhujem Európskej komisii oznámenie o uplatňovaní. V tomto sme priekopníkmi, pretože uplatňovanie je zvyčajne v rukách členských štátov, ale potrebujeme porovnať výsledky a mať kritériá, ktoré, mimochodom – v súvislosti s predchádzajúcou otázkou o meraniach a zrozumiteľnosti – sú dôvodom, prečo dôrazne podporujeme projekt inteligentného merania. Toto možno nie je celoeurópska iniciatíva, ale krajiny ako Švédsko, ktoré je predsedníckou krajinou, patria medzi priekopníkov v tejto oblasti. Môžem každého iba povzbudiť k tomu, aby si z toho vzal príklad a aby to čo najviac využil. Toto by mohlo viesť aj k ďalším otázkam, napríklad ako vypočítať uhlíkovú stopu, ktorú my všetci zanechávame prostredníctvom spotreby energie.

Čo sa týka ďalších oblastí, Komisia sa nedávno oveľa viac angažovala v označovaní v súvislosti s energetickou účinnosťou a väčším porovnávaním cien, pričom podporila používanie spotrebiteľských indexov, ako to bolo v prípade Talianska a iných krajín, pretože aj toto je veľmi dobrá služba poskytovaná cez internet, ktorá pomáha spotrebiteľom bojovať o lepšiu cenu.

Aby sa to však mohlo udiť, musíme mať cezhraničný obchod a dostupnosť. Cezhraničný obchod prostredníctvom internetu v súčasnosti predstavuje v Európskej únii iba deväť percent, takže skutočne máme povinnosť dokončiť druhú fázu vnútorného trhu, ktorou je maloobchodný trh. Táto oblasť je jedným z chýbajúcich článkov na vnútornom trhu a veľmi dúfam, že Parlament a Komisia urýchlia jednu z najdôležitejších smerníc navrhovaných v rámci smernice o právach spotrebiteľov, ktorej cieľom je zaviesť súbor pravidiel, ktoré prinesú väčšiu istotu a väčšiu dôveru – z pohľadu spotrebiteľov a podnikov – s cieľom zlepšiť túto skutočne slabú úroveň cezhraničného obchodu v Európe.

Predsedaajúci. – Otázka č. 27, ktorú predkladá **Jim Higgins** (H-0401/09).

Vec: Označovanie potravín pre spotrebiteľov

Mohla by Komisia opísať, aké vyšetovania alebo správy vykonala v súvislosti s potravinovými výrobkami, pri ktorých sa uvádzajú tvrdenia, že majú prínos pre zdravie? Bol sortiment týchto potravín preskúmaný alebo skúšaný v záujme ochrany spotrebiteľov s cieľom preveriť, či sú tieto tvrdenia platné?

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – V nadväznosti na žiadosť členských štátov a zainteresovaných strán Komisia navrhla nariadenie o výživových a zdravotných tvrdeniach, ktoré bolo v decembri 2006 prijaté Parlamentom a Radou.

Cieľom nariadenia je presne zabezpečiť, aby výživové a zdravotné tvrdenia o potravinách boli pravdivé, jednoznačné a založené na všeobecne akceptovaných vedeckých dôkazoch tak, aby bol spotrebiteľ primerane chránený. Zámerom Komisie je preto vytvoriť zoznamy povolených zdravotných tvrdení, ako aj aktualizovať povolené výživové tvrdenia. V nariadení sa ustanovujú autorizačné postupy s cieľom zabezpečiť, aby sa uvádzali iba vedecky opodstatnené zdravotné tvrdenia.

K týmto postupom patrí v prvom rade Európsky úrad pre bezpečnosť potravín, ktorý hodnotí oprávnenosť zdravotných tvrdení, v druhom rade Komisia, ktorá navrhuje návrhy opatrení na schválenie alebo zamietnutie zdravotných tvrdení, a v treťom rade členské štáty, ktoré vydávajú svoje stanovisko k opatreniam v regulačnom výbore.

Komisia doteraz prijala štyri nariadenia schvaľujúce alebo zamietajúce zdravotné tvrdenia. Podobné opatrenia sa budú naďalej prijímať v súlade s hodnotením zdravotných tvrdení Európskym úradom pre bezpečnosť potravín, čím sa zaručí to, že spotrebiteľia nebudú zavádzaní.

Jim Higgins (PPE). – (GA) Rád by som pani komisárke poďakoval za odpoveď. Vítam štúdie a vyšetrovanie výroby potravín, ktoré uskutočňuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín, keďže sa teraz dokázalo, že kupujúci ochotne zaplatia viac peňazí za potraviny, ktoré sú prínosné pre zdravie.

V konečnom dôsledku je najdôležitejšie, aby sme dodržiavali nové pravidlá a aby sme vytvárali tlak na jednotlivé spoločnosti, aby boli absolútne čestné, pokiaľ ide o množstvo poskytovaných informácií tak, aby nehovorili žiadne klamstvá ľuďom, ktorí kupujú tieto výrobky.

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – Môžem iba súhlasiť s váženým pánom poslancom. Toto je presne ten dôvod, pre ktorý sme predložili toto nariadenie.

Musím povedať, že nás prekvapilo množstvo žiadostí, ktoré sme dostali. Očakávali sme niekoľko stoviek a dostali sme 44 000 tvrdení. Skonsolidovali sme týchto 44 000 tvrdení na 4 000 a zaslali Európskemu úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA) na vyjadrenie. Z tohto dôvodu nemôže EFSA ukončiť preskúmanie všetkých 4 000 tvrdení v rámci časového limitu do decembra 2010.

Ale myslím si, že pre spotrebiteľov je veľmi dôležité, aby sme tento proces dokončili a aby presne vedeli, keď uvidia nejaké tvrdenie alebo keď v supermarkete uvidia potravinu s nejakým tvrdením, že si môžu byť istí, že toto tvrdenie je na vedeckom základe a nie je zavádzajúce.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Chcel by som sa poďakovať pani komisárke za túto informáciu. To, čo robíte, je skutočne veľmi dôležité.

Viac ako 40 000 firiem sa uchádzalo o rozhodnutie potvrdzujúce, že ich výrobky sú v súlade s najvyššími požiadavkami a kritériami. Čo sa však stane, ak dostanú toto potvrdenie, zatiaľ čo v praxi výrobky po určitom čase nebudú spĺňať všetky požiadavky alebo všetky parametre uvedené na etiketách? Ako sa bude postupovať predovšetkým v prípade veľkých medzinárodných koncernov? Získali súhlas a schválenie a uvádzajú to na etikete, ale realita je úplne iná. Čo sa stane potom?

Paul Rübiger (PPE). – (DE) Rád by som počul, ako v budúcnosti zamýšľate označovať a umiestňovať na trh regionálne výrobky ponúkané na predaj na mieste s dodržaním primeranej čerstvosti a vysokej kvality?

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – Moja odpoveď na poslednú otázku je nie, toto je úplne iná záležitosť. Toto je o pôvode výrobkov. Teraz hovoríme o zdravotných tvrdeniach. Ak výrobca tvrdí, že výrobok je dobrý pre vaše zdravie z toho či onoho dôvodu, potom musí byť vedecky zdôvodnené, že je to skutočne tak.

Pokiaľ ide o druhú otázku, ESFA, samozrejme, skúma zdravotné tvrdenia v čase podania žiadosti na základe vedeckého dôkazu podaného v čase žiadosti.

Je zjavné, že ak je tvrdenie založené na určitom vedeckom dôkaze a výrobca potom zmení výrobok, ide jednoznačne o podvod a proti výrobcovi sa zakročí, pretože nejde iba o zavádzanie verejnosti, ale aj o podvod.

Predseda júci. – Otázka č. 28, ktorú predkladá **Gay Mitchell** (H-0366/09).

Vec: Rozdielne práva spotrebiteľov

Veľmi často sa stáva, že voliči prichádzajú za poslancami s problémami v súvislosti s právami spotrebiteľov počas pobytu alebo ciest v inom členskom štáte. Čo robí pani komisárka pre podporu informovanosti a poznatkov o právach spotrebiteľov, ktoré sa líšia medzi jednotlivými členskými štátmi Európskej únie?

Meglana Kuneva, členka Komisie. – Otázka je o rozličných právach spotrebiteľov a je veľmi dobre načasovaná. Vo všetkých členských štátoch sú inštitúcie a organizácie, ktoré majú za úlohu podporovať vedomosti a poznatky o právach spotrebiteľov medzi občanmi.

Prehľad týchto vnútroštátnych inštitúcií a organizácií je k dispozícii na internetovej stránke. Samozrejme vám môžem poskytnúť túto internetovú stránku. Je to http://ec.europa.eu/consumers/empowerment/cons_networks_en.htm, a je to skutočne veľmi zaujímavé čítanie.

Komisia podporuje povedomie o právach spotrebiteľov prostredníctvom rôznych nástrojov. Sponzorujeme sieť spotrebiteľských centier v celej EÚ, ktorá spotrebiteľom poskytuje informácie o ich právach pri cezhraničnom nakupovaní a podporuje ich pri uplatňovaní nárokov v prípade problémov. Internetové

stránky centier, letáky a brožúry vysvetľujú spotrebiteľom, aké sú ich práva, napríklad pri nakupovaní online, prenájme automobilov alebo rezervovaní dovolenky v inom členskom štáte.

Komisia by preto odporúčala, aby poslanci a poslankyne Európskeho parlamentu nasmerovali svojich voličov na európske spotrebiteľské stredisko nachádzajúce sa v danej krajine. Okrem toho Komisia organizuje informačné kampane v členských štátoch, ktoré nedávno vstúpili do EÚ, s cieľom zvýšiť informovanosť o právach spotrebiteľov a podporiť vnútroštátne organizácie a inštitúcie, kde môžu spotrebiteľia dostať ďalšiu pomoc a podporu.

Komisia podporuje aj povedomie o právach prostredníctvom iniciatív na vzdelávanie spotrebiteľov, akými je napríklad brožúra „Európsky diár“ zameraná na študentov od 15 do 18 rokov, a Dolceta – internetová stránka zameraná na dospelých a učiteľov.

V neposlednom rade Komisia v októbri 2008 predstavila svoj návrh smernice o právach spotrebiteľov, ktorá je v súčasnosti predmetom rokovaní v Parlamente a v Rade.

Ak sa táto smernica prijme, zredukuje súčasnú roztrieštenosť *acquis* v oblasti ochrany spotrebiteľa a zabezpečí, aby všetci spotrebiteľia v EÚ mali úžitok zo samostatného jednoduchého súboru práv spotrebiteľov a toto by zjednodušilo organizáciu celoeurópskych vzdelávacích kampaní o právach spotrebiteľov.

Komisia v súčasnosti vykonáva výskum a overovanie informácií pre spotrebiteľov v predajniach a pred navrhnutím konkrétnych opatrení plánuje poradiť sa s odborníkmi na maloobchod, so spotrebiteľskými organizáciami a s ostatnými zainteresovanými stranami v tejto oblasti.

Mám aj správy, ktoré sú pre nás veľmi dôležité. Máme dve nové rozšírenia informačnej internetovej stránky Dolceta. Pridali sme na ňu dve nové oblasti: jednou je trvalo udržateľná spotreba a druhou sú služby všeobecného záujmu, teda sa rozširujeme.

Gay Mitchell (PPE). – Ďakujem pani komisárke za odpoveď. Môžem sa opýtať pani komisárky, či si je vedomá toho, že ľudia, ktorí, ako uviedla, kupujú na internete, povedzme, vernostné karty do hotelov alebo čokoľvek iné, majú naozaj ťažkosti nájsť niekoho, kto v skutočnosti prevezme sťažnosť? Môže tam byť nejaké číslo P. O. Boxu, ale zriedkakedy telefónne číslo alebo riadna e-mailová adresa. Pani komisárka, budete požadovať, aby ktokoľvek, kto predáva tovary, mal priame telefónne kontaktné číslo, na ktorom by sa mohli ľudia, ktorí majú ťažkosti, skontaktovať s tými, ktorí im predali chybné tovary alebo služby?

Meglana Kuneva, členka Komisie. – Toto je do veľkej miery doménou verejných orgánov v členských štátoch. Komisia by mohla požadovať, aby sa týmto zaoberali verejné orgány. Máme sieť takýchto orgánov. Z času na čas zhromažďujeme informácie, ale na úrovni subsidiarity sa sústreďujeme na to, čo by sme mohli urobiť na cezhraničnej alebo celoeurópskej úrovni. Inak sa to veľmi líši medzi jednotlivými krajinami. Toto je súčasťou vzdelávania, a ako vieme, vzdelávanie je do veľkej miery v rukách členských štátov.

Čo sa týka sťažností, mojou úlohou je zhromažďovať všetky sťažnosti a v rámci hodnotiacej tabuľky spotrebiteľských trhov zisťovať, na akej úrovni sú tieto sťažnosti, porovnávať ich so spokojnosťou spotrebiteľa a potom vyvodzovať potrebné závery o tom, aký je prístup ku spotrebiteľom. Máte absolútnu pravdu v tom, že musíme porovnať, koľko sťažností prichádza z jednotlivých sfér. Preto navrhujeme a pracujeme na spoločnom formáte sťažnosti v Európe, pretože informácie, ktoré v súčasnosti prichádzajú verejným orgánom v krajine X, sa nepodávajú rovnakým spôsobom ako v krajine Z. Ak budeme mať tento spoločný formát sťažnosti, nie je cieľom, aby sa Komisia stala akýmsi ombudsmanom pre spotrebiteľské záležitosti, ale cieľom bude rozvíjať našu stratégiu na základe týchto sťažností a zaistiť väčší význam pre občanov. Domnievam sa, že toto je skutočne dôležitý projekt pre budúcnosť.

Skutočne máme dosť obmedzené práva zasahovať do toho, ako členské štáty riešia vnútroštátne sťažnosti a ako na ne reagujú. Mohli by sme vytvoriť tabuľku a mohli by sme nastaviť kritériá, ale nemôžeme nahradiť prítomnosť jednotlivých členských štátov.

Mám veľký záujem v Európskej komisii spolu s Parlamentom pokračovať v hodnotení a meraní toho, aký je prístup ku spotrebiteľom a ako členské štáty investujú do tejto politiky. Domnievam sa, že ide o veľmi dobrú investíciu, najmä v týchto hospodársky ťažkých časoch, starať sa o prístup ku spotrebiteľom, pretože to vysiela dobrú správu o trhu.

Malcolm Harbour (ECR). – Vážený pán predsedajúci, dnes večer som tu veľmi chcel byť, pretože si myslím, že toto je posledná príležitosť pre pani Kunevovú, aby sa k nám prihovorila z pozície komisárky, a chcel by som jej položiť dve otázky.

Po prvé, súhlasila by so mnou v tom, že spotrebiteľské informácie a prieskumy a jej práca sa dramaticky zvýšili počas jej pôsobenia ako prvej komisárky, ktorej zodpovednosť sa sústredila konkrétne na spotrebiteľov?

Po druhé, súhlasila by so mnou aj v tom, že je absolútne kľúčové, aby sme v novej Komisii tiež mali komisára oddaného spotrebiteľským záležitostiam? Počuli sme znepokojujúce fámy, že sa tak v novej Komisii možno nestane, a chcel by som jej dať príležitosť vyjadriť dnes večer jej názor.

Meglana Kuneva, členka Komisie. – Mala som tú česť pracovať s pánom poslancom Harbourom, čo ma veľmi tešilo, preto mi dovoľte, osobitne a osobne sa vám poďakovať za túto príležitosť počas posledných troch rokov. Verte mi, ostanem veľmi horlivou političkou zastávajúcou sa trhového hospodárstva, pretože trh nie je jednoduchý, ale je akýmsi laboratóriom pre občianske práva. Som veľmi spokojná, že sme tak blízko k tým istým právam, ktoré sú teraz také dôležité pre celé ľudstvo, a to k environmentálnym právam.

Spotrebiteľské portfólio je skutočne veľmi dôležité. Ide o trh a o maloobchodný trh, ale je tu niečo viac, niečo navyše, a to otázka práv, vynútiteľnosti, sťažností spotrebiteľov a spôsobu navrhnutia relevantnejšej politiky.

Som si absolútne istá, že pán predseda Barroso nájde tú správnu rovnováhu, pretože vo svojom prejave povedal, že potrebujeme nájsť chýbajúce články na vnútornom trhu. Domnievam sa, že jedným z tých chýbajúcich článkov je maloobchodný trh. Som si absolútne istá, že pán predseda bude venovať plnú pozornosť spotrebiteľským záležitostiam, či už takým alebo onakým spôsobom, a som presvedčená o tom, že politika ostane veľmi stabilná. Určite mu však odovzdám tento odkaz.

Predseda júci. – Otázka č. 29, ktorú predkladá **Pat the Cope Gallagher** (H-0412/09).

Vec: Spoločnosti na prenájom automobilov

Schvaľuje Komisia postup spoločností na prenájom automobilov, ktoré žiadajú od spotrebiteľov, aby zaplatili za plnú nádrž s pohonnými hmotami pred samotným prenájomom bez ohľadu na skutočnosť, že spotrebiteľ vráti auto spoločnosti, ktorá mu ho prenajala, dajme tomu, s polovicou pohonných hmôt v nádrži a že spotrebiteľ nedostane za to náhradu?

Je tento postup v súlade so smernicou o balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb (90/314/EEC⁽³⁾)?

Meglana Kuneva, členka Komisie. – Komisia si je veľmi dobre vedomá tohto postupu spoločností na prenájom automobilov a reagovala na množstvo ďalších parlamentných otázok a sťažností občanov v tejto veci. Ja osobne ich dostávam veľa.

Už predtým som povedala, že takýto postup je neprijateľný, ak jeho dôsledkom je, že spotrebiteľia platia za pohonné hmoty, ktoré nepoužijú, bez toho, aby o tom boli vopred jasne informovaní. Smernica o balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb by sa na to vzťahovala iba vtedy, keby spoločnosti na prenájom automobilov boli súčasťou dovolenkového balíka. Avšak smernica o balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb neupravuje túto konkrétnu záležitosť. Na druhej strane, tieto postupy by mohli byť v rozpore so smernicou o nečestných obchodných praktikách a so smernicou o nečestných zmluvných podmienkach.

V prvom rade v zmysle smernice o nečestných zmluvných podmienkach štandardné zmluvné podmienky nesmú byť výrazne nevyvážené na úkor spotrebiteľov. Navyše by zmluvné podmienky mali byť koncipované jednoduchým a zrozumiteľným štýlom. Možno namietat, že článok, ktorý má za následok, že spotrebiteľia musia platiť prakticky za niečo, čo nespotrebovali, je nespravodlivý.

Po druhé, smernica o nečestných obchodných praktikách zaväzuje obchodníkov dodržiavať štandard profesionálnej starostlivosti. Obchodníci musia byť otvorení a priami, čo sa týka hlavnej charakteristiky poskytovaných služieb. Spoločnosti na prenájom automobilov, ktoré neinformujú spotrebiteľov o tom, že nespotrebované pohonné hmoty nebudú preplatené, tým môžu porušovať túto smernicu. Tento postup sa môže považovať aj za porušenie štandardu profesionálnej starostlivosti, ktorý táto smernica zaväzuje obchodníkov dodržiavať.

Vážený pán poslanec by si však mal byť vedomý toho, že je na vnútroštátnych orgánoch zabezpečujúcich presadzovanie práva, aby rozhodli, či sú takéto postupy nespravodlivé, a aby postihovali spoločnosti, ktoré

(3) Ú. v. EÚ L 158, 23.6.1990, s. 59.

sa takto prevínia. Komisia nemá žiadne právomoci na vymáhanie práva, spotrebiteľia, ktorí nakúpili cezhraničné služby, sa však môžu sťažovať európskemu spotrebiteľskému stredisku v ich domovskej krajine, ktoré by im malo byť schopné pomôcť uplatniť si nárok u obchodníkov v iných krajinách EÚ.

Ale domnievam sa, že musíme urobiť všetko, čo bude možné, aby sme zaistili, že nebudú existovať žiadne medzery v právnych predpisoch s náznakom nespravodlivosti, beznádeje alebo bezmocnosti.

Pat the Cope Gallagher (ALDE). – Dovoľte mi poďakovať pani komisárke za jej odpoveď a zaželať jej všetko dobré vo všetkom, čo sa rozhodne robiť po tejto Komisii.

Táto prax prevláda v celej únii, že spotrebiteľia si prenajímajú automobil s pocitom, že robia dobrý obchod – rozumieme záležitosti s poistením, ktorá je veľmi dôležitá –, ale potom im povedia, že ho musia vrátiť s prázdnu nádržou.

Musí existovať nejaká smernica, ktorú tieto spoločnosti porušujú. Domnievam sa, že nie je dostatočné, aby Komisia povedala, že toto možno riešiť komunikáciou so spotrebiteľským strediskom v jednotlivých krajinách. Domnievam sa, že toto je veľký problém. Mal by sa vyslať veľmi jasný signál, že toto je vydieranie. Ľudia, ktorí idú na dovolenku, často cestujú autom iba do destinácie a späť, poznám veľa svojich voličov, ktorí minuli benzín v hodnote 15 EUR, ale stálo ich to 60 EUR. Rozdiel je 45 EUR, keďže plná nádrž priemerného automobilu stojí 60 EUR.

Toto je niečo, čím by sme sa podľa môjho názoru mali zaoberať a dúfam, že nová Komisia a komisár za to prevzmú zodpovednosť a niečo s tým urobia v praxi.

Meglana Kuneva, členka Komisie. – Ako som uviedla, je na vnútroštátnych orgánoch vymáhať príslušné právo a akokoľvek kritický by sme boli k našim európskym inštitúciám, domnievam sa, že musíme pamätať aj na to, že konáme podľa zásady subsidiarity a že sú určité oblasti, kde Komisia nemôže priamo konať.

Domnievam sa, že by bolo na mieste, keby sme zdôraznili zodpovednosť členských štátov. Inak si myslím, že z Parlamentu prídu dobré správy, pretože Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa (IMCO) sa v súčasnosti zaoberá správou z vlastnej iniciatívy o ochrane spotrebiteľa, ktorej spravodajkyňou je pani Anna Hedhová. Ako sa dohodlo na poslednom zasadnutí výboru IMCO, táto správa z vlastnej iniciatívy bude obsahovať hodnotiacu tabuľku spotrebiteľských trhov aj presadzovanie právnych predpisov, o ktorom hovoríme, o čom Komisia vydala oznámenie 2. júla 2009.

Zaoberáme sa presadzovaním právnych predpisov, ale bez členských štátov uspejeme len veľmi ťažko. Ale plne uznávam závažnosť problému – verte mi, že pociťujem rovnaké obavy, dostávame množstvo sťažností a nemáme ani jeden praktický prostriedok, ako riešiť túto otázku namiesto členského štátu.

Seán Kelly (PPE). – Vo Frankfurte som si prenajal auto na svoj prvý deň tu v Parlamente. Nádrž bola plná a hradila ju spoločnosť. Musel som ho vrátiť späť s plnou nádržou. Toto je jednoznačne najlepší postup. Môže Komisia zaistiť alebo odporučiť, aby sa tento postup uplatňoval v celej Európskej únii? Je spravodlivý, je transparentný a je primeraný.

Malcolm Harbour (ECR). – Toto je oblasť, o ktorej som ja osobne diskutoval so spoločnosťami na prenájom automobilov. Okrem toho sú aj iné otázky: napríklad nezvyčajne vysoké nároky na odškodné a neprekontrolované automobily. Zaujíma ma preto, či by so mnou pani komisárka súhlasila v tom, že podľa ustanovení smernice o službách pre cezhraničné poskytovanie služieb sa členské štáty výslovne vyzývajú k tomu, aby podporovali primerané kódexy správania pre poskytovanie cezhraničných služieb. Zdá sa, že to je presne ten typ oblasti, kde by sme mali podporovať členské štáty, možno s podporou Komisie, aby zabezpečili stretnutie spoločností na prenájom automobilov s cieľom vytvoriť kódex správania, ktorý by renomovaní prevádzkovatelia dodržiavali a ktorý by zahŕňal otázky, o ktorých hovorili moji kolegovia, a tiež ďalšie závažné spotrebiteľské záležitosti.

Meglana Kuneva, členka Komisie. – Domnievam sa, že toto je jedna z najdôležitejších myšlienok, ktoré musíme rozvíjať v budúcnosti. Predovšetkým smernicu o službách, pretože naše hospodárstvo a naše životy jednoznačne veľmi závisia od služieb a nemôžeme jednoducho dovoliť spoločnostiam so zlou reputáciou, aby narušili celé odvetvie priemyslu.

Musíme bojovať proti zlým postupom a vždy musíme chrániť spotrebiteľov. Ale, *est modus in rebus* skutočne potrebujeme nájsť zodpovednosť členských štátov a Komisie.

Máme sieť verejných orgánov, prostredníctvom ktorých vykonávame vyšetrovania v členských štátoch. Ak budeme mať akýsi kódex správania, ktorý spomenul pán Harbour, alebo ak zistíme porušenie právnych predpisov o nečestných obchodných praktikách, strediská a jednotlivé verejné orgány by mohli dostať odporúčanie skontrolovať všetky služby prenájmu automobilov v členských štátoch a vyčistiť trh.

Urobili sme to s leteckými spoločnosťami, ktoré na internetových stránkach ponúkali lístky, urobili sme to so zvonkami na mobily, urobili sme to s elektronikou. Prečo by sme nezvýšili naše úsilie a neurobili akýsi prieskum uplatňovania právnych predpisov aj v odvetví prenájmu automobilov?

Predseda júci. – Otázka č. 30, ktorú predkladá **Georgios Papastamkos** (H-0363/09).

Vec: Akčný program na zníženie administratívneho zaťaženia v EÚ

V januári 2007 Komisia spustila akčný program na zníženie administratívneho zaťaženia v Európskej únii s cieľom zmerať administratívne náklady plynúce z právnych predpisov v EÚ a znížiť administratívne zaťaženie o 25 % do roku 2012. Tento program je financovaný v rámci programu pre konkurencieschopnosť a inovácie (KIP).

Ako hodnotí Komisia priebeh realizácie spomenutého akčného programu doteraz a jeho vplyv na konkurencieschopnosť európskych podnikov?

Günter Verheugen, *podpredseda Komisie*. – (DE) Vážený pán Papastamkos, táto otázka mi dáva príležitosť podeliť sa s vami o veľmi potešujúce správy o úspechu. Akčný program na zníženie administratívneho zaťaženia v Európskej únii je jedným z pilierov pre lepšiu tvorbu práva. Po prvýkrát som spomenul na jar v roku 2006, že zamýšľam znížiť administratívne náklady európskych podnikov o 25 % do roku 2012 a že v tejto súvislosti bude nevyhnutné, aby Komisia predložila tieto návrhy do konca roka 2009.

Komisia nielenže predložila príslušné návrhy, zašla ešte ďalej. Urobila to na základe vyčíslenia, ktoré sme uskutočnili v celej Európe. Každý by mohol povedať, že zníži náklady o 25 %, keď nikto nevie, aké vysoké sú v skutočnosti administratívne náklady v Európe. Preto sme zorganizovali najväčšie vyčíslenie v histórii, prostredníctvom ktorého sme chceli stanoviť, aké sú skutočné náklady v dôsledku európskych právnych aktov a ich vykonávania pre európske podniky, pokiaľ ide o dokumentáciu, štatistiky, informácie a podobne.

Výsledky boli zhruba také, aké sme očakávali. Európske podniky vynaložia 124 miliárd EUR ročne na túto administratívu, čo je približne polovica celkových administratívnych nákladov pre európske podniky. Inými slovami, my tu v Štrasburgu alebo v Bruseli produkujeme 50 % týchto nákladov.

Vzhľadom na britskú tlač a britských poslancov a poslankyne tohto Parlamentu by som chcel konkrétne dodať, že by bolo úplne nesprávne, keby sme z toho vyvodili záver, že samotný vnútorný trh vytvára administratívne náklady vo výške 124 miliárd EUR. Keby sme nemali tieto európske pravidlá, bolo by 27 systémov rôznych vnútroštátnych pravidiel vo všetkých týchto oblastiach a zaťaženie pre európske podniky – pokiaľ by sa zúčastňovali vnútorného trhu – by bolo oveľa väčšie. Chcel by som túto skutočnosť veľmi jednoznačne, ba dokonca dôrazne podčiarknuť, pretože som skutočne unavený z počúvania priam nehorázných poznámok o nákladoch vnútorného trhu v niektorých európskych médiách. Napriek tomu sa domnievame, že 124 miliárd EUR je príliš vysoká suma a že pomocou lepšej tvorby zákonov by sme mohli zároveň v plnej miere dosiahnuť ciele našich právnych predpisov a znížiť súvisiace náklady.

Komisia preto predložila príslušné návrhy a výsledok je takýto – rád by som vám poskytol čísla. Opatrenia, ktoré už zákonodarcovia prijali a ktoré sú už teda platné, znižujú náklady na administratívu pre európske podniky o 7 miliárd EUR ročne. Potenciálne úspory z opatrení, ktoré Komisia navrhla a ktoré zákonodarcovia ešte neprijali, sú vo výške 31 miliárd EUR ročne. Komisia v súčasnosti pracuje na ďalších návrhoch, ktoré v blízkej dobe predloží, a tieto návrhy prinesú ďalšie potenciálne úspory vo výške 2 miliárd EUR, čo znamená, že celkové potenciálne úspory budú viac ako 40 miliárd EUR ročne. Toto by viac než splnilo cieľ znížiť tieto náklady o 25 % pod podmienkou, že zákonodarcovia naozaj prijmú tieto opatrenia.

Mám poslednú poznámku, a to, že tento program dopĺňajú príslušné vnútroštátne programy vo všetkých členských štátoch. Teší ma, že vám môžem oznámiť, že všetkých 27 členských štátov má v súčasnosti platné porovnateľné programy. Nebude však pre vás prekvapením, keď vám poviem, že ani jeden členský štát doteraz nedosiahol také veľmi úspešné čísla, aké som vám dnes predstavil v súvislosti s opatreniami EÚ.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Vážený pán predseda júci, pán komisár, v akčnom programe Komisie z 22. októbra okrem iného spomínate výnimku z účtovných požiadaviek pre mikropodniky. Podľa môjho názoru, pán komisár, sú iné, dôležitejšie prekážky legislatívneho, administratívneho a fiškálneho charakteru.

Iba málo mikropodnikov má cezhraničné aktivity, je oveľa viac mikropodnikov, ktoré potrebujú istotu pečiatky účtovníka, aby získali prístup k fondom z bankových účtov a transparentnosť v transakciách. Rád by som od vás počul odpoveď na túto konkrétnu, ale špecifickú otázku.

Günter Verheugen, *podpredseda Komisie*. – (DE) Vážený pán Papastamkos, pravdepodobne poznáte môj osobný názor, ktorý je v skutočnosti možno ešte o niečo radikálnejší ako ten váš. Môj názor, za ktorým si pevne stojím, je, že mikropodniky, ktoré nepodnikajú na vnútornom trhu, nás vôbec nemusia zaujímať – nie sú záležitosťou európskych zákonodarcov ani Komisie.

Ste si však vedomý toho, pán Papastamkos, že vy aj ja sme v tejto súvislosti v menšine. Vždy keď tento Parlament zasadá – a najmä počas hodiny otázok –, počúvam mnoho návrhov, ktoré sa týkajú podnikateľského správania sa malých podnikov a mikropodnikov. Inými slovami, pán Papastamkos, máte pred sebou veľa presvedčania.

Avšak zavedením špeciálneho testu MSP – inými slovami testu pre malé a stredné podniky – na zhodnotenie vplyvu sa Komisia postarala o zabezpečenie toho, že sa venuje veľmi špecifickej pozornosti venovanej vplyvom na malé a stredné podniky a mikropodniky, a ak je to možné, platí, že mikropodniky sú vylúčené z týchto pravidiel.

K tejto problematike uvediem aktuálny príklad. Komisia navrhla vyňatie mikropodnikov z európskych nariadení o finančných výkazoch. Toto opatrenie ušetrí týmto podnikom 7 miliárd EUR ročne na nákladoch. S poľutovaním vám musím oznámiť, že príslušný výbor Európskeho parlamentu zamietol návrh Komisie a, bohužiaľ, musím vám povedať, že existuje organizovaná opozícia proti tomuto návrhu – som si istý, že si viete predstaviť, kto organizuje túto opozíciu. Napriek tomu Komisia stále stojí za svojím návrhom. Je to absolútne kľúčový prvok v našej politike pre malé a stredné podniky a znižovanie nákladov na administratívu pre mikropodniky.

Predseda júci. – Otázka č. 31, ktorú predkladá **Seán Kelly** (H-0368/09).

Vec: Cestovný ruch podľa Lisabonskej zmluvy

Môže Komisia načrtnúť, aké plány pripravila v súvislosti s prípravnými akciami a inými iniciatívami na prípravu pôdy pre rozvoj právomocí pre cestovný ruch podľa Lisabonskej zmluvy (článok 195 Zmluvy o fungovaní Európskej únie) za predpokladu, že Lisabonská zmluva bude prijatá?

Môže sa Komisia vyjadriť k možnosti rozvíjania synergie medzi politikami cestovného ruchu a regionálneho rozvoja s konkrétnou zmienkou o regiónoch, ktoré sú geograficky a hospodársky na okraji EÚ?

Günter Verheugen, *podpredseda Komisie*. – (DE) Vážený pán Kelly, Lisabonská zmluva čisto z právneho hľadiska so sebou prináša zmenu v tom, že považuje cestovný ruch za tretostupňovú právomoc Spoločenstva, inými slovami, Spoločenstvo môže konať s cieľom doplniť aktivity členských štátov, ale nemôže predkladať právne predpisy pre harmonizáciu v tejto oblasti. V praxi Lisabonská zmluva nepredstavuje žiadnu zmenu *status quo*, keďže sme pred niekoľkými rokmi prostredníctvom formy dobrovoľnej spolupráce s členskými štátmi dosiahli všetko, na čo teraz Lisabonská zmluva v tejto súvislosti poskytuje právny základ. To znamená, že členské štáty pred niekoľkými rokmi súhlasili s tým, že Komisia bude hrať úlohu v politike cestovného ruchu. V skutočnosti sme spolu s členskými štátmi dokázali prijať celý rad konkrétnych rozhodnutí.

Skutočnosť, že cestovný ruch má teraz svoje vlastné miesto v európskych zmluvách však bude znamenať, že cestovný ruch získa na dôležitosť v rámci našej celkovej politiky rastu a zamestnanosti. Keby som si mohol želať, aby prichádzajúca Komisia takpovediac prevzala odo mňa jednu vec, bola by to táto. V tejto oblasti je nesmierny potenciál pre rast a mohol by sa lepšie využiť prostredníctvom šikovnej a inteligentnej spolupráce medzi členskými štátmi a inštitúciami Spoločenstva. Je absolútne jasné, že Európa je stále najatraktívnejšou destináciou pre turistov z celého sveta. Musíme sa však vyrovnáť s veľkými štrukturálnymi zmenami. Musíme sa vyrovnáť s veľkou konkurenciou, predovšetkým z Ázie. Musíme využiť všetky dostupné prostriedky na to, aby sme zaistili, že Európa ostane turistickou destináciou číslo jeden na celom svete.

Keby ste sa ma opýtali, čo je podľa môjho názoru najdôležitejšou požiadavkou, povedal by som, že všetci poskytovatelia služieb v cestovnom ruchu – regióny, členské štáty a inštitúcie Spoločenstva – musia celkovo vynaložiť viac úsilia na to, aby Európu spopularizovali na celom svete ako symbol cestovného ruchu a symbol kvality. Uskutočnili sme prvé kroky týmto smerom a domnievam sa, že v tejto súvislosti možno urobiť oveľa viac. Dúfam, že na základe jednoznačného politického signálu, ktorý poskytuje Lisabonská zmluva a začlenenie politiky cestovného ruchu do nej, v priebehu nasledujúcich rokov uvidíme väčšie zužitkovanie príležitostí tu v Parlamente, v Rade a v Komisii, ktoré existujú na podporu európskeho turistického ruchu

a na posilnenie jeho zviditeľňovania. Som absolútne presvedčený, že toto je oblasť, v ktorej je pre nás značný priestor na zabezpečenie väčšieho rastu a predovšetkým na zabezpečenie pracovných miest v európskych regiónoch, kde nie sú iné praktické alternatívy a kde iba cestovný ruch môže poskytnúť skutočne dobré pracovné príležitosti.

Seán Kelly (PPE). – Najprv som bol trochu prekvapený z úvodných poznámok pána komisára, ale potom vysvetlil situáciu. Som celkom spokojný, ako hovorí pán komisár, že nová Komisia sa o to bude môcť postarať. Sú tu vynikajúce možnosti na rozvoj cestovného ruchu v celej Európskej únii a som celkom spokojný, že môžem spolupracovať s Komisiou a urobiť všetko, čo je v našich silách, pretože toto je príležitosť. Je veľmi dôležité ukázať, že Lisabonská zmluva pracuje pre ľudí a že vytvára pracovné miesta, najmä v cestovnom ruchu, takže som vcelku spokojný s odpoveďou a nie je dôvod ďalej ju rozvádzať.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Vždy keď diskutujeme o cestovnom ruchu na európskej úrovni – teraz viem, že v tejto súvislosti naďalej nebudú v budúcnosti žiadne legislatívne možnosti –, narážame na hlavný problém súvisiaci s cestovným ruchom, dopravou a ochranou životného prostredia, a to časy európskych prázdnin, ktoré sa nezharmonizovali, neintegrovali ani nezosúladi. Mám otázku, ktorú by som sa vás rád opýtal ako komisára s dlhoročnými skúsenosťami, a to, či vidíte nejaké príležitosti v budúcnosti na koordináciu európskych prázdnin – možno spočiatku nie na právnom základe – ale začať by sa mohlo určitým pokusom o ich koordináciu, aby tento chaos s prázdninami, ktorý máme v súčasnosti, vždy s náhlým začiatkom v sobotu všade a v rovnakom čase, bolo možné do istej miery koordinovať takým spôsobom, aby sme mohli byť v tejto súvislosti pružnejší.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, moja doplnujúca otázka vám umožní dať mi odpoveď, pretože otázky, ktoré chcem položiť, boli zdôraznené aj odpoveďami, ktoré ste dali doteraz. Globálna hospodárska kríza mala negatívny vplyv aj na cestovný ruch. Berúc preto do úvahy dôležitosť cestovného ruchu pre Európu a pre určité krajiny, ako napríklad Grécko, odkiaľ pochádzam, chcel by som sa vás opýtať toto: po prvé, aké opatrenia zamýšľa Komisia prijať s cieľom posilniť a zabezpečiť pracovné miesta v cestovnom ruchu v Európskej únii? Po druhé, aké iniciatívy prijme Komisia s cieľom posilniť vnútorný cestovný ruch v Európe? A po tretie, aké opatrenia prijmete s cieľom prilákať turistov z iných krajín mimo Európskej únie?

Günter Verheugen, podpredseda Komisie. – (DE) Vážený pán Leichtfried, vo vzťahu k prvej otázke by som povedal, že sa vždy môžeme o to pokúsiť. Počas rakúskeho predsedníctva bolo viacero pokusov koordinovať začiatok obdobia prázdnin, ale neboli úspešné. Bol by som za ďalší pokus, ale chcel by som aj varovať pred prehnanými očakávaniami.

Názor, ktorý prevláda v určitých turistických oblastiach, že obdobia prázdnin v Európe by sa dali koordinovať takým spôsobom, aby tieto turistické oblasti mohli mať plne využité kapacity po celý rok, je ilúziou a, mimochodom, v každom prípade by to nemalo moju podporu. Každý má právo mať prázdniny vtedy, keď mu to najlepšie vyhovuje a keď je úroveň zotavenia najvyššia. Máte však absolútnu pravdu v tom, že susediace krajiny by sa mali zariadiť tak, aby prázdniny nezačínali všade v rovnaký deň. Toto sú veci, ktoré považujem za dosiahnuteľné, a to nielen z hľadiska politiky cestovného ruchu, ale ktoré by sa mali seriózne riešiť výlučne a jednoducho z hľadiska environmentálnej a dopravnej politiky.

Pokiaľ ide o otázku pána Chountisa, dôkladne sme preskúmali vplyv hospodárskej krízy na cestovný ruch a zistili sme na základe 50 000 zainteresovaných subjektov v rámci celej Európy, že ľudia stále cestujú na dovolenky – nezaobídu sa bez svojich dovolenkových ciest –, ale necestujú tak ďaleko, míňajú menej peňazí a je pravdepodobnejšie, že dovoľenkujú vo svojej vlastnej krajine. Stále však vyžadujú rovnaké štandardy, čo znamená, že momentálne na tom zarobia tí, ktorí sú schopní ponúknuť dobrý pomer medzi cenou a službami.

Akékoľvek opatrenia, ktoré Komisia prijme v tejto oblasti, môžu byť iba doplnkové k opatreniam členských štátov. Nemáme žiadnu samostatnú európsku politiku v oblasti cestovného ruchu *per se* a v tejto chvíli nemožno jednotlivo uvádzať všetky možné iniciatívy, ktorých cieľom je zvyšovať povedomie na celom svete aj v samotnej Európe o tom, aká je Európa atraktívna ako turistická destinácia. Chcem spomenúť iba jeden príklad, keďže v poslednej dobe mal veľký úspech. Pred tromi rokmi sme spustili súťaž s názvom Výnimočné európske destinácie (EDEN). Cieľom súťaže bolo podnietiť európske regióny, aby ukázali svoje úspechy v určitých oblastiach, a tri roky skúseností ukázali, že v celej Európe máme vynikajúce produkty cestovného ruchu takmer po všetkých stránkach. V skutočnosti je najdôležitejšie vytváranie povedomia o týchto produktoch cestovného ruchu. Preto sme vytvorili internetový portál, ktorý poskytuje kdekoľvek na svete

prístup ku všetkým informáciám relevantným pre cestovný ruch zo všetkých členských štátov jediným kliknutím.

Predseda júci. – Otázka č. 33, ktorú predkladá **Konstantinos Poupakis** (H-0361/09).

Vec: Účasť sociálnych partnerov pri navrhovaní a vykonávaní politík zamestnanosti na vnútroštátnej a európskej úrovni

Ako je dobre známe, intenzita a rozsah hospodárskej krízy zhoršili závažné organizačné a prevádzkové problémy trhov práce v členských štátoch EÚ, pričom riešenie týchto problémov presahuje právomoci národných centrálnych vlád. Jedným z najhorších dôsledkov, ktorým čelia členské štáty, je zníženie zamestnanosti a s tým súvisiace zvýšenie miery nezamestnanosti a mimoriadne zložité vytváranie nových pracovných miest, ktoré by boli stabilné a kvalitné. Súčasná reštrukturalizácia spôsobu fungovania vnútroštátnych trhov práce má navyše nepriaznivý vplyv na zamestnancov, keďže kolektívne zmluvy sa v praxi obchádzajú, pracovné miesta sa stávajú neistejšími a pracovné vzťahy narušujú tendencie k pružnejším formám práce bez príslušného posilnenia bezpečnosti práce a ochrany zdravia na pracovisku.

Aký je postoj Komisie a predpokladá aktívnejšiu účasť a zapojenie organizácií sociálnych partnerov pri vytváraní politík na zaistenie hladkej organizácie a fungovania trhov práce, na boj proti nezamestnanosti a na oživenie zamestnanosti na vnútroštátnej a európskej úrovni?

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážený pán predseda júci, dámy a páni, ako viete, sú to členské štáty, ktoré sú v prvom rade zodpovedné za vytváranie a vykonávanie politických opatrení ako reakcie na krízu, konkrétnejšie na jej vplyv na zamestnanosť. Napriek tomu Komisia od vypuknutia krízy minulú jeseň uskutočnila viacero iniciatív s cieľom zmierniť vplyv finančnej a hospodárskej krízy na trh práce.

Plán hospodárskej obnovy Európy predložený Komisiou v novembri 2008 a schválený Radou sa zaoberá riešením naliehavých otázok a tiež výzvami na investície, ktoré by mali priniesť dlhodobý úžitok pre Úniu. Plán hospodárskej obnovy zdôrazňuje dôležitosť zavádzania integrovaných politík zhrnutých pod pojmom „flexiistota“ s cieľom ochrániť európskych občanov pred najhoršími účinkami krízy. V tejto súvislosti kladie dôraz na posilnenie aktivačných režimov, preškolenie a zvyšovanie kvalifikácie a zosúladenie ponuky zručností s potrebami trhu práce a zdôrazňuje potrebu podporiť najzraniteľnejšie skupiny. Cieľom je ochrana zamestnanosti, a predovšetkým dlhodobej zamestnanosti skôr ako konkrétnych pracovných miest. Skúsenosť dokazuje, že základné ciele „flexiistoty“, a to schopnosť prispôbiť sa zmenám a uľahčenie prechodu medzi pracovnými miestami sú nanajvýš dôležité v čase hospodárskeho úpadku a rastúcej nestability na trhu práce.

Integrovaný prístup poskytuje jednotný politický rámec, ktorý umožňuje koordináciu úsilia zameraného na riešenie účinkov krízy na zamestnanosť a sociálnu oblasť a ktorý môže pomôcť nájsť rovnováhu medzi krátkodobými opatreniami zameranými na riešenie krátkodobých potrieb, napríklad dočasné skrátenie pracovného času, a dlhodobými reformami, napríklad prostredníctvom zvyšovania kvalifikácie a aktívnymi politikami na trhu práce.

Po pláne obnovy nasledoval samit o zamestnanosti v máji tohto roku. Pri tejto príležitosti prejavili kľúčové zúčastnené strany spoločnú vôľu zmierniť vplyv hospodárskej krízy na zamestnanosť v EÚ. V súvislosti so samitom zamestnanosti Komisia 3. júna prijala oznámenie o „Spoločnom záväzku pre zamestnanosť“, ktoré stanovuje tri kľúčové priority: udržiavanie zamestnanosti, vytváranie pracovných miest a podporu mobility, zvyšovanie kvalifikácie a zosúladenie ponuky zručností s potrebami trhu práce a zlepšenie prístupu na trh práce. Európska rada tieto tri kľúčové priority schválila na júnovom zasadnutí.

Komisia je presvedčená, že spolupráca so sociálnymi partnermi a medzi sociálnymi partnermi je mimoriadne dôležitá, predovšetkým v čase krízy a v prípade reštrukturalizácie. Sociálni partneri majú dôležitú úlohu pri vytváraní a vykonávaní opatrení na hospodársku obnovu. Na vnútroštátnej úrovni táto úloha vyplýva z tradícií a skúseností súvisiacich so zapojením sociálnych partnerov do vytvárania a vykonávania politík na trhu práce. Na úrovni EÚ pokračujú konzultácie o navrhovaných politikách, predovšetkým v rámci tripartitného sociálneho samitu. Spolupráca so sociálnymi partnermi EÚ sa zintenzívnila v tomto roku v súvislosti s prípravami na spomenutý samit o zamestnanosti a s oznámením z 3. júna.

Konstantinos Poupakis (PPE). – (EL) Vážený pán predseda júci, pán komisár, teší ma, že aj vy, aspoň to tak vyzerá z vášho vystúpenia, považujete aktívnu účasť sociálnych partnerov za mimoriadne dôležitú pre demokratickú povahu a efektívnosť sociálneho dialógu, najmä v tomto kritickom čase stupňujúcej sa hospodárskej krízy s klesajúcou zamestnanosťou, nezamestnanosťou, neistou prácou a tak ďalej. Avšak s vedomím formálnej povahy tejto doterajšej účasti by sme radi vedeli, či Komisia zamýšľa prijať konkrétne

inštitucionálne opatrenia s cieľom zabezpečiť zásadnú účasť ako predpoklad na európskej aj vnútroštátnej úrovni so špecifickými usmerneniami od Európskej únie.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Dámy a páni, musím povedať, že článok 138 zmluvy jednoznačne stanovuje pozíciu sociálnych partnerov a podiel sociálnych partnerov na rokovaní o všetkých dôležitých sociálnych otázkach. Komisia plne využíva tento rámec, a preto boli aj dohody medzi sociálnymi partnermi v niektorých oblastiach, ktoré boli transponované alebo sa práve transponujú do európskych smerníc.

Pokiaľ ide o inštitucionálne alebo legislatívne zmeny, dobre viete, že Európska komisia navrhla a v rámci tohto rokovania potom bola schválená smernica o európskej zamestnaneckej rade, ktorá posilňuje pozíciu európskych sociálnych partnerov najmä pri rokovaní o reštrukturalizácii na nadnárodnej úrovni. Viete rovnako dobre, že Európska komisia podporuje využívanie všetkých týchto prostriedkov pre účinné zasahovanie na trhu práce. Rovnako by som chcel zdôrazniť, že Komisia veľmi intenzívne pôsobí aj v rámci medzinárodných organizácií, pričom intenzívne posilňuje a podporuje aplikáciu základných dohôd a dohôd organizácie MOP na celosvetovej úrovni ako aj, samozrejme, na európskej úrovni. V každom prípade v priebehu mandátu tejto Komisie došlo k posunu v rámci spolupráce so sociálnymi partnermi a som si istý, že na tejto ceste sa bude pokračovať, pretože ako som už konštatoval, debata so sociálnymi partnermi je súčasťou zmluvy, je to zvláštnosť nášho európskeho práva a je to podľa môjho názoru nepopierateľný pokrok.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (EL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, stratégia EÚ v oblasti zamestnanosti znamená nový balík kapitalistických reštrukturalizácií na zabezpečenie a zvýšenie ziskov z kapitálu zintenzívnením vykorisťovania zamestnancov. Strach a beznádej pre nezamestnaných, ženy a mladých ľudí na jednej strane a zisky pre kapitál na druhej strane. Čo chcete povedať, pán komisár, nezamestnaným, pracovníkom s premenlivým, dočasným, neistým zamestnaním, ktorí viac ako 4 – 5 rokov pracovali vo verejnom a súkromnom sektore, na toľko ospevovaných stážach, a už dostali výpoveď? Čo chcete povedať ženám, ktorým pod zámienkou rovnosti príležitostí medzi mužmi a ženami oznámili, že ich vek odchodu do dôchodku sa zvýši o 5 až 17 rokov, ako napríklad v Grécku?

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Pokiaľ ide o európsku politiku zamestnanosti, chcel by som povedať, že v období pred krízou dosiahla miera zamestnanosti historicky najvyššiu úroveň v Európe. To signalizuje určitým spôsobom vplyv európskej politiky zamestnanosti na trh práce. Pokiaľ ide o vami spomínané otázky, ktoré sa týkajú systému sociálneho poistenia a sociálneho zabezpečenia v zmysle zmluvy, tieto systémy sú zodpovednosťou členských štátov.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Chcel by som sa poďakovať pánovi komisárovi za jeho posledné vystúpenie na tejto pôde a za jeho prácu, ktorú vykonal. Je mi ľúto, že sa už viac nevráti, a chcel som to na tomto mieste vyjadriť. Často sme mali opačné názory, ale bol dobrým komisárom.

Predsedajúci. – Ďakujem za túto poznámku, pán Posselt. Dnes večer som odolal pokušeniu hovoriť v podobnom duchu o ďalších komisároch. Nie sme si celkom istí: môžu sa ešte vrátiť na niekoľko ďalších týždňov.

Ospravedlňujem sa kolegom, ktorí sa zúčastnili, ale ktorých otázky neboli zodpovedané.

Otázky, ktoré neboli zodpovedané pre nedostatok času, budú zodpovedané písomne (pozri prílohu).

PREDSEDÁ: PÁN SCHMITT

podpredseda

13. Mobilizácia Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii: Belgicko – textilný sektor a Írsko – Dell – Premiestňovanie podnikov v EÚ a úloha finančných nástrojov EÚ (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je spoločná rozprava na tieto témy:

– správa pána Reimera Bögeho v mene Výboru pre rozpočet o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o mobilizácii Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii podľa bodu 28 Medziinštitucionálnej dohody zo 17. mája 2006 medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne a riadnom finančnom hospodárení

– otázka na ústne zodpovedanie o premiestňovaní podnikov v EÚ a úlohe finančných nástrojov EÚ, ktorú Komisii položila pani Pervenche Berèsová v mene Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci (O-01 20/2009 – B7-0226/2009).

Reimer Böge, spravodajca. – (DE) Vážený pán predseda, pán komisár, dámy a páni, ako spravodajca Výboru pre rozpočet dnes prekladám návrh o mobilizácii Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii (EGF) vzhľadom na dva konkrétne prípady – jeden založený na žiadostiach z Belgicka a jeden na žiadostiach z Írska. Na začiatku by som však chcel znovu poukázať na to, že úlohou Výboru pre rozpočet je preskúmať, či boli splnené podmienky na mobilizáciu EGF, a chcel by som v tomto bode zdôrazniť, že v rámci posledných mesiacov neustále prebieha vynikajúca spolupráca, a to aj v podobných prípadoch, medzi Výborom pre rozpočet a Výborom pre zamestnanosť a sociálne veci. Usilujeme sa tiež náležite zohľadniť pripomienky a kľúčové návrhy Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a na tom základe je tiež správne venovať sa otázke na ústne zodpovedanie, ktorú predložil Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci, keďže vyšetřovania v tejto veci sú naliehavé.

Viete, že EGF má maximálnu ročnú sumu finančných prostriedkov 500 miliónov EUR a že je určený výlučne na poskytovanie dodatočnej pomoci tým pracovníkom, ktorí následkom globalizácie prišli o prácu a ktorí pociťujú dôsledky ďalekosiahlych štrukturálnych zmien v usporiadaní svetového obchodu. V uznesení sme sa znovu jasne vyjadrili, že ďalej namietame proti opakovanému používaniu finančných prostriedkov z Európskeho sociálneho fondu na financovanie EGF a trvám na tom, pán komisár, aby ste dnes znovu potvrdili, že to nakoniec nebude vyplatené z Európskeho sociálneho fondu.

Veľmi rád by som znovu Komisiu vyzval, aby dnes zdôraznila úlohu, ktorú sme dostali vo Výbore pre rozpočet, menovite aby sme v budúcnosti nepredkladali žiadosti o mobilizáciu tohto fondu spolu, ale predkladali ich oddelene, lebo každý prípad má trochu odlišné východisko a mali by sme sa vyhýbať možnosti, že zložitý prípad spôsobí oneskorené schválenie iného prípadu. Dúfam, že to dnes môžete znovu potvrdiť.

Čo sa týka okolností týchto dvoch prípadov, dokonca aj podľa pozmenených pravidiel – keďže tieto dve žiadosti boli podané po 1. máji 2009 – hovoríme o mobilizácii v celkovej výške približne 24 miliónov EUR. Tie sú určené na poskytnutie podpory prepusteným pracovníkom v textilnom priemysle v Belgicku a v odvetví výroby počítačov v Írsku. V Belgicku došlo k celkovému prepusteniu 2 199 pracovníkov v 46 spoločnostiach pôsobiach v textilnom odvetví, ktoré sa všetky nachádzajú v susediacich regiónoch na úrovni NUTS 2 – Východné Flámsko a Západné Flámsko – a v jednom regióne na úrovni NUTS 2 – Limburg. Belgické orgány v tejto veci žiadajú od fondu 9,2 milióna EUR. Čo sa týka žiadosti Írska, celkom oprávnené ju sprevádzalo niekoľko dodatočných otázok zo strany Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci, o ktorých sa diskutuje alebo ktoré sa už čiastočne objasnili vďaka ďalším informáciám. Žiadosť sa týka prepustenia 2 840 pracovníkov v spoločnosti Dell v grófstvach Limerick, Clare a North Tipperary a v meste Limerick, z ktorých sa má podporiť 2 400. Na tento účel sa predpokladá celková suma 14,8 milióna EUR. Po intenzívnej diskusii vo Výbore pre rozpočet sme v oboch prípadoch dali mobilizácii fondu zelenú. Chcel by som však pripomenúť svoju úvodnú poznámku, v ktorej som žiadal, aby k tomuto Komisia znovu zaujala jasné stanovisko, a veľmi vítam skutočnosť, že Výbor pre rozpočet zaradil do dnešného programu základné otázky mobilizácie finančných nástrojov z európskeho rozpočtu.

Prosím preto plenárne zasadnutie, aby túto správu podporilo.

Pervenche Berès, autorka. – (FR) Vážený pán predseda, pán komisár, Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci si želal spojiť otázku na ústne zodpovedanie o problematike premiestňovania, najmä nadnárodných podnikov, s preskúmaním týchto dvoch žiadostí o mobilizáciu z EGF, pretože v prípade Írska sme zaznamenali ťažkosti a rozpory, ktoré by mohli vzniknúť následkom použitia takéhoto fondu. Členovia Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci sa nikdy nesnažili držať rukojemníkov alebo vyhrážať sa, že nepomôžu írskym pracovníkom, ktorí sa dnes ocitli v kritickej situácii v dôsledku priemyselnej stratégie a premiestnenia spoločnosti Dell.

Jednoducho sme si v súvislosti so zmieneným prípadom všimli, že hoci pán predseda Barroso 19. septembra oznámil, že balík pomoci vo výške 19 miliónov EUR – o ktorom dnes večer diskutujeme – sa udelí spoločnosti Dell, alebo skôr pracovníkom prepusteným zo spoločnosti Dell s cieľom pomôcť im prekonať obdobie rekvalifikácie, ktoré ich čaká, v ten istý deň spoločnosť Dell odkúpila v New Yorku spoločnosť Perot Systems, čo jej umožnilo zvýšiť cenu svojich akcií. O pár dní neskôr, 23. septembra, pani komisárka Kroesová schválila viac ako 54 miliónov EUR vo forme štátnej pomoci na zriadenie závodu spoločnosti Dell v Poľsku.

Pýtali sme sa na túto vec pána komisára Špidlu aj pani komisárky Kroesovej. V rozsiahlom liste nám oznámili, že oni sami predvídali dva výrobné podniky Dell, ktoré by zasobovali európsky trh. Ja to však vidím tak, že

keď sa spoločnosť Dell vzdala jedného zo svojich výrobných podnikov, my sme vo veci celkového hodnotenia stratégie tejto spoločnosti nezmenili nič.

Aký záver z toho môžeme vyvodiť? Že v spoločnosti Dell sa nedodržiavajú žiadne z európskych zákonov o právach pracovníkov alebo odborových zväzov, o ktorých hovoríme každý deň. Preto je naozaj ťažké pozerať sa, ako sa rozpočet Európskej únie v konečnom dôsledku používa na to, aby skončil v tejto paradoxnej situácii, v ktorej pomáhame zvýšiť mieru návratnosti investícií amerických akcionárov, ale írskych pracovníkov v rámci Európskej únie stavíme do rovnakej pozície ako poľských pracovníkov. Toto sa deje v čase, keď si uvedomujeme ťažkosti s rozpočtovým postupom, ťažkosti s financovaním plánu obnovy. Toto určite nie je filozofia, ktorú sme zastávali, keď sme podporili zriadenie Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii.

Pán komisár Špidla tu určite nie je jediný vinník, som však presvedčený, že tento prípad nás núti, aby sme veľmi starostlivo preskúmali podmienky, za ktorých sa mobilizuje rozpočet Spoločenstva na podporu stratégií veľkých spoločností. Platí to o to viac, že plán obnovy, ktorý bol navrhnutý za súčasného predsedu Komisie pána Barrosa, uvádza ako jedno z kľúčových opatrení v súvislosti so zamestnanosťou to, aby sa v prvom rade zabezpečilo, že pracovníci, ktorí majú prácu, si túto prácu udržia.

Keďže Komisia bola oboznámená so stratégiou spoločnosti Dell vzhľadom na existenciu dvoch podnikov, keď sa naskytla možnosť vybrať medzi nimi, myslím si, že Komisia mala uplatniť aktívnejšiu stratégiu a rokovať so spoločnosťou Dell o transformácii podniku v Írsku vzhľadom na to, že stratégiou spoločnosti bolo premeniť podnik vyrábajúci stolové počítače, aký bol v Írsku, na podnik vyrábajúci laptopy, aký je v súčasnosti v Poľsku. Myslíme si, že ak bude Komisia pomáhať nadnárodným spoločnostiam v situácii tohto druhu, mali by sme mať dôslednejšie právo hovoriť.

Som presvedčená, že celkovo by tieto úvahy mali novú Komisiu – a najmä pána Montiho v poslaní, ktoré mu bolo zverené – viesť k tomu, aby vypracovala aktívnejšie návrhy spôsobu, akým používame fondy Spoločenstva v čase, keď musíme riešiť premiestňovanie, ktoré znovu stavia pracovníkov, zamestnancov jedného členského štátu proti pracovníkom iného členského štátu, a to všetko v rámci nadnárodnej stratégie, ktorá sa neriadi myšlienkou sociálnych právnych predpisov, ktorú chceme zavádzať v súvislosti s koncepciou sociálneho trhového hospodárstva.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, dovoľte mi najprv poďakovať pánovi spravodajcovi za podporu návrhu Komisie na mobilizáciu Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii v dôsledku prepúšťania v textilnom odvetví v Belgicku a v odvetví výroby počítačov v Írsku. Podporu pána spravodajcu sprevádza niekoľko pripomienok, ale ja by som sa rád obmedzil na otázky rozpočtovej povahy, pretože neskôr budeme mať príležitosť diskutovať o iných bodoch, ktoré spomínate vo svojej správe.

Prvý rozpočtový bod, ktorý spomínate, sa týka zdrojov financovania. Hovoríte nám, že Európsky sociálny fond nesmie byť jediným zdrojom financovania. Európsky fond na prispôbenie sa globalizácii je z rozpočtového hľadiska zvláštnym nástrojom, lebo nemá vlastné prostriedky. Mobilizuje sa počas účtovných období, hoci v ňom ide predovšetkým o určenie dostupných rozpočtových položiek a na druhom mieste o to, aby sa rozpočtovému orgánu navrhla mobilizácia peňažných súm prostredníctvom oprávneného rozpočtu. Takto sa práca vykonáva od prípadu k prípadu, na základe potrieb. Je pravda, že až doteraz bol technicky Európsky sociálny fond hlavným zdrojom financovania. Tu by som chcel zreteľne zdôrazniť slovo „technicky“, lebo Európsky sociálny fond sa na konci účtovného obdobia nebude nijako znižovať. To je zásadná vec.

Druhý bod, ktorý spomínate, nesúvisí výlučne s rozpočtom, ale skôr sa týka rozhodovania, keďže žiadate, aby Komisia predložila svoje návrhy na mobilizáciu Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii v samostatných dokumentoch. Komisia si dobre uvedomuje výhody tohto individuálneho prístupu, ktorý úplne odstraňuje riziko rozporu alebo toho, že sa fond použije ako ručiteľ.

Je však nutné zohľadniť nové kritériá oprávnenosti, o ktorých sme tento rok diskutovali a ktoré ste schválili. Na základe týchto nových kritérií bude nutné v nasledujúcich mesiacoch očakávať výrazný nárast počtu žiadostí a nie je isté, že prerokovanie príslušných dokumentov bude rýchlejšie, ak sa budú predkladať jednotlivito. Komisia by v každom prípade chcela uviesť, že výhodnejší prístup, bez ohľadu na riziko istých technických komplikácií pri práci, je prístup od prípadu k prípadu, ktorý ponúka lepšiu kvalitu. Komisia preto zaznamenáva váš záujem a plne súhlasí s prispôbením svojich postupov v budúcich účtovných obdobiach. V oboch týchto prípadoch som sa, myslím, vyjadril jasne.

Pokiaľ ide o druhú otázku, Komisia sa teší, že Parlament schválil rozhodnutie mobilizujúce Európsky fond pre prispôsobenie sa globalizácii na podporu pracovníkov, ktorí boli prepustení pre nadbytočnosť v textilnom odvetví v Belgicku a v odvetví výroby počítačov v Írsku. V súvislosti s tým bola položená otázka možného prepojenia medzi premiestňovaním spoločností na území EÚ, úlohou finančných nástrojov EÚ a kontrolou štátnej podpory zo strany Komisie.

Po prvé by sme mali povedať, že Komisia si uvedomuje a starostlivo si všíma negatívne dôsledky premiestňovania spoločností pre pracovníkov, ich rodiny a regióny. Nie je však na Komisii, aby zasahovala do rozhodovania spoločností, ak nebolo porušené právo Spoločenstva. Komisia tiež upozorňuje, že nemá právomoc brániť jednotlivým spoločnostiam v rozhodovaní ani ich odložiť a že spoločnosti nemajú žiadnu všeobecnú povinnosť informovať Komisiu, pokiaľ ide o oprávnenosť ich rozhodnutí. V tejto súvislosti si Komisia rovnako uvedomuje znepokojenie vzhľadom na skutočnosť, že by regionálna štátna podpora vrátane možných príspevkov zo štrukturálnych fondov mohla byť využitá ako prostriedok na odľákavie obchodných investícií z ostatných regiónov.

Komisia upozorňuje, že cieľom nariadení Spoločenstva, ktoré súvisia so štátnou podporou, je okrem iného zabezpečiť, aby pomoc, ktorej cieľom je ovplyvniť rozhodovanie spoločností o umiestnení investícií, bola poskytovaná len znevýhodneným regiónom a aby takáto pomoc nebola použitá na škodu iných regiónov. Tento problém sa rieši aj v nariadení, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia pre štrukturálne fondy a kohézny fond, a v usmerneniach na regionálnu podporu na obdobie 2007 – 2013 s cieľom zabezpečiť, aby tieto investície predstavovali skutočný a udržateľný prínos pre regionálny rozvoj.

Podľa článku 57 všeobecného nariadenia o štrukturálnych fondoch musia členské štáty zabezpečiť, že projekt zachová investíciu, na ktorú sa grant poskytol, päť rokov po jeho skončení a tri roky v prípade malých a stredných podnikov. V prípade, že sa projekt pozmení následkom zmeny vlastníctva infraštruktúry alebo ukončenia výrobného činnosti a táto zmena ovplyvní charakter projektu alebo podmienky, za ktorých sa zavádza, prípadne tieto zmeny poskytnú firme alebo verejnému orgánu nespravodlivú výhodu, musí sa grant vrátiť. Od členských štátov sa požaduje, aby o takýchto zásadných zmenách informovali každý rok Komisiu vo svojich správach o zavádzaní operačných programov. Komisia musí informovať ostatné členské štáty.

V programovom období 2007 – 2013 bolo navyše zavedené zvláštne právne ustanovenie, ktoré má zabezpečiť, aby spoločnosti, na ktoré sa vzťahuje postup pre vrátenie neoprávnene vyplatených súm po premiestnení výrobného činnosti v rámci členského štátu alebo do iného členského štátu, nemohli dostať príspevky z fondov. Podobne bod 40 usmernení pre regionálnu podporu upresňuje, že podmienkou podpory musí byť zachovanie dotknutej investície v príslušnom regióne minimálne na päť rokov od dátumu jej ukončenia. Pokiaľ sa navyše podpora vypočítava na základe mzdových nákladov, pracovné miesta musia existovať tri roky od dátumu dokončenia projektu. Všetky pracovné miesta vytvorené počas investície sa musia zachovať v rámci dotknutého regiónu päť rokov od dátumu, keď boli tieto pracovné miesta prvýkrát vytvorené. V prípade malých a stredných podnikov môžu členské štáty túto dobu obmedziť na tri roky.

Cieľom tohto ustanovenia je vyhnúť sa honbe za dotáciami a zatváraní továrni výlučne na základe vyššej miery verejnej podpory niekde inde, pričom sa do úvahy berie skutočnosť, že štátna podpora predstavuje len jeden z faktorov, ktoré ovplyvňujú rozhodnutia spoločností v súvislosti s premiestnením, a že ostatné faktory ako napríklad mzdy, zručnosti, dane a zemepisná poloha často hrajú významnejšiu úlohu.

Dámy a páni, myslím, že je jasné, že diskutovať o otázkach využitia európskych fondov na strategickej úrovni je správne a prirodzené. O tom nemôžeme pochybovať. Na záver by som chcel skonštatovať, že finančné prostriedky, ktoré boli alebo budú použité v rámci Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii, idú v prospech ľudí, ktorí sú negatívne postihnutí, alebo jednotlivých pracovníkov, ako sú tí v Belgicku alebo Írsku či v ktorejkoľvek inej európskej krajine, a rozhodne nie v prospech spoločností. Tieto prostriedky sú určené na podporu ľudí, jednotlivých osôb a nie spoločností.

Elisabeth Morin-Chartier, v mene skupiny PPE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, chcela by som sa vrátiť k prípadom, ktoré musíme riešiť v rámci Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii. V tomto ohľade samozrejme pracujeme v záujme pracovníkov, aby sme zlepšili ich zamestnateľnosť, keď ich zasiahne nezamestnanosť v ich hospodárskom odvetví.

Vráťme sa však k prípadu Dell, ku ktorému sa musela pani Berèsová vyjadriť. Továrňu v Írsku sa zameriava na výrobu stolových počítačov. Moment, keď Komisia podporila vytvorenie továrne rovnakej spoločnosti zameranej na výrobu laptopov v Poľsku, bol moment – pretože tak funguje trh a pretože po laptopoch je oveľa väčší dopyt –, ktorý znamenal zničenie írskoho výrobného podniku.

Voľba, v ktorom z dvoch podnikov sa bude vyrábať, naznačila ťažkosti, ktorým sme museli čeliť vo vzťahu k írskym pracovníkom. Na základe skúmania jednotlivých prípadov sme preto ako pracovná skupina EGF vyzvali Komisiu, aby pozorne sledovala pomoc udelenú každému zo závodov, či už na úrovni európskej alebo regionálnej pomoci, pretože európske politiky pomoci, ktoré vytvárame, sa nesmú používať nevyvážené a nesmú sa obrátiť proti pracovníkom.

Chceme preto, aby sa týmto problémom včas venovala väčšia pozornosť a aby sa s nimi nemuseli vyrovnávať pracovníci.

Alan Kelly, *v mene skupiny S&D*. – Vážený pán predsedajúci, 8. januára 2009 prežil stredozápad Írska, a najmä Limerick, Tipperary a North Kerry, hospodársku traumu, akú dovtedy nevidel. Oznámenie o odchode 2 000 pracovných miest spoločnosti Dell z regiónu spolu s tisíckami pomocných pracovných miest predstavovalo stratu historických rozmerov.

EÚ prostredníctvom EGF vyčlenila fond, ktorý bude v tejto oblasti priamo pomáhať ľuďom, ktorí sú bezbranní z hospodárskeho hľadiska. Pri zajtrajšom hlasovaní bude 14,8 miliónov EUR pre viac ako 2 400 ľudí predstavovať pomocnú ruku, ktorá im pomôže začať život odznova. To bude veľmi vítané.

Tieto peniaze sa použijú na rekvalifikáciu pracovníkov, pomoc pri zakladaní podnikov a poskytnutie tak veľmi potrebných pracovných miest ľuďom. Samotná skutočnosť, že dnes večer tu máme zástupcov výboru pracovníkov spoločnosti Dell, ktorí to sledujú, dokazuje, ako hlboko tento fond zasiahol pracovníkov spoločnosti Dell a ako veľmi ho vítajú.

Musím však zdôrazniť, že sme len na polceste. Teraz máme 18 mesiacov na to, aby sme ich použili, a ja dnes večer vyzývam našu írsku ministerku, ministerku pre podnikanie, obchod a zamestnanosť pani Coughlanovú, aby osobne zakročila a dohliadla na to, aby sa vypracoval plán na použitie týchto peňazí. Je to fond jediný svojho druhu určený obyčajným pracujúcim ľuďom a takúto šancu už nikdy nedostanú. Pani ministerka Coughlanová, prosím, pripravte vhodný postup a využite túto jedinečnú príležitosť pre stredozápad Írska.

Chcel by som váženým poslancom poďakovať, a najmä svojim kolegom, za to, že podporili žiadosť v súvislosti so spoločnosťou Dell, a zároveň ich poprosiť, aby podporili aj ďalšie žiadosti v podobnej situácii, ktoré predložia spoločnosti Waterford Crystal a SR Technics.

Marian Harkin, *v mene skupiny ALDE*. – Vážený pán predsedajúci, ako prvé poviem, že Európsky fond na prispôbenie sa globalizácii je skutočným prejavom solidarity medzi občanmi a štátmi EÚ. Po druhé ako írka poslankyňa som skutočne veľmi rada, že prepustení pracovníci spoločnosti Dell majú teraz aspoň možnosť tešiť sa na budúcnosť a plánovať si ju. Ako však povedal pán Alan Kelly, je veľmi dôležité zabezpečiť, aby všetky programy alebo kurzy odbornej prípravy, ktoré sa uskutočnia, boli šité na mieru tak, aby zodpovedali potrebám pracovníkov a aby jasným cieľom každej pomoci bola možnosť opätovného vstupu na trh práce alebo založenie vlastnej firmy.

Nakoniec chcem oceniť úlohu Parlamentu pri schvaľovaní fondu pre pracovníkov spoločnosti Dell. Napriek niektorým veľmi vážnym otázkam, ktoré zazneli dnes večer, sme z pracovníkov neurobili rukojemníkov a schválili sme žiadosť na 14,8 milióna EUR. Komisia však musí zabezpečiť súdržnosť v priemyselnej politike EÚ a to, aby sa rozpočet EÚ nepoužíval na zvyšovanie hodnoty akcionárom v niektorých spoločnostiach, keď na to doplatia pracovníci v EÚ.

Marije Cornelissen, *v mene skupiny Verts/ALE*. – (NL) Žiadosť Írska o európske finančné prostriedky pre tých, ktorí zostali po zatvorení írskeho závodu spoločnosti Dell bez zamestnania, vyvolala niekoľko otázok, ktoré je potrebné zodpovedať.

Skutočnosť, že spoločnosť Dell zatvorila závod v jednej krajine a otvorila iný v druhej, je v zásade výsledok normálnych trhových síl. Rozličné druhy použitej štátnej pomoci však veci menia. Spoločnosť Dell sa v Írsku etablovala pred niekoľkými rokmi s pomocou štátnej pomoci. Teraz tamojší závod zatvára a otvára podnik v Poľsku, znovu s pomocou štátnej pomoci. Zatiaľ namiesto toho, aby sa írski pracovníci obracali na sociálny program spoločnosti Dell určený prepusteným pracovníkom, obracajú sa títo ľudia na Európsky fond na prispôbenie sa globalizácii. Myslím si, že toto odhaľuje vážny nesúlad priemyselnej politiky s politikou zamestnanosti. Len sa zamyslime, keď bude po všetkom, koľko pracovných miest bolo vytvorených so štátnou pomocou, ktorú Írsko, Poľsko a Európska únia vložili do spoločnosti Dell?

Otázka preto znie, ako Komisia spolu s členskými štátmi zabezpečia súlad svojich politík? Ako môžeme okrem toho zabezpečiť, aby EGF podporoval snahy spoločnosti v prospech jej pracovníkov namiesto toho, aby ich vo veľkej miere nahrádzal?

Ilda Figueiredo, v mene skupiny GUE/NGL. – (PT) Vážený pán predsedajúci, vždy sme zastávali názor, že je potrebné prehodnotiť politiku premiestňovania podnikov EÚ, a vždy sme boli presvedčení, že globalizačný fond je len utišujúcim prostriedkom pre pracovníkov, ktorí sa stali obeťami stratégií nadnárodných spoločností alebo chýbajúcej primeranej priemyselnej politiky, ktorá sa zameriava na výrobu a dobré pracovné miesta s právami. Podporujeme preto nové politiky sociálneho rozvoja a pokroku.

Tiež si však myslíme, že írski pracovníci by nemali dostať dvojité zásah od stratégie tvorby zisku a sociálneho dumpingu nadnárodnej spoločnosti Dell, ktorá zatvorila závod v Írsku a dostala podporu na to, aby sa etablovala v Poľsku.

Preto túto správu podporujeme.

Chceme však, aby nám Európska komisia dala nejaké odpovede vzhľadom na budúcnosť. Chceme radikálnu zmenu v politike, účinné sledovanie podpory nadnárodným spoločnostiam, reálnu priemyselnú politiku a stabilné investície do vytvárania pracovných miest s právami.

Seán Kelly (PPE). – (GA) Vážený pán predsedajúci, v prvom rade chcem vyjadriť svoju úprimnú vďačnosť Komisii za to, že nezamestnaným pracovníkom spoločnosti Dell poskytla tento veľkorysý fond. Chcem privítať najmä Gerryho a Denisa, ktorí tu dnes večer s nami sú.

Veľké zásluhy za pomoc pracovníkom spoločnosti Dell má nepochybne Európska únia a najmä Komisia a za to im chcem poďakovať. Chcem poďakovať aj bývalým kolegom, z ktorých dvaja sú tu dnes večer, pani Marian Harkinovej a pánovi Brianovi Crowleymu, a tiež svojmu priamemu predchodcovi pánovi Colmovi Burkovi za to, že v máji dali podnet na vznik tohto fondu.

Komisia vykonala dve zásadné zmeny, ktoré boli pre nás veľmi dôležité: zníženie financovania v pomere 50 : 50 z 35 percent pre národné vlády a 65 percent pre Komisiu a tiež zníženie počtu pracovníkov z 1 000 na 500, vďaka čomu sa azda v správnom čase sprístupnia finančné prostriedky ľuďom zo spoločností Waterford Crystal a SR Technics.

Chcem dodať dve námietky. Jedna je, že dvojročné predĺženie lehoty by sa malo predĺžiť na tri roky, pretože mnohí ľudia si budú robiť štúdium tretieho stupňa, ktoré zvyčajne trvá tri roky, a druhá, že dátumom začatia by nemal byť dátum žiadosti, ale dátum podpísania tu v Parlamente a v Rade.

Ďalej by som chcel povedať len dve veci. Ľudia sú veľmi vďační za to, čo sa stalo. Vniesli ste nádej tam, kde bolo zúfalstvo. Prejavili ste solidaritu namiesto odvrátenia sa a tento fond bude dobre využitý. Nepochybujem o tom, že to môže byť najlepší fond a najlepšie použité finančné prostriedky, aké kedy Európska komisia poskytla. Naozaj vám veľmi pekne ďakujem.

Frédéric Daerden (S&D). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, bolo tu nastolených niekoľko tém, no vo mne použitie Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii vyvoláva dva pocity.

Po prvé som rád, že existuje. Európski pracovníci potrebujú vedieť, že Európa je tu pre nich v ťažkých časoch, ako sú tie, ktorými prechádzame teraz. Po druhé ma teší, že Belgicko dostalo pochvalu za kvalitnú spoluprácu medzi svojimi sociálnymi partnermi pri príprave tejto veci.

Žiaľ, v niektorých ohľadoch som však aj sklamaný z toho, ako EGF funguje. Po prvé jeho úspešnosť odráža ťažkú hospodársku situáciu v Európe, ktorá má dobre známe dôsledky pre spoločnosť.

Po druhé vznikla otázka súladu fondu s inými nástrojmi pomoci v prípade spoločnosti Dell. V tejto súvislosti plne podporujem názory, ktoré predtým vyslovila pani poslankyňa Berèsová.

Nakoniec, čo sa týka rozpočtu, platobné rozpočtové prostriedky na vyplatenie pridelených prostriedkov z tohto fondu sa musia presunúť z iných rozpočtových položiek a pokiaľ viem, musia sa presúvať systematicky z Európskeho sociálneho fondu. Hoci to umožňuje miera úhrad štrukturálnych fondov, ktorá nie je taká vysoká, ako by sme chceli, štrukturálne fondy sa musia používať na svoj účel.

Na záver vyzývam na starostlivé zváženie finančných prostriedkov EGF a zdá sa mi, že Komisia robí ústupok, keď ak aj priamo neprideluje EGF plný finančný základ na úrovni iných fondov, tak aspoň zabezpečuje, že sa už nefinancuje výlučne z prostriedkov sociálnych štrukturálnych fondov.

Ivo Belet (PPE). – (NL) Chcel by som vysloviť stručnú štrukturálnu pripomienku k štrukturálnym dosahom fondu. Tešíme sa, prirodzene, z projektov, ktoré dnes máme na stole a ktoré čakajú na najzajtrajšie schválenie. V každom z nich je však, samozrejme, priestor na zlepšenie, a to je dôvod mojej stručnej pripomienky.

Dámy a páni, fond sa niekedy míňa cieľa z jednoduchého dôvodu, že postup je príliš ťažkopádny, pán komisár. Kľúčovým cieľom fondu je predsa poskytnúť postihnutým pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie, urýchlenú podporu a pomoc pri hľadaní nového zamestnania. Toto v súčasnosti nie vždy funguje, lebo nedokážeme konať dostatočne rýchlo, a to je veľmi nepríjemné, najmä pre starších pracovníkov. Preraďovanie a zmierňovanie si naozaj vyžadujú urýchlený, odhodlaný prístup, ktorý v súčasnosti úplne chýba.

EGF okrem toho trpí nedostatkom flexibility a ak ste pracovník, prepustili vás a máte to nešťastie, že ste zo spoločnosti, ktorá nie je na zozname, jednoducho nebudete oprávnený na podporu. Každodenne sa stretávame s podobnými príbehmi postihnutých pracovníkov, ktorí nie sú oprávnení, a ťažko sa nám vysvetľuje – keďže je to také zložité –, prečo to nejde.

Podľa môjho názoru, pán komisár, sa na to čo najskôr musí nájsť praktické riešenie a potrebujeme oveľa rýchlejší prístup a tiež, pokiaľ je to možné, plán, ktorý nám umožní prijať adresný spôsob práce. Myslím si, že v tomto musíme konať počas najbližších pár týždňov a mesiacov.

Markus Pieper (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, Európsky fond na prispôbenie sa globalizácii pomáha ľuďom získať ďalšie vzdelanie a kvalifikáciu. To je sociálna stránka Európy a je to dobrá stránka. Komisia však tiež preskúmala dotácie poskytnuté spoločnosti Dell v Poľsku z hľadiska ich súladu s pravidlami štátnej pomoci. Schválila 54 miliónov EUR vo forme poľskej štátnej pomoci spoločnosti Dell, keďže táto pomoc údajne prospieva regionálnej hospodárskej pomoci.

Toto nastoľuje počiatočnú otázku, či medzi nami v Európe naozaj musíme mať hospodárska súťaž, keď ide o verejné peniaze. Odpoveď je „nie“! Mali by sme zmeniť pravidlá štátnej pomoci tak, aby sa už nevyplácali dotácie na premiestňovanie, a to platí aj pre členské štáty.

Mám ďalšiu otázku, ktorú chcem položiť Komisii priamo: zahŕňa poľských 54 miliónov EUR pre spoločnosť Dell aj peniaze z európskych štrukturálnych fondov? Pán komisár, prečo k tomu Komisia nevyjadrila jasné stanovisko? Vyzývam Komisiu, aby svoju monitorovaciu povinnosť podľa nariadení o štrukturálnych fondoch vzala skutočne vážne. Európske peniaze by sa nikdy nemali vyplácať za premiestňovanie spoločností v rámci Európskej únie. Dnes ste nám, pán komisár, dali vyhýbavú odpoveď. Skrývate sa za správy poľskej vlády. Priamo ste však nepreskúmali, či bolo nariadenie o európskych štrukturálnych fondoch skutočne dodržané.

Dosiahnime konečne transparentnosť a zverejníme každú jednu dotáciu zo štrukturálneho fondu, ako sa to deje v poľnohospodárskej politike. To je jediný spôsob, akým môžeme skutočne dosiahnuť dôveru v európsku štrukturálnu politiku.

Csaba Óry (PPE). – (HU) Veľmi dobre si pamätám čas, keď sme zakladali tento fond na prispôbenie sa globalizácii, a dokonca už vtedy sa veľa diskutovalo o tom, že by nebol dobrý nápad, ak by pomoc vyplácaná z fondu namiesto zmierňovania strát pomáhala prepusteným pracovníkom znovu sa začleniť na trh práce, čo takpovediac povzbudzuje spoločnosti k tomu, aby pohodlne využili výhody, ktoré prináša možnosť premiestnenia, keď fond pokryje náklady stratových strán.

Prípado spoločnosti Dell je v tomto príznačný, pretože naše skúsenosti ukazujú, že namiesto toho, aby fond zmierňoval straty a prejavoval solidaritu, zdá sa, že funguje ako stimul. Spoločnosť Dell totiž dostáva pomoc aj za prepúšťanie, aj za premiestňovanie. Preto to, čo tu máme, je jednoducho nedostatok riadnej koordinácie európskych fondov. EFG je súčasťou politiky hospodárskej súťaže a štrukturálnych fondov. Nemá zmysel a neprináša vôbec žiadny osôh, a to nespomínam, že je to v rozpore s účelom fondu, ak tieto prostriedky používame protichodným spôsobom, bez akejkoľvek koordinácie. Preto by som chcel Komisii upozorniť na skutočnosť, že by sa v takomto prípade mala zamyslieť nad používaním verejných európskych finančných prostriedkov koordinovaným spôsobom, aby sme sa v budúcnosti vyhli takémuto zmätku.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, hospodárska a finančná kríza postihla a bude naďalej vážne postihovať železiarsky a oceľiarsky priemysel aj odvetvie lodného staviteľstva. Galați, mesto, z ktorého pochádzam, zasiahla strata tisícok pracovných miest v hutníckom priemysle a lodeniciach.

Použitie Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii je krátko- a strednodobé riešenie podpory pracovníkov, ktorí sú po strate zamestnania v ťažkej situácii. Chcela by som zdôrazniť potrebu investovania do modernizácie spoločností ťažkého priemyslu, aby mohli v budúcnosti znížiť mieru znečistenia. To nám umožní zachovať pracovné miesta a tým dlhodobo chrániť pracovníkov.

Brian Crowley (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, tak ako moji kolegovia poslanci, aj ja chcem pánovi komisárovi a pánovi spravodajcovi poďakovať za ich prácu v tejto veci. Pán komisár si iste bude pamätať,

ako sme sa v januári spolu s mojím bývalým kolegom pánom Colmom Burkom s ním stretli a snažili sa naštartovať globalizačný fond pre pracovníkov spoločnosti Dell.

Myslím si, že to jasne naznačuje, ako veľa na úrovni Európskej únie robíme pre prvoradú starostlivosť o ľudí a staráme sa o to, aby ľudia stáli v strede záujmu politik, snažíme sa zabezpečiť, aby ich životy boli chránené a aby v prípade problémov alebo ťažkostí Európska únia dokázala rýchlo zareagovať.

Osobne chcem poďakovať pánovi komisárovi za to, ako sa do tejto veci aktívne zapájal nielen tu v Parlamente alebo pri práci so mnou, ale aj za to, že šiel do Limericku a stretol sa s pracovníkmi.

A ak môžem, chcel by som ostatným kolegom poslancom, ktorí sa príležitostne snažia odvieť pozornosť na iné otázky, povedať, že Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii je aj napriek svojim chybám z pohľadu Európskej únie pozitívom a mali by sme podnecovať jeho rast a rozvoj, a najdôležitejšie je, aby sme sa vrátili k starému prísloviu, ktoré znie: daj hladnému človeku rybu a nasýtiš ho na jeden deň. Nauč ho ryby loviť a nasýtiš ho na celý život. Toto nám umožňuje Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, rada by som sa vrátila k druhému výroku pána komisára Špidlu. Povedal, že nemôžeme ovplyvňovať obchodné rozhodnutia. To jednoducho nie je pravda. Pravdaže ovplyvňujeme obchodné rozhodnutia, keď vyplácame dotácie, uskutočňujeme platby z európskych štrukturálnych fondov a vyplácame pomoc.

Preto v rámci rokovaní o tomto nariadení Parlament diskutoval presne o tejto otázke premiestňovania. Nakoniec však Parlament ustúpil, keď Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov), bohužiaľ, tiež hlasoval za, pán Pieper, a v nariadení o štrukturálnych fondoch ustanovil len päť rokov, čo zjavne nie je vôbec primerané, keď zohľadníme rozsah dotácií. Skupina zelených/Európska slobodná aliancia bola vtedy jedinou skupinou, ktorá sa vyjadrila, že na časť nariadenia, ktorú citoval pán komisár a ktorá sa týka vrátenia platby tými spoločnosťami, ktoré odídu, potrebujeme minimálne 10 rokov. Môžem povedať len toľko, že tento prípad ukazuje, že Skupina zelených/Európska slobodná aliancia mala pravdu.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, mobilizáciou Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii Európska únia znovu spoločne čelí hospodárskym ťažkostiam. Tentoraz ide o ťažkosti v dôsledku štrukturálnych zmien vo svetovom obchode. Tak, ako v prípade finančnej krízy, len zjednotené konanie dokáže účinne bojovať proti dosahu globalizácie.

Vďaka finančným nástrojom vytvoreným pre ľudí, ktorí prišli o prácu, belgickí pracovníci v textilnom odvetví aj pracovníci z továrne Dell v Írsku dostali okamžitú možnosť rekvalifikovať sa a nájsť si novú prácu. Zámerom fondu je tiež presadzovať podnikateľskú činnosť a samostatnú zárobkovú činnosť. Táto pomoc jednotlivým odvetviám v rozličných krajinách je primeraným prejavom sociálnej solidarity v rámci EÚ.

Faktom je, že spoločnosť Dell, ktorá presun svojej výroby z Írska odôvodnila tým, že potrebuje nájsť krajinu s nižšími výrobnými nákladmi, našla takú krajinu ešte v rámci územia EÚ. Spoločnosť Dell totiž našla miesto v Poľsku, v meste Lodž. Oblasť mesta Lodž sa nachádza v ťažkej situácii z hľadiska miery zamestnanosti a tovareň Dell tam vytvorila približne 2 000 nových pracovných miest. Táto investícia bude mať zjavný účinok na zlepšenie situácie v Lodži a jej okolí a zvýši tempo rozvoja v celom vojvodstve.

Pervenche Berès, autorka. – (FR) Vážený pán predsedajúci, chcela by som svojho kolegu poslanca pána Crowleyho uistiť o jednej veci. Žiadny člen Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci nespochybňuje účinnosť, užitočnosť Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii. Len si jednoducho myslíme, že je možné využiť ho lepšie.

Chcem sa tiež vrátiť k jednej z poznámok pána komisára, keď nám práve povedal, že musíme zabrániť neprimeranému využívaniu fondov. Presne toto je problém, pred ktorým dnes stojíme.

Predstavujem si, čo povieť ďalšiemu komisárovi zodpovednému za EGF, keď sa budete pripravovať na odovzdanie zodpovednosti za túto vec, keďže v prípade spoločnosti Dell jasne vidíme hroziace nebezpečenstvo, že dôjde k prekrúteniu postupu a zneužitiu finančných prostriedkov Spoločenstva a oprávnení udelených v kontexte politiky hospodárskej súťaže.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Dámy a páni, myslím si, že diskusiu môžeme v zásade rozdeliť do dvoch paralelných línií. Prvá z nich konštatuje, že Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii funguje, ale že existujú dôvody na optimalizáciu jeho nasadenia. Bola spomenutá otázka času, aj keď si myslím, že táto otázka je do určitej miery prekonaná tým, že členské štáty môžu okamžite reagovať a náklady získať späť.

Napriek tomu si myslím, že to je vec, o ktorej je potrebné diskutovať, a že v tomto smere je tiež potrebné hľadať riešenie.

Tiež bola nastolená otázka jednotlivých rozpočtových položiek. Je pravda, že v čase vytvorenia tohto fondu to nebolo v skutočnosti možné. Napriek tomu fond takto funguje. Podľa mňa je preto nevyhnutné položiť všetky otázky, ktoré je možné položiť, a nájsť na ne prípadne lepšie riešenie, ako sme našli doteraz. Nič z toho však nespochybňuje základnú zásadu, že v čase krízy tento fond funguje a poskytuje skutočnú pomoc.

Druhá otázka, o ktorej sa diskutovalo, je oveľa zložitejšia otázka. Je to otázka delokalizácie, otázka prípadnej konkurencie v oblasti dotácií a niekoľko ďalších otázok, ktoré sú s tým spojené a ktoré sú mimoriadne zložité. Myslím si, že je správne venovať sa týmto otázkam a že je správne robiť to na základe dôkladného pochopenia faktov, a chcel by som spomenúť niekoľko skutočností, ktoré súvisia s prípadom Dell a tiež s niektorými našimi úvahami o celkovom probléme.

Prvá skutočnosť je, že na rozdiel od prevládajúceho názoru sú podľa Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) mzdové náklady na výrobnú jednotku v Poľsku výrazne vyššie než v Írsku. Mzdové náklady teda v Poľsku nie sú nižšie, ale vyššie ako v Írsku. Aj to je vec, na ktorú by sme mali pamätať, pretože vyvodzovať závery z priamych porovnaní v komplexných situáciách nie je spoľahlivá metóda. Chcem zdôrazniť, že ak chceme o týchto veciach diskutovať, musíme vážne prehlibnúť niektoré svoje pohľady, minimálne v niektorých veciach.

Druhá otázka je otázka samotného prípadu Dell. Je pravda, že spoločnosť Dell začala svoju činnosť v Limericku v roku 1991, to znamená pred 18 rokmi. Tiež je pravda, že neexistuje záznam, že by na túto činnosť získala podporu z nejakých európskych fondov. Nie sú o tom informácie, aj keď nemôžem vylúčiť možnosť, že firma dostala podporu z regionálnych fondov, pretože v tom čase, v roku 1990, neexistovali povinnosti ani metódy, ktoré by nám umožnili získať takéto informácie. Faktom je aj to, že rozhodnutie premiestniť sa do Lodže urobila spoločnosť Dell v roku 2007. Faktom je aj to, že peniaze, ktoré sa použili ako štátna pomoc, boli poľské peniaze a že táto pomoc bola oznámená v decembri 2007. Nezahŕňa teda prostriedky z európskych štrukturálnych fondov. V tomto prípade – a neplatí to vo všetkých prípadoch, ale v prípadoch, ktoré sú nad 50 miliónov EUR, ako je tento prípad – sa vykonáva veľmi podrobné posudzovanie, ktoré zohľadňuje aj problematiku trhu práce. Záver Komisie bol, že tieto dve operácie, ktoré sú tak časovo vzdialené, spolu nesúvisia. To však nič neznamená a nijako to nespochybňuje skutočnosť, že otázky používania európskych prostriedkov sa musia opakovane dôkladne prediskutovať na základe našich nových informácií a že je nepochybne správne zabezpečiť vyššiu mieru súdržnosti. Myslím si, že prípad Dell poslúžil ako dobrý odrazový mostík a že je určite správne pokračovať v tejto rozprave.

Dámy a páni, chcem vám poďakovať za túto rozpravu a za príležitosť zamyslieť sa s vami nad niektorými aspektmi používania Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii. Na záver by som chcel jednoducho povedať, že v rámci našich politík určite existuje riziko neprimeraného alebo nie celkom optimálneho použitia prostriedkov a že toto vnútorné riziko bude vždy prítomné v našich politikách v rámci ich vývoja. Je preto na nás, aby sme na to pamätali a aby sme mali odvahu preskúmať niektoré zaužívané zásady novými očami a zmenili tieto staré, zaužívané a azda zastarané metódy, ak nájdeme intelektuálne a technické riešenia a politický konsenzus.

Reimer Böge, spravodajca. – (DE) Vážení pán predsedajúci, chcel by som zopakovať, že v rámci spolupráce medzi Výborom pre rozpočet a Výborom pre zamestnanosť a sociálne veci sme sa počas uplynulých mesiacov usilovali čo najskôr pripraviť a sfunkčňovať postupy na základe stanoviska Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci – ktorý dokonca na tento účel zostavil zvláštnu pracovnú skupinu – aby mohli byť finančné prostriedky po dôkladnom preskúmaní čo najskôr k dispozícii v prospech postihnutých pracovníkov a ich blízkych rodín.

Ako druhé chcem povedať, že v priebehu skúmania viacročného finančného rámca a nových nástrojov, v priebehu preskúmania a revízie rozpočtu musíme preskúmať aj fungovanie a pridanú hodnotu Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii, tak ako všetky ostatné nástroje, a konkrétne vplyv na riadenie a vzájomné pôsobenie inštitúcií na národnej a európskej úrovni. Musíme zvážiť, ako lepšie sformovať toto vzájomné pôsobenie s Európskym sociálnym fondom (ESF). Mali by sme byť preto otvorení všetkým možným diskusiám, ktoré by mohli viesť k zlepšeniu.

Čo sa týka zdrojov financovania, pán komisár, mali ste, samozrejme, úplnú pravdu, z čisto technického hľadiska, v tom, čo ste povedali o vyplácaní platobných rozpočtových prostriedkov z ESF. V konečnom dôsledku by som však bol rád, keby bol celkový obraz povinností a platieb podľa viacročného finančného rámca pre štrukturálne fondy aj ESF v celkových číslach, ako sme odsúhlasili. Nesmie sa stať, že následkom

nedostatočného plnenia, problémov v kontrolných a riadiacich systémoch a neskorého plnenia týchto fondov, zostanú peniaze prípadne nevyužitú a že my potom každoročne vezmeme časť tých peňazí na vyplácanie ďalších podobných programov. To nie je v záujme autora.

Zatiaľ vezmeme do úvahy to, čo ste povedali o otázkach pravidiel štátnej pomoci. Podobné otázky sme, samozrejme, kládli na inom mieste v súvislosti so spoločnosťou Nokia v meste Bochum a jej premiestnením do Rumunska. Napriek tomu musím povedať, že je potrebné, aby sme veľmi pozorne preskúmali vzájomné pôsobenie medzi Komisiou a oznamovacou povinnosťou členských štátov. Niekedy mám dojem, že čo sa týka tejto problematiky, veci sa tu dejú podobne ako pri monitorovaní rybolovných kvót: každá strana tlačí trochu smerom k tej druhej a nakoniec nevznikne účinný systém. Čo sa toho týka, zostaneme v strehu a budeme tieto veci veľmi intenzívne monitorovať aj v podobných situáciách a trvať na tom, aby Komisia konala v súlade s nariadeniami a pravidlami, o ktorých sme rozhodli v roku 2007.

Nakoniec vás všetkých chcem o niečo požiadať: hlasujte, prosím, zajtra za túto mobilizáciu Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii.

Predseda júci. - Rozprava sa skončila. Hlasovanie sa uskutoční v stredu 25. novembra 2009.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Iosif Matula (PPE), písomne. – (RO) Vážený pán predseda júci, podporujem správu, ktorú predložil môj kolega pán Böge, lebo som presvedčený, že mnohí pracovníci v Európe, ktorí stratili zamestnanie, potrebujú pomoc vrátane pomoci z fondov EÚ. V roku 2009 dostalo 10 275 pracovníkov 37 miliónov EUR, čo sa ani zďaleka nepribližuje maximálnemu stropu vo výške 500 miliónov EUR, ktorý sa každoročne poskytuje na tento európsky fond. Musím zdôrazniť, že tieto finančné prostriedky sú určené prepusteným zamestnancom a nie spoločnostiam. EÚ nesmie finančne podporovať stratégiu spoločností, ktoré sa premiestnia a prepustia pracovníkov, najmä nie vtedy, keď sa spoločnosť presťahuje mimo územia EÚ alebo zároveň dostane pomoc od iného členského štátu.

Je veľmi dôležité, aby sme veľmi pozorne monitorovali, ako sa uskutočňuje premiestňovanie spoločností. Breme sociálnych nákladov, ktoré sú spojené s uzatvorením alebo premiestnením tovární, sa nesmie prenášať na európskych daňových poplatníkov. Nezabúdajme, že fond bol vytvorený s cieľom poskytovať dodatočnú pomoc pracovníkom prepusteným v dôsledku zásadných štrukturálnych zmien v globálnom obchodnom sektore a po 1. máji 2009 tiež tým, ktorí boli prepustení v dôsledku globálnej finančnej a hospodárskej krízy. Myslím si, že prístup k európskym fondom môže tiež novým členským štátom poskytnúť značnú pomoc a umožniť im prekonať ťažkosti vyvolané hospodárskou krízou a prispôbiť sa konkurenčnej štruktúre jednotného európskeho trhu.

14. Stav projektu euro-stredozemskej zóny voľného obchodu (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je rozprava o otázke na ústne zodpovedanie o stave projektu zóny voľného obchodu (FTA) v Euromed-e do roku 2010, ktorú Komisii predkladá pán Vital Moreira v mene Výboru pre medzinárodný obchod (O-0116/2009 – B7-0222/2009).

Vital Moreira, autor. – (PT) Vážený pán predseda júci, pán komisár, táto otázka bola sformulovaná a navrhnutá ešte predtým, ako sme sa dozvedeli, že pani Ashtonová už nebude komisárkou pre obchod. Dúfame však, že Komisia bude schopná na našu otázku odpovedať.

Ako sme sa už zmienili, týka sa súčasnej situácie euro-stredomorskej zóny voľného obchodu, pôvodne plánovanej na rok 2010.

Vytvorenie zóny voľného obchodu v oblasti Stredozemia v roku 2010, ktorá mala vzniknúť na regionálnej báze a zahŕňať sieť sever – juh a sieť juh – juh, bolo vlastne jedným z projektov, ktoré vyplynuli z Barcelonského procesu zavedeného v roku 1955. Tento cieľ však naďalej ostáva veľmi vzdialený a ja sa chcem spýtať toto:

Je Komisia presvedčená, že vytvorenie euro-stredomorskej zóny voľného obchodu v roku 2010 bolo od samého začiatku realistickým odhadom? Môže Komisia podporiť svoje rozhodnutie presvedčivými dôvodmi?

Po druhé, Parlament si uvedomuje, že sa v blízkej budúcnosti prijme nový euro-stredomorský časový plán, pravdepodobne súčasne s novým mechanizmom na uľahčenie obchodu a investícií v oblasti.

Môže Komisia poskytnúť ďalšie podrobnosti o praktických aspektoch a dôsledkoch takého mechanizmu?

Po tretie, môže Komisia vysvetliť súčasnú situáciu Agadirskej dohody, príspevok EÚ k jej preformulovaniu a, všeobecnejšie, rozmer juh – juh Barcelonského procesu: Únia pre Stredozemie?

Po štvrté, môže nám Komisia povedať, ako využila odporúčania uvedené v hodnotení vplyvu trvalej udržateľnosti vypracovanom Univerzitou v Manchestri, aby pri rokovaní brala do úvahy sociálnu súdržnosť a trvalo udržateľný rozvoj, ako sa v tejto štúdii odporúča?

Po piate, môže Komisia Parlamentu vysvetliť, o čo išlo pri opakovanom prerokovaní dohody o pridružení EÚ a Sýrie potom, ako bola v roku 2004 pozastavená?

Po šieste, môže nám Komisia povedať o svojich rokovaníach s Líbyou, o ich zameraní a súčasnom stave?

Po siedme, niekoľko krajín Stredozemia prejavilo záujem zintenzívniť alebo rozšíriť obchodné dohody s Európskou úniou.

Môže Komisia v prvom rade informovať Parlament o tejto novej generácii dohôd o pridružení?

Môže Komisia následne informovať Parlament o tom, či vzhľadom na nové právomoci v obchodných záležitostiach, ktoré Parlament získal na základe Lisabonskej zmluvy, bude Komisia pri rokovaní o týchto nových dohodách prihliadať na predchádzajúce uznesenia Parlamentu?

Toto sú moje otázky, vážený pán predsedajúci, pán komisár. Vzhľadom na súčasný význam Barcelonského procesu a na oblasť na juh od EÚ si myslíme, že je nanajvýš potrebné a aktuálne na tieto otázky odpovedať.

Antonio Tajani, podpredseda Komisie. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, pán Moreira, odpovedám v mene pani komisárky Ashtonovej.

Pokiaľ ide o zónu voľného obchodu Euromed, jej vytvorenie do roku 2010 bolo realistickým cieľom a v priebehu budúceho roku urobíme podstatný pokrok v jeho naplňovaní, hoci je jasné, že ešte treba veľa urobiť, aby sa potenciál hospodárskej integrácie v oblasti Euromed-u využil naplno.

Pokrok nastal najmä v rozmere sever – juh. Európska únia uzavrela dvojstranné zmluvy o pridružení so všetkými štyrmi partnermi zo Stredozemia okrem Sýrie a tieto zmluvy sa zameriavajú najmä na obchodovanie s tovarom. Prebiehajú však aj ďalšie dvojstranné rokovania s cieľom podporiť aj obchod s poľnohospodárskymi produktmi, služby a slobodu usadiť sa a vytvoriť záväzný mechanizmus urovnávania sporov. Niektoré z týchto rokovaní sa už skončili a ďalšie by sa mali skončiť do roku 2010.

Pokiaľ ide o nedávne rokovania medzi Európskou úniou a našimi partnermi zo Stredozemia a rolu Európskeho parlamentu, môžem povedať, opäť pokiaľ ide o rozmer sever – juh, že na konferencii ministrov obchodu európsko-stredomorskej oblasti 9. decembra očakávame dosiahnutie dohody o časovom pláne pre obchod v euro-stredomorskej zóne po roku 2010, ktorá by odrážala cieľ postupne transformovať súčasnú dohodu o pridružení v euro-stredomorskej oblasti na komplexné a rozsiahle dohody o voľnom obchode.

Nehovoríme o vyjednávaní nových dohôd o pridružení, ale o rozšírení a posilnení súčasných dohôd s cieľom riešiť otázky, ako je podpora obchodu, technické prekážky a sanitárne a fytosanitárne otázky, ako aj verejné obstarávanie, hospodárska súťaž, práva duševného vlastníctva, obchod a otázky súvisiace s udržateľným rozvojom a transparentnosťou.

Dvojstranné rokovania budú prispôbené situácii jednotlivých partnerov z južného Stredozemia. Maroko by mohlo byť prvou krajinou Stredozemia, s ktorou sa na budúci rok začnú rozhovory. Keď Lisabonská zmluva nadobudne platnosť, Parlament bude v otázkach obchodu, samozrejme, zohrávať výraznejšiu rolu. Komisia je pripravená úzko s vami spolupracovať na budúcich rokovaníach, o ktorých som sa práve zmienil.

Zóna voľného obchodu Euromed-u má tiež svoj rozmer juh – juh. Naši partneri zo Stredozemia vytvárajú sieť vzájomných dohôd o voľnom obchode a aj Agadirska dohoda platná od roku 2007 je otvorená pre krajiny Stredozemia. Aj Izrael a Turecko podpísali s partnermi zo Stredozemia dohody o voľnom obchode a o ďalších dohodách sa ešte rokuje.

Na celkové hodnotenie súčasnej Agadirskej dohody je priskoro. Obchodná výmena medzi štyrmi partnermi sa zvýšila, hoci menej, než sa očakávalo. To môže mať niekoľko príčin, ako je existencia netarifných prekážok, nedostatočná komplementárnosť rôznych trhov, neexistencia regionálneho trhu, ktorý by prilákal investorov, a v neposlednom rade skutočnosť, že podniky si dostatočne neuvedomujú možnosti, ktoré im tieto dohody ponúkajú.

Plán rozvoja obchodu v oblasti Euromed-u po roku 2010 by mal pomôcť tento problém vyriešiť. Obsahuje tiež niekoľko praktických krátkodobých návrhov, z ktorých jeden sa týka mechanizmu uľahčovania obchodu a investícií v európsko-stredomorskej zóne. Vytvorenie tohto mechanizmu umožní prístup k bezplatným, aktuálnym, komplexným a ľahko dostupným informáciám o obchode, o podmienkach pre investície a regulácii v oblasti Euromed-u s cieľom pomôcť podnikom, najmä MSP, podnikáť na euro-stredomorských trhoch.

Pokiaľ ide o udržateľnosť, rovnako ako pri všetkých zónach voľného obchodu vypracovala Komisia hodnotenie vplyvu trvalej udržateľnosti, ktoré bolo dokončené v decembri 2007 a ktoré sa používa a bude používať pri súčasných aj budúcich rokovaníach.

Pokiaľ ide o otázky obchodu, Pakt stability zdôraznil najmä dôležitosť dlhých prechodných období stanovených v dohodách o pridružení, aby krajiny južného Stredozemia eliminovali priemyselné tarify, a potrebu stanoviť podobné prechodné obdobia v súčasných rokovaníach o poľnohospodárskych projektoch.

Je tiež jasné, že pri prebiehajúcich rozhovoroch o službách a práve usadiť sa musíme brať do úvahy úroveň rozvoja našich partnerov z južného Stredozemia.

Vo veľkom počte týchto krajín Komisia navyše podporuje programy daňových reforiem, ktoré môžu pomôcť zmierniť negatívne dôsledky poklesu tarifných výnosov, ktorý sa uvádza v hodnotení vplyvu trvalej udržateľnosti.

Pokiaľ ide o dohodu so Sýriou, o ktorej som sa už zmienil, v roku 2008 Komisia začala preskúvanie návrhu dohody o pridružení s cieľom určiť, či sú pred jej podpísaním potrebné technické pozmeňujúce a doplňujúce návrhy alebo aktualizácia. Jedno kolo rozhovorov stačilo a so Sýriou sme sa dohodli na pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch, ktoré boli potrebné na zohľadnenie pristúpenia Rumunska a Bulharska k Európskej únii a tarifných zmien, ktoré sa v Sýrii aj v Únii zaviedli od prerušenia rozhovorov v roku 2004. Dohoda bola spečatená v decembri 2008. Minulý mesiac sme oznámili, že Únia je pripravená na podpis. Sýria odložila uzavretie zmluvy, aby mohla analyzovať jej ekonomické dôsledky.

Na druhej strane, pokiaľ ide o rokovania s Líbyou, začali sa v novembri 2008 v Bruseli s cieľom uzavrieť rámcovú dohodu zameranú na ambicióznú dohodu o voľnom obchode, týkajúcu sa tovaru, služieb a slobody usadiť sa, ako aj regulačnej spolupráce. Uzavretie dohody s Líbyou bude posledným kúskom skladačky. V tej chvíli bude mať Únia uzatvorené dohody so všetkými susedmi zo Stredozemia, hoci Líbya do Európskej susedskej politiky zahrnutá nie je.

Uzavretie tejto obchodnej dohody prinesie EÚ nové príležitosti na vývoz do Líbye a priaznivejšie regulačné prostredie, najmä v sektoroch služieb a na trhoch s ropou a zemným plynom. Rokovania s Tripolisom sú, prirodzene, stále ešte v počiatočnom štádiu a na dosiahnutie dohody potrebujeme viac času.

Počas tohto procesu bude Komisia venovať zvláštnu pozornosť budovaniu kapacít líbyjskej administratívy, pokiaľ ide o obchod a súvisiace otázky. V súčasnosti tiež prebieha hodnotenie vplyvu trvalej udržateľnosti vo vzťahu k Líbyi.

Georgios Papastamkos, v mene skupiny PPE. – (EL) Vážený pán predsedajúci, podporujeme strategicky dôležité euro-stredomorské partnerstvo, konsolidáciu politickej, hospodárskej a kultúrnej spolupráce a mier, bezpečnosť a stabilitu v tejto oblasti ako celku. Vyzývame ministrov, aby prijali časový plán zavedenia euro-stredomorskej zóny voľného obchodu na nadchádzajúcej konferencii. Dvojstranný prístup sa musí uplatňovať spoločne s regionálnym prístupom. Okrem rozmeru sever – juh považujem tiež za zvlášť dôležitú hospodársku regionálnu integráciu v smere juh – juh, o ktorej sa zmienili predseda Výboru pre medzinárodný obchod pán Moreira a pán komisár Tajani. Zdôraznil by som najmä potrebu zahrnúť do nej sociálne a environmentálne práva a normy na ochranu zdravia rastlín, ktoré musia sprevádzať otvorenie trhov. Musíme tiež riešiť niektoré závažné otázky týkajúce sa dovozu poľnohospodárskych produktov do Európskej únie. Ja osobne som za posilňovanie Barcelonského procesu: Únie pre Stredozemie a programov vyhlásených v jej rámci v strategických sektoroch, ako je spolupráca medzi malými a strednými podnikmi a využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Napokon by som chcel položiť zvláštny dôraz na rozvoj morských koridorov a na návrh predložený minulé leto Gréckom na zriadenie dopravného observatória vo východnom Stredozemí so sídlom v Grécku.

Kader Arif, v mene skupiny S&D. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, v prvom rade by som sa chcel poďakovať pánu Moreirovi za jeho vystúpenie.

9. decembra sa ministri obchodu krajín euro-stredomorskej oblasti stretnú, aby prerokovali oživenie našej hospodárskej a obchodnej spolupráce. V prvom rade by som chcel, aby sme všetci mali jasno v jednej veci: ak je cieľom zóny voľného obchodu skutočne priniesť úžitok všetkým partnerom, zo severu aj z juhu, rok 2010 ako stanovený dátum jej zavedenia nie je ani realistický a dokonca ani žiaduci, pretože medzi severnou a južnou stranou Stredozemia sú stále veľmi veľké rozdiely, pokiaľ ide o úroveň rozvoja.

Okrem toho niektorí ľudia stále obhajujú to, že na dosiahnutie pokroku v euro-stredomorskom partnerstve – ktoré, pripomínam, stojí na troch pilieroch, a tými sú politika, hospodárstvo a napokon spoločnosť a kultúra – jednoducho potrebujeme zmietať zo stola politické problémy, aby sme napredovali z hospodárskeho a obchodného hľadiska. Ako ste už asi pochopili, ja neverím tomuto vábivému a škodlivému názoru, že obchod sám osebe nám pomôže napredovať k harmonickej integrácii, mieru a stabilite.

Vôbec mu neverím, lebo fakty hovoria samy za seba. Únia pre Stredozemie napríklad v snahe zamiesť pod stôl politické konflikty mala oživiť stagnujúcu euro-stredomorskú spoluprácu pomocou takzvaných konkrétnych a viditeľných projektov. Dnes stagnuje samotná Únia pre Stredozemie a znova ju prenasledujú politické spory, o ktorých sa nehovorilo.

Som z tých, ktorí sú pevne oddaní duchu barcelonského procesu, ktorí veria, že pokrok sa nemeria len obchodnými štatistikami, ktoré sú zhodou okolností pre našich partnerov z juhu a pre ich obyvateľstvo stále príliš nepriaznivé. Obchod pre obchod – nie, na to určite neverím.

Na druhej strane, obchod, ktorý je zameraný na rozvoj a ktorého cieľom je zmenšiť priepasť medzi bohatými a chudobnými, zaistiť spoločný podiel na blahobyte a existenciu regionálnej integrácie – áno, to si viem predstaviť. Tým smerom však treba viesť aj rokovania.

Preto žiadam, aby sme na tomto ďalšom stretnutí boli ambiciózní, aby sme nediskutovali len o technických otázkach odstránenia obchodných prekážok, ako keby išlo len o ne. Takto ďalej uvažovať je neprípustné.

Náplňou diskusií a naším hlavným záujmom musí byť opäť regionálna integrácia, najmä pokiaľ ide o sieť juh – juh, opatrenia, ktoré treba prijať na riešenie hospodárskej krízy – ktorá má vážne následky spojené s úbytkom pracovných miest – ľudské, sociálne a environmentálne hľadiská a otázka ľudských práv.

Niccolò Rinaldi, v mene skupiny ALDE. – (IT) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, vzhľadom na túto nočnú hodinu by som si dovoľil začať citátom z Tisíc a jednej noci, keďže práve diskutujeme o arabskom svete.

V týchto rozprávkach sa hovorí: „Bohatstvo ani slávu nezíska, kto doma čaká nečinne. Často som videl jazerá, kde stojatá voda nehybnosťou trpela: ak voda tečie, sladká je, inak len rýchlo zahníva.“

Je to ukážka krásnej arabskej kultúrnej tradície, ktorá nás vyzýva, aby sme sa vymanili z určitej nehybnosti a obnovili euro-stredomorský proces integrácie tým najlepším možným spôsobom a pritom brali do úvahy dva faktory.

Prvým faktorom je čas. Dnes je 50 % populácie krajín južného Stredozemia mladších ako 18 rokov a o menej než 30 rokov budeme mať oblasť voľného obchodu pozostávajúcu z približne miliardy spotrebiteľov a občanov. Preto nemáme veľa času.

Druhým faktorom je povaha obchodných dohôd, ktoré chceme týmto krajinám ponúknuť. Ako liberálni demokrati chceme mať dohody bez byrokratických štruktúr či centralizmu a chceme, aby zbavili kontroly nad zdrojmi a bohatstvom niektoré oligarchické štruktúry, ktoré dnes panujú v partnerských krajinách.

Yannick Jadot, v mene skupiny Verts/ALE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, po 15 rokoch rokovaní o obchodnej stránke barcelonského procesu máme veľmi vážne pochybnosti o tom, či je rokovanie o euro-stredomorskom type dohody o voľnom obchode vhodným riešením sociálnych, politických a hospodárskych problémov v regióne.

Hodnotenie dôsledkov, ako sa už povedalo, odhalilo najmä to, že jestvujú niektoré veľmi závažné potenciálne dôsledky, či už sociálne, environmentálne, alebo pokiaľ ide o regionálnu integráciu.

V tejto súvislosti, vážený pán predsedajúci, pán komisár, sme presvedčení, že návrh predkladaný Komisiou – časový plán na rok 2010 a ďalej – je vzhľadom na to, že obsahuje bilaterálnu zmluvu o voľnom obchode, príliš jednostranný a neuberá sa správnym smerom.

Podporujeme návrh uznesenia, ktoré je predmetom dnešnej rozpravy, nielen preto, že kladie všetky otázky týkajúce sa sociálnych dôsledkov, environmentálnych dôsledkov a dôsledkov pre regionálnu integráciu, ale predovšetkým preto, že v odseku 10 požaduje nové preskúmanie cieľov obchodných dohôd, najmä z hľadiska týchto sociálnych a environmentálnych otázok, a v prvom rade preto, že pri opätovnom preskúmaní týchto dohôd by sme možno mohli uvažovať aj o opätovnom začlenení obchodného hľadiska do celkového barcelonského procesu.

Willy Meyer, v mene skupiny GUE/NGL. – (ES) Vážený pán predsedajúci, moja skupina je toho názoru, že je nemožné oddeliť časť projektu Euromed, ktorá sa týka obchodu, imigrácie alebo financovania, od politickej časti. Naša skupina je preto proti tomu, aby Európska únia dala Izraelu a Marockému kráľovstvu toto výsadné postavenie, pretože sú to obe veľmi nepokojné oblasti, ktoré sú nezlučiteľné s mierovou úniou založenou na medzinárodnom práve.

Myslíme si, že Európska únia a Európska komisia by mali byť oveľa náročnejšie, pokiaľ ide o hodnoty, ktoré nás môžu viesť k projektu spoločného mieru a bezpečnosti.

Napríklad, v súčasnosti drží hladovku na španielskom ostrove Lanzarote vedúca osobnosť zo Sahary, pretože Marocké kráľovstvo jej nedovolí vstúpiť na okupované územia. To je dôležitý bod, ktorý si bude vyžadovať, aby európske inštitúcie vo vzťahu k Marockému kráľovstvu zaujali pevné stanovisko.

Som presvedčený, že Únia pre Stredozemie nie je len o obchode, ale tiež o ochrane medzinárodného práva a ľudských práv.

William (The Earl of) Dartmouth, v mene skupiny EFD. – Vážený pán predsedajúci, Strana za nezávislosť Spojeného kráľovstva sa stavia proti európsko-stredomorskej dohode a jej dôvody sú tieto: euro-stredomorská dohoda bude obsahovať rozsiahle ústupky ba dokonca podporu pre nečlenské štáty. A to bude určite priamo alebo nepriamo na účet britských daňových poplatníkov. Okrem toho, keď zástupca komisára hovoril o euro-stredomorskej oblasti pred Výborom pre zahraničný obchod, ktorého mám tú česť byť členom spolu s ďalšími tu prítomnými, povedal – a budem ho priamo citovať –, že „o uplatňovaní všetkých nariadení EÚ nemožno hovoriť“. Ďalej povedal, že uplatňovanie nariadení EÚ bude inteligentné a selektívne.

Naproti tomu my v Spojenom kráľovstve sa musíme zmieriť s tým, že sa u nás uplatňujú všetky nariadenia EÚ – a naše hospodárstvo tým skutočne trpí – a že sa navyše uplatňujú spôsobom, ktorý je neinteligentný aj neselektívny zároveň.

Nesmieme dokonca mať ani žiarovky, aké by sme chceli. Ale nejde len o žiarovky. Po Lisabone nám v Spojenom kráľovstve budú do väčšej alebo menšej miery vládnuť traja „amigos“: predseda Komisie, novovymenovaný predseda Rady – ktorý je určite Tintinov starý otec – a, čo je ešte zásadnejšie, vysoká predstaviteľka pani Cathy Ashtonová, ktorá bola ako zrelá tridsiatnička jedným zo štyroch platených funkcionárov krajne ľavicovej CND.

To je závažná vec a týchto ľudí tu jednoducho máme, pričom krajiny euro-stredomorskej oblasti sa s týmito tromi „amigos“ vôbec nemusia vyrovnávať.

Je tu tiež otázka ľudských práv. V tomto prípade sa musím spýtať, čo sa tu vlastne deje. Zo všetkých krajín sa práve Sýrii a Líbyi ponúkli obchodné ústupky a dokonca to, že im dáme dotácie, ale kde sú záruky ľudských práv? Nikde ich nevidno, pokiaľ ide o tieto dve krajiny, obe s dlhým a, otvorene povedané, odsúdeniahodným registrom. Ako človek, ktorý dospieval v šesťdesiatych rokoch, by som povedal, že navrhovatelia tejto časti uznesenia museli fajčiť daku omamnú látku, a preto sme proti tomuto uzneseniu vo všetkých jeho častiach.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Vážený pán predsedajúci, voľný obchod môže byť dobrá vec, ak jednoducho nezostane len pri voľnom obchode. Dohody, ako je táto, znamenajú oveľa viac a je potrebné, aby to tak bolo. Nesmú byť len o vytvorení zóny voľného obchodu, musia byť tiež o trvalých účinkoch. Musia byť o stimulovaní rozvoja. Musia byť o zaisťovaní bezpečnosti. Musia byť o vytváraní blahobytu pre všetkých. To je oveľa dôležitejšie, než zabezpečiť, aby nastala čistá liberalizácia, aby sa trhy otvorili a aby z toho na konci celého procesu malo úžitok pár ľudí. Ak chceme, aby bol obchod slobodnejší, musí byť cieľom všetkých týchto snáh – tak tu, ako aj v susedných krajinách na juhu – boj proti nezamestnanosti. Tieto snahy musia byť zacielené na vytvorenie vyššieho počtu príležitostí, najmä pre ženy, mladých ľudí a vidiecku populáciu. Ak je toto naším cieľom, potom sme na správnej ceste. Ak je naším cieľom len liberalizovať, otvárať a umožniť pár ľuďom dosiahnuť zisk, sme na nesprávnej ceste.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, základným cieľom dohôd o pridružení stredozemských krajín je pre Európsku úniu v zásade nastoliť užšiu spoluprácu s krajinami Stredozemia,

najmä v oblasti obchodu, a tiež reštrukturalizovať hospodárstvo týchto krajín. Tak môže EÚ pomôcť arabskému svetu, aby sa premenil na prosperujúci región, a to vytvorí podmienky na užšiu spoluprácu a príležitosť dosiahnuť v regióne stabilitu.

Musíme vyvinúť všetku snahu na urýchlenie procesu, ktorý začal v Barcelone, a pritom venovať zvláštnu pozornosť otázkam týkajúcim sa demokracie, existencie právneho štátu, hodnôt, ľudskej dôstojnosti a hospodárskeho a sociálneho rozvoja. V tejto súvislosti bude zohrávať dôležitú rolu tiež posilnenie interkultúrneho dialógu.

Podľa môjho názoru môže liberalizácia obchodu s poľnohospodárskymi produktmi v euro-stredomorskej oblasti prispieť k prínosnej obchodnej výmene pod podmienkou, že EÚ sa zameria najmä na vývoz obilnín, mäsa a mlieka a na dovoz ovocia a zeleniny z krajín Stredozemia. Realizácia tak výnimočne ambiciózneho akčného plánu, ako je Euro-stredomorské partnerstvo, bude od krajín, ktoré sa do tohto procesu zapoja, vyžadovať veľké úsilie a mnoho kompromisov.

Seán Kelly (PPE). – Vážený pán predsedajúci, pred niekoľkým týždňami som bol na stretnutí delegácie pre vzťahy s Kanadou. Diskutovalo sa o dohode o voľnom obchode, o ktorej Európska únia viedla rokovania s Kanadou. Predtým sme tu v Parlamente diskutovali o dohode o voľnom obchode s Južnou Kóreou. Dnes diskutujeme o dohode o voľnom obchode v euro-stredomorskej oblasti.

Môže mi Komisia odpovedať na otázku, o koľkých dohodách o voľnom obchode rokujeme a koľko sme ich už doteraz dohodli? Po druhé, kde je čistý prínos pre krajiny Európskej únie? Po tretie, kde sú príležitosti pre podniky a podnikateľov z pohľadu vytvárania nových pracovných miest a z ekonomického pohľadu?

Napokon, nemusím nevyhnutne súhlasiť s argumentmi grófa z Dartmouthu, ale rád by som počul odpoveď na jeho základnú otázku a nechal pritom stranou jednotlivé osobnosti.

Diane Dodds (NI). – Vážený pán predsedajúci, táto rozprava je o liberalizácii obchodu a ja pred týmto Parlamentom dnes večer stojím ako Európanka, ktorá verí v spoluprácu národov, ale nie ako človek, ktorý verí vo federalizmus aktuálneho projektu.

Pokiaľ ide o Spojené kráľovstvo, Lisabon obmedzí naše právomoci kontrolovať obchod a obchodovať, s kým chceme. Okrem toho udalosti minulého týždňa, keď bol menovaný prezident a uvedená do úradu vysoká predstaviteľka pre zahraničné veci, ktorá nikdy nevykonávala volenú funkciu, ale ktorá bude zastupovať Európanov v zahraničných záležitostiach, jasne ukazujú obmedzenie našej demokracie, a to tak v Spojenom kráľovstve, ako aj v Európe. To iste nie je situácia, ktorú môže Komisia odkladať.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Vážený pán predsedajúci, keď posudzujeme vytvorenie euro-stredomorskej zóny voľného obchodu, mali by sme mať na pamäti dve veci.

Jednou z nich je všeobecná otázka, ktorá sa týka krajín v južnom a východnom Stredozemí, ako aj väčšiny rozvojových krajín, s ktorými Európska únia chce uzavrieť podobné dohody, najmä krajiny viazané spoločnou poľnohospodárskou politikou.

Tu sa ponúkajú slová dominikána Lacordaira: „Medzi slabým a silným, medzi bohatým a chudobným, medzi pánom a otrokom je sloboda, ktorá utláča, a právo, ktoré oslobodzuje.“ Jednoducho nemôžeme ignorovať evidentné a dôležité sociálno-ekonomické paralely, o ktoré tu ide, ani obrovské rozdiely v stupni rozvoja výrobných systémov medzi krajinami na sever a na juh od Stredozemného mora.

Liberalizácia obchodu, najmä v zraniteľných sektoroch, ako je poľnohospodárstvo a rybolov, bola v súčasnej hospodárskej a sociálnej kríze určite zhoršujúcim faktorom, a to v dôsledku tlaku, ktorý vyvíjala na slabšie výrobné systémy, zamestnanosť a sociálne práva v dôsledku zvýšenia závislosti, ktorá je zvlášť veľká, pokiaľ ide o potraviny, a ohrozuje slobodný rozvoj a zvrchovanosť každej krajiny.

Ako sa už povedalo, stále si ešte pamätáme situáciu v Palestíne a v Západnej Sahare a tú by sme v tejto rozprave nemali ignorovať.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Vážený pán predsedajúci, myslím, že môžem predniesť svoj príspevok za menej než minútu. Aj ja mám pre pána komisára otázku. Zhodneme sa v tom, že dohody o voľnom obchode a obchodné dohody by sa nemali obmedzovať na obchod, ale mali by mať aj iné ciele, ktoré sú v konečnom dôsledku prínosom pre nás všetkých. Do akej miery tento proces znamená, že tak my, ako aj naši partneri budeme mať viac demokracie, viac ľudských práv a spravodlivejšie rozdelenie bohatstva? Možno už niečo z toho pozorovať alebo to ešte bude nejaký čas trvať. Ak áno, ako dlho?

Kader Arif (S&D). – (FR) Vážený pán predsedajúci, nepredpokladal som, že budem musieť odpovedať pani Doddsovej, ale chcel by som jej len povedať, že by si mala prečítať Lisabonskú zmluvu, lebo ak Lisabonská zmluva niektorý výbor posilní, tak je to práve Výbor pre medzinárodný obchod. Preto môžem povedať, že keď tá doba príde, Európsky parlament bude mať v mesiacoch a rokoch, ktoré budú nasledovať, o niečo väčší vplyv.

Pán Moreira položil pánovi komisárovi niektoré veľmi presné otázky. Počul som, ako pán Tajani odpovedá: „Líbya a Sýria.“ Aj tak tam bola ešte jedna otázka, ktorú odbil veľmi rýchlo, a tou bola celá otázka ľudských práv, na ktorú nedal žiadnu presnú odpoveď. Veľmi si želám pokrok v rokovaní s Líbyou a Sýriou, ale zároveň treba dať presné odpovede na otázky, žiadosti o informácie a požiadavky EÚ týkajúce sa ľudských práv.

Po druhé, podľa mňa je nemožné hovoriť o euro-stredomorskej oblasti bez toho, aby sme poukázali na izraelsko-palestínsku otázku, keď vidíme, ako sa dnes dovážajú produkty z okupovaných území. Chcel by som preto tiež vedieť, aké je stanovisko Komisie v tejto otázke.

Antonio Tajani, podpredseda Komisie. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, v prvom rade by som chcel zdôrazniť, že neprítomnosť pani komisárky Ashtonovej nesúvisí s funkciou, ktorú bude zastávať od 1. decembra, ale s ďalšími inštitucionálnymi povinnosťami súvisiacimi s jej terajšou funkciou.

Pokúsím sa odpovedať na vaše otázky, kde budem môcť. Tam, kde nebudem schopný odpovedať, dostanú všetci poslanci odpovede písomne, pretože vaše otázky odovzdám pani komisárke Ashtonovej a jej spolupracovníkom.

Chcem zdôrazniť, že Európska komisia vždy vo všetkom postupovala so zreteľom na ochranu ľudských práv. Aj pokiaľ ide o moje oddelenie, konkrétne oddelenie dopravy, vždy sme sa vo všetkých našich iniciatívach v Afrike maximálne snažili dávať prioritu zabezpečeniu politickej stability a rešpektovaniu ľudských práv a pravidiel. Toto zameranie je súčasťou politického projektu Európskej komisie. Okrem toho dohody o voľnom obchode vždy obsahujú ustanovenia o spolupráci.

Chcel by som preto všetkých poslancov ubezpečiť, že Komisia nikdy nepodceňuje dôležitosť rešpektovania ľudských práv a svoju povinnosť pripomínať túto problematiku krajinám, s ktorými vedie rokovania. Situácia v tomto smere sa priebežne sleduje a ak je to tak v krajinách, ktoré požiadali o členstvo v Európskej únii, sú ešte závažnejšie dôvody na to, aby sa ďalej sledovala v krajinách, s ktorými prebiehajú rokovania.

Pokiaľ ide o Sýriu, dohoda o pridružení rámcovo vychádza z ďalších euro-stredomorských dohôd, keďže si vyžaduje pravidelný politický, hospodársky a sociálny dialóg a spoluprácu v mnohých sektoroch. Stanovuje progresívne vytváranie oblasti voľného obchodu v priebehu maximálne 12 rokov a zároveň obsahuje rozsiahle a dôležité ustanovenia týkajúce sa veľkého počtu sektorov, ako sú ustanovenia súvisiace s obchodom, ktoré nepokrývajú iné euro-stredomorské dohody o pridružení. Mám na mysli zrušenie globálnej tarify na poľnohospodárske produkty, ustanovenia týkajúce sa technických prekážok obchodu, sanitárne a fytosanitárne opatrenia, uľahčenie obchodu, právo usadiť sa a služby, verejné obstarávanie a napokon mechanizmus urovnávania obchodných sporov.

Pokiaľ ide o Líbyu, po zložitom období vo vzťahoch s medzinárodnou komunitou táto krajina podnikla kroky k normalizácii politických a hospodárskych vzťahov so zahraničnými partnermi.

Aj počas svojej cesty do Líbye ako komisár pre dopravu som si všimol túžbu zvrátiť trend, ktorý vždy v minulosti existoval. Povedal by som, že Líbya stále súhlasí s cieľmi a celkovým obsahom návrhu právnych dokumentov o obchode s tovarom, službami a práve usadiť sa, obchodných pravidiel vrátane pravidiel týkajúcich sa verejného obstarávania a regulačnej spolupráce v rôznych oblastiach *acquis* Spoločenstva. Líbya tiež súhlasila s tým, že bude dodržiavať ďalšie ustanovenia, ale ja opakujem, že Komisia to bude v každom prípade ďalej pozorne sledovať.

Dúfam, že som na vašu otázku odpovedal čo najobširnejšie.

Na druhej strane, pokiaľ ide o presný počet dohôd, o ktorých Komisia rokuje, jasnejšiu a ucelenejšiu odpoveď vám poskytneme písomne prostredníctvom spolupracovníkov pani komisárky Ashtonovej.

Predseda júci. – V súlade s článkom 115 ods. 5 rokovacieho poriadku som dostal päť návrhov uznesení⁽⁴⁾.

(4) Pozri zápisnicu.

Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v stredu 25. novembra 2009.

15. Bezpečnosť a interoperabilita železničného systému Spoločenstva (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je rozprava o otázke na ústne zodpovedanie o bezpečnosti a interoperabilite železničného systému Spoločenstva, ktorú Komisii predkladá pán Brian Simpson v mene Výboru pre dopravu a cestovný ruch (O-0129/2009 – B7-0227/2009).

Brian Simpson, autor. – Vážení páni predsedajúci, vstal som v mene Výboru pre dopravu a cestovný ruch, aby som predniesol túto otázku na ústne zodpovedanie, ktorú podnietili nedávne železničné nehody v Taliansku a v Holandsku, ktoré mali, žiaľbohu, za následok obete na ľudských životoch.

Pokladám však za vhodné poznamenať, že železnica je napriek tomu jedným z najbezpečnejších druhov dopravy a rozhodne je zámerom môjho výboru urobiť všetko, čo je v našich silách, aby sme zabezpečili, že to tak bude aj naďalej. Preto predkladáme túto otázku na ústne zodpovedanie.

My tu v Európskom parlamente sme vždy brali bezpečnosť železníc veľmi vážne. Vyvrcholením nášho úsilia bola nedávna smernica o bezpečnosti železníc, ktorá vyplynula z dlhého radu iniciatív a správ týkajúcich sa železníc, ktoré Parlament prijal počas mnohých rokov.

Napriek tomu cítime sklamanie vyplývajúce z toho, že tak železničné spoločnosti, ako aj národné vlády sú už dlhé roky neschopné konať v kľúčových oblastiach. Je to jasne vidieť, keď si preštudujete základné právne predpisy, a najmä pri implementácii týchto právnych predpisov v medzinárodnom práve, ktorá bola v najlepšom prípade nerovnomerná a v najhoršom prípade vyslovene protekcionistická.

Správa samotnej Komisie o pokroku v implementácii smernice o bezpečnosti železníc uvádza, že vnútroštátne normy a predpisy vytvárajú prekážku pre plne integrovaný systém železníc. Vzniká tu teda otázka, či tie vnútroštátne predpisy neporušujú aj zásady bezpečnosti.

A ako vyzerá situácia, pokiaľ ide o interoperabilitu v sektore železničnej dopravy? Zabraňujú vnútroštátne prekážky pokroku aj v tejto oblasti alebo existuje v železničnom priemysle neochota uvítať koncept interoperability?

Prečo je pokrok v európskom systéme riadenia železničnej dopravy (ERTMS) taký pomalý a zlyhá naše úsilie uviesť do činnosti program ECM do konca budúceho roka?

Sú to všetko otázky, na ktoré sa my ako výbor usilujeme nájsť odpovede. A v súvislosti s tým by sme sa od Komisie radi dozvedeli, aké vnútroštátne prekážky a medzery v zákonoch v súčasnosti bránia pokroku v interoperabilite a ktoré členské štáty najviac brzdia tento proces.

A či Komisia v nadväznosti na to využije nejakú právomoc, ktorú má k dispozícii, aby zabezpečila súlad s právom Spoločenstva.

Viem, že problémy, najmä pokiaľ ide o nákladnú železničnú dopravu, no nielen o túto oblasť, ležia ťaživo na pleciach Rady. Ja a náš výbor chceme spolupracovať s Komisiou a so železničným priemyslom s cieľom vytvoriť bezpečnú, integrovanú, interoperabilnú železničnú sieť.

Náš výbor si teraz začína klásť otázku, či hľadisko bezpečnosti, keďže sa týka najmä nákladných vozňov, začína byť ohrozené týmto zlyhaním v uplatňovaní európskych právnych predpisov.

Ak je to tak, je potrebné bezodkladne konať. Konať však treba aj preto, aby sme dosiahli integráciu a interoperabilitu, ak má osobná doprava celkom naplniť svoj potenciál a ak má nákladná doprava, úprimne povedané, prežiť.

Antonio Tajani, podpredseda Komisie. – (IT) Vážení páni predsedajúci, dámy a páni, predtým ako sa budem venovať rozprave, rád by som predniesol niekoľko dôležitých úvodných poznámok.

Až keď odborné vyšetrovanie, ktoré vykonávajú nezávislé talianske a holandské orgány, určí presné príčiny nehôd vo Viareggiu a v Holandsku, budeme schopní vyvodiť konkrétne závery v súvislosti s možnými vylepšeniami v právnych predpisoch Spoločenstva o bezpečnosti železničnej dopravy.

Okrem toho, ako zdôraznil pán Simpson, aj napriek tým dvom nehodám, z ktorých sa evidentne musíme poučiť, pokiaľ ide o bezpečnosť železničnej dopravy – práve preto, aby sme dali najavo svoje odhodlanie v tomto smere, zorganizovali sme sériu podujatí, na ktorých sa zúčastnil aj pán Simpson –, rád by som upozornil na to, že železničná doprava v Európe jednoducho poskytuje mimoriadne vysokú úroveň bezpečnosti v porovnaní s inými dopravnými prostriedkami.

Správa o súčasnom prvom železničnom balíku, ktorú Komisia prijala v roku 2006, a najnovšie štatistické údaje v skutočnosti ukazujú, že otvorenie sa trhu hospodárskej súťaži nemalo nijaký negatívny vplyv na celkovú úroveň bezpečnosti železničnej dopravy, ktorá sa, práve naopak, naďalej zlepšuje. Musíme však byť ostražití, aby sme zabezpečili, že toto zlepšovanie bude pokračovať, a rozhodne sa nemôžeme uspokojiť s doteraz dosiahnutými výsledkami. Liberalizácia vlastne znamená, že počet prevádzkovateľov v našich sieťach stále narastá, a preto musíme naďalej vyhodnocovať kvalitu existujúcich prevádzkovateľov.

Po nehode vo Viareggiu Komisia a Európska železničná agentúra zorganizovali veľké množstvo stretnutí so všetkými zúčastnenými stranami a bol vypracovaný krátkodobý a dlhodobý plán činnosti s cieľom znížiť riziko takýchto nehôd v budúcnosti. Plán bol prijatý na konferencii o bezpečnosti železničnej dopravy, ktorú zorganizovala – ako som už predtým povedal – Komisia 8. septembra 2009.

Čo sa týka špecifickej otázky bezpečnosti nákladných vozňov, a najmä údržby ich kritických častí, akými sú napríklad nápravy, Európska železničná agentúra vytvorila pracovnú skupinu zloženú z odborníkov zo železničného priemyslu a z odborníkov z vnútroštátnych úradov pre bezpečnosť, ktorá sa stretla už trikrát.

Pracovná skupina má osobitný dvojstupňový pracovný program, ktorý vyžaduje, aby výsledky boli zverejnené v decembri 2009 a v júni 2010.

Prvý stupeň tvorí vypracovanie naliehavého inšpekčného programu na posúdenie stavu používaných vozňov, ako aj kvality ich náprav. Je však dôležité, aby sa tieto opatrenia neprijímali samostatne na vnútroštátnej úrovni, ale aby sa koordinovali na európskej úrovni s cieľom dosiahnuť výsledky, ktoré budú prijaté vo všetkých členských štátoch.

V druhom stupni sa bude riešiť všeobecnejšia otázka údržby vozňov s cieľom určiť, či a do akej miery je nevyhnutné harmonizovať rozličné prvky systému údržby, a to najmä technické normy, postupy a meracie a testovacie metódy.

Systém medzinárodnej regulácie vozňov, ktorý bol v platnosti pred otvorením trhu do roku 2006, ukladal vnútroštátnym podnikom zodpovednosť a poskytoval im slobodu určovať všetky tieto aspekty. Takáto neexistencia harmonizovaných noriem sa už zdá neprijateľná v novom rámci, ktorý určujú technické špecifikácie pre interoperabilitu pre vozne a nová súkromná dohoda, Všeobecná zmluva o používaní nákladných vozňov, medzi technickými prevádzkovateľmi vozňov a železničnými podnikmi.

Pokiaľ ide o certifikáciu útvaru zodpovedného za údržbu, Európska železničná agentúra urobí všetko, čo bude v jej silách, aby umožnila Komisii dodržať časový harmonogram stanovený v súčasnej smernici a prijať certifikačný systém do konca roka 2010.

Certifikačný systém, ktorý ani zďaleka nie je ďalšou prekážkou pre prevádzkovateľov v sektore železničnej dopravy, stanoví kritériá, ktoré sa musia splniť, aby bol prevádzkovateľ železnice uznaný ako útvar zodpovedný za údržbu, a otvorí možnosti, ktoré boli dodnes obmedzené len na niektoré podniky.

Vnútroštátne postupy alebo nedostatky, ktoré brzdia interoperabilitu, súvisia predovšetkým s prechodom zo starého systému, ktorý riadia vnútroštátne železničné monopoly, na nový systém zavedený smernicami o interoperabilite a bezpečnosti železničnej dopravy. Spomínané prekážky sú charakterizované v oznámení, ktoré Komisia prijala v septembri.

S cieľom odstrániť tieto prekážky začala železničná agentúra v roku 2008 pracovať na vzájomnom akceptovaní železničných koľajových vozidiel. Agentúra v tejto súvislosti klasifikuje všetky vnútroštátne normy na základe harmonizovaného zoznamu technických parametrov, predtým ako prejde k porovnávaniu noriem v jednotlivých členských štátoch s cieľom určiť stupeň ekvivalencie. Účelom tejto činnosti je skončiť s praktikami bežnými v sektore železničnej dopravy, ktoré spočívajú v uchylovaní sa k vnútroštátnym normám s cieľom brániť schváleniu železničných koľajových vozidiel, ktoré už schválili iné štáty.

Okrem toho nepružnosť členských štátov a železničného priemyslu v prispôbovaní sa novému právnemu rámcu predstavuje ďalšiu prekážku pre interoperabilitu. Táto nepružnosť v skutočnosti zamedzuje vytvoreniu

európskeho železničného priestoru založenému na spoločných harmonizovaných normách, ktoré sú nevyhnutné na to, aby bolo možné optimálne fungovanie trhu.

Rozprával som dlho, ale musel som reagovať na veľké množstvo otázok. Teraz prejdem k záverečnému zhrnutiu.

Pokiaľ ide o systém ERTMS, je už v činnosti a na vyše 2000 kilometroch tratí priniesol pozitívne výsledky. Je pravda, že v pôvodných špecifikáciách sa vyskytli dvojznačnosti, ktoré mali za následok odlišné interpretácie, ale tieto dvojznačnosti sa v roku 2007 odstránili. Na základe rozhodnutia Komisie z 23. marca 2008 sa používanie tejto novej verzie, známej ako „2.3.0d“, stalo povinné.

Členské štáty a tento sektor teraz pracujú na modernizácii postihnutých železničných tratí a problém nekompatibilných aplikácií na vnútroštátnej úrovni sa teda rieši. Všetky nové aplikácie majú ako základ kompatibilnú normu.

Komisia v súlade so svojimi vlastnými záväzkami poskytne pre tento sektor finančnú podporu s cieľom zmodernizovať všetky trate a vlaky, ktoré už zodpovedajú tomuto systému, aby boli kompatibilné s novou verziou. V rámci výzvy na predkladanie návrhov na rok 2009 bolo na tento účel pridelených na systém ERTMS 250 miliónov EUR, z ktorých sa časť použije výhradne na modernizáciu príslušných počítačových programov.

Georges Bach, *v mene skupiny PPE.* – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, máte pravdu, systém železničnej dopravy je veľmi bezpečný systém v porovnaní s inými druhmi dopravy. Liberalizácia však okrem mnohých pozitívnych prvkov priniesla so sebou určitý stupeň nižšej bezpečnosti vo forme fragmentácie jednotlivých spoločností, rozdelenia infraštruktúry a prevádzky, subdodávateľských zákaziek v údržbárskych prácach a prenájmu materiálu a personálu.

Podľa môjho názoru je potrebné zabezpečiť, aby vnútroštátne bezpečnostné orgány vydali bezpečnostné certifikáty a povolenia v súlade s tým, čo je stanovené Európskou železničnou agentúrou. Existujú primerané kontroly? Je napríklad zabezpečené, aby odborná príprava zamestnancov, certifikácie a pracovné podmienky boli riadne monitorované? Aká je v tomto smere situácia, pokiaľ ide o zavedenie normalizovanej certifikácie Spoločenstva? Aká je situácia, pokiaľ ide o európske oprávnenie pre strojvodcov? Úsilie týkajúce sa európskeho systému riadenia železničnej dopravy (ERTMS) je takisto potrebné zdvojnásobiť.

Nedávny plán implementácie, o ktorom ste sa zmienili, musí byť záväzný a nesmie sa oddialiť pre finančné alebo vnútroštátne hľadiská. V úsilí súvisiacom so zavedením technických špecifikácií pre interoperabilitu (TSI) treba pokračovať a treba ho rozvíjať. Znamenalo by to obrovský pokrok, najmä pokiaľ ide o normalizáciu materiálov, a poskytlo by to vyšší stupeň bezpečnosti vo vzťahu k údržbe materiálu.

Mnohé z celkom nedávnych železničných nehôd a situácií, keď sa nehode predišlo len o vlások, boli spôsobené nedostatkami v údržbe. Zanedbáva sa najmä jej rozsah z dôvodu vysokých nákladov a intervaly údržby sa predlžujú. Aká je situácia, pokiaľ ide o celoeurópsky systém certifikácie pre údržbárske práce? Myslím, že treba urobiť všetko, čo sa dá, aby sme zabránili každému jednotlivému členskému štátu vrátiť sa k svojim starým pravidlám a konať nezávisle a odlišnými spôsobmi. Predovšetkým hraničné priechody medzi jednotlivými členskými štátmi predstavujú bezpečnostné riziko. Ako plánuje Komisia prekonať tento problém v krátkodobom horizonte? Rád by som vás požiadal aj o to, aby ste pri hodnotení situácie určite nezabudli na sociálne aspekty – treba ich totiž vziať do úvahy.

Bogusław Liberadzki, *v mene skupiny S&D.* – (PL) Vážený pán predsedajúci, v prvom rade by som sa rád poďakoval pánovi Simpsonovi už za to, že položil svoju otázku, a zagrataloval mu, lebo jeho otázka sa stala témou našej rozpravy. Je to veľmi neskorá rozprava v neskorú večernú hodinu, ale je veľmi dobré, že túto rozpravu máme. Keď sa objavila téma tej otázky, videli sme tieto slová: kontext – európsky železničný systém. Odvážim sa tu vyhlásiť, že v súčasnosti ešte vždy nemáme európsky železničný systém.

Prečo ho nemáme? Každá železnica má svoje vlastné technické normy. Ak sú to elektrifikované železnice, je to buď DC, alebo AC. Ak je to AC, tak je to buď 15 kV, alebo 30 kV, alebo 35 kV. Môžem vám povedať zaujímavý fakt, ktorý je zvlášť vhodné uviesť v prítomnosti pána Tajaniho. V systéme sever – juh existujú dve železnice, ktoré sú si podobné – jedna je v Poľsku a druhá v Taliansku. Všetky ostatné železnice sa navzájom od seba líšia. Preto, vážený pán predsedajúci, dajme železničným šancu. Vytvorme ozajstný európsky železničný systém, aj keď sa to bude musieť urobiť proti vôli všemocných národných železničných prepravcov.

Michael Cramer, *v mene skupiny Verts/ALE.* – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, bezpečnosť je posvätná vec. Musíme jej teda prisúdiť najvyššiu prioritu. To, čo sa nedávno stalo v Berlíne, keď sa systém

rýchlej prímestskej železničnej dopravy zosypal v dôsledku toho, že sa uprednostňovali zisky, musí zostať absolútne výnimočným prípadom. To, čo neboli schopné vo vojne vykonať bomby a delostrelecké granáty, sme počas ostatných šiestich mesiacov museli zažívať v Berlíne. Takýto stav vecí nemôže pokračovať.

Bezpečnostné argumenty sa často predkladajú vtedy, keď niekto chce brániť hospodárskej súťaži. V takýchto prípadoch sa vytvárajú bezpečnostné argumenty s cieľom zamedziť otvoreniu železničných sietí, čo sme vlastne regulovali prostredníctvom právnych predpisov a čo sme urobili povinným pre každý členský štát od 1. januára 2007. Preto musíte zakročiť – nesmieme dovoliť, aby sa bezpečnostné argumenty zneužívali.

Bezpečnosť, pravdaže, stojí peniaze, ale my potrebujeme investície do infraštruktúry a do bezpečnosti. Peniaze sú k dispozícii. Rád by som každému pripomenul, že napríklad oslobodenie kerozínu od dane stojí európskych daňových poplatníkov 14 miliárd EUR ročne. Keby ste chceli minúť tieto peniaze na bezpečnosť, mali by sme európsky železničný trh a garantovanú bezpečnosť, čo je na programe dňa.

Jacky Hénin, v mene skupiny GUE/NGL. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, s cieľom pripraviť sa na hospodársku súťaž v železničnej doprave európske smernice nanútili oddelenie železničnej siete od dopravných činností, čím zamedzili akémukoľvek druhu normalizácie. Výsledok: vlaky vo Francúzsku dnes jazdia na vedľajších železničných tratiach pomalšie ako na začiatku 20. storočia. Tretina železničnej siete speje k zániku pre nedostatok finančných zdrojov na jej údržbu. Všetky železničné odborové organizácie, všetci odborníci hovoria, že táto situácia bude mať nevyhnutne za následok strašné nehody.

To však nestačí. Vždy totiž existuje potreba ešte väčšieho zisku. Existuje teda ochota obetovať bezpečnosť železničnej dopravy tým, že vnútroštátne bezpečnostné predpisy, ktoré poskytujú najväčšiu ochranu, sa zakážu v záujme budúcich minimálnych európskych nariadení. Ešte raz opakujem, že európsky všeobecný záujem sa obetuje v prospech kapitalistickej chamtivosti.

Thalys je správny model pre Európu, keďže ho charakterizuje európska spolupráca v oblasti železničnej dopravy, ktorá je v súlade so štatútmi ochraňujúcimi pracovníkov a s maximálnymi bezpečnostnými predpismi. Je to úplný protiklad bezuzdnej hospodárskej súťaže, ktorú používateľom železničnej dopravy vnucujú európske smernice. Na to, aby sa zaistila bezpečnosť používateľov železničnej dopravy a rovnako aj občanov vzhľadom na nebezpečnú nákladnú dopravu, musia byť európske železničné balíky ako celok zrušené.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Vážený pán predsedajúci, nie je na tom nič prekvapujúce. Možno k tomu povedať iba toľko, že tam, kde prebieha liberalizácia a privatizácia, počet nehôd a kolízií narastá. Dôvod je celkom zrejmý, keďže tam, kde existuje potreba vytvárať vysoké zisky, sú slabo platení zamestnanci, slabšia odborná príprava a získavanie kvalifikácie, keďže je to príliš drahé; je tam menej kontrol, lebo kontroly stoja peniaze, a napokon – videli sme to všade –, keď nič poriadne nefunguje, pre verejnosť vznikajú neuveriteľné výdavky, lebo treba upratať neporiadok, ktorý spôsobila liberalizácia a privatizácia.

Vydali sme sa tu nesprávnou cestou. Pán Bach si myslí, že by stačilo všetko dôkladne prešetriť a zaviesť lepšie bezpečnostné mechanizmy. Pustili sme sa nesprávnou cestou a teraz by sme sa mali vrátiť na cestu, ktorá ponúka kvalitu, bezpečnosť a efektívnosť. Tou cestou určite nie je ďalšia liberalizácia. Tá cesta vedie opačným smerom.

Guido Milana (S&D). – (IT) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, chcel by som vysloviť len dve poznámky.

Myslím, že by sme sa nemali sporiť o väčšej privatizácii, hospodárskej súťaži a všetkom tom ostatnom. Je jasné, že pokiaľ ide o bezpečnostné normy, logika chvatného znižovania nákladov je negatívnym faktorom. Keď sa vyskytujú pokusy znížiť náklady, pretože sa uvádza do činnosti významný mechanizmus hospodárskej súťaže, je nevyhnutné, aby sa bezpečnostné normy znížili.

Podľa môjho názoru by celej veci skutočne pomohlo najmä to, keby Komisia iniciovala prísnejšie štádium založené na tom, že Európska železničná agentúra bude mať strategickjšiu úlohu. Agentúra by mala na seba vziať úlohu väčšej koordinácie, kontroly a dohľadu nad vnútroštátnymi bezpečnostnými agentúrami a mala by to robiť oveľa rýchlejším tempom práve pre rozdiely medzi jednotlivými krajinami, na ktoré už moji kolegovia poslanci poukázali, vzhľadom na rozpory medzi vnútroštátnymi a európskymi právnymi predpismi. V tomto ohľade podľa môjho názoru existuje obrovské oneskorenie.

Model by mal byť rovnaký ako model Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva a mal by obsahovať rovnaké záväzné právomoci, pokiaľ ide o činnosti a ich presadzovanie. Ak máme dnes Komisiu k niečomu vyzvať, tak ju vyzývame k tomu, aby v tomto smere konala rýchlejšie.

Pán komisár povedal, že musíme čakať na výsledky vyšetrovania týchto nehôd. Ja si, práve naopak, myslím, že tieto výsledky neprinesú v existujúcej situácii nijaký pokrok.

Ďalším prvkom, pán komisár, ktorý pravdepodobne nepatrí do sféry vašich povinností a ktorý je pravdepodobne aj mimo rámca dnešnej večernej rozpravy, je to, že právne predpisy až príliš často nezabezpečujú, aby každá osoba, ktorá v dôsledku železničnej nehody utrpí stratu alebo ujmu na zdraví – ak berieme do úvahy, že počet železničných nehôd je ešte vždy nízky –, dostala okamžité potvrdenie od osoby, ktorá za to nesie právnu zodpovednosť.

Seán Kelly (PPE). – Vážený pán predsedajúci, ako bolo oznámené, v roku 2009 sa na túto oblasť vydalo 200 miliónov EUR. Rád by som vedel, či Komisia uvažuje o finančnej podpore – z hľadiska bezpečnosti a interoperability – len pre železničné systémy, ktoré majú elektrickú prevádzku, a či má v úmysle na určité obdobie vyradiť z činnosti dieselové lokomotívy – viem, že v mojej krajine všetky železničné systémy fungujú takto – a stanoviť cieľový dátum na zavedenie bezpečných, vzájomne prepojených a ekologicky šetrných železničných systémov v celej Európskej únii?

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, bezpečnosť železničnej dopravy závisí od investícií do údržby a modernizácie železničnej infraštruktúry a koľajových vozidiel. Nedostatok investícií zvýši počet železničných nehôd.

Investície do železničného systému sa musia stať prioritou tak na úrovni Spoločenstva prostredníctvom rozpočtu TEN-T a štrukturálnych fondov, ako aj na úrovni členských štátov prostredníctvom národných prídeltov a spolufinancovania prioritných projektov pre transeurópsku dopravu. Interoperabilita železničných systémov je mimoriadne dôležitá. Veľmi podstatná je aj primeraná mzda pre zamestnancov a poskytnutie odbornej prípravy a skúšok pre pracovníkov v železničnom sektore.

Aj v Rumunsku sa v ostatných rokoch stali železničné nehody. Východná časť Európskej únie potrebuje značné investície do železničnej dopravy, aby bola schopná udržiavať a modernizovať existujúcu infraštruktúru a rozvíjať ju. Rozšírenie prioritných projektov 6 a 17 do Bukurešti a Konstancie, vybudovanie železničného koridoru pre nákladnú dopravu na tejto trase, ako aj realizácia systému ERTMS by sa mali stať prioritou projektov TEN-T.

Antonio Tajani, podpredseda Komisie. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, myslím, že veľa odpovedí na otázky prednesené počas tejto rozpravy odznelo na konferencii o bezpečnosti železníc, ktorá sa konala 8. septembra a ktorú som zvolal hneď po nehodách vo Viareggiu a v Holandsku práve preto, aby som vyslal signál o veľkom odhodlaní Komisie a európskych inštitúcií podniknúť kroky vo veľmi citlivom sektore bezpečnosti železníc.

Ako viete, na konferenciu boli pozvaní zástupcovia všetkých inštitúcií, Parlamentu a Rady. Boli preskúmané všetky otázky, ktoré tvorili podstatu dnešnej večernej rozpravy, počnúc otázkou agentúr a Európskej železničnej agentúry.

Stotožňujem sa s postojom pána Milanu, pretože ešte počas konferencie som navrhol, aby Európskej železničnej agentúre boli pridelené väčšie právomoci. Preto s tým plne súhlasím. Musíme však zmeniť pravidlá hry a zaväzujem sa, že kým budem komisárom pre dopravu, urobím všetko pre to, aby Európska železničná agentúra bola schopná fungovať podľa rovnakého vzoru ako Európska námorná bezpečnostná agentúra a Európska agentúra pre bezpečnosť letectva.

Ďalšia téma, ktorou sme sa zaoberali počas toho pracovného dňa a na prerokovaní ktorej sa zúčastnili aj príbuzní obetí, je spoľahlivosť prevádzkovateľov v dopravnom reťazci, a teda otázka práv tých, ktorí sú účastníkmi železničných nehôd. Pokiaľ ide o práva cestujúcich v železničnom sektore, existujú právne predpisy, ktoré nadobudnú platnosť 3. decembra tohto roku.

Komisia skúma aj aspekty súvisiace s obeťami, ktorými nie sú cestujúci, teda osobami, ktoré necestujú, ale sú obeťami nehôd – napríklad nehody vo Viareggiu –, ktoré spôsobil výbuch alebo vykoľajenie vlaku, a vyhodnocuje, aké riešenie by sa mohlo nájsť pre tento problém.

Komisia teda podnikla významné kroky v sektore bezpečnosti železníc, ktorý pokladá za prioritu aj v súvislosti s certifikáciou zamestnancov. EÚ už prijala smernicu 2007/59/ES o certifikácii rušňovodičov a európske oprávnenie pre strojvodcov už existuje: nadobudne platnosť 3. decembra tohto roku.

Pokiaľ ide o sociálne aspekty, ktoré sa dostali na pretras, existuje Výbor pre sociálny dialóg, ktorý v roku 2005 prediskutoval dohodu o pracovnom čase pre medzinárodnú dopravu.

Čo sa týka údržby a ekologicky šetrnejších systémov železničnej dopravy, myslím si, že potrebujeme zmodernizovať zariadenie a mať efektívnejšiu údržbu. Ako som potvrdil v odpovedi na túto otázku, myslím si, že systém ERTMS je z technologického hľadiska významným projektom, do ktorého Európska komisia investovala s cieľom dosiahnuť, aby všetka doprava v sektore železníc bola bezpečnejšia. Domnievam sa, že je to dôležitý prvok, na ktorý by sme nemali zabúdať.

Predseda júci. - Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Ádám Kósa (PPE), písomne. – (HU) V súvislosti s otázkou, o ktorej diskutujeme, je podľa mňa dôležité poznamenať, že pokiaľ ide o ECM (subjekt zodpovedný za údržbu), pri každom prípade musí byť uvedený vlastník alebo prevádzkovateľ, aby sme mohli znížiť riziko nehôd. Okrem toho by sme mali zvážiť, ako je to bežne zaužívané vo Francúzsku, prerokovanie otázky trestnej zodpovednosti právnych subjektov, aby sme mohli prísúdiť významnejšiu úlohu bezpečnosti ako súčasti riadiacej úlohy právnych subjektov.

Keď sa prijímajú strategické rozhodnutia na úrovni riaditeľa spoločnosti alebo na úrovni majiteľa, zisk sa nikdy nesmie uprednostniť na úkor bezpečnosti ľudí a ich životov. Ak sa stane hromadná nehoda v dôsledku bezohľadných a riskantných riadiacich praktík spoločnosti, ktorá má prevádzku na starosti, právny subjekt môže byť oprávnené brániť na zodpovednosť. Inak z podniku odchádza iba riadiaci pracovník, a pritom prijíma vysoké bonusy a zvláštne odmeny, ktoré sú dnes dobre známe, takže do väzenia napokon ide len rušňovodič.

Osud podniku musí byť spojený aj s osudom riaditeľa a pracovníkov, aby mohli byť zaistené bezpečné služby primeranej kvality, najmä v sektore štátnych služieb. Preto by som chcel Komisii položiť túto otázku: Aký druh návrhu chce predložiť, aby sa ním mohla presadiť nielen civilná (kompenzačná) zodpovednosť, ale aj trestná zodpovednosť, pokiaľ ide o nedbanlivých poskytovateľov služieb?

16. Používanie menšinových jazykov v rámci spoločného európskeho kultúrneho dedičstva (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie Komisie o používaní menšinových jazykov v rámci spoločného európskeho kultúrneho dedičstva.

Leonard Orban, člen Komisie. – (RO) Vážený pán predseda júci, vážené poslankyne, vážení poslanci, všeobecným cieľom politiky Európskej únie v oblasti viacjazyčnosti je zdôrazniť význam všetkých jazykov, ktorými sa hovorí v Európskej únii. V súlade s článkom 151 zmluvy musia aktivity Spoločenstva zlepšovať spoluprácu medzi členskými štátmi s cieľom prispieť k rozvoju kultúr členských štátov, pričom zároveň musia rešpektovať ich rozmanitosť na národnej a regionálnej úrovni a zameriavať sa na naše spoločné kultúrne dedičstvo.

Na základe týchto zásad Európska komisia v úzkej spolupráci s členskými štátmi zavádza stratégiu podpory viacjazyčnosti a jazykovej rozmanitosti v súlade s dokumentom prijatým v septembri 2008, ktorý sa zameriava na všetky jazyky Spoločenstva. Všetky tieto jazyky predstavujú neoddeliteľnú súčasť nášho spoločného kultúrneho dedičstva a každý národný, regionálny jazyk alebo jazyk menšín a prisťahovalcov, ktorý sa v Európe používa, prispieva k formovaniu nášho spoločného kultúrneho dedičstva.

Ako dobre viete, Európska komisia vyzvala členské štáty, aby uvažovali o výučbe regionálnych a menšinových jazykov ako súčasti ich národnej stratégie na podporu viacjazyčnosti v spoločnosti. Rozhodnutia Európskej únie v tejto oblasti nenahrádzajú opatrenia, ktoré už boli prijaté v členských štátoch, ale sú určené na ich podporu a doplnenie. Hlavným zdrojom financovania v Európskej únii je program celoživotného vzdelávania na obdobie rokov 2007 – 2013, ktorý je k dispozícii všetkým jazykom Spoločenstva vrátane regionálnych a menšinových jazykov.

Neexistuje žiadny právny predpis Spoločenstva, ktorým by sa riadilo používanie jazykov v členských štátoch, ani zmluva, ktorá by obsahovala možnosť prijatia podobných ustanovení. Rešpektovanie jazykovej a kultúrnej rozmanitosti je zakotvené v článku 22 Európskej charty základných práv, v ktorom sa uvádza, že Únia musí rešpektovať kultúrnu a jazykovú rozmanitosť.

Ako viete, ustanovenia charty sa vzťahujú na inštitúcie a orgány EÚ, ako aj na členské štáty iba v prípade, že zavádzajú právne predpisy Spoločenstva. Preto budú členské štáty v oblasti domácej jazykovej politiky naďalej rozhodovať samy, a to aj vo vzťahu k regionálnym a menšinovým jazykom. Ochrana osôb patriacich

k národnostným menšinám je neoddeliteľnou súčasťou rešpektovania ľudských práv, ktoré je jednou zo zásad, na základe ktorých vznikla Európska únia, ako sa uvádza v článku 6 Zmluvy o Európskej únii.

Na základe toho by mali členské štáty využívať všetky dostupné právne nástroje na zabezpečenie práv osôb patriacich k národnostným menšinám v súlade s vlastným ústavným poriadkom a v súlade s povinnosťami a záväzkami vyplývajúcimi pre členské štáty z medzinárodného práva. Pokiaľ ide o medzinárodné právo, mám na mysli napríklad Európsku chartu regionálnych alebo menšinových jazykov Rady Európy, ktorá v tejto oblasti poskytuje globálny rámec, ako aj odporúčania Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe, na ktorú sa Európska únia obracala pri rôznych príležitostiach.

Edít Bauer, v mene skupiny PPE. – (HU) Jazyky národov Európy ako kultúrny celok formujú kultúrne dedičstvo Európy, ako práve povedal aj pán komisár. Ďakujem mu za tieto slová. Medzi jazykmi neexistujú rozdiely, či už ide o jazyky menšiny alebo väčšiny. Právo ľudí používať vlastný jazyk je zároveň neoddeliteľnou súčasťou ich základných práv, ako sa uvádza aj v článku 22 Charty základných práv. Nie náhodou sú národnostné komunity, pokiaľ ide o otázku porušovania ich práv v tejto oblasti, mimoriadne citlivé.

Vyjadrujem nesúhlas viac ako polmiliónovej menšiny so zákonom o štátnom jazyku na Slovensku, ktorý obsahuje niektoré články porušujúce a obmedzujúce práva tejto menšiny. Dovoľte mi uviesť niekoľko príkladov. V článku 8 ods. 4 zákona sa uvádza, že v oblastiach, kde národnostná menšina tvorí menej ako 20 % obyvateľstva, musia lekári s pacientmi komunikovať v štátnom jazyku. To sa vzťahuje aj na sociálnych pracovníkov a ich klientov, ako aj na hasičov a záchranárov, ak sú v službe, inými slovami v prípade hasenia požiaru alebo prevozu občana do nemocnice. V zmysle článku 6 ods. 1 sa v textoch reklám, či už verejných alebo súkromných, musí používať slovenský jazyk. V zmysle článku 8 ods. 6 sa musia reklamy uvádzať najprv v štátnom jazyku a väčším písmom alebo písmo musí mať minimálne veľkosť textu v druhom jazyku. To evidentne svedčí o tom, že prvý jazyk je dôležitejší, zatiaľ čo druhý je menej dôležitý a druhotný.

V článku 9 zákona sa stanovujú neprimerane vysoké pokuty za porušenie ustanovení o používaní príslušného jazyka pre právnické osoby vrátane malých podnikov. Ako je možné niekoho potrestať za to, že používa materinský jazyk? Takýto zákon, samozrejme, nie je možné náležite uplatňovať.

Vážení pán predsedajúci, v slovenských právnych predpisoch sa mohli ako súčasť domáceho právneho systému prijať záväzky, ktoré boli schválené chartou Rady Európy o jazykoch v procese ratifikácie, a nie schvaľovať zákon, ktorý je diametrálne odlišný. Tento zákon nie je zameraný ani na dvojjazyčnosť, pretože od zamestnancov nevyžaduje znalosť menšinového jazyka, dokonca ani vo verejnom sektore, a nemotivuje ich, aby sa ho učili.

Ešte pár slov na záver, pán predsedajúci. Som rada, že Európsky parlament zaradil túto rozpravu do svojho programu, a veľmi oceňujem jednoznačný postoj predsedu Parlamentu pána Jerzyho Buzeka, ako aj jednohlasné stanovisko Komisie, že práva menšín sa musia chrániť, nie obmedzovať.

Hannes Swoboda, v mene skupiny S&D. – (DE) Vážení pán predsedajúci, vychádzajúc zo značnej rozdielnosti názorov v tomto Parlamente je dobrým signálom, že tu máme predsedu maďarskej národnosti, o ktorom môžeme s istotou povedať, že sa nebude správať diskriminačne. V súčasnej Európe je však jednoducho prirodzené, že sa snažíme držať sa toho, čo je správne bez ohľadu na jazyk a pôvod.

Pani Bauerová, kritizovali ste jazykový zákon. Jazykový zákon nie je úplne optimálny, to sa už napokon potvrdilo. Základné práva však neporušuje. To treba tiež povedať. V tomto prípade treba pracovať na odstránení súčasných nedostatkov – predovšetkým pokiaľ ide o výklad zákona. Je veľmi dôležité, aby sme z dnešnej rozpravy poslali signál, že robíme pokrok nie kvôli tomu, aby sme dve skupiny obyvateľstva postavili proti sebe, ale pretože chceme, aby sa vzťahy medzi Slovákmi a Maďarmi na Slovensku a samozrejme aj medzi obidvomi krajinami zlepšili. To musí byť naším záujmom. Najmä teraz, keď sa blížila voľba, chcem vyzvať a vyzývam na umiernenosť, rozumný úsudok a dialóg, ktoré ponúkajú cestu k dosiahnutiu pozitívneho výsledku.

Existujú jednoducho aj problémy vychádzajúce z histórie, o tom si nemôžeme robiť ilúzie. Moja matka sa narodila v Miškolci, ja len pár kilometrov od Bratislavy, no obaja tieto rozdiely cítime a vnímame. Rozhodujúca je však skutočnosť, že nešírime a nevyvolávame konflikty, ktoré často existujú iba medzi politickými silami a nie medzi samotnými občanmi, ktorí navzájom vychádzajú dobre.

Keďže na Slovensku žije maďarská menšina, v mnohých obciach na Slovensku sa aj zo Slovákov stáva menšina a z Maďarov väčšina. Preto musíme tieto dve zložky spojiť. Druhý signál, ktorý z tejto rozpravy vysielame, má tiež veľký význam. Máme veľa spoločných problémov. Slovensko i Maďarsko majú spoločné

problémy, ako napríklad problematiku Rómov. Nebolo by preto rozumnejšie sústrediť sa na riešenie existujúcich problémov spoločne prostredníctvom dialógu v snahe dať všetkým menšinám tohto regiónu lepšie šance? V konečnom dôsledku, všetci patríme k menšinám. Musíme sa zamerať na dosiahnutie jasného záväzku vo vzťahu k jazykovej rozmanitosti – ako povedal pán komisár – s cieľom podporiť viacjazyčnosť, pretože jazyky sú „devízou“. Ľudia, ktorí hovoria cudzími jazykmi majú výhodu a keď túto skutočnosť všetci pochopia a uznajú, čaká nás lepšia budúcnosť.

Carl Haglund, v mene skupiny ALDE. – (SV) Vážený pán predseda, som rád, že Komisia berie túto problematiku vážne. Život mnohých menšinových skupín v Európe nie je jednoduchý a najmä silný odkaz z EÚ môže pomôcť zmierniť vlnu neznášanlivosti, ktorá sa v posledných rokoch valí našou časťou sveta. Podľa môjho názoru by EÚ mala všetkým Európanom jasne vysvetliť, že mať a poznať ďalšie jazyky okrem jazyka väčšiny je pridanou hodnotou.

Prečo? Nuž, z jedného dôvodu, pretože každý jazyk v sebe nesie obrovské kultúrne dedičstvo, ktoré obohacuje európsku rozmanitosť. Oblasti s menšinovými jazykmi sú v porovnaní s ostatnými oblasťami úspešnejšie a z hospodárskeho hľadiska konkurencieschopnejšie. To prináša výhody všetkým, ktorí chcú v týchto oblastiach podnikáť a zamestnať ľudí, ktorí hovoria miestnymi jazykmi. To boli dva dobré dôvody. Chcel by som poďakovať Komisii za túto iniciatívu a keďže čas sa kráti, nebudem vás ďalej zdržiavať.

Tatjana Ždanoka, v mene skupiny Verts/ALE. – Vážený pán predseda, ďakujem pánovi komisárovi za jeho vyhlásenie a súhlasím s tým, že súčasná situácia v práve EÚ nás neoprávňuje prijímať zákony v oblasti jazykových práv.

Na druhej strane 1. decembra nadobudne platnosť odsek článku 2 Zmluvy o Európskej únii, v ktorom sa uvádza, že Únia je založená na hodnotách rešpektovania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám. Toto zrejme nemôže byť spoľahlivý právny základ pre okamžité vytvorenie vlastného konceptu práv menšín v *acquis communautaire*. Napriek tomu dnes máme právo urobiť vyhlásenie, ktoré bude vo vzťahu k právam menšín viac zamerané na politický postoj Komisie a tento odkaz musí byť podľa môjho názoru veľmi jednoduchý. Strana, ktorá vystupuje proti právam osôb patriacim k menšinám, jazykové práva nevynímajúc, vystupuje proti základným hodnotám Únie.

Spomíname a kritizujeme krajiny mimo EÚ, ktoré majú nekorektný postoj k dodržiavaniu ľudských práv, hoci EÚ ich nemôže prinútiť prijať právne záväzné kroky. Prečo však váhame uviesť negatívne príklady v rámci EÚ, i keď ich nemôžeme nútiť prijať záväzky?

Spomínali ste dokumenty Rady Európy a OBSE, ale Komisia by mala na seba prevziať aj povinnosť monitorovať plnenie záväzkov vyplývajúce z týchto dokumentov zo strany členských štátov.

Napokon, ani samotný Parlament nespĺňa požiadavku viacjazyčnosti. Ja napríklad nemôžem hovoriť materinským jazykom napriek tomu, že pre 40 % občanov v mojej krajine, Lotyšsku, je materinský jazyk ruština.

Lajos Bokros, za skupinu ECR. – (SK) Slovenčina je jedným z najkrajších jazykov v Európe, málo ju však počuť v Európskom parlamente.

Ako úprimný priateľ Slovenska, dávny podporovateľ jeho rozvoja, skromný, ale pritom aktívny účastník slovenských reforiem, by som rád pomáhal mojim slovenským priateľom pri zmiernení tejto nevýhody a súčasne prispel k tomu, aby slovenčina zaznievala a bola známa v čoraz širšom okruhu. Som presvedčený, že sa nám tak podarí zachrániť rozmanitosť slovenského jazyka a kultúry.

Slovenský jazyk si nepraje rozvoj na úkor ostatných jazykov. A práve preto je nepochopiteľné, že zákon upravujúci používanie jazykov národnostných menšín vymedzuje pre ich používanie oveľa užší priestor ako pre slovenčinu. Táto zákonná norma totiž len pripúšťa možnosť používania týchto jazykov, túto možnosť však chápe len ako negatívne, a nie pozitívne právo, teda ju nepovažuje za právo, ktoré je možné vyžadovať a uplatňovať v každodennom živote.

Na Slovensku sa na úradoch dodnes neužívajú tlačivá a formuláre v maďarskej jazykovej verzii, dokonca neexistujú ani oficiálne preklady zákonov a právnych noriem Slovenskej republiky do maďarčiny.

Túto situáciu ešte viac sťažila novelizácia zákona o štátnom jazyku. Do prípravy tejto novely neboli zapojení predstavitelia národnostných menšín. Jedným zo základných nedostatkov novej zákonnej úpravy je, že sa nevzťahuje len na používanie úradného jazyka, ale hlbšie zasahuje aj do verejného obchodného a súkromného života.

Ďalším zásadným problémom je, že zákon o štátnom jazyku zakotvuje aj sankcie. Novela slovenského zákona o štátnom jazyku porušuje základné ľudské práva a normy Európskej únie. Zachovanie zákona v nezmenenej forme by bolo v rozpore so štátnymi záujmami Slovenskej republiky aj väčšinového národa z dôvodu, že zákon podnecuje k podozreniam a zaťažuje atmosféru dobrých vzťahov medzi národmi spolunažívajúcimi na území Slovenska viac než tisíc rokov.

Slovensko je zrelá, dospelá a sebavedomá demokratická krajina a nie je odkázaná na kultúrnu vojnu, ani na to, aby sa zákonom bránila voči autochtónnym jazykom. Autochtónne národy neohrozujú ani slovenskú štátnosť, ani jazyk, ani kultúru slovenského národa. Práve naopak, spolunažívajúce národy budú nadšené i nezištne chrániť, podporovať a rozvíjať slovenský jazyk i jeho kultúru vtedy, ak sa aj zo strany slovenského národa prejaví rovnaká ochota chrániť, podporovať a rozvíjať jazyk a kultúru národnostných menšín.

Jaroslav Paška, za skupinu EFD. – (SK) Naši maďarskí priatelia nás v poslednom čase poučujú o tom, ako máme na Slovensku európsky riešiť otázku používania menšinových jazykov.

Poučujú, len sa akosi zabudli pozrieť na seba, ako u nich v Maďarsku obmedzujú menšinám používanie ich rodného jazyka. Pozrime sa spolu napríklad na výchovu detí a na školy. Slovenská republika umožňuje maďarským deťom vzdelávať sa v rodnom jazyku, a to od základnej školy cez strednú školu až po univerzitu. Výučbu všetkých predmetov pritom zabezpečujú maďarsky hovoriaci učitelia v maďarskom jazyku. Naopak, v Maďarsku slovenské deti o slovenských školách nemôžu ani snívať. Maďarská vláda ich zrušila v roku 1961. Deti z národnostných menšín sa v Maďarsku správne používaniu rodného jazyka odvtedy nemajú kde naučiť, lebo maďarská vláda im vzdelanie v rodnom jazyku na rozdiel od iných vlád Európskej únie neumožňuje. Slovenské deti sa preto musia v Maďarsku učiť všetky predmety v maďarčine a rodný jazyk im je v škole pridaný ako trest, ako robota navyše, ktorá ich má znechutiť. Učia ho maďarsky hovoriaci učitelia, ktorí slovenský jazyk neovládajú. Tak sa potláča a vykoľajuje vzťah detí k rodnému jazyku a ku kultúrnym väzbám.

Za ostatných 50 rokov týmto údajne európskym prístupom k menšinám zdecimovala maďarská administratíva slovenskú menšinu zhruba na jednu desatinu. Aj preto bývalý maďarský ombudsman pre národnostné menšiny pred časom otvorene priznal, že v Maďarsku stále dochádza k totálnej asimilácii národnostných menšín.

Vážim si svojich priateľov, poslancov z Maďarskej republiky. Naše národy už viac ako tisíc rokov spolu vytvárajú históriu Európy, len ich prosím, aby si uvedomili, že čísla nepustia. Slovenská menšina v Maďarsku je v dôsledku politiky v maďarskej administratíve zdecimovaná na jednu desatinu a maďarská menšina na Slovensku je vďaka korektnej politike v slovenskej administratíve stále rovnako početná.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Hneď na začiatku diskusie o tejto problematike je potrebné ujasniť si, čo považujeme v Európskej únii za hodnotu. Považujeme za hodnotu to, čo je napísané v dokumentoch alebo skutočnosť, že štáty tieto dokumenty rešpektujú, prípadne ich Európska únia k tomu prinúti? Môžeme národnostnú menšinu považovať za hodnotu? Je to podstatné? Nuž, v Českej republike zostávajú Benešove dekréty naďalej v platnosti, takže Václav Klaus podpíše Lisabonskú zmluvu. Inými slovami, v Českej republike zostáva stigma kolektívnej viny za sudetonemecké a maďarské etnické skupiny. Je teda menšina hodnotou? Je hodnotou menšinový jazyk? Na Slovensku trestajú pôvodné maďarské obyvateľstvo za používanie svojho materinského jazyka. Tento zákon jednoducho nie je možné náležite uplatňovať. Pokiaľ budú existovať takéto zákony, Európa by sa mala hanbiť. Tu nejde o spor medzi Slovenskom a Maďarskom. Tento problém by sa mal riešiť medzi Európskou úniou, ktorá by mala chrániť svoje hodnoty, a Slovenskom. Systém, ktorý deklaruje hodnoty, ale v praxi ich nedodržiava, je pokrytecký.

Čím sa zaoberá tento bod programu? Zjavne sa nám do riešenia tohto problému nechce. Na tomto rokovaní sa zaoberáme konkrétnymi témami ako Nikaragua, Vietnam, Laos a porušovanie ľudských práv. V tejto otázke Európska únia nielenže nechráni svoje hodnoty, ale dokonca ich degraduje.

Kinga Gál (PPE). – (HU) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, považujem za úspech, že sa v rozprave, ktorú navrhla moja kolegyňa Edit Bauerová spolu so mnou, Európsky parlament konečne zaoberá problémom národnostných a jazykových menšín, ktoré používajú vlastný jazyk, a to znamená, že sa zaoberáme aj diskriminačným slovenským jazykovým zákonom. Teší ma najmä skutočnosť, že Komisia v tomto prípade prijala vo vzťahu k jazykovým právam menšín jednoznačné stanovisko.

Chcela by som poďakovať najmä pánovi komisárovi Orbanovi za to, že v súvislosti s právami spomenul Chartu regionálnych alebo menšinových jazykov Rady Európy, ako aj niektoré ďalšie užitočné dokumenty. Rovnako považujem za veľmi dôležitú návštevu pána Buzeka v Bratislave s cieľom vyjadriť k tejto záležitosti

jasné stanovisko. Napokon, každý z nás, kto sa v tomto Parlamente roky zaoberal problematikou ľudských práv považuje za poburujúce, ako sa uvádza v Lisabonskej zmluve, že občania patriaci k menšinám nemôžu používať vlastný materinský jazyk v krajine, v ktorej sa narodili, a nemôžu využívať práva zaručené demokraciou. V skutočnosti zákon umožňuje trestne stíhať občanov, ktorí si uplatňujú základné ľudské právo používať materinský jazyk. Z toho vyplýva, že menšina sa vo svojej vlasti považuje za druhoradých občanov. Len na porovnanie, pán Paška, hovoríme o 530 000 Maďarov žijúcich na Slovensku a 20 – 30 000 Slovákov v Maďarsku.

Chcela by som však povedať pánovi Swobodovi, že menšina v tomto prípade bojuje s väčšinou o najzákladnejšie ľudské právo. Nejde tu o vzájomný boj dvoch krajín. Európska únia musí bezpodmienečne zasiahnuť a otvorene vystúpiť proti slovenskému zákonu a jemu podobným, ktoré ohrozujú menšinové jazyky a ochranu identity menšín, pretože takéto zákony porušujú všetky medzinárodné dokumenty vrátane základných zásad, ktoré sú teraz zakotvené v Lisabonskej zmluve a v Charte základných práv.

Chcela by som len kolegom poslancom pripomenúť, že už v roku 1995, keď bol jazykový zákon schválený prvýkrát, Slovensko čelilo vážnej medzinárodnej kritike. V dôsledku toho muselo Slovensko v právnych predpisoch zrušiť odseky o pokutách, čo bolo jednou z podmienok začatia prístupového procesu do EÚ. To znamená, že Európska únia pred desiatimi rokmi odmietala to, proti čomu sa teraz vyslovene zdráha otvorene vystúpiť.

Boris Zala (S&D). - (SK) Dovoľte mi s hrdosťou povedať, že Slovensko výrazne prispieva k jazykovej diverzite a ku záchrane jazykového kultúrneho dedičstva.

Niekoľko faktov: maďarská menšina disponuje asi 700 školami s vyučovacím jazykom maďarským. Všetky menšiny majú právo používať svoj jazyk v súdnom konaní, v úradnom styku, v označovaní obcí, disponujú rozhlasovým a televíznym vysielaním v ich materčine. Štát finančne podporuje kultúrne podujatia menšín a akceptuje použitie materinského jazyka v obchodnom, zmluvnom a ďalšom styku.

Maďarskí poslanci tu napadajú slovenský jazykový zákon. Ich tvrdenia sú holým klamstvom, výmyslami, výplodmi urazeného maďarského nacionalizmu. To musíme, vážení poslanci, odmietnuť. Naopak, slovenský jazykový zákon je v plnom súlade s medzinárodnými štandardami, čo potvrdili aj najkompetentnejší – komisár Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe, pán Vollebæk. Náš jazykový zákon prispieva k odstráneniu diskriminácie menšín, k bezpečnosti a zdraviu našich občanov a vytvára priestor pre ich plnú integráciu. Navyše Slovensko podpísalo Chartu menšinových jazykov a tak udržiava jazykovú diverzitu všetkých menšín na Slovensku na vysokom štandarde.

Sergej Kozlík (ALDE). - (SK) Slovenská republika uplatňuje vysoký štandard vo vzťahu k národnostným menšinám a zároveň jeden z najmiernejších zákonov o štátnom jazyku v Európe.

Napriek tomu je pod permanentným tlakom maďarskej reprezentácie, ktorá neváha používať klamstvá a výmysly, aby ovplyvnila európsku verejnú mienku. Sme toho svedkami takmer na každom zasadnutí Európskeho parlamentu od jeho rozšírenia v roku 2004. Maďarsko je krajina, ktorá takmer úplne zlikvidovala menšiny na svojom území a snaží sa hrubo zasahovať do kompetencií Slovenskej republiky. To je absolútne neprijateľné.

Verím, že európske inštitúcie nevstúpia do tejto záležitosti ako slon do porcelánu. Slovensko si problémy súvisiace s uplatňovaním štátneho jazyka vyrieši kultúrne a v súlade s európskymi tradíciami. Vykonávací predpis k novele jazykového zákona potvrdí citlivý prístup ku všetkým národom a národnostiam žijúcim na Slovensku.

Valdemar Tomaševski (ECR). - (PL) Vážený pán predsedajúci, ako poslanec zastupujúci Litvu som rád, že tu môžem hovoriť v mojom rodnom jazyku, poľštine. Myslím si, že toto privilégium by malo byť pravidlom nielen v Európskom parlamente, ale vo všetkých krajinách EÚ, pretože multikulturalita a jazyková rozmanitosť majú v európskej hierarchii hodnôt dôležité miesto. Mali by sme vynaložiť všetko úsilie s cieľom zabezpečiť, aby národnostné a najmä pôvodné menšiny nepociťovali diskrimináciu v oblastiach, ktoré sa spomínajú v dnešnom vyhlásení Komisie. Preto má Komisia pred sebou naliehavú úlohu vyriešiť konflikty týkajúce sa používania menšinových jazykov vo všetkých krajinách EÚ bez výnimky. Pozitívne riešenia týchto problémov vo Fínsku, Taliansku, Poľsku, Dánsku, Českej republike a mnohých iných krajinách nám túto úlohu výrazne zjednodušia. Potrebujeme len, aby Komisia prijala v tejto oblasti účinné, a čo je dôležitejšie, okamžité opatrenia.

Diane Dodds (NI). – Vážení pán predsedajúci, o potrebe rozmanitosti a viacjazyčnosti sa dobre počúva, ja by som však chcela veľmi stručne opísať situáciu v oblasti Spojeného kráľovstva, z ktorej pochádzam.

Menšinový jazyk ulsterských Škótov je súčasťou kultúrneho bohatstva Severného Írska a Spojené kráľovstvo ho uznáva v zmysle Charty regionálnych alebo menšinových jazykov Rady Európy.

Na základe dohody uzatvorenej v St Andrews má výkonná moc Severného Írska za úlohu predložiť stratégiu pre rozvoj jazyka a kultúry ulsterských Škótov. Pri príprave tejto stratégie minister kultúry zohľadňuje Európsku chartu a ďalšie medzinárodné nástroje vrátane Dohovoru OSN o právach dieťaťa. Jeho stratégia vychádza z podpory spoločnej a lepšej budúcnosti Severného Írska založenej na rovnosti, rozmanitosti a vzájomnom prepojení.

Žiaľ, strana Sinn Féin zneužívala kultúru – najmä jazyk – ako zbraň vo svojej kampani proti štátu, čo viedlo k sporom a nezhodám. To je zneváženie a zneužitie jazyka. Preto musíme dúfať, že aspekt stratégie o spoločnej a lepšej budúcnosti pomôže ukončiť kultúrnu vojnu.

Alejo Vidal-Quadras (PPE). – (ES) Vážení pán predsedajúci, chcel by som vyzdvihnúť snahu tohto Parlamentu podporovať menšinové a regionálne jazyky z hľadiska písomnej komunikácie medzi občanmi a Parlamentom. Občania majú možnosť komunikovať s Parlamentom v týchto jazykoch.

Je však celkom iné, pán predsedajúci, ak chce niekto používať regionálny alebo menšinový jazyk alebo jazyky, ktoré sú uzákonené v niektorých oblastiach členských štátov, počas vystúpení na plenárnych zasadnutiach. Toto želanie sa v Parlamente, ktorý funguje v komplexnom mnohojazyčnom systéme 23 jazykov a ktorý pohltí viac ako tretinu nášho rozpočtu a zamestnáva vyše polovicu našich zamestnancov, nedá splniť.

Takéto jazyky sa používajú v Spojenom kráľovstve, Luxembursku, Estónsku, na Cypre, v Španielsku, Švédsku, Fínsku a v mnohých iných krajinách. To by znamenalo, pán predsedajúci, že by sme v pléne museli hovoriť 35 alebo 40 jazykmi, čo z finančného a logistického hľadiska jednoducho nie je možné. Ak by sme, pán predsedajúci, chceli trvať na tejto požiadavke, možno by sme získali výhodu vo voľbách, ale určite to nemá absolútne žiadny význam a je to celkom nereálne. Mnohých lojálnych občanov by to len zbytočne frustrovalo.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Vážení pán predsedajúci, slovenský zákon o štátnom jazyku porušuje päť základných práv uvedených v Charte základných práv, ktorá nadobudne platnosť 1. decembra.

Po prvé, diskriminuje na etnickom základe tým, že degraduje polmiliónovú maďarskú komunitu na druhoradých občanov a ich materinský jazyk na druhoradý jazyk. Po druhé, hrubo zasahuje do osobného života ľudí, ako zdôraznila pani Edit Bauerová. Po tretie, je protidemokratický, pretože medzi občanmi šíri strach. Po štvrté, je v rozpore s dvomi dokumentmi Rady Európy, ktoré Slovensko prijalo v dohode o pristúpení. Nakoniec, komisár Orban povedal, že EÚ podporuje dvojazyčnosť a viacjazyčnosť, zatiaľ čo Slovensko nastúpilo cestu smerujúcu k jednojazyčnosti a jazykovej asimilácii.

Ak bude EÚ tolerovať porušenie týchto piatich základných práv a nebude o nich otvorene hovoriť, nemá žiadne morálne právo kritizovať Čínu, Rusko a ďalšie krajiny. Nemôžeme používať dvojaky meter.

Izaskun Bilbao Barandica (ALDE). – (ES) Vážení pán predsedajúci, Európska charta regionálnych a menšinových jazykov prijatá Radou Európy a 47 európskymi štátmi vrátane všetkých členských štátov Európskej únie stanovuje, že regionálne a menšinové jazyky musíme chrániť, pretože v niektorých prípadoch hrozí ich zánik.

Myslím si, že tento postoj pomôže udržať a rozvíjať tradície, rozmanitosť a kultúrne dedičstvo kontinentu, ktoré si musíme zachovať. Chráni aj základné právo ľudí, ktorí týmito jazykmi hovoria, ako povedal pán komisár.

Pán komisár spomenul, že členské štáty musia využívať všetky dostupné nástroje s cieľom zabezpečiť používanie týchto jazykov, ale vieme, že to tak nie je. Viacjazyčnosť nie je zaručená vo všetkých členských štátoch. Rovnako nie je zároveň s úradnými jazykmi zaručená dvojazyčnosť a problém je v tom, že menšinové jazyky nevnímame ako súčasť dedičstva Únie, ako súčasť nášho dedičstva.

Chcela by som vás však požiadať, aby ste sa zamysleli nad pojmom menšinový jazyk, pretože v členských štátoch máme jazyky, ktoré sú v Európskom parlamente oficiálne, ale používa ich menej rečníkov a sú menej známe ako niektoré regionálne jazyky, ktoré však práve z tohto dôvodu nie sú oficiálnymi jazykmi. V dôsledku toho porušujeme jazykové práva 40 miliónov Európanov a ochrana týchto práv je otázka zásad, ako pán komisár sám povedal.

Máme 700 000 Baskov, ktorí hovoria euskerou, najstarším jazykom v Európe, ktorý má neznámy pôvod. Zbližovanie Európy a Baskov okrem iného znamená aj to, aby mali pocit, že výraz „*gabon*“ má rovnakú hodnotu ako „*buenas noches*“, „*good evening*“ alebo „*bonsoir*“.

Kay Swinburne (ECR). – Vážený pán predsedajúci, ako poslankyňa Európskeho parlamentu zastupujúca Wales sympatizujem s mnohými menšinovými jazykmi v Európe, najmä preto, že môj rodný jazyk je waleština, jeden z najstarších európskych jazykov, ktorý sa stále používa.

V číselnom vyjadrení je situácia maďarsky hovoriacich občanov na Slovensku veľmi podobná situácii walesky hovoriacich obyvateľov Walesu, kde žije viac ako pol milióna občanov patriacich k menšine. Percentuálne je to 20 % občanov Walesu, ale menej ako 2 % obyvateľov Spojeného kráľovstva.

Po dlhých storočiach ťahaníc medzi anglicky a walesky hovoriacimi občanmi vo Walese a po mnohých sporoch, ktoré boli veľmi podobné konfliktom medzi slovensky a maďarsky hovoriacimi občanmi v súčasnosti, dnes občania Walesu nazývajú pokojne.

Používanie waleského jazyka sa za posledných 15 rokov od delegovania moci rapídne oživilo. Pozitívny postoj k jazyku priniesol obrovské kultúrne možnosti.

Vo Walese bolo veľmi dôležité zaujať pragmatický postoj. Mali by sme ľuďom umožniť používať akýkoľvek jazyk, ktorý im najviac vyhovuje, ale nevystavovať ich zbytočnej záťaži alebo poplatkom. Svoj príspevok napríklad ukončím vo waleštine, hoci by som nerada zvyšovala výdavky daňových poplatníkov za simultánne tlmočenie tu v Parlamente iba kvôli dvom walesky hovoriacim poslancom. Rozmanitosť by sme však mali uznávať.

(Rečníčka hovorila po walesky)

Anna Záborská (PPE). – (SK) Dovoľte mi, aby som sa dôsledne držala témy našej rozpravy. Nebudem hovoriť o zákone, o používaní štátneho jazyka v Slovenskej republike, lebo som presvedčená, že je to záležitosťou Slovenska.

Prvého januára 2010 bude tomu 22 rokov, čo veľmi múdry a uznávaný človek zdôraznil, že rešpektovanie menšín a ich kultúry je základom pre budovanie pokoja. Právo menšín na zachovanie a rozvíjanie ich kultúry je potrebné dôsledne presadzovať. Menšiny majú právo používať svoj vlastný jazyk a toto právo musí byť aj legislatívne upravené. Opačný postoj by viedol k strate bohatého kultúrneho dedičstva. Tieto slová povedal pri príležitosti svetového dňa pokoja.

Kultúrnym bohatstvom Európy sú národy, ktoré sa podarilo uchovať do dnešných dní. Uchovať na rozdiel od Spojených štátov amerických, kde sa toto bohatstvo roztavilo do nedefinovateľnej masy. V Európe sa používa množstvo jazykov a Európska únia má preto zmysel ako projekt Spoločenstva národných štátov.

Musíme hovoriť o pravidlách používania jazyka menšiny, lebo pravidlá sú nutné, ale nemali by sme Európu ochudobňovať o toto bohatstvo. Problém používania jazyka menšiny v ktoromkoľvek štáte nastáva vtedy, keď nie je ochota komunikovať alebo keď ide o zástupný problém. Menšina by sa v štáte, ktorom žije, mala cítiť dobre, a preto ja osobne budem vždy dôsledne brániť akýkoľvek menšinový jazyk, ale vždy ako jazyk menšiny. Takto chápem aj stanovisko Komisie.

Ramon Tremosa i Balcells (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, chcel by som vyjadriť hlboké znepokojenie v súvislosti s postojom španielskej vlády, ktorá neumožňuje používať katalánsky jazyk v tomto Parlamente. Katalánsky jazyk bol zakázaný za čias Frankovej diktatúry. Vtedy sa jeho používanie trestalo. Teraz španielska demokracia potvrdzuje svoju slabú úroveň, pretože neumožňuje oficiálne používať katalánčinu v tomto Parlamente.

Všetky jazyky sú rovnocenné, rovnako ako sú rovnocenné ľudské bytosti. Európa je vynikajúcim príkladom osvedčeného postupu, ktorý dáva menej používaným úradným jazykom možnosť zaobchádzať s nimi na rovnakej úrovni.

Katalánčinou hovorí desať miliónov ľudí a tento jazyk sa nemôže v tomto Parlamente používať. Ak by sme v Parlamente umožnili katalánčinu používať, rozhodne by to pomohlo zlepšiť situáciu katalánčiny v Španielsku a podporiť našu požiadavku prelomiť storočia trvajúcu jednojazyčnosť španielskeho parlamentu.

Ako katalánsky poslanec Európskeho parlamentu môžem s istotou povedať, že vyjadrujem jasnú a významnú požiadavku katalánskych ľudí a žiadam Európsku komisiu, aby umožnila používať katalánsky jazyk v tomto Parlamente.

Metin Kazak (ALDE). – (BG) Pán Orban, vyše 60 000 bulharských občanov sleduje správy v bulharskej štátnej televízii vo svojom rodnom jazyku, turečtine. Tieto správy v tureckom jazyku, ktoré trvajú iba päť minút, sa vysielajú v najväčšej verejnej mediálnej organizácii v Bulharsku od roku 2001, keď bol ratifikovaný Rámcový dohovor na ochranu národnostných menšín. Na základe toho sa Bulharsko v súčasnosti domnieva, že týmto spôsobom spĺňa základnú zásadu ochrany práv menšín v Európskej únii.

Chcel by som však upozorniť na prieskum verejnej mienky, ktorý sa uskutočnil 5. novembra v snahe ukončiť vysielanie správ v turečtine. Je to výsledok provokácie a nacionalistického tlaku. Zrušenie tohto programu pripraví najpočetnejšiu bulharskú menšinu o právo na informácie v materinskom jazyku. To by bol signál netolerance a diskriminácie, čo naruší tradične dobré spolunažívanie medzi etnickými skupinami v Bulharsku, ktoré sa často považuje za vzor pre Balkán.

Z toho dôvodu, pán komisár, trvám na tom, aby ste vysvetlili, akým spôsobom bude Komisia monitorovať rešpektovanie práva menšín na slobodnú komunikáciu v materinskom jazyku zo strany verejných médií, aby sa občania mohli plne zapájať do sociálneho a politického života vo svojej vlasti.

Ádám Kósa (PPE). – (HU) Ďakujem za slovo. Chcel by som upriamiť vašu pozornosť na opatrenie iniciované Európskou uniou, ktoré považujem za krok správnym smerom. Hovoríme o menšine – nepočujúcich, ktorých rodným jazykom je posunková reč uznávaná v desiatich členských štátoch Európskej únie vrátane mojej krajiny, Maďarska. V tomto zákone sa uvádza, že posunková reč nie je len našim materinským jazykom, ale chráni aj kultúrne práva menšiny. Chcel by som zdôrazniť aj to, že Slovensko zohráva v tejto oblasti vedúcu úlohu, pretože používanie slovenskej posunkovej reči bolo uznané ešte v roku 1995. A čo Maďari? Je mojou povinnosťou vyzdvihnúť skutočnosť, že v Európskej únii sa nemôže používať dvojaký meter. Ak nepočujúci Slovák môže používať posunkovú reč, tak umožníme slovenským občanom používať ich vlastný materinský jazyk.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) Je mi veľmi ľúto, že v tejto inštitúcii sa aj napriek narastajúcim sociálnym problémom v členských štátoch Európskej únie, ktoré sa týkajú každého jedného obyvateľa bez ohľadu na to, akej je štátnej príslušnosti, akej je národnosti, v pléne neustále otvárajú otázky súboja, ako aj dnes – o 10 minút máme polnoc – medzi maďarskými a slovenskými poslancami.

Jazykový zákon, tak ako všetky predchádzajúce témy, ktoré tu boli našimi maďarskými kolegynami a kolegami otvárané, nemá žiaden zlý dopad ani vplyv na predstaviteľov národnostných menšín. Vážený pán predsedajúci, práva národnostných menšín na Slovensku, ako aj všetkých ostatných menšín sú v plnom rozsahu chránené a vysoko nadštandardné. My podávame našim priateľom z Maďarska priateľskú ruku, chceme mať dobré susedské vzťahy a veľmi nás mrzí, že inštitúciu Európskeho parlamentu opakovane zneužívajú na prejavy nenávisti voči Slovenskej republike.

Michael Gahler (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, nový slovenský jazykový zákon som si prečítal od začiatku do konca. Pán Swoboda má pravdu – medzi ľuďmi vládnu v bežnom každodennom živote dobré vzťahy, aj na južnom Slovensku. Aj preto je nový zákon o štátnom jazyku zbytočný, keďže slovenský jazyk na Slovensku nie je ohrozený.

Zákon, žiaľ, čiastočne diskriminuje miestnych občanov, keďže čeština má často lepšiu pozíciu ako maďarčina. Prečo sa čeština a maďarčina neposudzujú prinajmenšom rovnako? Táto zmena a doplnenie zákona sa dá vysvetliť iba osobitným zložením súčasnej koalície vlády na Slovensku, kde sa súdruh Fico snaží vziať hlasy nacionalistickej SNS a populistickému HZDS, pričom sa odvoláva na údajné nebezpečenstvo zo strany Maďarov. S potešením môžem povedať, že takéto správanie počas koalície vlády Mikuláša Dzurindu neprichádzalo do úvahy. Vtedy tri strany patriace do Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) spolu s menšinovou stranou spolupracovali na veľmi dobrej úrovni a nešli jeden proti druhému – a to by v podstate malo byť cieľom.

Kinga Göncz (S&D). – (HU) Súhlasím s názorom, že ľudia na Slovensku navzájom vychádzali veľmi dobre, kým nevznikla napätá situácia, ktorá narušila rovnováhu a komplikuje vzájomné spolunažívanie.

Dovoľte mi v súvislosti s jazykovým zákonom uviesť o Slovensku niekoľko skutočností, ktoré sa ešte nespomínali. Nechcem opakovať to, čo sme tu už povedali. Na jednej strane, Slovensko samo seba definuje ako národný štát a vieme – ako už bolo dnes povedané, že maďarská komunita tvorí približne 10 % obyvateľstva žijúceho na Slovensku a žijú tu aj ďalšie národnostné menšiny.

Jazykový zákon vytvára nerovnováhu. Problém nie je len v tom, že chráni iba slovenský jazyk a nie menšinové jazyky, ktoré by mal chrániť rovnako, ako potvrdzuje obrovské množstvo pozitívnych príkladov v Európe.

Problém je skôr v tom, že tento zákon nie je v otázke ochrany menšín koherentný a jednotný. Veľakrát sme hovorili o tom, aké kroky je potrebné prijať s cieľom zabrániť vzniku nerovnováhy. Vynikajúcim a veľmi dôležitým signálom dnešnej rozpravy je skutočnosť, že sme tu počuli množstvo pozitívnych príkladov. Úprimne dúfam, že týmto smerom sa bude odtiaľto uberať aj Slovensko.

László Tőkés (PPE). – (HU) *Békesség Istentől! Pace vou Boží pokoj s vami! Peace to you from God!* Chcel som vám v našej mnohojazyčnej Európe zaželať pokoj v maďarčine, rumunčine, slovenčine a angličtine. V Európskom parlamente som si to mohol dovoliť, ale v zmysle slovenských právnych predpisov by to bolo riziko, pretože by som porušil zákon o štátnom jazyku. V jednom členskom štáte EÚ môžu ľudia dostať pokutu za to, že hovoria iným ako úradným jazykom, a to aj v prípade používania jedného z úradných jazykov Európy, maďarčiny. To je vyslovene škandál a hanba.

Pozrime sa na mapu Slovenska, ktorú mám pred sebou. Vďaka Schengenskej dohode sa hranica medzi Slovenskom a Maďarskom zrušila, presne ako železná opona. Postkomunistická šovinistická slovenská vláda však teraz stavia medzi ľuďmi nové múry, jazykové bariéry.

Chceli by sme poďakovať pánovi predsedovi Jerzemu Buzekovi za jeho misiu na Slovensku s cieľom vyriešiť tento problém. K tejto záležitosti, ktorá je vo verejnom záujme, by Európsky parlament nemal zaujímať neinformovaný, pohodlný postoj nezasahovania, ale mal by presadiť vlastné nariadenia a požiadavky v snahe podporiť riešenie problematiky v oblasti ľudských, menšinových a jazykových práv.

Katarína Neved'alová (S&D). – (SK) Pôvodne som chcela reagovať na pána Bokrosa, no nedali ste mi vtedy slovo. Chcela som reagovať, že slovenský parlament, uznávam, neprekladá všetky zákony do menšinových jazykov, ktorých je mimochodom 11, a nie iba jeden, a že pokiaľ ide o takú veľkú menšinu, ako je maďarská menšina, ktorá má pol milióna príslušníkov, máme aj rovnako veľkú polmiliónovú menšinu Rómov, ktorí sa nestážujú. Chcela som sa spýtať, nakoľko maďarský parlament prekladá všetky zákony do menšinových jazykov, a či teda vôbec existuje nejaký preklad do slovenského jazyka? Ale veľmi si vážim, že ste využili možnosť a hovorili v slovenčine.

Pán Tőkés, Slovensko stavia mosty – a veľmi ma mrzí, že na to stále poukazujete –, ale mosty treba stavať aj z druhej strany, z Maďarska. Veľmi ma mrzí, že ako nový poslanec v Európskom parlamente musím neustále odpovedať na otázky o slovensko-maďarských vzťahoch a nemôžem sa venovať veciam, ktoré ma naozaj zauímajú.

Týmto by som chcela poďakovať pánovi komisárovi, keďže som členom Výboru pre kultúru a vzdelávanie. Vaša práca je naozaj skvelá a je skvelé, že môžeme používať 23 európskych jazykov, jedným z ktorých je aj slovenčina.

László Surján (PPE). – (HU) To, čo povedal pán Gallagher, som už čítal v slovenskej tlači. Ak by som chcel vyzdvihnúť skutočnosť, že konflikt, ktorý v súčasnosti pretrváva, nemôžeme považovať za konflikt medzi dvomi štátmi alebo medzi dvomi národmi, povedal by som to v slovenskej tlači. Problémy sú v istom zákone.

Rád podporím vyhlásenie pána Swobodu, ktorý povedal, že pri hľadaní riešenia ideme pokojnou, mierovou cestou. Len nemal povedať, že tento zákon neporušuje základné práva. Keď je napríklad matka, ktorá drží za ruku štvorročné dieťa v nemocnici v slovenskom meste a niekto ju napomenie za to, že svoje dieťa, ktoré sa bojí lekára, utešuje v maďarčine, nemôžeme povedať, že nejde o porušenie ich práv. Nemôžeme povedať ani to, že to sa v zákone neuvádza. Problém spočíva práve vo výklade zákona. Zákon vlastne v nemocniciach, kde je maďarský jazyk málo zastúpený, podobné výmeny názorov zakazuje.

Preto si myslím, že s týmto máme veľmi vážne problémy. Slovensko žne, čo si zasialo, keď dalo moc do rúk extrémistickej strane. Na druhej strane, Maďari nestiahli svoje menšiny zo Slovenska, ale tieto menšiny žijú samostatne.

Monika Smolková (S&D). – (SK) Musím sa ohradiť voči môjmu predrečníkovi, sú to absolútne klamstvá, lži, nepravdy. Prosím vás, preštudujte si konečne jazykový zákon, pretože to vyzerá tak, že vy máte svoj vlastný jazykový zákon a my na Slovensku máme ďalší, iný jazykový zákon a hovoríme tu o dvoch rôznych zákonoch.

Pochádzam z Košíc, je to kozmopolitné, 250-tisícové mesto, kde žije mnohopočetná skupina Maďarov, Čechov, Rusínov, Ukrajincov, Rómov a, samozrejme, Slovákov. Voliči pred štyrmi rokmi rozhodli, že v košickom regióne veľmi úspešne spolupracuje koalícia nás – sociálnych demokratov – s reprezentáciou maďarskej menšiny. Ako regionálna poslankyňa konštatujem, že naša spolupráca je príkladná. Maďari aj Slováci u nás žijú v zhode a nikomu nenapadne, aby sa navzájom osočovali alebo napádali pre svoju národnosť.

V konkrétnom živote ľudí žiadne rozpory nie sú, národnostný problém na zmiešaných územiach nie je. Hovorím to s plnou vážnosťou. A keby vrcholoví politici niektorých strán túto otázku neživilí pre svoje preferencie, ani v Európskom parlamente by sa táto otázka maďarskej národnostnej menšiny neotvárala, pretože neexistuje.

Csaba Sógor (PPE). – (HU) Francesco Capotorti. Keď OSN pripravovala dohovor, ktorý poznáme pod názvom „Dohovor o zabránení a trestaní zločinu genocídy“, o jazykovej a kultúrnej genocíde sa hovorilo rovnako ako v prípade fyzickej genocídy ako o závažnom trestnom čine proti ľudskosti.

Jazyková genocída bola v roku 1948 definovaná v článku 3 ods. 1 ako zákaz pre skupinu používať svoj jazyk v každodennom kontakte alebo v škole alebo zákaz vydávať knihy a distribuovať tlač v jazyku skupiny.

Žiaľ, v súčasnosti Slovensko nie je jedinou, ale je najtypickejšou krajinou v Európskej únii, kde dochádza k jazykovej genocíde, inak povedané lingvicide páchanej v krajine EÚ. Nemáme dôvod na radosť, pretože v tomto smere sú Rumunsko, Grécko a Francúzsko na tom podobne ako Slovensko. Ďakujem vám.

Leonard Orban, člen Komisie. – (RO) Chcel by som začať tým, že sa zameriam na podstatu politiky viacjazyčnosti, ktorú sme chceli v tomto období propagovať. Na jednej strane sme chceli zaručiť rešpekt a uznanie všetkých jazykov v Európskej únii, či už ide o národné, regionálne alebo menšinové jazyky používané občanmi, ktorí prišli z iných kontinentov. Na druhej strane sme chceli zabezpečiť, aby uznanie rozmanitosti malo spoločný cieľ, ktorý chceme všetci dosiahnuť, a tým je ochrana a posilnenie jednoty Európskej únie, inak povedané, našej jednoty. Hovoríme takpovediac o najzákladnejšom uplatňovaní zásady „jednoty v rozmanitosti“. Môj prejav situáciu nevyrieši, ale chcem upozorniť na názor pána Swobodu, ktorý hovorí, že pri našej práci nesmieme hľadať to, čo nás rozdeľuje, ale to, čo nás spája.

Musíme sa všetci navzájom rešpektovať, ale zároveň musíme vedieť nájsť vhodný spôsob, ako sa navzájom pochopiť a komunikovať medzi sebou. Práve to je dôvod, prečo viacjazyčnosť zohrávala a stále zohráva mimoriadne dôležitú úlohu pri posilňovaní medzikultúrneho dialógu. Potrebujeme viesť dialóg a to sa bez jazykov nedá.

Mal som možnosť navštíviť všetky členské štáty. Mal som možnosť navštíviť aj oblasti a regióny, kde, žiaľ, stále vládnu diskusia a spory a kde sú jazyky, nanešťastie, niekedy rukojemníkom istých politických záujmov, ktorým jednota EÚ nič nehovorí. Povedal som nahlas a jasne: musíme nájsť riešenia, ktoré nám umožnia navzájom medzi sebou komunikovať. To je dôvod, ako som už povedal, že aj v zdanlivo zložitých situáciách nám možnosť učiť sa a rozprávať jazykmi komunít, ktoré s nami žijú, ponúka dôležité riešenia, ako si navzájom rozumieť. Preto verím, že v podobných situáciách, a tých je nespočetne veľa, môžeme v otázke vzájomného porozumenia dosiahnuť pokrok.

Napríklad schopnosť hovoriť jazykom oblasti, kde sú zástupcovia národnostných menšín v prevahe, inými slovami schopnosť hovoriť jazykom týchto menšín a zároveň schopnosť národnostných menšín hovoriť štátnym jazykom buduje mosty a vytvára prvky vzájomného porozumenia, ktoré nám môže pomôcť.

Chcel by som ešte uviesť niekoľko pripomienok k úsiliu, ktoré vynakladáme s cieľom podporiť všetky jazyky v Európskej únii. Financujeme mnohé projekty nielen v súvislosti s úradnými, ale aj regionálnymi a menšinovými jazykmi. Na jednej strane existuje nespočetné množstvo konkrétnych príkladov podpory zo strany Európskej komisie, existujú siete organizácií určených na podporu regionálnych, menšinových, ako aj menej používaných jazykov v Európskej únii vo všeobecnosti. Financujeme však aj projekty, ktoré súvisia s konkrétnymi menšinovými a regionálnymi jazykmi. Aj v oblasti podpory týchto jazykov existujú konkrétne príklady. Ako som už povedal a znovu to zopakujem, stratégia na podporu viacjazyčnosti prijatá v roku 2008 sa zameriava na všetky jazyky v Európskej únii. Nepoznáme žiadne bariéry. Každý z týchto jazykov považujeme za devízu Európskej únie takpovediac ako súčasť kultúrneho dedičstva, ktoré v Európskej únii v súčasnosti máme.

Chcel by som tiež povedať pár slov o zmenách a doplneniach právnych predpisov súvisiacich s používaním slovenčiny na Slovensku, samozrejme. Sme radi, že v súčasnosti prebiehajú rozhovory medzi maďarským a slovenským premiérom o možnostiach hľadania spoločných riešení založené na vzájomnom porozumení. Z pohľadu Spoločenstva by som chcel zdôrazniť, že vychádzajúc z mimoriadne širokého rozsahu pôsobnosti tohto zákona v súčasnosti nevieme zhodnotiť všetky prípadné dôsledky jeho uplatňovania. Práve preto je rozhodujúce uplatňovanie tohto právneho predpisu, najmä spôsob jeho uplatňovania. V tejto súvislosti chcem zdôrazniť, že Európska komisia vypracuje veľmi dôkladnú analýzu, v ktorej podrobne preskúmame spôsob, akým sa právny predpis bude uplatňovať.

Na záver by som ešte raz rád zdôraznil, že v rámci pomerne obmedzených kompetencií, ktoré máme, sa snažíme podporovať všetky jazyky v Európskej únii, či už úradné, regionálne alebo menšinové ako je waleština, kde môžeme uviesť konkrétne príklady podpory tohto jazyka, alebo katalánčina, ktorej sa napríklad Európska Komisia snažila otvoriť alebo pritiahnuť pozornosť ľudí používajúcich tento jazyk. Máme napríklad veľmi podrobné internetové stránky a informácie o politikách Spoločenstva v katalánčine. To isté platí aj o baskičtine a mnohých iných jazykoch. Chcel by som poukázať na skutočnosť, že toto úsilie nám umožňuje poukázať na konkrétny spôsob, ktorým chceme podporovať túto politiku, ktorú považujem za dôležitú politiku Európskej únie, politiku, ktorá je vlastne základom vytvorenia Európskej únie.

Predsedaajúci. - Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Jim Higgins (PPE), písomne. – Vítam pozitívny postoj Európskej komisie a pripúšťam, že v súvislosti s uznaním menšinových jazykov sa podarilo dosiahnuť pokrok. Ak však chceme dostať menšinové jazyky na úroveň hlavných jazykov EÚ, musíme toho ešte veľa urobiť. V súčasnosti sa na plenárnom zasadnutí írčina tlmočí iba do angličtiny. Po uplynutí minúty som musel prerušiť svoj prejav (keď som hovoril po írsky) a vrátiť sa k angličtine, pretože máme nedostatok tlmočnických kapacít. Vhodné kurzy pre írskych prekladateľov sú v súčasnosti k dispozícii iba na Národnej univerzite Írska v Galway (NUIG) a v profesionálnych organizáciách v Írsku. Hoci táto skutočnosť naznačuje určitý pokrok, vyzývam Komisiu, aby poskytla viac prostriedkov na vytvorenie ďalších uznávaných írskych prekladateľských kurzov – aby sme mali k dispozícii primeraný počet írskych tlmočníkov s cieľom umožniť európskym inštitúciám ponúknuť kompletne írské prekladateľské služby v zmysle článku 146 parlamentného rokovacieho poriadku. Ako ste povedali „náš medzikultúrny dialóg nie je možné viesť bez viacjazyčnosti“ a viacjazyčnosť nedosiahneme bez primeraných vzdelávacích kurzov.

Alajos Mészáros (PPE), písomne. – (HU) Vážený pán predsedaajúci, dámy a páni, ako Maďar pochádzajúci zo Slovenska vyhlasujem, že slovenský jazykový zákon je zlý. Nie je zlý preto, že porušuje systém hodnôt Európy, ale z dôvodu, že násilným spôsobom zasahuje do práva niekoľko sto tisíc slobodných európskych občanov na používanie materinského jazyka a neprijateľným spôsobom bráni slobodne uplatňovať toto právo. Strach z postihu a nejasný text jazykového zákona spôsobujú, že občania sa neodvážia používať materinský jazyk ani na miestach, kde je to dovoľené. Na druhej strane je používanie dvoch jazykov povinné aj tam, kde je celkom neopodstatnené.

Slovenská vláda, ktorá prijíma aj nacionalistické myšlienky, obhajovala jazykový zákon tým, že v regiónoch južného Slovenska musela evidentne vytvoriť určitú rovnováhu medzi používaním slovenčiny a maďarčiny. Ako sme počuli, táto skutočnosť znamená, že Slováci žijúci v okresoch obývaných Maďarmi majú právo získať všetky oficiálne informácie v tomto jazyku. Naopak to však platí iba vtedy, keď pomer menšiny predstavuje minimálne 20 %. Aká spravodlivá rovnováha! A to všetko sa deje v Európe v 21. storočí.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE), písomne. – (RO) Pokiaľ národnostné menšiny zachovávajú svoje kultúrne hodnoty, sú pridanou hodnotou národa. Z toho dôvodu je mimoriadne dôležité zachovať kultúru menšín. Z tohto hľadiska som presvedčený, že Rumunsko, členský štát, ktorý zastupujem, má jeden z najmodernejších súborov zákonov na ochranu menšín. V Rumunsku sa menšiny môžu obrátiť na súd v materinskom jazyku. Majú školy, kde sa vyučuje v ich materinskom jazyku. Každá z 19 menšín v Rumunsku má zastúpenie v parlamente. V oblastiach, kde menšiny dosahujú 20 % obyvateľstva, musia miestne orgány vydávať dokumenty aj v menšinovom jazyku. Všetky rozhodnutia sa vydávajú v rumunčine i v jazyku menšiny žijúcej v tomto regióne. Som presvedčený, že rumunské právne predpisy v tejto oblasti môžu byť vzorom osvedčeného postupu a kritériom vo vzťahu k právam menšín a používaniu ich jazykov.

17. – Predložené dokumenty: pozri zápisnicu

18. Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu

19. Skončenie rokovania

Predsedaajúci. – (Rokovanie sa skončilo o 00.10 hod.)